ЈАШЕР

ПОГЛАВЉЕ 1

1 И рече Бог: „Начинимо човека по лику нашем, по подобију нашем, и створи Бог човека по лику свом.
2 И створи Бог човека од земље, и дуну му у ноздрве дах живота, и човек постаде жива душа обдарена говором.
3 А Господ рече: Није добро човеку бити сам; начинићу му помоћника као што је он.
4 И Господ учини да Адам дубок сан падне на њега, и он заспа, и узе му једно ребро, и створи на њему месо, и обликова га и донесе га Адаму, и Адам се пробуди из сна свог, и гле, жена стајаше пред њим.
5 И рече: Ово је кост од мојих костију и назваће се жена, јер је узета од човека; и Адам јој даде име Ева, јер је она била мајка свима живима.
6 И благослови их Бог и назва им имена Адам и Ева у дан кад их створи, и рече Господ Бог: Рађајте се и множите се и напуните земљу.
7 И узе Господ Бог Адама и жену његову, и смести их у врт еденски да га обрађују и чувају; и заповеди им и рече им: Са сваког дрвета у врту једите, али са дрвета познања добра и зла не једите, јер у који дан једете с њега, сигурно ћете умрети.
8 И кад их Бог благослови и заповеди им, отиде од њих, а Адам и његова жена живеше у врту према заповести коју им Господ беше заповедио.
9 И змија, коју је Бог створио са њима на земљи, дошла је к њима да их подстакне да прекрше заповест коју им је Бог заповедио.
10 И змија намами и наговори жену да једе са дрвета познања, и жена послуша глас змије, и преступи реч Божју, и узе са дрвета познања добра и зла, и једе, и узе с њега и даде и мужу своме, и он једе.
11 И Адам и његова жена преступише заповест Божју коју им је заповедио, и Бог то знаде, и његов гнев се распали на њих и прокле их.
12 И Господ Бог их је тог дана истерао из врта еденског да обрађују земљу из које су узети, и они су отишли и настанили се на истоку врта еденског; и Адам је познао своју жену Еву, и она му је родила два сина и три кћери.
13 И даде име прворођеноме Каин, говорећи: „Добила сам човека од Господа“, а другоме даде име Авељ, јер рече: „Узалудно смо дошли на земљу и узалудно ћемо бити узети с ње.“
14 И дечаци одрасли, и отац им даде посед у земљи; и Каин беше обрађивач земље, а Авељ чувар оваца.
15 А кад прође неколико година, донесоше Господу приближну жртву, и Каин принесе од плодова земље, и Авељ принесе од првина свог стада од сала његовог. И Бог се окрену и склони се Авељу и његовој жртви, и огањ сиђе од Господа с неба и прогута је.
16 А Господ се не окрену на Кајина и његову жртву, нити се склони к њој, јер је донео од лошијег рода земље пред Господом, и Кајин је због тога био љубоморан на свог брата Авеља, и тражио је изговор да га убије.
17 И неко време касније, Каин и Авељ, брат његов, отидоше једног дана у поље да обаве свој посао; и беху обојица у пољу, Каин обрађиваше и ораше своју земљу, а Авељ пасаше своје стадо; и стадо прође преко оног дела који Каин беше орао у земљи, и то Каина веома ожалости због тога.
18 И Каин се разгневио и приближи се свом брату Авељу и рече му: „Шта има између мене и тебе, те долазиш да живиш и доводиш своје стадо да пасе у мојој земљи?“
19 А Авељ одговори свом брату Каину и рече му: Шта има између мене и тебе, да једеш месо мојих оваца и да се облачиш у њихову вуну?
20 А сада, дакле, скини вуну мојих оваца у коју си се обукао и врати ми њихов плод и месо које си јео, и кад то учиниш, ја ћу тада отићи из твоје земље као што си рекао?
21 А Каин рече свом брату Авељу: „Ако те данас убијем, ко ће тражити твоју крв од мене?“
22 А Авељ одговори Каину говорећи: „Заиста, Бог који нас је створио на земљи, он ће осветити моју ствар и тражиће моју крв од тебе ако ме убијеш, јер је Господ судија и арбитар, и он ће узвратити човеку према злу његовом, и безбожнику према безбожју које чини на земљи.“
23 А сада, ако ме овде убијеш, Бог сигурно зна твоје тајне намере и судиће ти за зло које си ми данас објавио да ћеш учинити.
24 А кад Каин чу речи које Авељ, брат његов, гле, гнев се Каин распламса на брата његовог Авеља што је објавио ову ствар.
25 И Каин пожури и устаде, и узе гвоздени део своје оружје за плуг, којим изненада удари свог брата и уби га, и Каин проли крв свог брата Авеља на земљу, и крв Авеља се проли на земљу пред стадом.
26 И после овога Каин се покаја што је убио брата свога, и беше јако ожалошћен, и плакао је над њим и то га је веома узнемирило.
27 И Каин устаде и ископа рупу у пољу, у коју стави тело свог брата, и преврну прашину преко њега.
28 И Господ сазнаде шта је Каин учинио брату своме, и Господ се јави Каину и рече му: Где је Авељ, брат твој, који је био с тобом?
29 А Каин се претвараше и рече: „Не знам, јесам ли ја чувар брата свога?“ А Господ му рече: „Шта си учинио? Глас крви брата твога вапи к мени са земље где си га убио.“
30 Јер си убио брата свог и претварао се преда мном, и у срцу своме си замишљао да те не видим, нити знам сва твоја дела.
31 Али ти си то учинио и убио си брата свог ни за шта, зато што ти је право говорио, зато сада проклет да си од земље која је отворила уста своја да прими крв брата твог из твоје руке, и у којој си га сахранио.
32 И кад је будеш обрађивао, више ти неће давати снаге као у почетку, јер ће земља рађати трње и коров, и ти ћеш се селити и лутати по земљи до дана смрти своје.
33 И у то време Каин оде од лица Господњег, са места где беше, и крену се и лута по земљи источно од Едема, он и све што му припадаше.
34 И Каин позна своју жену у то време, и она заче и роди сина, и он му даде име Енох, говорећи: У то време Господ поче му давати покој и мир на земљи.

35 А у то време и Каин поче зидати град; и сазида град и назва град Енох, по имену сина свога; јер му у те дане Господ даде починак на земљи, и није се кретао и лутао као у почетку.
36 А Еноху се роди Ирад, а Ирад роди Мехујаела, а Мехујаел роди Метусаила.

ПОГЛАВЉЕ 2

1 А беше сто тридесете године Адамовог живота на земљи, када он поново позна Еву, жену своју, и она заче и роди сина по његовом лику и слици његовој, и даде му име Сет, говорећи: Јер ми је Бог одредио друго потомство уместо Авеља, јер га је Каин убио.
2 А Сет поживе сто и пет година, и роди му се син; и Сет надене име свом сину Енос, говорећи: Јер у то време синови људски почеше да се множе и да муче душе и срца своја преступајући и бунећи се против Бога.
3 И у данима Еносовим синови људски наставише да се буне и преступају против Бога, да би повећали гнев Господњи против синова људских.
4 И синови људски отидоше и служише другим боговима, и заборавише Господа који их је створио на земљи; и у те дане синови људски направише ликове од месинга и гвожђа, дрвета и камена, и клањаху се и служаху им.
5 И сваки човек начини свог бога и клањаше му се, и синови људски оставише Господа свег времена Еноса и деце његове; и гнев Господњи се распали због дела њихових и гнусоба које чињаху на земљи.
6 И Господ учини да их воде реке Гихон преплаве, и уништи их и истреби, и уништи трећину земље, и упркос томе, синови људски се не окренуше од својих злих путева, и руке њихове још увек беху испружене да чине зло у очима Господњим.
7 И у те дане није било ни сетве ни жетве на земљи; и није било хране за синове људске и глад је била веома велика у те дане.
8 А семе које су посејали у те дане у земљу постало је трње, коров и длач; јер је од Адамових дана била ова објава о земљи, о проклетству Божјем, којим је проклео земљу због греха који је Адам починио пред Господом.
9 И када су људи наставили да се буне и преступају против Бога и да кваре своје путеве, тада се и земља покварила.
10 А Енос је живео деведесет година и родио му се Каинан;
11 И Каинан одраста и има четрдесет година, и постаде мудар и имао је знање и вештину у свакој мудрости, и владао је над свим синовима људским, и водио је синове људске ка мудрости и знању; јер Каинан беше веома мудар човек и имао је разум у свакој мудрости, и својом мудрошћу владао је духовима и демонима;
12 А Каинан је својом мудрошћу знао да ће Бог уништити синове људске јер су сагрешили на земљи, и да ће Господ у последњим данима на њих довести воде потопа.
13 И у те дане Каинан написа на каменим плочама шта ће се догодити у будућности, и стави их у своје ризнице.
14 И Каинан је владао целом земљом и обратио је неке од синова људских на службу Богу.
15 А кад је Каинан имао седамдесет година, родила су му се три сина и две кћери.
16 А ово су имена деце Каинанове: име прворођеног Малелел, другог Енан, а трећег Меред, а сестре њихове беху Ада и Зила; то је петоро деце Каинанове која му се родише.
17 А Ламех, син Метусаилов, сроди се са Каинаном браком, и он узе његове две кћери себи за жене, и Ада затрудне и роди сина Ламеху, и даде му име Јавал.
18 И она поново затрудне и роди сина, и даде му име Јувал; а Зила, сестра њена, беше неплодна у то време и не имаде потомства.
19 Јер у те дане синови људски почеше да греше против Бога и да преступају заповести које је Он заповедио Адаму, да се плоде и множе на земљи.
20 А неки од синова људских натераше своје жене да пију напитак који би их учинио неплодним, како би сачувале своју фигуру и како би њихов лепи изглед не избледео.
21 А кад синови људски натераше неке од својих жена да пију, Зила пи с њима.
22 А жене које су рађале изгледале су одвратне у очима својих мужева као удовице, док су им мужеви били живи, јер су биле везане само за нероткиње.
23 А на крају дана и година, кад Зила остари, Господ јој отвори утробу.
24 И она затрудне и роди сина, и даде му име Тувал-Каин, говорећи: „Пошто сам увенула, добих га од Свемогућег Бога."
25 И она поново затрудне и роди ћерку, и даде јој име Наама, јер рече: „Кад сам увенула, нашла сам задовољство и насладу."
26 А Ламех беше стар и поодмакао у годинама, и очи му беху мутне те није могао да види, а Тувал Каин, син његов, водише га; и једног дана Ламех оде у поље, а Тувал Каин, син његов, беше с њим, и док су ходали по пољу, Каин, син Адамов, крену према њима; јер Ламех беше веома стар и није могао много да види, а Тувал Каин, син његов, беше веома млад.
27 И Тувал Каин рече свом оцу да затегне лук, и стрелама погоди Каина, који је још био далеко, и уби га, јер им се учинио као животиња.
28 И стреле су продрле у Каиново тело иако је био далеко од њих, и он је пао на земљу и умро.
29 И Господ врати Каину зло по његовом безакоњу, које је учинио свом брату Авељу, по речи коју је Господ говорио.
30 И догоди се кад Каин умре, да Ламех и Тувал одоше да виде животињу коју убише, и видеше, и гле, Каин, деда њихов, паде мртав на земљу.
31 И Ламех се веома растужи што је то учинио, и пљескајући рукама удари свог сина и проузрокова његову смрт.
32 А жене Ламехове чуше шта је Ламех учинио и тражише да га убију.
33 И жене Ламехове омрзнуше га од тог дана, јер је убио Каина и Тувала Каина, и жене Ламехове одступише од њега и не хтедоше га слушати у те дане.

34 Ламех дође к својим женама и наваљиваше им да га саслушају у вези с тим.
35 И рече својим женама Ади и Сели: Чујте глас мој, жене Ламехове, обратите пажњу на речи моје, јер сада сте замислиле и рекле да сам убио човека својим ранама и дете својим траговима, зато што нису учиниле никакво насиље, али сигурно знајте да сам ја стар и сед, и да су ми очи отежане од старости, и да сам то учинио несвесно.
36 И жене Ламехове послушаше га у овој ствари и вратише му се са саветом свог оца Адама, али му од тада не родише деце, знајући да се гнев Божји у тим данима повећавао против синова људских, да их уништи водама потопа због њихових злих дела.
37 А Малелел, син Каинанов, живео је шездесет пет година и родио је Јареда; а Јаред је живео шездесет две године и родио је Еноха.

ПОГЛАВЉЕ 3

1 А Енох је живео шездесет пет година и родио му се Матусала; и Енох је ходио с Богом пошто му се родио Матусала, и служио је Господу, и презирао је зле путеве људске.
2 И душа Енохова беше обавијена поуком Господњом, у знању и у разумевању; и мудро се повукао од синова људских, и скривао се од њих много дана.
3 А кад се проведе много година, док је служио Господу и мољао се пред њим у свом дому, анђео Господњи позва га с неба и рече: Ево ме.
4 И рече: Устани, изиђи из куће своје и са места где се кријеш, и покажи се синовима људским, да би их научио путу којим треба да иду и делу које морају да изврше да би ступили на путеве Божије.
5 И Енох устаде по речи Господњој, и изађе из куће своје, из места свог и из собе у којој се крио; и оде синовима људским и научи их путевима Господњим, и у то време сабра синове људске и упозна их са упутствима Господњим.
6 И нареди да се објави по свим местима где живе синови људски: „Где је човек који жели да позна путеве Господње и добра дела? Нека дође к Еноху.“
7 И сви синови човечји се тада окупише око њега, јер сви који су желели ово идоше к Еноху, а Енох цароваше над синовима човечјим по речи Господњој, и они дођоше и поклонише му се и чуше реч његову.
8 И дух Божји беше на Еноху, и он поучаваше све своје људе мудрости Божјој и путевима његовим, и синови људски служише Господу све дане Еноха, и долазиху да чују његову мудрост.
9 И сви цареви синова људских, и први и последњи, заједно са својим кнезовима и судијама, дођоше к Еноху када чуше за његову мудрост, и поклонише му се, и такође затражише од Еноха да влада над њима, на шта он пристаде.
10 И окупише се укупно сто тридесет краљева и кнезова, и поставише Еноха за краља над собом и сви беху под његовом влашћу и командом.
11 И Енох их је учио мудрости, знању и путевима Господњим; и створио је мир међу њима, и мир је био по целој земљи за живота Еноховог.
12 И Енох владаше над синовима људским двеста четрдесет и три године, и чинише правду и праведност са свим својим народом, и водише их путевима Господњим.
13 А ово су нараштаји Еноха, Метусала, Јелисеја и Елимелеха, три сина; а њихове сестре беху Мелха и Нама, а Метусала поживе осамдесет седам година и роди му се Ламех.
14 А беше педесет шесте године живота Ламехова кад умре Адам; деветсто тридесет година му је било кад умре, и његова два сина, са Енохом и Метусалом, сином његовим, сахранихy га са великом помпом, као што се сахрањују краљеви, у пећини коју му је Бог рекао.
15 И на том месту сви синови људски учинише велику тугу и плач због Адама; стога је то постао обичај међу синовима људским до данас.
16 И Адам умре јер је јео са дрвета познања; он и његова деца после њега, као што је рекао Господ Бог.
17 И беше године Адамове смрти, која беше двеста четрдесет трећа година владавине Еноха, у то време Енох одлучи да се одвоји од синова људских и да се сакрије као и у почетку да би служио Господу.
18 И Енох учини тако, али се није сасвим сакрио од њих, него се клони синова људских три дана, а затим оде к њима на један дан.
19 И током три дана што је био у својој соби, молио се и хвалио Господа Бога свога, и оног дана када је отишао и појавио се својим поданицима, поучио их је путевима Господњим, и све што су га питали о Господу, он им је рекао.
20 И чинио је тако много година, и после се крио шест дана, и појављивао се свом народу један дан у седам; а после тога једном месечно, а затим једном годишње, док га сви краљеви, кнежеви и синови људски нису тражили и поново желели да виде лице Еноха и да чују реч његову; али нису могли, јер су се сви синови људски веома плашили Еноха и бојали су се да му приђу због божанског страхопоштовања које је седело на његовом лицу; стога нико није могао да га погледа, плашећи се да би могао бити кажњен и умрети.
21 И сви краљеви и кнезови одлучише да окупе синове људске и да дођу к Еноху, мислећи да би сви могли да му говоре у време када он изађе међу њих, и учинише тако.
22 И дође дан када Енох изађе и сви се окупише и дођоше к њему, и Енох им рече речи Господње и научи их мудрости и знању, и они се поклонише пред њим и рекоше: Нека живи краљ! Нека живи краљ!
23 И неко време касније, када цареви и кнежеви и синови човечји говораху са Енохом, а Енох их поучаваше путевима Божјим, гле, анђео Господњи тада позва Еноха са неба и желео је да га узведе на небо да би га тамо учинио царем над синовима Божјим, као што је царовао над синовима човечјим на земљи.
24 Када је у то време Енох чуо ово, отишао је и сабрао све становнике земље, и научио их мудрости и знању и дао им божанска упутства, и рекао им је: Од мене се захтевало да се попнем на небо, зато не знам дан свог одласка.

25 А сада ћу те научити мудрости и знању и даћу ти поуке пре него што те оставим, како да поступаш на земљи да би могао живети; и он је тако учинио.
26 И научи их мудрости и знању, и даде им поуке, и укори их, и стави пред њих уредбе и судове да их чине на земљи, и склопи мир међу њима, и научи их вечном животу, и неко време живео је с њима учећи их свему томе.
27 И у то време синови човечји беху са Енохом, и Енох им говораше, и они подигоше очи своје и лик великог коња сиђе с неба, и коњ стаде да корача по ваздуху;
28 И испричаше Еноху шта су видели, а Енох им рече: „Због мене овај коњ силази на земљу; дошло је време када морам да одем од вас и више ме нећете видети."
29 И коњ сиђе у то време и стаде пред Еноха, и сви синови људски који беху с Енохом видеше га.
30 А Енох тада поново нареди да се огласи глас говорећи: Где је човек који жели да позна путеве Господа Бога свога? Нека дође данас к Еноху пре него што буде узет од нас.
31 И сви синови човечји се окупише и дођоше к Еноху тог дана; и сви цареви земаљски са својим кнезовима и саветницима остадоше с њим тог дана; и Енох тада научи синове човечје мудрости и знању, и даде им божанске поуке; и нареди им да служе Господу и да ходе његовим путевима све дане живота свога, и настави да ствара мир међу њима.
32 И после тога устаде и појаха на коња; и изађе, и сви синови људски пођоше за њим, око осамсто хиљада људи; и идоше с њим један дан путовања.
33 А другог дана рече им: Вратите се кући у своје шаторе, зашто идете? Можда ћете умрети. И неки од њих отидоше од њега, а они који остадоше идоше с њим шест дана хода; и Енох им говораше сваки дан: Вратите се у своје шаторе, да не умрете. Али они не хтедоше да се врате, и пођоше с њим.
34 А шестог дана неки од људи остадоше и држећи се њега, рекоше му: Ићи ћемо с тобом тамо где идеш; тако жив Господ, само ће нас смрт раставити.
35 И они су га толико наваљивали да пођу с њим, да је он престао да им говори; и они су пошли за њим и нису се вратили;
36 А када се цареви вратише, наредише да се изврши попис, да би сазнали број преосталих људи који пођоше са Енохом; и седмог дана Енох се узнесе на небо у вихору, са коњима и ватреним колима.
37 А осмог дана сви цареви који су били са Енохом послаше да врате број људи који су били са Енохом, на оно место одакле се он узнео на небо.
38 И сви ти краљеви одоше на то место и нађоше земљу тамо испуњену снегом, а на снегу беше велико камење снега, и један рече другоме: Хајде, хајде да пробијемо снег и видимо, можда су људи који су остали са Енохом мртви, и сада су под камењем снега, и тражили су, али га нису могли пронаћи, јер се он узнео на небо.

ПОГЛАВЉЕ 4

1 И свих дана које је Енох живео на земљи било је триста шездесет и пет година.
2 А кад се Енох узнео на небо, устадоше сви цареви земаљски и узеше Матусалаха, сина му, и помазаше га, и учинише га да влада над њима уместо оца његовог.
3 И Матусал је поступао исправно пред Богом, као што га је научио његов отац Енох, и он је тако током целог свог живота учио синове људске мудрости, знању и страху Божјем, и није скренуо са доброг пута ни десно ни лево.
4 Али у последњим данима Метусалаха, синови људски окренуше се од Господа, покварише земљу, пљачкаху и пленише једни друге, и побунише се против Бога и преступише, и покварише путеве своје, и не хтедоше да послушају глас Метусалаха, него се побунише против њега.
5 И Господ се веома разгневи на њих, и Господ настави да уништава семе у тим данима, тако да није било ни сетве ни жетве на земљи.
6 Јер када су сејали земљу да би добили храну за своју исхрану, гле, израсло је трње и коров које нису сејали.
7 А синови људски се ипак нису окренули од својих злих путева, и руке су им још увек биле пружане да чине зло у очима Божјим, и раздраживаху Господа својим злим путевима, и Господ се веома разгневи и покаја се што је створио човека.
8 И помисли да их уништи и истреби, и учини то.
9 У то време, када је Ламех, син Метусалахов, имао сто шездесет година, умре Сет, син Адамов.
10 А свих дана колико је Сет живео било је девет стотина и дванаест година, и умре.
11 А Ламех је имао сто осамдесет година кад је узео Ашмују, кћер Елисаје, сина Еноха, стрица његовог, и она је затруднела.
12 И у то време синови људски посејаше земљу, и мало хране се роди, али се синови људски не окренуше од својих злих путева, него згреших и побунише се против Бога.
13 А жена Ламехова заче и роди му сина у то време, у време промене године.
14 А Матусал му надене име Ноје, говорећи: Земља је у његовим данима била у миру и без трулежи. А Ламех, отац му његов, надене име Менахем, говорећи: Овај ће нас утешити у нашим делима и у бедном труду на земљи коју је Бог проклео.
15 И дете је одрасло и било одбијено од дојке, и пође путем свог оца Матусалема, савршен и праведан пред Богом.
16 И сви синови људски одступише од путева Господњих у те дане, множећи се на лицу земље синовима и кћерима, и учећи једни друге својим злим делима и настављајући да греше против Господа.
17 И сваки човек је себи начинио бога, и пљачкали су и пленили сваки човека свог ближњег као и свог рођака, и покварили су земљу, и земља се напунила насиљем.
18 И судије њихове и владари одлазили су кћерима људским и силом узимали њихове жене од њихових мужева по њиховом избору, и синови људски у то време узимали су од стоке земаљске, звери пољске и птице небеске, и учили мешање животиња једне врсте са другом, да би тиме провоцирали Господа; и Бог је видео сву земљу и она је била покварена, јер је свако

тело покварило своје путеве на земљи, сви људи и све животиње.
19 И рече Господ: „Истребићу човека кога сам створио са лица земље, од човека до птица небеских, заједно са стоком и зверима које су у пољу, јер се кајем што сам их створио.“
20 И сви људи који су ходили путевима Господњим помреше у те дане, пре него што Господ донесе зло на човека које је објавио, јер то беше од Господа, да не виде зло које је Господ говорио о синовима људским.
21 И Ноје нађе милост у очима Господњим, и Господ изабра њега и децу његову да од њих подигне потомство по целој земљи.

ПОГЛАВЉЕ 5

1 А осамдесет четврте године живота Нојева умре Енох, син Ситов; беше му девет стотина и пет година кад умре.
2 А сто седамдесет девете године живота Нојева умре Каинан, син Еносов, и свих дана Каинанових било је девет стотина десет година, и умре.
3 А двеста тридесет четврте године живота Нојева умре Малелел, син Каинанов, и дани Малелелови беше осам стотина деведесет и пет година, и умре.
4 И Јаред, син Малелелов, умре у те дане, триста тридесет шесте године живота Нојева; и свих дана Јаредових беше девет стотина шездесет и две године, и умре.
5 И сви који су следили Господа помреше у те дане, пре него што видеше зло које је Бог објавио да ће учинити на земљи.
6 И након проласка многих година, четиристо осамдесете године живота Нојева, када сви они људи који су следили Господа изумрше међу синовима људским, и само Метусалам остаде, Бог рече Ноју и Метусалаху говорећи:
7 Говорите и објавите синовима људским говорећи: Овако говори Господ: Вратите се са својих злих путева и оставите своја дела, и Господ ће се покајати за зло које је рекао да ће вам учинити, тако да се неће догодити.
8 Јер овако говори Господ: Ево, дајем вам рок од сто и двадесет година; ако се обратите к мени и оставите своје зле путеве, онда ћу се и ја одвратити од зла о коме сам вам говорио, и оно неће бити, говори Господ.
9 Ноје и Матусал су говорили све речи Господње синовима људским, дан за даном, стално им говорећи.
10 Али синови људски нису хтели да их послушају, нити су пригнули уши своје речима њиховим, и били су тврдовратни.
11 И Господ им даде рок од сто двадесет година, говорећи: Ако се врате, онда ће се Бог покајати због зла, да не уништи земљу.
12 Ноје, син Ламехов, уздржавао се у то време да се жени да би имао децу, јер је рекао: „Сада ће Бог уништити земљу, зашто бих ја имао децу?“
13 А Ноје беше праведан човек, био је савршен у свом нараштају, и Господ га изабра да од његовог потомства уздигне потомство на лицу земље.
14 А Господ рече Ноју: Узми себи жену и роди децу, јер сам те видео праведног пред собом у овом нараштају.
15 И подићи ћеш потомство и децу своју са собом посред земље; и Ноје отиде и узе жену, и изабра Нааму, кћер Енохову, а она имаше пет стотина осамдесет година.
16 А Ноје беше четири стотине деведесет и осам година кад узе Нааму за жену.
17 И Наама затрудне и роди сина, и даде му име Јафет, говорећи: Бог ме је проширио на земљи; и она поново затрудне и роди сина, и даде му име Сем, говорећи: Бог ме је учинио остатком, да подигнем потомство усред земље.
18 А Ноје беше петсто и две године кад Наама роди Сема, и дечаци одрастаху и идоше путевима Господњим, у свему што их научише Матусал и Ноје, отац њихов.
19 И Ламех, отац Нојев, умре у те дане; али заиста није ишао свим срцем својим путевима свог оца, и умре сто деведесет пете године живота Нојевог.
20 И свих дана Ламехових било је седамсто седамдесет година, и умре.
21 И сви синови људски који су познавали Господа, умроше те године пре него што им Господ донесе зло; јер Господ хтеде да умру, како не би гледали зло које ће Бог донети њиховој браћи и рођацима, као што је рекао да ће учинити.
22 У то време рече Господ Ноју и Матусалу: „Иступите и објавите синовима људским све речи које сам вам говорио у оне дане, можда се одврате од својих злих путева, па ћу се тада покајати због зла и нећу га довести.“
23 Ноје и Матусалах иступише и рекоше синовима људским све што им је Бог рекао.
24 Али синови људски не хтедоше да слушају, нити хтедоше да приклоне уши своје свим њиховим изјавама.
25 И после тога рече Господ Ноју: Крај сваког тела дође пред мене због њихових злих дела, и ево, ја ћу уништити земљу.
26 И узми себи дрво гофер, и иди на једно место и направи велики ковчег, и постави га на то место.
27 И овако ћеш га направити: триста лаката дужине, педесет лаката ширине и тридесет лаката висине.
28 И начини себи врата, која ће се отварати са стране, и заврши их одозго до једног лаката, и премажи их изнутра и споља смолом.
29 И ево, ја ћу пустити потоп на земљу, и свако тело ће бити истребљено, испод неба све што је на земљи пропашће.
30 А ти и твоја породица идите и сакупите по два пара од свих живих бића, мушког и женског, и доведите их у ковчег да од њих узгајате потомство на земљи.
31 И сакупи себи сву храну коју једу све животиње, да буде хране за тебе и за њих.
32 И изабери за своје синове три девојке, између кћери људских, да буду жене твојим синовима.
33 Ноје устаде и направи ковчег на месту где му је Бог заповедио, и Ноје учини како му је Бог заповедио.

34 Ноје је почео да гради ковчег у својој петсто деведесет петој години, и направио га је за пет година, као што му је Господ заповедио.
35 Тада Ноје узе три кћери Елијакима, сина Метусалаховог, за жене својим синовима, као што је Господ заповедио Ноју.
36 У то време умре Матусал, син Енохов; беше му девет стотина и шездесет година кад умре.

ПОГЛАВЉЕ 6

1 У то време, после смрти Матусала, рече Господ Ноју: Уђи ти са својом породицом у ковчег; ево, сабраћу к теби све животиње земаљске, звери пољске и птице небеске, и све ће доћи и окружити ковчег.
2 И отићи ћеш и сести код врата ковчега, и све звери, животиње и птице нека се сакупе и поставе пред тебе, и оне од њих које дођу и клекну пред тебе, узми и предај у руке својих синова, који ће их довести у ковчег, а све који буду стајали пред тобом остави.
3 И Господ је то учинио следећег дана, и животиње, зверови и птице дођоше у великом мноштву и окружише ковчег.
4 Ноје оде и седе код врата ковчега, и свако тело које је клечало пред њим уведе у ковчег, и све што је стајало пред њим остави на земљи.
5 И дође лавица са своја два младунчета, мужјем и женком, и сва три чучаху пред Нојем, и два младунчета устадоше на лавицу и ударише је, и отераше је са свог места, и она оде, а они се вратише на своја места, и чучаху на земљи пред Нојем.
6 И лавица побегне и стаде на место лавова.
7 Ноје то виде и веома се зачуди, па устаде и узе два младунчета и унесе их у ковчег.
8 И Ноје уведе у ковчег све живе створе што су били на земљи, тако да није остало ниједно што Ноје није увео у ковчег.
9 Два по два уђоше к Ноју у ковчег, али од чистих животиња и чистих птица доведе седам парова, као што му је Бог заповедио.
10 И све животиње, зверови и птице још увек су биле тамо, и окруживале су ковчег са свих страна, и киша није падала све до седам дана касније.
11 И тог дана, Господ учини да се цела земља затресе, и сунце помрачи, и темељи света бесне, и цела земља се силовито потресе, и муње севаху, и гром тутњаше, и сви извори на земљи се разбише, каква становници раније нису знали; и Бог учини ово моћно дело, да би уплашио синове људске, да више не буде зла на земљи.
12 А синови људски се ипак нису хтели вратити са својих злих путева, и увећали су гнев Господњи у то време, и нису ни усмерили своја срца на све то.
13 А после седам дана, шестстоте године Нојевог живота, воде потопа дођоше на земљу.
14 И сви извори бездана се отворише, и отворише се небеска окна, и киша падаше на земљу четрдесет дана и четрдесет ноћи.
15 Ноје и његова породица и сва жива бића која су била с њим ушли су у ковчег због вода потопа, и Господ га је затворио унутра.
16 И сви синови људски који су остали на земљи, изнемогше од зла због кише, јер воде су све јаче надолазиле на земљу, а животиње и зверови су још увек окруживале ковчег.
17 И сабраше се синови људски, око седамсто хиљада мушкараца и жена, и дођоше к Ноју у ковчег.
18 И повикаше Ноја говорећи: Отвори нам да дођемо к теби у ковчегу – зашто бисмо умрли?
19 Ноје им одговори из ковчега гласним гласом: „Нисте ли се сви побунили против Господа и рекли да га нема? Зато вам је Господ довео ово зло да вас уништи и истреби са лица земље."
20 Зар није ово оно што сам вам говорио пре сто двадесет година, а ви нисте послушали глас Господњи, и сада желите да живите на земљи?
21 И рекоше Ноју: „Спремни смо да се вратимо Господу; само нам отвори да бисмо живели и не умрли."
22 А Ноје им одговори говорећи: Ево сада када видите невољу душа својих, желите да се вратите Господу; зашто се нисте вратили током ових сто двадесет година, које вам је Господ дао као одређени период?
23 Али сада долазите и говорите ми ово због невоља ваших душа, сада вас Господ неће услишити, нити ће вам у овом дану обратити пажњу, тако да сада нећете успети у својим жељама.
24 И синови људски приступише да провале у ковчег, да уђу због кише, јер нису могли да поднесу кишу на себи.
25 И Господ посла све звери и животиње које стајаху око ковчега. И звери их савладаше и отераше са тог места, и сваки човек оде својим путем, и они се поново расуше по лицу земље.
26 А киша је и даље падала на земљу, и падала је четрдесет дана и четрдесет ноћи, и воде су се веома разливале по земљи; и свако тело које је било на земљи или у водама изгину, били људи, животиње, зверови, гмизавци или птице небеске, и остаде само Ноје и они који беху с њим у арци.
27 И воде су се јачале и веома су се увећале на земљи, и подигле су ковчег и он би подигнут са земље.
28 А ковчег је плутао по води, и бацао се по води тако да су се сва жива бића у њему окретала као чорба у казану.
29 И велика брига обузе сва жива бића која су била у ковчегу, и ковчег је изгледао као да ће се разбити.
30 И сва жива бића која су била у арци се уплашише, и лавови ричаху, и волови мукаху, и вукови завијаху, и свако живо биће у арци говорише и јадиковаше својим језиком, тако да су им гласови допирали на велику даљину, и Ноје и његови синови плакаше и плакаше у својој невољи; веома се уплаших да су стигли до врата смрти.
31 И Ноје се помоли Господу и вапи к њему због тога, и рече: Господе, помози нам, јер немамо снаге да поднесемо ово зло које нас је обухватило, јер су нас окружили таласи вода, злобне бујице су нас уплашиле, замке смрти су дошле пред нас; услиши нас, Господе, услиши нас, обасјај лице своје према нама и буди нам милостив, избави нас и избави нас.
32 И Господ услиши Нојев глас, и Господ га се сети.

33 И ветар је прошао преко земље, и воде су се смириле, и арка се зауставила.
34 И извори бездана и небеска окна се затворише, и киша с неба престаде.
35 И воде су се смањиле у те дане, и ковчег се зауставио на планинама Арарата.
36 И Ноје тада отвори прозоре на арци, и Ноје још увек вапише Господу у то време и рече: О Господе, који си створио земљу и небеса и све што је у њима, изведи душе наше из овог заточења и из тамнице у коју си нас ставио, јер сам веома уморан од уздисања.
37 И Господ услиши Нојев глас и рече му: Кад се наврши пуна година, онда ћеш изаћи.
38 А кад се прође година дана, кад се наврши пуна година Нојевог боравка у арци, воде се осушише са земље, и Ноје скиде поклопац са арке.
39 У то време, двадесет седмог дана другог месеца, земља је била сува, али Ноје и његови синови и они који су били с њим нису изашли из ковчега док им Господ није рекао.
40 И дође дан кад им Господ рече да изађу, и сви изађоше из ковчега.
41 И отидоше и вратише се сваки својим путем и на своје место, и Ноје и синови његови настанише се у земљи коју им Бог каза, и служише Господу све своје дане, и Господ благослови Ноја и синове његове кад изиђоше из ковчега.
42 И рече им: Рађајте се и напуните сву земљу; јачајте се и множите се обилно на земљи и множите се на њој.

ПОГЛАВЉЕ 7

1 А ово су имена Нојевих синова: Јафет, Хам и Сем; и деца им се родише после потопа, јер се беху оженили пре потопа.
2 Ово су Јафетови синови: Гомер, Магог, Мадај, Јаван, Тувал, Мешех и Тирас, седам синова.
3 А синови Гомерови беху Аскиназ, Рефат и Тегарма.
4 А синови Магога беху Елиханаф и Лувал.
5 А синови Мадајеви беху Ахон, Зило, Хазони и Лот.
6 А синови Јаванови беху Јелисеј, Тарсис, Хитим и Дудоним.
7 А синови Тувала беху Арифи, Кесед и Тари.
8 А синови Мешехови беху Дедон, Зарон и Шевасни.
9 А синови Тирасови беху Бениб, Гера, Лупирион и Гилах; то су синови Јафетови по својим породицама, а њихов број у то време беше око четири стотине и шездесет људи.
10 А ово су синови Хамови: Хус, Мицраим, Фут и Ханан, четири сина; а синови Хусови беху Сева, Хавила, Савта, Рама и Сатеха, а синови Раме беху Шева и Дедан.
11 А синови Мицраима беху Луд, Аном и Патрос, Хаслот и Хафтор.
12 А синови Футови беху Гебул, Хадан, Бенах и Адан.
13 Ханანови синови били су Сидон, Хет, Амори, Гергаши, Хиви, Арки, Сени, Ароди, Зимоди и Хамоти.
14 То су синови Хамови, по својим породицама, а њихов број у то време био је око седамсто тридесет људи.
15 А ово су синови Семови: Елам, Ашур, Арфаксад, Луд и Арам, пет синова; а синови Еламови беху Сузан, Махул и Хармон.
16 А синови Асара беху Мирус и Мохил, а синови Арфаксадови беху Шелах, Анар и Аскол.
17 А синови Лудови беху Петор и Визајон, а синови Арама беху Уз, Хул, Гатер и Мас.
18 То су синови Семови, по својим породицама; а њихов број у то време био је око триста људи.
19 Ово су нараштаји Семови; Сем роди Арфаксада, а Арфаксад роди Салаха, а Салах роди Евера, а Еверу се родише двоје деце, име једног беше Фалек, јер у његово време синови људски беху раздељени, а у последње дане земља се раздељи.
20 А име другог беше Јоктан, што значи да су у његово време животи синова људских били умањени и смањени.
21 Ово су Јоктанови синови: Алмодад, Шелаф, Хазармовет, Јерах, Хадуром, Озел, Дикла, Овал, Авимел, Шева, Офир, Хавила и Јовав; сви су то Јоктанови синови.
22 А Фалек, брат његов, роди Јена, а Јен роди Серуха, а Серух роди Нахора, а Нахор роди Тару. Тара је имао тридесет осам година, и роди Харана и Нахора.
23 А Хуш, син Хамов, сина Нојевог, узе жену у то време у старости својој, и она роди сина, и назваше га Нимрод, говорећи: У то време синови људски поново почеше да се буне и преступају против Бога, и дете одрасте, и отац га веома заволе, јер беше син његове старости.
24 А одећа од коже коју је Бог начинио за Адама и његову жену, кад су изашли из врта, била је дата Кушу.
25 Јер после смрти Адама и његове жене, одећа је дата Еноху, сину Јаредовом, а када је Енох узведен к Богу, дао ју је Метусалаху, свом сину.
26 А кад умре Метусала, Ноје их узе и донесе у ковчег, и били су с њим док није изашао из ковчега.
27 А кад су излазили, Хам је украо ту одећу од Ноја, свог оца, и узео је и сакрио од своје браће.
28 А кад се Хаму родио Хуш, његов првенац, даде му хаљине тајно, и оне су биле код Хуша много дана.
29 А Хуш их је такође сакрио од својих синова и браће, а када је Хуш родио Нимрода, даде му те хаљине из љубави своје према њему, и Нимрод одрасте, и када му је било двадесет година, обуче те хаљине.
30 И Нимрод постаде јак када обуче одећу, и Бог му даде моћ и снагу, и он беше моћан ловац на земљи, да, он беше моћан ловац на пољу, и ловио је животиње и градио је олтаре, и на њима је приносио животиње пред Господом.
31 И Нимрод се ојача, и устаде између своје браће, и бори се у биткама своје браће против свих њихових непријатеља унаоколо.
32 И Господ предаде све непријатеље његове браће у његове руке, и Бог му с времена на време даваше успех у његовим биткама, и он царова на земљи.
33 Зато је у то време постало уобичајено да, када би човек изводио оне које је обучио за битку, говорио би им: Као што је Бог учинио Нимроду, који је био моћан ловац на земљи, и који је успео у биткама које су надвладале његову браћу, тако их је избавио из руку

њихових непријатеља, тако нека нас Бог ојача и избави данас.

34 А кад је Нимрод имао четрдесет година, у то време је био рат између његове браће и деце Јафетове, тако да су били у власти својих непријатеља.

35 И Нимрод изађе у то време, и сабра све синове Кушове и њихове породице, око четири стотине и шездесет људи, и унајми такође од неких својих пријатеља и познаника око осамдесет људи, и даде им плату, и пође с њима у бој, и када је био на путу, Нимрод ојача срца људи који идоше с њим.

36 А он им рече: „Не бојте се и не узнемиравајте се, јер ће сви наши непријатељи бити предати у наше руке, и можете с њима чинити шта вам је воља.“

37 А свих људи који су отишли било је око пет стотина, и борили су се против својих непријатеља, и уништили су их, и покорили их, и Нимрод је поставио сталне официре над њима на њихова места.

38 И узе неку од њихове деце као залог, и сви постадоше слуге Нимроду и његовој браћи, и Нимрод и сви људи који беху с њим вратише се кући.

39 А када се Нимрод радосно вратио из битке, пошто је победио своје непријатеље, сва његова браћа, заједно са онима који су га раније познавали, окупише се да га поставе за краља над собом, и ставише му краљевску круну на главу.

40 И поставио је над својим поданицима и народом кнезове, судије и владаре, као што је обичај међу краљевима.

41 И постави Тару, сина Нахоровог, за кнеза своје војске, и уздиже га достојанствено и изнад свих својих кнезова.

42 И док је владао по жељи свог срца, након што је победио све своје непријатеље унаоколо, саветовао се са својим саветницима да сагради град за своју палату, и они су то и учинили.

43 И нађоше велику долину насупрот истоку, и саградише му велики и пространи град, а Нимрод назва град који сагради Шинар, јер Господ жестоко потресе његове непријатеље и уништи их.

44 И Нимрод је живео у Шинару, и владао је безбедно, и борио се са својим непријатељима и покорио их, и напредовао је у свим својим биткама, и његово краљевство постаде веома велико.

45 И сви народи и језици чуше за његову славу, и сабраше се око њега, и поклонише се до земље, и принесоше му жртве, и он постаде њихов господар и краљ, и сви живеше с њим у граду Сенару, и Нимрод владаше на земљи над свим Нојевим синовима, и сви беху под његовом моћи и саветом.

46 И сва земља беше једног језика и речи јединства, али Нимрод не иђаше путевима Господњим, и беше најзлобнији од свих људи који беху пре њега, од дана потопа до тих дана.

47 И начини богове од дрвета и камена, и клањаше им се, и побуни се против Господа, и научи све своје поданике и народе земље својим злим путевима; и Мардон, син његов, беше злији од оца свог.

48 И свако ко је чуо за дела Мардона, сина Нимродовог, говорио би за њега: „Од безбожника излази безбожност.“ Зато постаде пословица по целој земљи која говори: „Од безбожника излази безбожност.“ И то се говорило у речима људским од тада до данас.

49 А Тара, син Нахоров, кнез Нимродове војске, беше у то време веома велик у очима цара и његових поданика, и цар и кнезови га волеше и уздизаху га веома високо.

50 И Тара узе жену, а звала се Амтело, кћи Корневоа; и Тарахова жена заче и роди му сина у то време.

51 Тара је имао седамдесет година кад му се родио, и Тара је сину своме, који му се родио, дао име Аврам, јер га је цар одгајио у то време и уздигао га изнад свих својих кнезова који су били с њим.

ПОГЛАВЉЕ 8

1 А те ноћи кад се Аврам родио, дођоше све слуге Тарине, и сви мудраци Нимродови, и његови врачари, и једоше и пијаше у Тариној кући, и радоваше се с њим те ноћи.

2 А кад сви мудраци и врачари изађоше из куће Тарахове, те ноћи подигоше очи своје ка небу да виде звезде, и видеше, и гле, једна веома велика звезда дође са истока и потече по небесима, и прогута четири звезде са четири стране неба.

3 И сви мудраци краља и његови врачари беху запањени призором, и мудраци разумеше ову ствар, и знаху њен значај.

4 И рекоше један другом: Ово само указује на дете које се родило Тераху ове ноћи, које ће одрасти и бити плодно и множити се, и поседовати сву земљу, он и његова деца заувек, и он и његово потомство ће побијати велике краљеве и наследити њихове земље.

5 И мудраци и врачари отишли су кући те ноћи, а ујутру сви ти мудраци и врачари рано су устали и окупили се у одређеној кући.

6 И разговараху и рекоше један другом: „Гле, призор који смо видели синоћ сакривен је од цара, није му објављен.“

7 А ако се ово сазна цару у последњим данима, рећи ће нам: Зашто сте ми сакрили ову ствар, па ћемо сви погинути; зато, сада хајде да идемо и испричамо цару призор који смо видели и његово тумачење, и остаћемо чисти.

8 И учинише тако, и сви одоше цару и поклонише му се до земље, и рекоше: Нека живи цар, нека живи цар.

9 Чули смо да се Тераху, сину Нахоровом, кнезу твоје војске, родио син, и синоћ смо дошли у његову кућу, и јели смо и пили и веселили се с њим те ноћи.

10 А кад слуге твоје изиђоше из куће Тарине да одемо у своје домове да онде преноћимо, подигосмо очи своје ка небу и видесмо велику звезду где долази са истока, и иста звезда јури великом брзином и прогута четири велике звезде са четири стране неба.

11 И слуге твоје беху запрепашћене призором који видесмо и веома се уплашисмо, и донесмо суд на основу призора, и мудрошћу својом знасмо правилно тумачење тога, да се ово односи на дете које ће се родити Тераху, које ће одрасти и веома се умножити, и постати моћно, и побити све цареве земље, и наследити све њихове земље, он и његово потомство заувек.

12 А сада, господару наш и краљу, гле, заиста смо те упознали са оним што смо видели у вези са овим дететом.
13 Ако цару буде добро да да свом оцу цену за ово дете, убићемо га пре него што одрасте и умножи се у земљи, и пре него што се његово зло против нас повећа, да ми и наша деца погинемо због његовог зла.
14 Цар чу њихове речи и оне му се свиђаху, па посла и позва Тару, и Тара дође пред цара.
15 А цар рече Тари: „Јавили су ми да ти се синоћ родио син, и овакав је обичај примећен на небесима при његовом рођењу."
16 А сада ми дај дете да га убијемо пре него што се његово зло обруши на нас, и даћу ти за његову цену, твоју кућу пуну сребра и злата.
17 А Тара одговори цару и рече му: Господару мој и цару, чуо сам твоје речи, и твој слуга ће учинити све што цар његов жели.
18 Али господару мој и краљу, рећи ћу ти шта ми се догодило синоћ, да видим какав ће савет краљ дати свом слуги, па ћу онда одговорити краљу на оно што је управо рекао; а краљ рече: Говори.
19 А Тара рече цару: „Ајон, син Моредов, дође к мени синоћ говорећи:
20 Дај ми великог и лепог коња кога ти је цар дао, и даћу ти сребро и злато, сламу и храну за његову вредност; и рекох му: Сачекај док не видим цара у вези твојих речи, и види шта год цар каже, то ћу учинити.
21 А сада, господару мој и краљу, ево, објавио сам ти ово, и савет који ће мој краљ дати свом слузи, тога ћу се придржавати.
22 Цар је чуо Тарине речи, и разгњевио се, и сматрао га је будалом.
23 А цар одговори Тари и рече му: Јеси ли толико глуп, неук или неразуман да чиниш тако нешто, да дајеш свог лепог коња за сребро и злато или чак за сламу и храну?
24 Зар ти је толико мало сребра и злата да то чиниш, јер не можеш да набавиш сламе и хране да нахраниш коња свога? И шта је теби сребро и злато, или слама и храна, да даш тог лепог коња кога сам ти дао, каквог нема на целој земљи?
25 И цар престаде да говори, а Тара одговори цару говорећи: „Овако је цар говорио свом слузи;"
26 Молим те, господару мој и краљу, шта си ми то рекао говорећи: Дај свог сина да га убијемо, и даћу ти сребро и злато за његову цену; шта ћу да радим са сребром и златом после смрти свог сина? Ко ће ме наследити? Сигурно ће се по мојој смрти сребро и злато вратити мом краљу који их је дао.
27 А кад цар чу Тарине речи и причу коју је изнео о цару, то га веома ожалости и разбесне се због тога, и гнев му се разгори у њему.
28 А Тара виде да се царев гнев распалио на њега, и одговори цару говорећи: Све што имам је у царевој власти; шта год цар жели да учини своме слузи, нека учини; чак и мој син, он је у царевој власти, без икакве вредности у замену, он и његова два брата која су старија од њега.
29 А цар рече Тари: „Не, него ћу откупити твог млађег сина за накнаду."
30 А Тара одговори цару говорећи: Молим те, господару мој и цару, да допустиш слузи своме да проговори реч пред тобом, и да цар чује реч слуге свога. А Тара рече: Нека ми цар мој да три дана времена док не размислим о овој ствари у себи и не посаветујем се са својом породицом о речима цара мог; и он веома наваљиваше цару да пристане на то.
31 И цар послуша Тару и учини тако, и даде му три дана времена, и Тара оде од цара, и дође кући својој породици и рече им све цареве речи; и народ се веома уплаши.
32 А трећег дана цар посла Тари говорећи: Пошаљи ми сина свога за награду, као што сам ти рекао; а ако то не учиниш, послаћу и побићу све што имаш у кући својој, тако да ти неће остати ни пса.
33 Тада Тара пожури (јер је ствар била хитна од цара) и узе дете од једног од својих слугу, које му је слушкиња родила тог дана, и Тара донесе дете цару и прими за њега цену.
34 И Господ је био са Таром у овој ствари, да Нимрод не би проузроковао Аврамову смрт, и цар је узео дете од Таре и свом снагом му разбио главу о земљу, јер је мислио да је то био Аврам; и то је било скривено од њега од тог дана, и цар је то заборавио, јер је била воља Провиђења да не претрпи Аврамову смрт.
35 Тара тајно узе свог сина Аврама, заједно са његовом мајком и дадиљом, и сакри их у пећину, и доноси им намирнице сваког месеца.
36 И Господ беше с Аврамом у пећини и он одрасте, и Аврам би у пећини десет година, и цар и његови кнезови, врачари и мудраци, помислише да је цар убио Аврама.

ПОГЛАВЉЕ 9

1 Аран, син Тераха, Аврамовог најстаријег брата, узе жену у то време.
2 Аран је имао тридесет девет година кад ју је узео; и жена Харанова заче и роди сина, и он му даде име Лот.
3 И опет заче и роди ћерку, и даде јој име Милка; и опет заче и роди ћерку, и даде јој име Сараја.
4 Харан је имао четрдесет две године када му се родила Сараја, што је било у десетој години Аврамовог живота; и у те дане Аврам, његова мајка и дадиља изађоше из пећине, јер цар и његови поданици беху заборавили Аврамову ствар.
5 А кад Аврам изађе из пећине, оде к Ноју и његовом сину Сему, и остаде с њима да учи заповести Господње и његове путеве, и нико није знао где је Аврам, и Аврам служи Ноју и његовом сину Сему дуго времена.
6 А Аврам је био у Нојевој кући тридесет девет година, и Аврам је познао Господа од своје три године, и ходио је путевима Господњим до дана смрти своје, као што су га научили Ноје и син његов Сим; и сви синови земље у те дане много преступише против Господа, и побунише се против њега и служише другим боговима, и заборавише Господа који их је створио на земљи; и становници земље начинише себи, у то време, сваки свог бога; богове од дрвета и камена који не могу ни говорити, ни чути, ни изговарати, и синови људски им служише, и они постадоше њихови богови.

7 А цар и све његове слуге, и Тара са свим својим домом, били су тада први међу онима који су служили боговима од дрвета и камена.
8 А Тара је имао дванаест богова великих размера, направљених од дрвета и камена, после дванаест месеци у години, и служио је сваком од њих сваког месеца, и сваког месеца Тара је доносио своју жртву од хлеба и жртву пића својим боговима; тако је чинио Тара свих дана.
9 И цео тај нараштај беше зао у очима Господњим, и тако сваки човек учинише својим богом, али оставише Господа који их је створио.
10 И није се нашао човек у те дане на целој земљи који је познавао Господа (јер су служили сваки свом Богу) осим Ноја и његовог дома, и сви који су били под његовим саветом познавали су Господа у те дане.
11 А Аврам, син Тарајев, постајаше веома моћан у то време у дому Нојевом, и нико то није знао, а Господ беше с њим.
12 И Господ даде Авраму разумно срце, и он зна да су сва дела тог нараштаја била узалудна, и да су сви њихови богови били узалудни и без користи.
13 И Аврам виде сунце где сија на земљи, и рече у себи: Заиста је ово сунце које сија на земљи Бог, и њему ћу служити.
14 Аврам је служио сунцу тог дана и молио му се, а када је дошло вече, сунце је зашло као и обично, и Аврам је рекао у себи: Зар ово није Бог?
15 А Аврам је и даље говорио у себи: Ко је тај који је створио небо и земљу? Ко је створио на земљи? Где је он?
16 И ноћ се над њим замрачи, и он подиже очи своје према западу, северу, југу и истоку, и виде да је сунце нестало са земље, и дан постаде таман.
17 Аврам виде звезде и месец пред собом и рече: Заиста је ово Бог који је створио сву земљу и човека, и гле, ово су слуге његове, богови око њега. И Аврам служи месецу и моли му се целе те ноћи.
18 А ујутру, кад се раздани и сунце обасја земљу као и обично, Аврам виде све ствари које је Господ Бог створио на земљи.
19 А Аврам рече у себи: „Заиста, ово нису богови који су створили земљу и све људе, него су ово слуге Божије.“ Аврам је остао у кући Нојевој и тамо је познао Господа и путеве његове, и служио је Господу све дане свог живота, а цео тај нараштај је заборавио Господа и служио другим боговима од дрвета и камена, и бунио се све своје дане.
20 И цар Нимрод владаше безбедно, и сва земља беше под његовом влашћу, и сва земља беше једног језика и речи јединства.
21 И сви кнезови Нимродови и његови великаши саветоваше се; Фут, Мицраим, Куш и Ханан са својим породицама, и рекоше један другом: Хајде да саградимо себи град и у њему јаку кулу, чији ће врх досезати до неба, и прославићемо се, да бисмо владали целим светом, да би зло наших непријатеља престало од нас, да бисмо моћно владали над њима, и да се не бисмо расејали по земљи због њихових ратова.
22 И сви они одоше пред цара и рекоше цару ове речи, и цар се сложи с њима у овој ствари, и учини тако.
23 И сабраше се све породице, око шест стотина хиљада људи, и одоше да траже простран комад земље за изградњу града и куле, и траже по целој земљи и не нађоше ниједну сличну једној долини на истоку земље Сенаар, око два дана хода, и отпутоваше тамо и тамо се настанише.
24 И почеше да праве цигле и ложе ватру да би изградили град и кулу коју су замислили да доврше.
25 И зидање куле беше им преступ и грех, и почеше је градити, и док су градили против Господа Бога небеског, замишљаху у срцима својим да ратују против њега и да се попну на небо.
26 И сви ти људи и све породице поделише се на три дела; први рече: Попећемо се на небо и борићемо се против њега; други рече: Попећемо се на небо и тамо ћемо поставити своје богове и служићемо им; а трећи део рече: Попећемо се на небо и ударићемо га луковима и копљима; и Бог је знао сва њихова дела и све њихове зле мисли, и видео је град и кулу коју су градили.
27 И док су градили, саградили су себи велики град и веома високу и јаку кулу; и због њене висине малтер и цигле нису стизали до градитеља приликом њиховог успона на њу, све док они који су се пењали нису навршили пуну годину, а после тога су допирали до градитеља и давали им малтер и цигле; тако се то радило свакодневно.
28 И гле, ови су се пењали, а други силазили цео дан; и ако би им цигла пала из руку и разбила се, сви би плакали над њом, а ако би човек пао и умро, нико од њих га не би ни погледао.
29 И Господ је знао њихове мисли, и догоди се да док су градили, бацише стреле према небесима, и све стреле падоше на њих пуне крви, и када их видеше, рекоше један другом: Заиста смо побили све оне који су на небу.
30 Јер је то било од Господа да би их навео да заблуде, и да би их истребио са лица земље.
31 И сазидаше кулу и град, и то су радили свакодневно док не прође много дана и година.
32 И рече Бог седамдесеторици анђела који стајаху пред њим, онима који беху близу њега, говорећи: Ходите, сиђимо и помешајмо им језике, да један човек не разуме језик свог ближњег, и они им то учинише.
33 И од тог дана, сваки је заборавио језик свог ближњег, и нису могли разумети да говоре једним језиком, и када би градитељ узео из руку свог ближњег креч или камен који није наручио, градитељ би га бацио и бацао на свог ближњег, да би овај умро.
34 И тако су то чинили много дана, и многе од њих су побили на тај начин.
35 И Господ удари три одреда која беху онде, и казни их према њиховим делима и намерама; они који рекоше: „Попећемо се на небо и служићемо боговима нашим“, постадоше као мајмуни и слонови; а оне који рекоше: „Ударићемо небо стрелама“, Господ их уби, једног човека руком његовог ближњег; а трећи одред, оне који рекоше: „Попећемо се на небо и борићемо се против њега“, Господ их расеја по земљи.
36 А они који су остали међу њима, када су сазнали и разумели зло које их је сналазило, напустили су

грађевину, и они су се такође расули по лицу целе земље.
37 И престадоше да граде град и кулу; зато назваше то место Вавилон, јер тамо Господ помеша језик целе земље; гле, беше на истоку земље Сенаар.
38 А што се тиче куле коју су синови људски градили, земља је отворила своја уста и прогутала једну трећину њену, а ватра је сишла с неба и спалила другу трећину, а друга трећина је остала до данас, и она је од оног дела који је био горе, а њен обим је три дана хода.
39 И многи синови људски погинули су у тој кули, народ без броја.

ПОГЛАВЉЕ 10

1 И Фалек, син Еверов, умре у те дане, у четрдесет осмој години живота Аврама, сина Тераховог, и свих дана Фалекових било је двеста тридесет девет година.
2 И када Господ расеја синове људске због њиховог греха код куле, гле, они се раширише у многе одељења, и сви синови људски беху расејани на четири угла земље.
3 И све породице су постале свака према свом језику, својој земљи или свом граду.
4 И синови људски саградише многе градове по својим породицама, по свим местима куда су ишли, и по целој земљи где их је Господ расејао.
5 А неки од њих су саградили градове на местима са којих су касније истребљени, и назвали су те градове по својим именима, или по именима своје деце, или по својим посебним догађајима.
6 А синови Јафета, сина Нојевог, отидоше и саградише себи градове по местима где се беху расејали, и назваше све своје градове по својим именима, и синови Јафетови се поделише по лицу земље у многе народе и језике.
7 А ово су Јафетови синови по својим породицама: Гомер, Магог, Медај, Јаван, Тувал, Мешех и Тирас; то су Јафетова деца по својим нараштајима.
8 А синови Гомерови, према својим градовима, били су Франкуми, који живе у земљи Франце, поред реке Франце, поред реке Сене.
9 А деца Рефатова су Бартонимци, који живе у земљи Бартоније, поред реке Леде, која улива своје воде у велико море Гион, то јест Океан.
10 А деце Тугарме је десет породица, а ово су њихова имена: Бузар, Парзунак, Балгар, Еликанум, Рагбиб, Тарки, Бид, Зебук, Онгал и Тилмаз; сви се ови раширише и настанише на северу и саградише себи градове.
11 И назваше своје градове по својим именима, то су они који живе поред река Хитлах и Италак до данас.
12 Али породице Анголи, Балгар и Парзунак, оне живе поред велике реке Дубни; и имена њихових градова су такође према њиховим именима.
13 А деца Јавана су Јавани који живе у земљи Макдоније, а деца Медајаре су Орелум који живе у земљи Курсона, а деца Тувала су они који живе у земљи Тускана поред реке Пашије.
14 А синови Мешехови су Шивашни, а синови Тирасови су Рушаш, Кушни и Онголи; сви ови отидоше и саградише себи градове; то су градови који се налазе поред мора Јавуса, поред реке Куре, која се улива у реку Траган.
15 А деца Елисахова су Алманими, и они су такође отишли и саградили себи градове; то су градови који се налазе између планина Јова и Шибатмоа; а од њих су били људи Лумбардија који живе насупрот планинама Јова и Шибатмоа, и освојили су земљу Италију и остали тамо до данас.
16 А деца Хитима су Ромими који живе у долини Канопије поред реке Тибре.
17 А синови Дудонима су они који живе у градовима мора Гихон, у земљи Бордна.
18 То су породице Јафетових синова према њиховим градовима и језицима, када су се расејали после куле, и назвали су своје градове по својим именима и догађајима; и то су имена свих њихових градова према њиховим породицама, које су саградили у тим данима после куле.
19 А синови Хамови беху Куш, Мицраим, Фут и Ханан, према свом наследству и градовима.
20 Сви они отидоше и саградише себи градове како нађоше за себе прикладно место, и назваше своје градове по именима својих очева Куш, Мицраим, Фут и Ханан.
21 А синови Мицраима су Лудимци, Анамими, Лехавимци, Нафтухими, Патрусимци, Каслухими и Кафтуримци, седам породица.
22 Сви они живе поред реке Сихор, то јест потока египатског, и саградише себи градове и назваше их својим именима.
23 И синови Патроса и Каслоха међусобно се женише, и од њих су настали Филиштејци, Азађани, Герарими, Гитими и Екронимци, свих пет породица; и они су себи саградили градове, и назвали су своје градове по именима својих очева до данас.
24 И деца Хананска саградише себи градове, и назваше градове своје по својим именима, једанаест градова, а друге безбројне.
25 И четири човека из Хамове породице отидоше у земљу равнице; то су имена те четворице људи: Содома, Гомора, Адма и Себојим.
26 И ти људи саградише себи четири града у земљи равнице, и назваше те градове својим именима.
27 И они и њихова деца и сви који су им припадали настанише се у тим градовима, и беху плодни и веома се намножише и настањаху у миру.
28 А Сеир, син Хуров, сина Хивијевог, сина Ханановог, оде и нађе долину насупрот гори Парану, и онде сагради град, и он и његових седам синова и његова породица се онде настанише, и назва град који сагради Сеир, по свом имену; то је земља Сеир до данас.
29 То су породице Хамових синова, према њиховим језицима и градовима, када су се расејали по својим земљама после куле.
30 И нека од деце Сема, сина Нојевог, оца свих деце Еверове, такође су отишли и саградили себи градове по местима где су се расејали, и назвали су своје градове по њиховим именима.

31 А синови Семови беху Елам, Ашур, Арфаксад, Луд и Арам, и они саградише себи градове и назваше све своје градове по њиховим именима.
32 А Ашур, син Семов, и његова деца и породица изађоше у то време, веома велика група њих, и отидоше у далеку земљу коју нађоше, и наиђоше на веома пространу долину у земљи у коју отидоше, и саградише себи четири града, и назваше их по својим именима и догађајима.
33 А ово су имена градова које су саградили синови Асурови: Нинева, Ресен, Калах и Рехоботер; и синови Асурови живе тамо до данас.
34 И синови Арамова одоше и саградише себи град, и назваше град Уз по свом најстаријем брату, и живе у њему; то је земља Уз до данас.
35 А друге године после куле, човек из куће Асурове, по имену Бела, отишао је из земље Ниниве да се настани са својим домом где год је могао да нађе место; и дошли су до градова у равници према Содоми, и тамо се настанили.
36 И човек устаде и сагради онде мали град, и назва га Бела, по свом имену; то је земља Сигор до данас.
37 А ово су породице деце Семове према њиховом језику и градовима, након што су се расејали по земљи после куле.
38 И свако краљевство, град и породица Нојеве деце саградише себи много градова после овога.
39 И они су успоставили владе у свим својим градовима, да би се регулисали по њиховим наредбама; тако су чиниле све породице Нојеве деце заувек.

ПОГЛАВЉЕ 11

1 А Нимрод, син Хусов, још увек је био у земљи Сенаар, и владао је над њоме и живео је тамо, и саградио је градове у земљи Сенаар.
2 А ово су имена четирију градова које је саградио, и назвао их је по догађајима који су им се догодили при изградњи куле.
3 И назва први Вавилон, говорећи: Јер је онде Господ помешао језик целе земље; а другом назва име Ерех, јер их је оданде Бог расејао.
4 Трећег назва Ехед, говорећи да је на том месту била велика битка; а четвртог назва Кална, јер су његови кнезови и јунаци тамо погинули, и разбеснели су Господа, побунили су се и преступили против њега.
5 А када Нимрод сагради ове градове у земљи Сенаар, настани у њима остатак свог народа, своје кнезове и своје моћнике који су остали у његовом краљевству.
6 И Нимрод се настани у Вавилону, и тамо обнови своју владавину над остатком својих поданика, и владаше безбедно, а поданици и кнезови Нимродови назваше га Амрафел, говорећи да су код куле његови кнезови и људи пали због њега.
7 И упркос томе, Нимрод се није вратио Господу, и наставио је у злоби и учећи злоби синове људске; а Мардон, син његов, био је гори од оца свог и наставио је да додаје гнусобе оца свог.
8 И навео је синове људске да греше, зато се каже: „Из безбожника излази безбожност.“
9 У то време је био рат између породица Хамових синова, јер су живели у градовима које су сами саградили.
10 И Кедорлаомер, цар Елама, оде од породица Хамових синова, и ратовао је с њима и покорио их, и отишао је у пет градова у равници и ратовао је против њих и покорио их, и били су под његовом влашћу.
11 И служили су му дванаест година и давали су му годишњи порез.
12 У то време умре Нахор, син Серухов, у четрдесет деветој години живота Аврама, сина Тераховог.
13 А педесете године живота Аврама, сина Тераховог, Аврам изађе из куће Нојеве и оде у кућу оца свога.
14 Аврам позна Господа и ходаше његовим путевима и његовим заповестима, и Господ, Бог његов, беше с њим.
15 А Тара, отац његов, у то време још увек беше вођа војске цара Нимрода и још увек следише туђе богове.
16 Аврам дође у кућу свог оца и виде дванаест богова где стоје онде у својим храмовима, и Аврам се разгњеви кад виде те ликове у кући свог оца.
17 А Аврам рече: Тако жив Господ, ови ликови неће остати у кући мог оца; тако ће ми учинити Господ који ме је створио ако их све не разбијем за три дана.
18 Аврам оде од њих, и гнев му се разбесне у њему. И Аврам пожури и оде из собе у спољашње двориште свог оца, и нађе свог оца где седи у дворишту и све његове слуге с њим, и Аврам дође и седе пред њега.
19 Аврам упита оца свога говорећи: „Оче, реци ми где је Бог који је створио небо и земљу и све синове људске на земљи, и који је створио тебе и мене.“ А Тара одговори сину своме Авраму и рече: „Ево, они који су нас створили сви су с нама у кући.“
20 А Аврам рече оцу своме: Господару мој, молим те, покажи ми их. И Тара уведе Аврама у собу унутрашњег дворишта, и Аврам виде, и гле, цела соба беше пуна богова од дрвета и камена, дванаест великих ликова и других мањих од њих без броја.
21 А Тара рече сину своме: „Ево, то су они који су створили све што видиш на земљи, и који су створили мене и тебе, и цело човечанство.“
22 Тара се поклони својим боговима, па оде од њих, а Аврам, син његов, оде с њим.
23 А кад Аврам оде од њих, оде к мајци својој и седе пред њом, и рече мајци својој: Ево, отац ми је показао оне који су створили небо и земљу и све синове људске.
24 Зато сада пожури и донеси јаре из стада и направи од њега укусно месо, да га донесем боговима свог оца као жртву да једу; можда ћу тако постати прихватљив пред њима.
25 И његова мајка учини тако, и донесе јаре, и направи укусно јело од њега, и донесе га Авраму. Аврам узе укусно јело од своје мајке и донесе га пред богове свог оца, и приближи им се да једу; а Тара, његов отац, није знао за то.
26 А Аврам виде онога дана кад седеше међу њима да немају гласа, ни слуха, ни покрета, и нико од њих не може пружити руку да једе.
27 А Аврам им се ругао говорећи: „Сигурно им се није допало укусно месо које сам припремио, или им је можда било премало, па зато нису хтели да једу; зато

ћу сутра припремити свеже укусно месо, боље и обилније од овога, да видим резултат."

28 А сутрадан Аврам заповеди мајци својој у вези са укусним месом, и његова мајка устаде и донесе три лепа јарета из стада, и направи од њих одлично укусно месо, какво је њен син волео, и даде га свом сину Авраму; а Тара, његов отац, није знао за то.

29 Аврам узе укусно месо од своје мајке и донесе га пред богове свог оца у собу; и приђе им да једу, и стави га пред њих, и Аврам седе пред њима цео дан, мислећи да би можда могли јести.

30 Аврам их погледа, и гле, немају ни гласа ни слуха, нити је један од њих пружио руку месу да једе.

31 А увече тог дана у тој кући Аврам се обуче у дух Божји.

32 И повика и рече: Тешко оцу мом и овом злом нараштају, чија су срца сва склона ка таштини, који служе овим идолима од дрвета и камена који не могу ни јести, ни мирисати, ни чути ни говорити, који имају уста без говора, очи без вида, уши без слуха, руке без осећаја и ноге које се не могу померати; као они који су их направили и који се у њих уздају.

33 А кад Аврам виде све то, разгњеви се на оца свог, и пожури, узе секирицу у руку и дође у одају богова, и разби све богове свог оца.

34 А кад је разбио ликове, ставио је секирицу у руку великог бога који је био тамо пред њима, и изашао је; а Тара, отац његов, дошао је кући, јер је чуо на вратима звук ударања секирице; па Тара уђе у кућу да сазна шта се то дешава.

35 А Тара, чувши звук секире у соби са идолима, отрча у собу са идолима и срете Аврама како излази.

36 Тарах уђе у собу и нађе све идоле оборене и разбијене, а секирицу у руци највећег, која није била разбијена, и укусно месо које је Аврам, син његов, направио, још увек је било пред њима.

37 Кад је Тара то видео, веома се разгњевио, па је пожурио и отишао из собе к Авраму.

38 И нађе Аврама, сина свог, где још увек седи у кући, и рече му: Шта си то урадио мојим боговима?

39 А Аврам одговори Тари оцу своме и рече: Не тако господару мој, јер сам им донео укусно јело, и кад сам им се приближио с месом да једу, сви су одмах пружили руке да једу пре него што је велики пружио руку да једе.

40 И велики виде дела њихова која су чинили пред њим, и гнев му се жестоко распали на њих, и оде и узе секирицу која је била у кући, и дође до њих и све их поломи, и гле, секирица је још увек у његовој руци као што видиш.

41 Та се Тара разгњеви на сина свог Аврама кад то рече; и Тара рече Авраму, сину своме, у гневу свом: Шта је то прича коју си испричао? Лажеш ми.

42 Има ли у овим боговима духа, душе или моћи да учине све што си ми рекао? Зар нису од дрвета и камена, и зар их ја нисам сам створио, и можеш ли да говориш такве лажи, говорећи да их је велики бог који је био с њима убио? Ти си тај који си му ставио секиру у руке, а онда кажеш да их је све побио.

43 А Аврам одговори оцу своме и рече му: „Како онда можеш служити овим идолима у којима немаш моћи да учиниш било шта? Могу ли те ти идоли у које се уздаш избавити? Могу ли чути твоје молитве када их призовеш? Могу ли те избавити из руку твојих непријатеља, или ће се борити за тебе против твојих непријатеља, да би служио дрвету и камену који не могу ни говорити ни чути?"

44 А сада сигурно није добро ни за тебе ни за синове људске који су повезани с тобом да чините ове ствари; јеси ли толико глуп, толико безуман или толико неразумљив да ћеш служити дрвету и камену и чинити на овај начин?

45 И заборавити Господа Бога који је створио небо и земљу, и који вас је створио на земљи, и тиме нанети велико зло вашим душама у овој ствари служећи камену и дрвету?

46 Зар нису наши оци у стара времена грешили у овој ствари, и Господ Бог свемира је навео на њих воде потопа и уништио сву земљу?

47 И како можете наставити ово да радите и служите боговима од дрвета и камена, који не могу да чују, нити да говоре, нити да вас избаве од угњетавања, тиме навлачећи гнев Бога свемира на вас?

48 Зато се сада отац мој уздржи од овога и не наноси зло својој души и душама свог дома.

49 Аврам пожури и искочи испред свог оца, и узе секирицу са највећег идола свог оца, којом ју Аврам разби и побегне.

50 А Тара, видевши све што је Аврам учинио, пожури да оде из своје куће, и оде к цару, и дође пред Нимрода, и стаде пред њега, и поклони се цару; а цар рече: Шта желиш?

51 А он рече: Молим те, господару мој, да ме услишиш – пре педесет година роди ми се дете, и тако је учинио мојим боговима и тако је говорио; и зато сада, господару мој и краљу, пошаљи по њега да дође пред тебе и да му судиш по закону, да бисмо се избавили од његовог зла.

52 И цар посла тројицу својих слугу, и они одоше и доведоше Аврама пред цара. А Нимрод и сви његови кнезови и слуге сеђаху тог дана пред њим, а и Тара сеђаше пред њима.

53 А цар рече Авраму: Шта си то учинио свом оцу и његовим боговима? Аврам одговори цару речима које је рекао свом оцу, и рече: Велики бог који је био с њима у кући учинио им је оно што си чуо.

54 А цар рече Авраму: „Јесу ли имали моћ да говоре и једу и чине као што си рекао?" А Аврам одговори цару говорећи: „А ако немају моћ у њима, зашто им служиш и тераш синове људске да греше због својих глупости?"

55 Замишљаш ли да те могу избавити или учинити било шта мало или велико, да би им служио? И зашто не осетиш Бога целог универзума, који те је створио и у чијој је моћи да убијаш и одржаваш у животу?

56 0 глупи, прости и неуки краљу, тешко теби заувек.

57 Мислио сам да ћеш слуге своје научити праведном путу, али ниси то учинио, него си испунио сву земљу својим гресима и гресима народа свог који је следио твоје путеве.

58 Зар не знаш, или ниси чуо, да су овим злом које чиниш, наши преци сагрешили у њему у стара времена,

и вечни Бог је навео воде потопа на њих и уништио их све, а такође је уништио и целу земљу због њих? И хоћеш ли ти и твој народ устати сада и учинити слично овом делу, да би спустио гнев Господа Бога свемира и донео зло теби и целој земљи?
59 Сада, дакле, остави ово зло дело које чиниш и служи Богу свемира, као да је твоја душа у његовим рукама, и тада ће ти бити добро.
60 И ако твоје злобно срце не послуша речи моје да те наведу да оставиш своје зле путеве и да служиш вечном Богу, онда ћеш умрети у срамоти у последњим данима, ти, твој народ и сви који су повезани с тобом, слушајући твоје речи или ходећи твојим злим путевима.
61 А кад Аврам престаде говорити пред царем и кнезовима, Аврам подиже очи своје к небу и рече: Господ види све безбожнике и судиће им.

ПОГЛАВЉЕ 12

1 А кад цар чу Аврамове речи, нареди да га баце у тамницу; и Аврам је био у тамници десет дана.
2 И на крају тих дана цар нареди да сви цареви, кнезови и управници разних покрајина и мудраци дођу пред њега, и седоше пред њега, а Аврам још увек беше у кући тамнице.
3 А цар рече кнезовима и мудрацима: Јесте ли чули шта је Аврам, син Тарахов, учинио свом оцу? Тако му је учинио, и наредио сам да га доведу пред мене, и тако је говорио; срце му се није поколебало, нити се померио у мом присуству, и ево, сада је затворен у тамници.
4 Зато одлучите каква је пресуда заслужена за овог човека који је грдио цара; који је говорио и чинио све што сте чули.
5 И сви одговорише цару говорећи: Човек који вређа цара треба да буде обешен на дрво; али пошто је учинио све што је рекао и презрео наше богове, мора бити спаљен, јер је то закон у овој ствари.
6 Ако је цару мило да то учини, нека нареди својим слугама да ложе ватру дању и ноћу у твојој цигленој пећи, а онда ћемо овог човека бацити у њу. И цар тако учини, и нареди својим слугама да припреме ватру три дана и три ноћи у царевој пећи, која је у Касдиму; и цар им нареди да узму Аврама из тамнице и изведу га да буде спаљен.
7 И све цареве слуге, кнезови, господари, управници и судије, и сви становници земље, око деветсто хиљада људи, стајали су насупрот пећи да виде Аврама.
8 И све жене и деца окупише се на крововима и кулама да виде шта се дешава са Аврамом, и сви стајаху заједно из даљине; и не остаде ниједан човек који није дошао тог дана да види тај призор.
9 А кад Аврам дође, цареви врачари и мудраци угледаше Аврама, и повикаше цару говорећи: „Господару наш, сигурно је ово човек за кога знамо да је био дете при чијем је рођењу велика звезда прогутала четири звезде, што смо објавили цару сада педесет година раније."
10 И ево, сада је и његов отац прекршио твоје заповести и ругао ти се довевши ти друго дете, које си ти убио.
11 А кад цар чу њихове речи, веома се разгневи и нареди да му доведу Тару.
12 А цар рече: Јеси ли чуо шта су врачари говорили? Сада ми реци истину, како си то урадио; и ако будеш говорио истину, бићеш ослобођен.
13 А видевши да се царев гнев толико распламсао, Тара рече цару: „Господару мој и цару, чуо си истину, и оно што су мудраци рекли је исправно." А цар рече: „Како си могао то учинити, прекршити моје наредбе и дати ми дете које ниси родио, и узети у обзир његову вредност?"
14 А Тара одговори цару: „Јер су се у то време разгорела моја нежна осећања према мом сину, па сам узео сина своје слушкиње и довео га цару."
15 А цар рече: Ко те је то саветовао? Реци ми, немој ништа скривати од мене, и онда нећеш умрети.
16 А Тара се веома уплаши у царевом присуству и рече цару: „Аран, мој најстарији син, саветовао ме је на ово; а Аран је био у то време кад се Аврам родио, имао је тридесет две године.
17 Али Харан није саветовао свог оца ни о чему, јер је Тара то рекао цару да би избавио своју душу од цара, јер се веома уплашио; и цар рече Тари: Харан, син твој, који те је саветовао на ово, погинуће кроз ватру с Аврамом; јер је на њему смртна казна јер се побунио против цареве жеље чинећи то.
18 Аран је у то време осећао жељу да следи Аврамове путеве, али је то задржао у себи.
19 Аран рече у срцу своме: „Ево, цар је ухватио Аврама због ових ствари које је Аврам учинио; и ако Аврам победи цара, ја ћу га пратити; а ако цар победи, ја ћу за царем."
20 А кад Тара рече ово цару о свом сину Харану, цар нареди да се Харан ухвати заједно са Аврамом.
21 И доведоше их обојицу, Аврама и Харана, брата му, да их баце у огањ; и сви становници земље и цареве слуге и кнезови и све жене и деца беху онде, стајајући тог дана над њима.
22 А цареве слуге узеше Аврама и брата му и свукоше им сву одећу осим доње одеће коју су имали на себи.
23 И свезаше им руке и ноге ланеним ужетом, а слуге цареве подигоше их и бацише обоје у пећ.
24 И Господ је волео Аврама и сажалио се на њега, и Господ је сишао и избавио Аврама из ватре, и он није изгорео.
25 Али сва ужета којима су га везали изгорела су, док је Аврам остао и шетао се по ватри.
26 А Аран умре кад га бацише у огањ, и изгоре у пепео, јер срце му не беше сасвим пред Господом; а оне људе који га бацише у огањ, пламен ватре рашири се по њима, и изгореше, и дванаест људи од њих погину.
27 Аврам је ходао посред ватре три дана и три ноћи, и сви слуге цареве видеше га где хода по ватри, и дођоше и јавише цару говорећи: Ево, видели смо Аврама где хода посред ватре, и чак ни доња одећа коју је имао на себи није изгорела, али је уже којим је био везан изгорело.
28 А кад цар чу њихове речи, срце му се стеже и не хтеде им веровати; зато посла друге верне кнезове да виде ову ствар, и они одоше и видеше је и јавише цару; и цар устаде да оде и види је, и виде Аврама како хода

тамо-амо усред ватре, и виде Храново тело како гори, и цар се веома зачуди.
29 И цар нареди да Аврама изваде из ватре; и слуге његове приступише да га изваде, али не могадоше, јер ватра беше унаоколо, а пламен се из пећи дизао према њима.
30 А цареве слуге побегоше одатле, а цар их прекори говорећи: „Пожурите и изведите Аврама из ватре да не погинете."
31 И слуге цареве поново приступише да изведу Аврама, и пламен их обузе и опече им лица тако да осам њих погину.
32 А кад цар виде да се слуге његове не могу приближити огњу да не би изгорели, цар позва Аврама: „Слуго Бога који је на небесима, изађи из средине огња и дођи овамо пред мене." И Аврам послуша глас царев, и изађе из огња и дође и стаде пред цара.
33 А кад Аврам изађе, цар и све његове слуге видеше Аврама како долази пред цара, у доњој одећи на себи, јер она није била изгорела, али је уже којим је био везан било изгорело.
34 А цар рече Авраму: Како то да ниси изгорео у огњу?
35 А Аврам рече цару: Бог неба и земље у кога се уздам и који има сву моћ у својој, он ме је избавио из ватре у коју си ме бацио.
36 А Аврамов брат Харан би спаљен у пепео, и тражили су његово тело и нашли га како изгорело.
37 А Аран је имао осамдесет и две године кад је умро у огњу Касдима. А цар, кнезови и становници земље, видевши да је Аврам избављен из огња, дођоше и поклонише се Авраму.
38 А Аврам им рече: Не клањајте се мени, него се клањајте Богу света који вас је створио, и служите му, и идите његовим путевима, јер он је тај који ме је избавио из овог огња, и он је тај који је створио душе и духове свих људи, и обликовао човека у утроби мајке његове, и довео га на свет, и он је тај који ће избавити оне који се у њега уздају од сваке патње.
39 И то се учини веома дивно у очима цара и кнезова, што је Аврам спасен од ватре и што је Харан спаљен; и цар даде Авраму много поклона и даде му своја два главна слугу из цареве куће; име једног беше Они, а име другога беше Елиезер.
40 И сви цареви, кнезови и слуге дадоше Авраму много дарова сребра и злата и бисера, и цар и његови кнезови отпустише га, и он оде с миром.
41 И Аврам оде од цара у миру, а многи цареви слуге пођоше за њим, и придружи му се око триста људи.
42 И врати се Аврам тог дана и оде у кућу свог оца, он и људи који су га пратили, и Аврам служи Господу, Богу своме, све дане свог живота, и ходаше његовим путевима и држећи се његовог закона.
43 И од тог дана па надаље Аврам је склонио срца синова људских да служе Господу.
44 У то време Нахор и Аврам узеше себи жене, кћери свог брата Арана; жена Нахорова беше Милка, а име Аврамове жене беше Сараја. А Сараја, жена Аврамова, беше нероткиња; није имала потомства у то време.
45 А кад прођоше две године откако Аврам изађе из огња, то јест педесет друге године живота његова, гле, цар Нимрод седеше на престолу у Вавилону, и цар заспа и сањаше да стоји са својим трупама и војскама у долини насупрот цареве пећи.
46 И подиже очи своје и угледа човека сличног Авраму где излази из пећи, и како долази и стаје пред цара са извученим мачем, а затим скочи на цара са мачем својим, кад цар побегне од човека, јер се уплаши; и док је трчао, човек баци јаје на цареву главу, и јаје се претвори у велику реку.
47 И цар је сањао да су све његове трупе потонуле у тој реци и погинуле, а цар је побегао са тројицом људи који су били пред њим и он је побегао.
48 И краљ погледа ове људе, а они беху обучени у кнежевске хаљине као краљевска одора, и имаху изглед и величанственост краљева.
49 И док су они трчали, река се поново претвори у јаје пред краљем, и из јајета изађе млада птица која дође пред краља, полети му на главу и ишчупа краљу око.
50 И цар се ожалости на тај призор, и пробуди се из сна, и дух му се узнемири; и осети велики страх.
51 А ујутру цар устаде са свог лежаја у страху и нареди свим мудрацима и врачарима да дођу пред њега, када им цар исприча свој сан.
52 А мудри слуга краљев, чије је име било Ануки, одговори краљу говорећи: Ово није ништа друго до зло Аврама и његовог потомства које ће се подићи против мог Господара и краља у последњим данима.
53 И ево, доћи ће дан када ће Аврам и његово потомство и деца његовог дома ратовати са мојим царем и побиће сву цареву војску и његове трупе.
54 А што се тиче онога што си рекао о тројици људи које си видео сличне себи, и који су побегли, то значи да ћеш се само ти избавити са три краља од краљева земље који ће бити с тобом у бици.
55 А оно што си видео о реци која се претворила у јаје као и у почетку, и младунче које ти је ишчупало око, то не значи ништа друго до потомство Аврамово које ће убити цара у последњим данима.
56 Ово је сан мог цара, и ово је његово тумачење, и сан је истинит, и тумачење које ти је дао твој слуга је исправно.
57 Сада, дакле, царе мој, сигурно знаш да је прошло педесет две године откако су твоји мудраци ово видели при Аврамовом рођењу, и ако мој цар дозволи да Аврам живи на земљи, то ће бити на штету мог господара и цара, јер све дане док Аврам живи ни ти ни твоје царство неће бити утврђено, јер се то раније знало при његовом рођењу; и зашто га мој цар не убије, да би се његово зло сачувало од тебе у каснијим данима?
58 И Нимрод послуша глас Анукијев и посла неке од својих слугу у тајности да оду и ухвате Аврама и доведу га пред цара да претрпи смрт.
59 А Елиезер, Аврамов слуга кога му је цар дао, био је у то време у присуству цара, и чуо је шта је Ануки саветовао цару и шта је цар рекао да изазове Аврамову смрт.
60 А Елиезер рече Авраму: „Пожури, устани и спаси душу своју, да не погинеш од руке цареве, јер је тако видео у сну о теби, и тако је Ануки протумачио, и тако је Ануки саветовао цара о теби."

61 И Аврам послуша глас Елиезеров, и Аврам пожури и потрча у кућу Ноја и сина му Сема, и сакри се тамо и нађе сигурно место; и слуге цареве дођоше у кућу Аврамову да га траже, али га не могоше наћи, и претражише по целој земљи, и не нађоше га, и отидоше и тражише у свим правцима, и не нађоше га.
62 А кад цареве слуге нису могле да пронађу Аврама, вратише се цару, али царев гнев на Аврама се смири, јер га нису нашли, и цар одагна из свог срца ову ствар у вези са Аврамом.
63 А Аврам се крио у Нојевој кући месец дана, док цар није заборавио ову ствар, али се Аврам још увек плашио цара; и Тара дође да тајно види Аврама, сина свог, у Нојевој кући, а Тара беше веома велик у очима цара.
64 А Аврам рече оцу своме: Зар не знаш да цар мисли да ме убије и да затре име моје са земље саветом својих злих саветника?
65 Кога сада имаш овде и шта имаш у овој земљи? Устани, хајдемо заједно у земљу Хананску, да се избавимо из његове руке, да и ти не погинеш од њега у последње дане.
66 Зар не знаш или ниси чуо да ти Нимрод не даје сву ову част из љубави, већ ти само за своју корист дарује сва ова добра?
67 А ако ти учини веће добро од овога, сигурно су то само таштине овога света, јер богатство и богатство не могу бити од користи у дан гнева и беса.
68 Зато сада послушај глас мој, и хајде да устанемо и пођемо у земљу Хананску, далеко од Нимрода, и служи Господу који те је створио на земљи, и биће ти добро; и одбаци све узалудне ствари за којима тежиш.
69 Аврам престаде да говори, кад Ноје и син његов Сем одговорише Тераху говорећи: „Истина је реч коју ти је Аврам рекао.“
70 И Тара послуша глас свог сина Аврама, и Тара учини све што Аврам рече, јер то беше од Господа, да цар не проузрокује Аврамову смрт.

ПОГЛАВЉЕ 13

1 Тара узе свог сина Аврама и свог унука Лота, сина Харановог, и Сару, своју снаху, жену свог сина Аврама, и све душе свог дома и оде с њима из Ур Касдима да оду у земљу Хананску. И кад стигоше до земље Харан, остадоше тамо, јер беше земља веома добра за испашу и довољно широка за оне који су их пратили.
2 И народ земље Харан виде да је Аврам добар и праведан пред Богом и људима, и да је Господ, Бог његов, с њим, и неки од народа земље Харан дођоше и придружише се Авраму, и он их учише заповестима Господњим и путевима његовим; и ти људи остадоше са Аврамом у његовој кући и држаше га се.
3 Аврам остаде у земљи три године, и кад прођоше три године, Господ се јави Авраму и рече му: Ја сам Господ који те изведох из Ур Касдима и избавих те из руку свих непријатеља твојих.
4 И сада, зато, ако послушаш глас мој и држиш се заповести мојих, уредби мојих и закона мојих, учинићу да непријатељи твоји падну пред тобом, и умножићу потомство твоје као звезде на небу, и послаћу благослов свој на сва дела руку твојих, и ништа ти неће недостајати.
5 Устани сада, узми жену своју и све што ти је, па иди у земљу Хананску и остани онде, и ја ћу ти тамо бити Бог и благословићу те.“ Аврам устаде, узе жену своју и све што му је било, и оде у земљу Хананску, као што му је Господ рекао; а Авраму је било педесет година када је отишао из Харана.
6 Аврам дође у земљу Хананску и настани се усред града, и тамо разапе шатор свој међу синовима Хананским, становницима те земље.
7 И Господ се јави Авраму кад дође у земљу Хананску, и рече му: Ово је земља коју сам дао теби и потомству твоме после тебе заувек, и учинићу потомство твоје као звезде на небу, и даћу потомству твоме у наследство све земље које видиш.
8 Аврам сагради жртвеник на месту где му је Бог говорио, и Аврам тамо призва име Господње.
9 У то време, кад се наврши три године Аврамовог боравка у земљи Хананској, умре Ноје те године, а то је била педесет осма година Аврамовог живота; и свих дана које је Ноје живео било је девет стотина педесет година, и умре.
10 Аврам је живео у земљи Хананској, он, његова жена и све што је било с њим, и сви који су га пратили, заједно са онима који су му се придружили од народа те земље; али Нахор, Аврамов брат, и Тара, његов отац, и Лот, син Харанов, и сви њихови становали су у Харану.
11 Пете године Аврамовог боравка у земљи Хананској, становници Содоме и Гоморе и сви градови у равници одметнуше се од власти Кедорлаомера, цара Елама; јер су сви цареви градова у равници служили Кедорлаомеру дванаест година и давали му годишњи порез, али у тим данима, тринаесте године, побунише се против њега.
12 А десете године Аврамовог боравка у земљи Хананској настаде рат између Нимрода, цара Сенара, и Ходоломера, цара Елама, и Нимрод дође да се бори са Ходоломером и да га покори.
13 Јер Кедорлаомер беше у то време један од кнезова војске Нимродове, и када се сав народ код куле расуо, а они који су остали такође се расуше по лицу земље, Кедорлаомер оде у земљу Елам и владаше над њоме и побуни се против свог господара.
14 А у оне дане када Нимрод виде да су се градови у равници побунили, он дође са поносом и гневом у рат са Ходоломером, и Нимрод окупи све своје кнезове и поданике, око седамсто хиљада људи, и крену против Ходоломера, и Ходоломер изађе да га дочека са пет хиљада људи, и спремише се за битку у долини Вавилонској која је између Елама и Шинара.
15 И сви ти краљеви су се тамо борили, и Нимрод и његов народ су поражени пред народом Кедорлаомера, и пало је од Нимродових људи око шест стотина хиљада, и Мардон, царев син, пао је међу њима.
16 И Нимрод побегне и врати се срамоћен и немилосрђен у своју земљу, и би дуго времена подређен Кедорлаомеру. А Кедорлаомер се врати у своју земљу и посла кнезове своје војске царевима који су живели око њега, Ариоху, цару Еласара, и Тидалу,

цару Гоима, и склопи са њима завет, и сви беху послушни његовим заповестима.
17 А беше петнаесте године Аврамовог боравка у земљи Хананској, то јест седамдесете године Аврамовог живота, и Господ се јави Авраму те године и рече му: Ја сам Господ који те извео из Ур Касдима да ти дам ову земљу у наследство.
18 Зато сада ходи преда мном и буди савршен и држи се мојих заповести, јер теби и твом потомству даћу ову земљу у наследство, од реке Мицраим до велике реке Еуфрат.
19 И доћи ћеш к оцима својим у миру и у доброј старости, и четврто поколење вратиће се овамо у ову земљу и наследиће је заувек; и Аврам сагради жртвеник, и призва име Господа који му се јави, и принесе жртве на жртвенику Господу.
20 У то време Аврам се врати и оде у Харан да види свог оца и мајку и очев дом, па се Аврам, његова жена и све што је имао вратише у Харан, и Аврам оста у Харану пет година.
21 И многи становници Харана, око седамдесет двојица људи, следили су Аврама, а Аврам их је учио поукама Господњим и путевима његовим, и учио их је да познају Господа.
22 У те дане јави се Господ Авраму у Харану и рече му: „Ево, говорио сам ти пре двадесет година говорећи:
23 Изађи из земље своје, из места свога рођења и из дома оца свога, у земљу коју сам ти показао да је дам теби и деци твојој, јер ћу те онде у тој земљи благословити и учинити од тебе велики народ и прославићу име твоје, и у теби ће се благословити племена земаљска.
24 Зато сада устани, изиђи одавде, ти, твоја жена и све што је твоје, и свако ко је рођен у твојој кући и све душе које си створио у Харану, и изведи их са собом одавде, и врати се у земљу Хананску.
25 Аврам устаде и узе своју жену Сарају и све што му је припадало и све што му се родило у кући његовој и душе које су стекли у Харану, и изиђоше да иду у земљу Хананску.
26 И Аврам оде и врати се у земљу Хананску, по речи Господњој. И Лот, син његовог брата Харана, пође с њим. Авраму је било седамдесет пет година када је отишао из Харана да се врати у земљу Хананску.
27 И дође у земљу Хананску по речи Господњој Авраму, и разапе шатор свој и настани се у равници Мамрејској, а с њим беше Лот, син брата његовог, и све што му припадаше.
28 И Господ се опет јави Авраму и рече: Потомству твоме даћу ову земљу; и он тамо сагради жртвеник Господу који му се јави, који је до данас у равницама Мамрејским.

ПОГЛАВЉЕ 14

1 У то време живео је у земљи Сенаар мудар човек који је имао разум у свакој мудрости и лепог изгледа, али је био сиромашан и убог; звао се Рикајон и тешко му је било да се издржава.
2 И одлучи да оде у Египат, код Освириса, сина Аномовог, краља Египта, да покаже краљу своју мудрост; јер би можда нашао милост у његовим очима, да га уздигне и издржава; и Рикајон тако и учини.
3 А када је Рикајон дошао у Египат, питао је становнике Египта о краљу, а становници Египта испричали су му обичај краља Египта, јер је тада био обичај краља Египта да одлази из своје краљевске палате и да се виђа напољу само један дан у години, а након тога би се краљ враћао у своју палату да тамо остане.
4 И оног дана када цар изађе, изрече суд у земљи, и сваки који је имао парницу дође пред цара тог дана да добије његов захтев.
5 А када је Рикајон чуо за обичај у Египту и да не може доћи у присуство краља, веома се ожали и био је веома ожалошћен.
6 А увече Рикајон изађе и нађе кућу у рушевинама, некада пекару у Египту, и остаде тамо целу ноћ у горчини душе и стегнут глађу, и сан му нестаде са очију.
7 И Рикајон је размишљао у себи шта да ради у граду док се краљ не појави и како да се тамо одржи.
8 И устаде ујутру и прошета се, и на путу сретну оне који продаваху поврће и разне врсте семена којим снабдеваху становнике.
9 И Рикајон је желео да учини исто како би се издржавао у граду, али није био упознат са обичајима народа, и био је као слепац међу њима.
10 И отишао је и набавио поврће да га прода за своју исхрану, а руља се окупила око њега и исмевала га, и узимала му поврће и ништа му није остављала.
11 И устаде одатле са горчином у души, и оде уздишући у пекару у којој је остао целу претходну ноћ, и тамо преспава другу ноћ.
12 И те ноћи поново је размишљао у себи како да се спасе од глади и смислио је план како да поступи.
13 И устаде ујутру и поступи лукаво, па оде и унајми тридесет јаких људи из руље, носећи ратно оруђе у рукама, и одведе их на врх египатске гробнице, и тамо их положи.
14 И заповеди им говорећи: Овако каже цар: Ојачајте се и будите храбри људи, и нека се нико овде не сахрањује док се не да двеста сребрњака, па ће се тада сахранити; и ти људи су чинили по Рикајоновој наредби народу Египта целе те године.
15 И за осам месеци Рикајон и његови људи сакупише велико богатство сребра и злата, и Рикајон узе велику количину коња и других животиња, и унајми још људи, и даде им коње и они остадоше код њега.
16 А када је дошла година, у време када је краљ излазио у град, сви становници Египта сабраше се да разговарају с њим о раду Рикајона и његових људи.
17 И цар изађе на одређени дан, и сви Египћани дођоше пред њега и викаху му говорећи:
18 Нека цар живи довека. Шта то чиниш у граду својим слугама, не дозвољавајући да се мртвац сахрани док се не да толико сребра и злата? Је ли се икада тако нешто чинило на целој земљи, од времена пређашњих краљева, па чак и од дана Адамових, до данас, да се мртви не сахрањују само за одређену цену?

19 Знамо да је обичај краљева да узимају годишњи порез од живих, али ти не само то чиниш, већ и од мртвих узимаш порез дан за даном.
20 Сада, краљу, више не можемо ово да поднесемо, јер је цео град због овога пропао, а зар ти то не знаш?
21 А кад цар чу све што су говорили, веома се разгневи, и гнев му се разбесне у њему због ове ствари, јер није знао ништа о томе.
22 А цар рече: Ко је и где је тај који се усуђује да чини ово зло у мојој земљи без моје наредбе? Сигурно ћеш ми рећи.
23 И испричаше му сва дела Рикајона и његових људи, и краљев гнев се разбесне, и он нареди да Рикајона и његове људе доведу пред њега.
24 И Рикајон узе око хиљаду деце, синова и кћери, и обуче их у свилу и вез, и посади их на коње и посла их краљу преко својих људи, а такође узе велику количину сребра и злата и драгог камења, и снажног и лепог коња, као поклон за краља, са којим дође пред краља и поклони се до земље пред њим; и краљ, његове слуге и сви становници Египта дивише се Рикајоновом делу, и видеше његово богатство и поклон који је донео краљу.
25 И то се веома свиде краљу и он се диви томе; и када Рикајон седе пред њим, краљ га пита о свим његовим делима, а Рикајон мудро изговори све своје речи пред краљем, његовим слугама и свим становницима Египта.
26 А када краљ чу речи Рикајона и његову мудрост, Рикајон нађе милост у његовим очима, и наиђе на милост и љубазност код свих слугу краљевих и код свих становника Египта, због своје мудрости и изврсних говора, и од тада га волеше изузетно.
27 А цар одговори и рече Рикајону: „Твоје име се више неће звати Рикајон, него ће ти бити име Фараон, јер си наплатио порез од мртвих; и он му даде име Фараон.“
28 И краљ и његови поданици волели су Рикајона због његове мудрости, и саветовали су се са свим становницима Египта да га поставе префектом под краљем.
29 И сви становници Египта и његови мудраци учинише тако, и то постаде закон у Египту.
30 И поставили су фараона Рикајона за префекта под Освирисом, краљем Египта, и фараон Рикајон је владао Египтом, свакодневно делећи правду целом граду, али краљ Освирис је судио народу земље једног дана у години, када је излазио да се појави.
31 И фараон Рикајон лукаво је узурпирао власт над Египтом и наметнуо је порез свим становницима Египта.
32 И сви становници Египта веома су волели фараона Рикајона и донели су уредбу да сваког краља који би владао над њима и њиховим потомством у Египту назову фараоном.
33 Зато су сви краљеви који су владали у Египту од тада па надаље звани фараони до данас.

ПОГЛАВЉЕ 15

1 И те године завлада велика глад широм земље Ханана, и становници земље нису могли да остану због глади, јер је била веома тешка.
2 Аврам и сви његови устадоше и сиђоше у Египат због глади, и кад стигоше до потока Мицраим, остадоше тамо неко време да се одморе од умора пута.
3 А Аврам и Сараја шетаху крајем потока Мицрајим, и Аврам угледа своју жену Сарају да је веома лепа.
4 А Аврам рече својој жени Сараји: „Пошто те је Бог створио са тако лепим лицем, бојим се Египћана да ме не убију, а тебе одведу, јер страха Божјег нема у овим местима.“
5 Заиста, онда ћеш ово учинити: Реци да си ми сестра свима који те питају, да ми буде добро и да живимо и да не будемо погинули.
6 Аврам је то заповедио свима који су дошли с њим у Египат због глади; такође је заповедио и свом синовцу Лоту говорећи: „Ако те Египћани питају за Сарају, реци да је Аврамова сестра.“
7 Ипак, упркос свим тим наредбама, Аврам им није веровао, него је узео Сарају и ставио је у ковчег и сакрио га међу њиховим посудама, јер је Аврам био веома забринут за Сарају због злоће Египћана.
8 Аврам и сви његови отидоше од потока Мицраим и дођоше у Египат; и једва што уђоше на градска врата, устадоше стражари говорећи им: Дајте десетак цару од онога што имате, па онда можете ући у град; и Аврам и они који беху с њим учинише тако.
9 Аврам са људима који су били с њим дође у Египат, и кад дођоше, донесоше ковчег у коме беше сакривена Сараја, и Египћани видеше ковчег.
10 А цареве слуге приступише Авраму говорећи: „Шта имаш овде у овом ковчегу што нисмо видели? Сада отвори ковчег и дај цару десетину од свега што је у њему.“
11 А Аврам рече: „Овај ковчег нећу отворити, али све што тражиш од њега даћу.“ А фараонови службеници одговорише Авраму говорећи: „То је ковчег са драгим камењем, дај нам десетину од њега.“
12 Аврам рече: „Све што желиш даћу ти, али ковчег не отварај.“
13 А цареви службеници притискаху Аврама, и дођоше до ковчега и отворише га силом, и видеше, и гле, лепа жена беше у ковчегу.
14 А кад цареви службеници угледаше Сарају, дивљаху се њеној лепоти, и сви кнезови и слуге фараонове окупише се да виде Сарају, јер беше веома лепа. И цареви службеници отрчаше и испричаше фараону све што су видели, и похвалише Сарају цару; и фараон нареди да је доведу, и жена дође пред цара.
15 Фараон је угледао Сарају, и она му се веома допала, и био је задивљен њеном лепотом, и цар се веома обрадовао због ње, и даровао је оне који су му доносили вести о њој.
16 А жена би тада доведена у фараонову кућу, и Аврам се ражалости због своје жене, и помоли се Господу да је избави из фараонових руку.
17 И Сараја се такође помоли у то време и рече: О Господе Боже, ти си рекао мом господару Авраму да оде из земље своје и из дома свог оца у земљу Хананску, и обећао си да ћеш му добро поступати ако изврши твоје заповести; ево, ми смо учинили оно што си нам заповедио, и остависмо земљу своју и породице

своје, и отидосмо у страну земљу и к народу који раније нисмо познавали.
18 И дошли смо у ову земљу да избегнемо глад, и ова зла несрећа ме је снашла; зато сада, Господе Боже, избави нас и спаси нас из руке овог угњетача, и учини ми добро због своје милости.
19 И Господ услиши глас Сарајин, и Господ посла анђела да избави Сарају из руке фараонове.
20 И цар дође и седе пред Сарајом, и гле, анђео Господњи стајаше над њима, и указа се Сараји и рече јој: Не бој се, јер је Господ чуо молитву твоју.
21 Цар се приближи Сараји и рече јој: „Шта ти је тај човек који те је довео овамо?“ А она рече: „То је мој брат.“
22 А цар рече: Дужност нам је да га учинимо великим, да га уздигнемо и да му учинимо све добро што нам заповедиш; и у то време цар посла Авраму сребра и злата и драгог камења у изобиљу, заједно са стоком, слугама и слушкињама; и цар нареди да се доведе Аврам, и он седе у дворишту цареве куће, и цар веома узвиси Аврам те ноћи.
23 И цар се приближи да разговара са Сарајом, и пружи руку да је додирне, када га анђео јако удари, и он се уплаши и устеже се да је додирне.
24 А кад се цар приближи Сараји, анђео га удари на земљу и тако му поступаше целе ноћи, те се цар престрави.
25 И анђео те ноћи тешко удари све слуге цареве и цео његов дом због Сараје, и те ноћи настаде велики плач међу људима у фараоновом дому.
26 А фараон, видевши зло које га је снашло, рече: Сигурно ми се због ове жене ово догодило, и удаљи се од ње и рече јој пријатне речи.
27 А цар рече Сараји: „Реци ми, молим те, шта знаш о човеку с којим си дошла овамо.“ А Сараја рече: „Овај човек је мој муж, а ја сам ти рекла да ми је брат, јер сам се бојала да га не погубиш због нечега злобног.“
28 И цар се клони Сараје, и пошасти анђела Господњег престадоше на њему и његовом дому; и фараон сазнаде да је погођен због Сараје, и цар се због тога веома зачуди.
29 А ујутру цар позва Аврама и рече му: Шта си ми то учинио? Зашто си рекао: Она је моја сестра? Зато сам је узео себи за жену. Зато је ова тешка пошаст снашла мене и мој дом.
30 Зато сада ево твоје жене, узми је и иди из наше земље да не погинемо сви због ње. А фараон узе још стоке, слугу и слушкиња, и сребра и злата, да да Авраму, и врати му његову жену Сарају.
31 Цар узе девојку коју је родио са својим конкубинама и даде је Сараји за слушкињу.
32 А цар рече својој кћери: Боље ти је, кћери моја, да будеш слушкиња у кући овог човека него господарица у мојој кући, пошто смо видели зло које нас је снашло због ове жене.
33 Аврам устаде и оде из Египта, он и сви његови; а фараон нареди некима од својих људи да га прате и све који су ишли с њим.
34 И Аврам се врати у земљу Хананску, на место где је начинио жртвеник, где је прво поставио свој шатор.
35 А Лот, син Харанов, Аврамов брат, имао је много стоке, оваца и говеда и шатора, јер је Господ био дарежљив према њима због Аврамова.
36 А кад Аврам борави у тој земљи, Лотови пастири су се свађали са Аврамовим пастирима, јер је њихово имање било превелико да би остали заједно у земљи, и земља их није могла поднети због њихове стоке.
37 А кад Аврамови пастири одоше да пасу своје стадо, не хтедоше да иду на поља народа те земље, али стока Лотових пастира учинише другачије, јер им беше дозвољено да пасу на пољима народа те земље.
38 А народ те земље је свакодневно видео овај догађај, па су дошли к Авраму и свађали се с њим због Лотових пастира.
39 А Аврам рече Лоту: Шта ми то радиш, да ме чиниш презреним становницима ове земље, те заповедаш свом пастиру да пасе твоју стоку на пољима других народа? Зар не знаш да сам ја странац у овој земљи међу синовима Ханански, и зашто ми то чиниш?
40 Аврам се због тога свакодневно свађао са Лотом, али Лот није хтео да га послуша, већ је наставио да ради исто, а становници оне земље су дошли и јавили Авраму.
41 А Аврам рече Лоту: Докле ћеш ми бити камен спотицања међу становницима ове земље? Молим те, немој више да буде свађе међу нама, јер смо рођаци.
42 Али те молим да се одвојиш од мене, иди и изабрај место где ћеш живети са својом стоком и свим што ти припада, али се држи подаље од мене, ти и твоја породица.
43 И не бој се да одеш од мене, јер ако ти ко учини зло, јави ми и ја ћу осветити твоју ствар од њега, само иди од мене.
44 А кад Аврам рече све ове речи Лоту, устаде Лот и погледа према равници Јордана.
45 И видео је да је цело ово место добро наводњено и добро за човека, као и да пружа пашу за стоку.
46 И Лот оде од Аврама на то место, и тамо разапе шатор свој и настани се у Содоми, и беху одвојени један од другога.
47 Аврам се настани у равници Мамре, која је у Хеврону, и онде разапе свој шатор, и Аврам остаде на том месту много година.

ПОГЛАВЉЕ 16

1 У то време посла Кедорлаомер, цар Елама, свим суседним царевима, Нимроду, цару Шинара, који је тада био под његовом влашћу, и Тидалу, цару Гоима, и Ариоху, цару Еласара, с којима склопи завет говорећи: „Дођите к мени и помозите ми да поразимо све градове Содоме и њене становнике, јер су се бунили против мене већ тринаест година.“
2 И ова четири краља отидоше са свим својим логорима, око осамсто хиљада људи, и идоше како год идоше, и побише сваког човека кога нађоше на свом путу.
3 И пет краљева Содоме и Гоморе, Шинав, краљ Адме, Шемевер, краљ Севојима, Бера, краљ Содоме, Берша, краљ Гоморе, и Бела, краљ Сигора, изађоше им у сусрет, и сви се окупише у долини Сидим.

4 И ових девет краљева ратоваше у долини Сидим; и краљеви Содоме и Гоморе бише поражени пред краљевима Елама.
5 А долина Сидим била је пуна кречних јама и цареви Елама прогонили су цареве Содоме, и цареви Содоме са својим логорима побегли су и пали у кречне јаме, и сви који су остали отишли су у гору ради спаса, и пет царева Елама дошли су за њима и прогонили их до капија Содоме, и узели су све што је било у Содоми.
6 И опљачкаше све градове Содому и Гомору, и одведоше Лота, сина Аврамовог брата, и његову имовину, и запленише сву имовину градова Содоме, и отидоше; и Уник, Аврамов слуга, који беше у бици, виде то и исприча Авраму све што су цареви учинили градовима Содоме, и да су Лота одвели у ропство.
7 Аврам чу ово, и устаде са око триста осамнаест људи који беху с њим, и те ноћи потера те цареве и поби их, и сви падоше пред Аврамом и његовим људима, и не остаде нико осим четири цара који побегоше, и сваки оде својим путем.
8 Аврам је повратио сву имовину Содоме, а повратио је и Лота и његову имовину, његове жене и децу и све што је било његово, тако да Лоту ништа није недостајало.
9 А када се вратио након што је поразио те краљеве, он и његови људи прошли су долину Сидим где су се краљеви борили заједно.
10 А Бера, цар Содоме, и остатак његових људи који су били с њим изашли су из кречњака у које су упали да дочекају Аврамова и његове људе.
11 А Адониседек, цар јерусалимски, који се зове Сим, изађе са својим људима у сусрет Авраму и његовом народу, са хлебом и вином, и остадоше заједно у долини Мелех.
12 И Адониседек благослови Аврама, и Аврам му даде десетину од свега што је донео од плена својих непријатеља, јер Адониседек беше свештеник пред Богом.
13 И сви цареви Содоме и Гоморе који су онде били, са својим слугама, приступише Авраму и замолише га да им врати слуге које је заробио и да узме себи сву имовину.
14 А Аврам одговори царевима Содоме говорећи: Тако жив Господ који је створио небо и земљу, и који је избавио душу моју од сваке невоље, и који ме је данас избавио од непријатеља мојих и предао их у моје руке, нећу узети ништа што је ваше, да се не бисте сутра хвалили говорећи: Аврам се обогатио од наше имовине коју је уштедео.
15 Јер ми рече Господ, Бог мој, у кога се уздам: Ништа ти неће недостајати, јер ћу те благословити у свим делима руку твојих.
16 А сада, ево свега што ти припада, узми и иди; тако жив Господ, нећу узети од тебе ни од једне живе душе, ни од везице за ципеле ни од конца, осим трошкова хране оних који су ишли са мном у бој, као и дела људи који су ишли са мном, Анара, Аскола и Мамреја, они и њихови људи, као и они који су остали да чувају пртљаг, они ће узети свој део плена.
17 И цареви Содоме дадоше Авраму све како је рекао, и наваљиваху на њега да узме шта год жели, али он не хтеде.
18 И отпусти цареве Содоме и остатак њихових људи, и даде им наређења за Лота, и они одоше на своја места.
19 И Лота, сина брата свога, отпусти са његовом имовином, и он оде с њима, и Лот се врати у свој дом, у Содому, а Аврам и његов народ вратише се у свој дом у равнице Мамреје, које су у Хеврону.
20 У то време Господ се опет јави Авраму у Хеврону и рече му: Не бој се, награда је твоја веома велика преда мном, јер те нећу оставити док те не умножим и благословим и учиним потомство твоје као звезде на небу, које се не могу измерити ни избројати.
21 И даћу потомству твоме све ове земље које видиш својим очима, њима ћу их дати у наследство заувек, само буди јак и не бој се, ходи преда мном и буди савршен.
22 А седамдесет осме године Аврамова живота, те године умре Реу, син Фалеков, и свих дана Реуових било је двеста тридесет девет година, и умре.
23 А Сараја, кћи Харанова, жена Аврамова, још увек беше неплодна у то време; није родила Авраму ни сина ни кћери.
24 А кад виде да не рађа деце, узе своју слушкињу Агару, коју јој даде фараон, и даде је Авраму, мужу своме, за жену.
25 Јер Агара је научила све Сарине путеве, као што ју је Сараја учила, ни на који начин није била изостављена у следењу њених добрих путева.
26 А Сараја рече Авраму: „Ево моје слушкиње Агаре, иди к њој да роди на мојим коленима, да и ја добијем децу преко ње.“
27 А на крају десет година Аврамовог боравка у земљи Хананској, што је осамдесет пета година Аврамовог живота, Сара му даде Агару.
28 Аврам послуша глас своје жене Сараје и узе своју слушкињу Агару, и Аврам дође к њој, и она затрудне.
29 А кад Агара виде да је затруднела, веома се обрадова, и презре господарицу своју, и рече у себи: „То је само зато што сам ја боља пред Богом од своје господарице Сараје, јер све време колико је господарица моја била с господарем мојим, није затруднела, али је Господ учинио да ја затрудним од њега у тако кратком времену.“
30 А кад је Сараја видела да је Агар затруднела са Аврамом, Сараја је завидела својој слушкињи и рекла је у себи: „То сигурно није ништа друго него да је она боља од мене.“
31 А Сараја рече Авраму: Моја је кривица на теби, јер кад си се молио Господу за децу, зашто се ниси молио за мене, да ми Господ да потомство од тебе?
32 А кад говорим са Агаром у твом присуству, она презире моје речи, јер је затруднела, а ти јој ништа не говориш; нека Господ суди између мене и тебе за оно што си ми учинио.
33 А Аврам рече Сараји: „Ево, слушкиња је твоја у твојим рукама, учини с њом како ти се чини добрим.“ Сараја ју је мучила, а Агар је побегла од ње у пустињу.

34 И анђео Господњи нађе је на месту где је побегла, код бунара, и рече јој: Не бој се, јер ћу ти умножити потомство, јер ћеш родити сина и надети му име Исмаил; зато се врати к Сараји, господарици својој, и покори се у њене руке.
35 Агар назва место тог бунара Вир-Лахај-Рои, јер је између Кадеша и пустиње Беред.
36 А Агар се у то време врати у кућу свог господара, и на крају дана Агар роди Авраму сина, и Аврам му даде име Исмаил; а Авраму беше осамдесет шест година кад га роди.

ПОГЛАВЉЕ 17

1 И у те дане, деведесет прве године Аврамова живота, синови Хитимови заратише са синовима Туваловим, јер када Господ расеја синове људске по лицу земље, синови Хитимови отидоше и настанише се у равници Канопији, и тамо саградише себи градове и настанише се поред реке Тибре.
2 А синови Тубалови населили су се у Тускани, и њихове границе су допирале до реке Тибреја, и синови Тубалови саградили су град у Тускани, и назвали су га Сабина, по имену Сабине, сина Тувала, оца свога, и живели су тамо до данас.
3 И баш у то време заратише синови Хитимови са синовима Туваловим, и синови Тувалови бише поражени пред синовима Хитимовим, и синови Хитимови учинише да триста седамдесет људи падне од синова Туваловиx.
4 У то време заклеше се синови Тувала синовима Хитима говорећи: „Нећете се међу нама женити и нико неће дати своју кћер ниједном од синова Хитима.“
5 Јер све кћери Тувалове беху лепе у то време, јер се тада на целој земљи не нађе жена тако лепих као кћери Тувалове.
6 И сви који су уживали у лепоти жена ишли су к ћеркама Туваловим и узимали жене од њих, и синови људски, краљеви и кнезови, који су се веома уживали у лепоти жена, узимали су жене у то време од ћерки Туваловиx.
7 А после три године, пошто су се синови Тувала заклели синовима Хитимским да им неће давати своје кћери за жене, око двадесет људи од синова Хитимских отишло је да узму неке од кћери Тувала, али нису нашли ниједну.
8 Јер су се деца Тувала држала својих заклетва да се неће удати/женити с њима, и нису хтели да прекрше своје заклетве.
9 А у дане жетве синови Тувала одоше на своја поља да окупе жетву, кад се младићи из Китима сабраше и одоше у град Савину, и сваки човек узе младу жену од кћери Тувала, и они дођоше у њихове градове.
10 И синови Тувала чуше за то и одоше да ратују с њима, и не могоше их надвладати, јер је планина била веома висока од њих, и кад видеше да их не могу надвладати, вратише се у своју земљу.
11 А у време преврата те године, синови Тувала одоше и унајмише око десет хиљада људи из оних градова који беху близу њих, и отидоше у рат са синовима Хитима.
12 И синови Тувалови отидоше у рат са синовима Хитимовим, да униште њихову земљу и да их угњетају, и у том сукобу синови Тувалови надвладаше синове Хитимове, и синови Хитимови, видевши да су веома угњетавани, подигоше децу коју су имали са кћерима Туваловим на зид који је био сазидан, да буду пред очима синова Туваловиx.
13 А синови Хитимски рекоше им: Зар сте дошли да ратујете са својим синовима и кћерима, а ми нисмо ли сматрани вашим месом и костима од тада до сада?
14 А кад синови Тувала чуше то, престадоше да ратују са синовима Хитима и отидоше.
15 И вратише се у своје градове, а синови Китима се у то време сабраше и саградише два града поред мора, и један назваше Пурту, а други Ариза.
16 А Аврам, син Терахов, тада је имао деведесет девет година.
17 У то време јави му се Господ и рече му: „Учинићу завет свој између себе и тебе и умножићу твоје потомство веома; и ово је завет који чиним између себе и тебе: да се обреже свако мушко дете, ти и твоје потомство после тебе.“
18 Осам дана старо биће обрезано, и овај завет биће на вашем телу као вечни завет.
19 Зато се сада име твоје више неће звати Аврам него Аврам, и жена твоја више се неће звати Сараја него Сара.
20 Јер ћу вас обоје благословити и умножићу твоје потомство после тебе, тако да ћеш постати велики народ и краљеви ће изаћи из тебе.

ПОГЛАВЉЕ 18

1 Аврам устаде и учини све што му је Бог заповедио, и узе људе из свог дома и оне купљене за свој новац, и обреза их као што му је Господ заповедио.
2 И није остао ниједан кога није обрезао, и Аврам и син његов Исмаил бише обрезани на кожици своје; Исмаил је имао тринаест година када је био обрезан на кожици своје.
3 А трећег дана Аврам изађе из свог шатора и седе на вратима да ужива у сунчевој топлоти, док га је тело мучило.
4 И Господ му се јави у равници Мамрејској и посла три своја анђела слуге да га посете. А он седеше на вратима шатора, и подиже очи своје и угледа, и гле, три човека долазе из даљине. И устаде и потрча им у сусрет, и поклони им се и уведе их у своју кућу.
5 И рече им: Ако сам нашао милост у вашим очима, свратите унутра и поједите залогај хлеба. И наваљиваше их, те свратише унутра, и даде им воде, и опраше ноге, и стави их под дрво на вратима шатора.
6 Аврам отрча и узе теле, младо и добро, и пожури да га закоље, и даде га слузи свом Елиезеру да га припреми.
7 Аврам дође к Сари у шатор и рече јој: „Брзо спреми три мере финог брашна, умеси га и направи колаче да покријеш лонац у коме је месо.“ Она тако и учини.
8 А Аврам пожури и донесе пред њих путер и млеко, говедину и овчетину, и даде им да једу пре него што се телеће месо довољно скува, и они једоше.

9 А кад су завршили са јелом, један од њих му рече: Вратићу се к теби у време које ми је дошло, и Сара, жена твоја, имаће сина.
10 А људи потом отидоше својим путем, ка местима куда беху послати.
11 У то време сви становници Содоме и Гоморе и свих пет градова беху веома зли и грешни пред Господом и љутише Господа својим гнусобама, и ојачаше се гнусно и презриво старећи пред Господом, и њихова злоба и злочини беху у то време велики пред Господом.
12 И имали су у својој земљи веома пространу долину, удаљену око пола дана хода, и у њој су били извори воде и много биља око воде.
13 И сви становници Содоме и Гоморе ишли су тамо четири пута годишње, са својим женама и децом и свима што су им припадали, и тамо су се веселили уз тамбуре и плес.
14 И у време радости сви би устали и хватали жене својих суседа, а неки и девствене кћери својих суседа, и уживали су у њима, и сваки човек би видео своју жену и кћер у рукама свог суседа и не би рекао ни реч.
15 И тако су чинили од јутра до вечери, а после су се враћали кући сваки човек својој и свака жена у свој шатор; тако су увек чинили четири пута годишње.
16 Такође, када би странац дошао у њихове градове и донео робу коју је купио с намером да је тамо прода, становници тих градова би се окупили, мушкарци, жене и деца, млади и стари, и одлазили би код човека и силом узимали његову робу, дајући свакоме по мало док не би нестало све робе власника коју је донео у земљу.
17 А ако би се власник робе свађао с њима говорећи: „Шта сте ми то урадили?“, онда би му они прилазили један по један, и сваки би му показивао оно мало што је узео и ругао му се говорећи: „Узео сам само оно мало што си ми дао.“ И кад би то чуо од свих њих, устајао би и одлазио од њих у тузи и горчини душе, када би сви устали и кренули за њим, и истерали га из града са великом буком и метежом.
18 И беше човек из земље Еламске који се лагано кретао путем, седећи на магарцу свом, који је носио леп плашт разних боја, а плашт је био везан ужетом око магарца.
19 А човек је био на путу пролазећи кроз улицу Содому кад је сунце зашло увече, и остаде онде да преноћи, али нико га не пусти у кућу; а у то време беше у Содоми један зао и неваљао човек, вешт у чињењу зла, а звао се Едад.
20 И подиже очи своје и угледа путника на градској улици, па дође к њему и рече: Одакле долазиш и куда идеш?
21 А човек му рече: „Идем из Хеврона у Елам, где ми је место, и кад сам пролазио, сунце је зашло, и нико ми није дозволио да уђем у кућу, иако сам имао хлеба и воде, сламе и хране за магарца, и ништа ми не недостаје.“
22 А Хедад одговори и рече му: Све што ти буде потребно даћу ти, али немој остати на улици преко ноћи.
23 И Хедад га одведе у своју кућу, и скиде огртач са магарца уз помоћ ужета, и донесе их у своју кућу, и даде магарцу сламу и храну док је путник јео и пио у Хедадовој кући, и онде преноћи.
24 А ујутру путник устаде рано да настави пут, када му Хедад рече: „Чекај, утеши своје срце залогајем хлеба, па онда иди.“ И човек тако учини; и остаде код њега, и обојица једоше и пише заједно током дана, када човек устаде да иде.
25 А Хедад му рече: „Гле, дан се ближи крају, боље би ти било да преноћиш да се срце твоје утеши.“ И он га наваљиваше тако да онде преноћи, и другог дана устаде рано да иде, када га Хедад наваљиваше говорећи: „Утеши се залогајем хлеба, па иди.“ И остаде и једе с њим и другог дана, а онда човек устаде да настави пут.
26 А Хедад му рече: „Ево, дан се ближи крају; остани са мном да утешим своје срце, а ујутру устани рано и иди својим путем.“
27 А човек не хтеде да остане, него устаде и оседла магарца свога. И док је он седлао магарца свога, жена Хедадова рече свом мужу: „Ево, овај човек је остао с нама два дана, једе и пије, а није нам ништа дао, па зар ће сада отићи од нас, а да ништа није дао?“ А Хедад јој рече: „Ћути.“
28 И човек оседла магарца да иде, и замоли Хедада да му да уже и огртач да га веже за магарца.
29 А Хедад му рече: „Шта кажеш?“ А он му рече: „Ти, господару мој, даћеш ми уже и шарени огртач који си сакрио код себе у кући да га чувам.“
30 А Хедад одговори човеку говорећи: Ово је тумачење твог сна: уже које си видео значи да ће ти се живот продужити као уже, а видети плашт обојен свим врстама боја значи да ћеш имати виноград у коме ћеш посадити дрвеће свих врста воћа.
31 А путник одговори говорећи: Није тако, господару мој, јер сам био будан када сам ти дао уже и огртач исткан у различитим бојама, које си скинуо са магарца да их сачуваш за мене; а Хедад одговори и рече: Заиста сам ти рекао тумачење твог сна, и то је добар сан, и ово је његово тумачење.
32 Сада ми синови људски дају четири сребрника, то је моја плата за тумачење снова, а само од тебе тражим три сребрника.
33 А човек се разгневи на Хедадове речи, па горко заплака, и доведе Хедада код Серака, судије у Содоми.
34 И човек изнесе своју ствар пред судију Серака, а Хедад одговори говорећи: „Није тако, него ствар стоји тако.“ А судија рече путнику: „Овај човек Хедад ти говори истину, јер је познат у градовима по тачном тумачењу снова.“
35 А човек повика на реч судије и рече: „Не тако, господару мој, јер је то био дан када сам му дао уже и огртач који је био на магарцу, да их стави у своју кућу; и обојица се препираху пред судијом, један рече: „Тако је ствар била“, а други тврди другачије.
36 А Хедад рече човеку: Дај ми четири сребрника која тражим за тумачење снова; нећу давати џепарац; и дај ми трошкове за четири оброка која си јео у мојој кући.
37 А човек рече Хедаду: „Заиста ћу ти платити за оно што сам јео у твојој кући, само ми дај уже и огртач које си сакрио у својој кући.“

38 А Хедад одговори пред судијом и рече човеку: „Нисам ли ти рекао тумачење твог сна? Врпца значи да ће ти дани бити продужени као врпца, а плашт да ћеш имати виноград у коме ћеш садити свакојаке воћке.“
39 Ово је право тумачење твог сна: сада ми дај четири сребрњака која ми требају као надокнаду, јер ти нећу дати никакву одштету.
40 А човек заплака на Хедадове речи и обојица се посвађаше пред судијом, а судија даде наређења својим слугама, које их непромишљено истераше из куће.
41 И отишли су свађајући се од судије, кад су их чули становници Содоме, и окупили су се око њих и викали су против странца, и брзоплето га истерали из града.
42 А човек настави пут на магарцу са горчином у души, јадикујући и плачући.
43 И док је путовао, плакао је због онога што му се догодило у поквареном граду Содоми.

ПОГЛАВЉЕ 19

1 А градови Содоме имали су четири судије у четири града, а ово су била њихова имена: Серак у граду Содоми, Шаркад у Гомори, Забнак у Адми и Менон у Севојиму.
2 А Аврамов слуга Елиезер им је дао различита имена, и претворио је Серака у Шакра, Шаркада у Шакрура, Зевнаха у Кезовим, а Менона у Мацлодин.
3 И по жељи своје четворице судија, становници Содоме и Гоморе поставише постеље на улицама градова, и ако би човек дошао на та места, они би га зграбили и довели до једне од својих постеља, и силом га натерали да легне у њих.
4 И док је легао, три човека би стајала код његове главе и три код његових ногу, и мерили га дужином кревета, а ако је човек био мањи од кревета, ових шест људи би га растезало на сваком крају, и када би им вапио, они му не би одговарали.
5 А ако је био дужи од кревета, спојили би две стране кревета на сваком крају, све док човек не би стигао до врата смрти.
6 А ако би им и даље викао, они би му одговорили говорећи: Тако ће се учинити човеку који уђе у нашу земљу.
7 А кад су људи чули све то што су чинили становници градова Содоме, уздржали су се од доласка тамо.
8 А кад би сиромах дошао у њихову земљу, дали би му сребро и злато и објавили би по целом граду да му не дају ни залогај хлеба за јело, а ако би странац остао тамо неколико дана и умро од глади, не успевши да набави ни залогај хлеба, онда би по његовој смрти сви људи из града дошли и узели њихово сребро и злато које су му дали.
9 А они који су могли препознати сребро или злато које су му дали, узели су га назад, а по његовој смрти свукли су му и одећу, и свађали су се око ње, и онај који је надвладао свог ближњег, узео је.
10 После тога би га однели и сахранили под неким жбуњем у пустињама; тако су чинили сваког дана свакоме ко би дошао к њима и умро у њиховој земљи.
11 И с временом Сара посла Елиезера у Содому да види Лота и распита се за његово благостање.
12 Елиезер оде у Содому и срете једног Содомљанина који се тукао са странцем, и Содомљанин свуче с тог сиромаха сву одећу и оде.
13 И овај сиромашни човек је вапио Елиезеру и молио га за милост због онога што му је човек из Содоме учинио.
14 А он му рече: Зашто тако поступаш са сиромахом који је дошао у твоју земљу?
15 А човек Содома одговори Елиезеру говорећи: Је ли ти овај човек брат, или су те становници Содоме данас поставили за судију, те говориш о овом човеку?
16 И Елијезер се свађао са Содомљанином због сиромаха, и када се Елијезер приближио да узме одећу сиромаха од Содомљанина, пожурио је и каменом ударио Елијезера у чело.
17 И крв је обилно текла са Елиезеровог чела, и кад човек виде крв, ухвати Елиезера говорећи: Дај ми плату што сам те ослободио ове зле крви која је била на твом челу, јер је такав обичај и закон у нашој земљи.
18 А Елиезер му рече: „Повредио си ме и тражиш да ти платим.“ Али Елиезер не хтеде послушати речи човека из Содоме.
19 А човек ухвати Елиезера и одведе га пред Сакру, судију у Содоми, да пресуди.
20 А човек рече судији говорећи: Молим те, господару мој, овако је овај човек урадио, јер сам га ударио каменом да му је крв потекла са чела, а он неће да ми да плату.
21 А судија рече Елиезеру: Овај човек ти говори истину, дај му плату, јер је то обичај у нашој земљи. И Елиезер чу речи судије, и подиже камен и удари судију, и камен му удари у чело, и крв обилно потече са чела судије. И Елиезер рече: Ако је то обичај у твојој земљи, дај овом човеку оно што бих му ја требао дати, јер је то твоја одлука, ти си то одлучио.
22 Елиезер је оставио човека из Содоме код судије и отишао.
23 А кад су цареви Елама заратили са царевима Содоме, цареви Елама заробише сву имовину Содоме, и заробише Лота, заједно са његовом имовином. А кад је то јављено Авраму, он оде и зарати са царевима Елама, и поврати из њихових руку сву имовину Лотову као и имовину Содоме.
24 У то време, жена Лотова роди му кћер, и он јој даде име Палтит, говорећи: Јер је Бог избавио њега и цео његов дом од царева Елама; и Палтит, кћи Лотова, одрасла је, и један од људи Содомских узе је за жену.
25 И један сиромах дође у град да тражи храну, и остаде у граду неколико дана, и сви становници Содоме објавише свој обичај да не дају овом човеку ни залогај хлеба да једе, док не падне мртав на земљу, и они то учинише.
26 И Палтит, кћи Лотова, виде овог човека како лежи на улицама изгладнео од глади, и нико му ништа не даде да га одржи у животу, а он беше на ивици смрти.
27 И душа јој се испуни сажаљењем због човека, и хранила га је тајно хлебом много дана, и душа овог човека оживе.
28 Јер кад би ишла да донесе воде, стављала би хлеб у крчаг, и кад би дошла до места где је био сиромах,

узимала би хлеб из крчала и давала му да једе; тако је чинила много дана.
29 И сви становници Содоме и Гоморе чудили су се како је овај човек могао да подноси глад толико дана.
30 И рекоше један другом: То може бити само зато што једе и пије, јер нико не може да поднесе глад толико дана нити да живи као овај човек, а да му се чак и лице не промени; и три човека се сакрише на месту где се налазио сиромах, да сазнају ко му је донео хлеб да једе.
31 И Палтит, кћи Лотова, изиђе тог дана да донесе воде, и стави хлеб у свој крчаг с водом, и оде да захвати воде код места сиромаха, и извади хлеб из крчала и даде га сиромаху, и он га поје.
32 И тројица људи видеше шта Палтит учини сиромаху, и рекоше јој: „Ти си га, дакле, издржавала, и зато није гладовао, нити се променио у изгледу нити умро као остали."
33 И тројица људи изађоше из места где се беху сакрили, и зграбише Палтит и хлеб који беше у руци сиромаха.
34 И они узеше Палтит и доведоше је пред своје судије, и рекоше им: Тако је она учинила, и она је та која је снабдевала сиромаха хлебом, зато није умро све ово време; зато нам сада објавите казну која заслужује ова жена што је прекршила наш закон.
35 А становници Содоме и Гоморе сабраше се и запалише ватру на градској улици, па ухватише жену и бацише је у ватру, и она изгоре у пепео.
36 А у граду Адми беше једна жена којој учинише слично.
37 Јер један путник дође у град Адму да тамо преноћи, с намером да се ујутру врати кући, и седе насупрот вратима куће оца младе жене, да тамо остане, пошто је сунце зашло када је стигао на то место; и млада жена га угледа како седи поред врата куће.
38 И замоли је да му да воде, а она му рече: „Ко си ти?" А он јој рече: „Данас сам ишао путем и стигао сам овде кад је сунце зашло, зато ћу овде преноћити, а ујутру ћу рано устати и наставити свој пут."
39 И млада жена уђе у кућу и донесе човеку хлеб и воду да једе и пије.
40 И за ову ствар сазнадоше људи из Адме, и они се окупише и доведоше младу жену пред судије, да јој осуде због овог дела.
41 А судија рече: „Ова жена мора бити осуђена на смрт јер је преступила наш закон, и зато је ово пресуда у вези са њом."
42 И људи из тих градова сабраше се и изведоше младу жену, и помазаше је медом од главе до пете, као што је судија одредио, и ставише је пред рој пчела које су тада биле у њиховим кошницама, и пчеле полетеше на њу и убодоше је тако да јој је цело тело отекло.
43 И млада жена је плакала због пчела, али нико није обраћао пажњу на њу нити јој се сажалио, и њени крици су се уздизали до неба.
44 И Господ се разгневи због овога и због свих дела градова Содоме, јер имадоше обиље хране и владаше мир међу собом, а ипак не хтедоше да хране сиромашне и убоге, и у те дане њихова зла дела и греси постадоше велики пред Господом.
45 И Господ посла по два анђела који су дошли у Аврамову кућу да униште Содому и њене градове.
46 И анђели устадоше од врата Аврамовог шатора, пошто су јели и пили, и стигоше у Содому увече, а Лот тада седеше на капији Содоме, и кад их угледа, устаде да их дочека и поклони се до земље.
47 И он их јако наваљиваше и уведе их у своју кућу, и даде им хране коју једоше, и преноћише у његовој кући.
48 А анђели рекоше Лоту: Устани, изиђи из овог места, ти и сви који су твоји, да не погинеш у безакоњу овог града, јер ће Господ уништити ово место.
49 И анђели ухватише Лота за руку и жену његову и децу његову за руку и све што му припадаше, и изведоше га и поставише га изван градова.
50 А они рекоше Лоту: „Бежи да би спасао живот свој." И он побегну са свим што му је било.
51 Тада Господ пусти на Содому и на Гомору и на све те градове сумпор и огањ од Господа с неба.
52 И он је срушио те градове, сву равницу и све становнике градова, и све што је расло на земљи; и Адо, жена Лотова, осврну се да види разарање градова, јер се сажалила због својих кћери које су остале у Содоми, јер нису пошле с њом.
53 А када се осврнула, постала је стуб од соли, и још увек је на том месту до данас.
54 И волови који су стајали на том месту свакодневно су лизали со до крајева својих ногу, а ујутру би поново изникла, и они су је поново лизали до данас.
55 А Лот и две његове кћери које су остале с њим побегоше и спасоше се у пећину Адулам, и тамо остадоше неко време.
56 А Аврам уста рано ујутру да види шта се догодило градовима Содоме; и погледа и виде дим из градова како се диже као дим из пећи.
57 А Лот и његове две кћери остадоше у пећини, и натераше оца свог да пије вино, и легаше с њим, јер рекоше да нема човека на земљи који би могао да подигне потомство од њих, јер мислише да је цела земља уништена.
58 И обоје легаше са својим оцем, и затруднеше и родише синове, и првенка надене име свом сину Моав, говорећи: Од свог оца сам га зачела; он је отац Моаваца до данас.
59 А млађа назва свог сина Бенами; он је отац Амонових синова до данас.
60 И после тога Лот и његове две кћери отидоше оданде, и он се настани с друге стране Јордана са своје две кћери и њиховим синовима, и Лотови синови одрасли, и отидоше и узеше себи жене из земље Ханана, и родише децу и плодише се и множише.

ПОГЛАВЉЕ 20

1 У то време Аврам крену из равнице Мамре и оде у земљу Филистејску, и настани се у Герару; двадесет пете године Аврамовог боравка у земљи Хананској, и стоте године Аврамовог живота, дође у Герар у земљи Филистејској.
2 А кад уђоше у земљу, рече Сари, жени својој: Реци свакоме ко те пита да си ми сестра, да бисмо избегли зло становника те земље.

3 А док је Аврам боравио у земљи Филистејаца, слуге Авимелеха, цара Филистејаца, видеше да је Сара веома лепа, па питаху Аврама за њу, а он рече: Она ми је сестра.
4 А слуге Авимелехове одоше к Авимелеху говорећи: „Човек из земље Ханана дошао је да се настани у земљи, и има сестру која је веома лепа."
5 А Авимелех чу речи својих слугу који су му хвалили Сару, па посла своје слуге и они доведоше Сару цару.
6 И дође Сара у кућу Авимелехову, и цар виде да је Сара лепа, и она му се веома допаде.
7 И он јој приступи и рече јој: „Шта ти је тај човек с којим си дошла у нашу земљу?" А Сара одговори и рече: „Он је мој брат, а ми смо дошли из земље Ханана да се настанимо где год можемо наћи место."
8 А Авимелех рече Сари: „Ево, моја земља је пред тобом; постави брата свога где год ти се свиђа у овој земљи, и наша ће бити дужност да га уздигнемо и уздигнемо изнад свих људи у земљи, јер ти је брат."
9 Авимелех посла по Аврама, и Аврам дође к Авимелеху.
10 А Авимелех рече Авраму: „Ево, наредио сам да ти се укаже поштовање због твоје сестре Саре."
11 Аврам оде од цара, а царев дар пође за њим.
12 Као увече, пре него што људи легну на починак, краљ је седео на свом престолу, и дубок сан га је обузео, и он је легао на престо и спавао до јутра.
13 И сањао је да му је анђео Господњи дошао са извученим мачем у руци, и анђео је стао над Авимелехом и хтео је да га убије мачем, а цар се уплашио у сну и рекао анђелу: Чиме сам ти згрешио да долазиш да ме убијеш мачем својим?
14 А анђео одговори и рече Авимелеху: Ево, умиреш због жене коју си синоћ довео у своју кућу, јер је удата жена, жена Аврама који је дошао у твоју кућу; зато сада врати том човеку његову жену, јер је она његова жена; и ако је не вратиш, знај да ћеш сигурно умрети, ти и све што је твоје.
15 И те ноћи настаде велика вапа у земљи Филистејаца, и становници земље видеше лик човека где стоји са извученим мачем у руци, и он удара становнике земље мачем, да, настави да их удара.
16 И анђео Господњи удари сву земљу Филистејаца те ноћи, и настаде велика збрка те ноћи и следећег јутра.
17 И свака утроба се затвори, и сви њихови изливи, и рука Господња беше на њима због Саре, жене Аврамове, коју је Авимелех узео.
18 А ујутру Авимелех устаде са страхом, збуњеношћу и великим страхом, и посла по слуге своје, и исприча им свој сан, и народ се веома уплаши.
19 А један човек који је стајао међу царевим слугама одговори цару говорећи: „О владарски царе, врати ову жену њеном мужу, јер јој је он муж, јер се исто догодило и са царем египатским када је овај човек дошао у Египат."
20 А за жену своју рече: Сестра ми је, јер тако поступа кад дође да се настани у земљи у којој је странац.
21 Фараон посла и узе ту жену за жену, а Господ му нанесе тешке пошасти док не врати жену њеном мужу.
22 Зато сада, о краљу суверени, знај шта се догодило синоћ по целој земљи, јер је завладао веома велики ужас и велики бол и јадиковање, и знамо да је то било због жене коју си узео.
23 Сада, дакле, вратите ову жену њеном мужу, да нам се не догоди као што се догодило фараону, цару египатском, и његовим поданицима, и да не погинемо; и Авимелех пожури и позва Сару, и она дође пред њега, и позва Аврама, и он дође пред њега.
24 А Авимелех им рече: Шта је то што радите говорећи да сте брат и сестра, а ја сам узео ову жену за жену?
25 А Аврам рече: „Јер сам мислио да ћу погинути због своје жене." Зато Авимелех узе оваца и говеда, слуге и слушкиње и хиљаду сребрњака, и даде их Авраму, и врати му Сару.
26 А Авимелех рече Авраму: Ево, цела земља је пред тобом, живи у њој где год изабереш.
27 А Аврам и Сара, његова жена, отишли су од цара са чашћу и поштовањем и настанили су се у земљи, чак у Герару.
28 А сви становници земље Филистејаца и цареве слуге још увек су били у болу због пошасти коју им је анђео наносио целе ноћи због Саре.
29 Авимелех посла по Аврама говорећи: „Помоли се сада за слуге своје Господу Богу своме, да уклони ову смртност између нас."
30 И Аврам се помоли за Авимелеха и његове поданике, и Господ услиши Аврамову молитву и исцели Авимелеха и све његове поданике.

ПОГЛАВЉЕ 21

1 А баш у то време, кад се проведе година и четири месеца Аврамовог боравка у земљи филистејској у Герару, посети Бог Сару, и Господ се сети ње, и она заче и роди Авраму сина.
2 Аврам надене име сину који му се роди, кога му Сара роди, Исак.
3 Аврам обреза свог сина Исака у осам дана, као што је Бог заповедио Авраму да учини потомству своме после њега; а Авраму је било сто, а Сари деведесет година када им се родио Исак.
4 И дете је одрасло и би одбијено од сисе, и Аврам приреди велику гозбу на дан кад је Исак био одбијен од сисе.
5 И Сем и Евер и сав велики народ земље, и Авимелех, цар филистејски, и његове слуге, и Фихол, заповедник његове војске, дођоше да једу и пију и да се радују гозби коју је Аврам приредио на дан кад се његов син Исак одбијао од сисања.
6 Такође, Тара, Аврамов отац, и Нахор, његов брат, дошли су из Харана, они и сви њихови, јер су се веома обрадовали када су чули да се Сари родио син.
7 И дођоше к Аврааму, и једоше и пидоше на гозби коју Аврам приреди на дан Исаковог одбијања од сисања.
8 А Тара и Нахор су се радовали са Аврамом и остали су с њим много дана у земљи Филистејаца.
9 У то време умре Серух, син Реуов, прве године по рођењу Исака, сина Аврамовог.
10 И свих дана Серуха било је двеста тридесет девет година, и умре.

11 А Исмаил, син Аврамов, одрастао је у то време; имао је четрнаест година када је Сара родила Авраму Исака.
12 И Бог је био са Исмаилом, сином Аврамовим, и он је одрастао, и научио је да користи лук и постао је стрелац.
13 А кад је Исак имао пет година, седео је са Исмаилом на вратима шатора.
14 А Исмаил дође к Исаку и седе насупрот њега, па узе лук, затегне га и стави стрелу у њега, и намераваше да убије Исака.
15 А Сара виде шта је Исмаил хтео да учини сину своме Исаку, и веома се ожали због сина свога, и посла по Аврама и рече му: Отерај ову слушкињу и сина њеног, јер син њен неће бити наследник са сином мојим, јер је то хтео да му учини данас.
16 Аврам послуша глас Сарин, и устаде рано ујутру, и узе дванаест хлебова и мешицу воде, и даде је Агари, и отпусти је са сином њеним. А Агар оде са сином својим у пустињу, и живеше у пустињи Фаран са становницима пустиње. А Исмаил беше стрелац, и живеше у пустињи дуго времена.
17 А он и његова мајка потом отидоше у земљу Египатску и тамо се настанише, а Агара узе жену за свог сина из Египта, а зваше се Мерива.
18 И жена Исмаилова затрудне и роди четири сина и две кћери, а Исмаил и мајка му и жена му и деца потом отидоше и вратише се у пустињу.
19 И направише себи шаторе у пустињи, у којима су живели, и наставише да путују, а затим да се одмарају месечно и годишње.
20 И даде Бог Исмаилу оваца и говеда и шаторе због Аврама, оца његовог, и човек се умножи у стоци.
21 А Исмаил је живео у пустињама и у шаторима, путујући и одмарајући се дуго времена, и није видео лице свог оца.
22 А после неког времена Аврам рече својој жени Сари: „Идем да видим свог сина Исмаила, јер желим да га видим, јер га дуго нисам видео.“
23 А Аврам оде на једној од својих камила у пустињу да потражи свог сина Исмаила, јер чу да он живи у шатору у пустињи са свим што му припада.
24 А Аврам оде у пустињу и стиже до шатора Исмаиловог око поднева, и пита за Исмаила, и нађе жену Исмаилову где седи у шатору са својом децом, а Исмаил, муж њен и мајка његова, не беху с њима.
25 А Аврам упита жену Исмаилову: „Куда је Исмаил отишао?“ А она рече: „Отишао је у поље да лови.“ А Аврам је још увек јахао на камили, јер није хтео да сиђе са земље, као што се заклео својој жени Сари да неће сићи с камиле.
26 А Аврам рече Исмаиловој жени: „Кћери моја, дај ми мало воде да пијем, јер сам уморан од пута.“
27 А Исмаилова жена одговори и рече Авраму: Немамо ни воде ни хлеба, и она седеше у шатору и не примећујући Авраму, нити га питајући ко је он.
28 Али она је тукла своју децу у шатору и проклињала их, а проклињала је и свог мужа Исмаила и грдила га. Аврам је чуо речи Исмаилове жене упућене њеној деци и био је веома љут и незадовољан.
29 Аврам позва жену да изиђе к њему из шатора, а жена дође и стаде насупрот Авраму, јер Аврам још увек јаше на камили.
30 А Аврам рече Исмаиловој жени: „Кад се твој муж Исмаил врати кући, реци му ове речи:
31 Један веома старац из земље Филистејаца дође овамо да те тражи, а овакав је био његов изглед и стаса; нисам га питала ко је он, а видевши да ниси овде, проговори са мном и рече: Кад се Исмаил, твој муж, врати, реци му ово што је овај човек рекао: Кад дођеш кући, склони овај ексар са шатора који си овде поставио и стави други ексар на његово место.
32 И Аврам заврши своја упутства жени, па се окрену и оде на камили кући.
33 А после тога, Исмаил се вратио из лова, он и његова мајка, и вратио се у шатор, а његова жена му рече ове речи:
34 Један веома старац из земље Филистејаца дође да те тражи, а такав је био његов изглед и стаса; нисам га питала ко је, а видевши да ниси код куће, рече ми: Кад ти муж дође кући, реци му: Овако каже старац: Скини ексер са шатора који си овде поставила и стави други ексер на његово место.
35 И Исмаил чу речи своје жене и позна да је то његов отац и да га жена не поштује.
36 И Исмаил разуме речи свог оца које је рекао својој жени, и Исмаил послуша глас свог оца, и Исмаил одбаци ту жену и она отиђе.
37 А Исмаил потом оде у земљу Хананску, и узе другу жену и доведе је у свој шатор, на место где је тада живео.
38 А кад прођу три године, Аврам рече: „Опет ћу отићи да видим Исмаила, сина свога, јер га дуго нисам видео.“
39 И он узјаха камилу своју и оде у пустињу, и стиже до Исмаиловог шатора око поднева.
40 И упита за Исмаила, а жена му изађе из шатора и рече: Није овде, господару мој, јер је отишао да лови по пољима и да храни камиле. А жена рече Авраму: Уђи, господару мој, у шатор и поједи залогај хлеба, јер ће ти душа бити уморна од пута.
41 А Аврам јој рече: „Нећу стати јер журим да наставим пут свој, него ми дај мало воде да пијем, јер сам жедна.“ А жена пожури и отрча у шатор и донесе Авраму воду и хлеб, стави их пред њега и наговара га да једе, и он једе и пи, и срце му се утеши, и благослови свог сина Исмаила.
42 И завршивши свој оброк, благослови Господа и рече Исмаиловој жени: „Кад Исмаило дође кући, реци му ове речи:“
43 Један веома старац из земље Филистејаца дође овамо и пита за тебе, а ти не беше овде; па му донесем хлеб и воду, па је јео и пио и срце му се утеши.
44 И рече ми ове речи: Кад се Исмаил, муж твој, врати кући, реци му: Ексер од шатора који имаш је веома добар, не скидај га са шатора.
45 И Аврам заврши заповест жени и одјаха кући својој у земљу Филистејаца; и кад Исмаил дође у његов шатор, његова жена изађе му у сусрет са радошћу и веселим срцем.

46 А она му рече: „Један старац дође овамо из земље Филистејаца, оваквог изгледа, и пита за тебе, а тебе нема овде. Зато изнесем хлеб и воду, и он једе и пи, и срце му се утеши.“
47 И рече ми ове речи: Кад се Исмаил, муж твој, врати кући, реци му: Ексер од шатора који имаш је веома добар, не скидај га са шатора.
48 И Исмаил позна да је то његов отац и да га је жена поштовала, и Господ благослови Исмаила.

ПОГЛАВЉЕ 22

1 А Исмаил тада устаде и узе своју жену и децу и стоку и све што му је припадало, и оде одатле и дође код свог оца у земљу Филистејаца.
2 Аврам исприча свом сину Исмаилу шта је урадио са првом женом коју је Исмаил узео, према томе како је она учинила.
3 И Исмаил и његова деца живели су са Аврамом много дана у тој земљи, и Аврам је живео у земљи Филистејаца дуго времена.
4 И дани су се повећавали и достигли двадесет шест година, и после тога Аврам са својим слугама и свима својима отишао је из земље филистејске и удаљио се далеко, и приближили су се Хеврону, и остали су онде. Аврамове слуге ископаху бунаре воде, и Аврам и сви његови живеше поред воде. Аврамове слуге, цара филистејског, чуше глас да су Аврамове слуге ископале бунаре воде у границама земље.
5 И дођоше и посвађаше се са слугама Аврамовим, и опљачкаше их од великог бунара који су ископали.
6 А Авимелех, цар филистејски, чу за ову ствар, па дође к Аврааму са Фиколом, заповедником своје војске, и двадесет људи својих. А Авимелех говори Аврааму о својим слугама, а Авраам прекори Авимелеха због бунара који су му слуге његове опљачкале.
7 А Авимелех рече Авраму: Тако жив Господ који је створио сву земљу, нисам чуо за дело које су моје слуге учиниле твојим слугама до данас.
8 Аврам узе седам јагањаца и даде их Авимелеху говорећи: „Узми их из мојих руку да ми буду сведочанство да сам ја ископао овај бунар.“
9 А Авимелех узе седам јагањаца које му је Аврам дао, јер му је дао и говеда и говеда у изобиљу, и Авимелех се закле Авраму за бунар, зато је тај бунар назвао Вирсавеја, јер су се обојица ту заклели за њега.
10 И обојица склопише савез у Вирсавеји, и Авимелех устаде са Фиколом, заповедником своје војске, и свим својим људима, и вратише се у земљу Филистејаца, и Аврам и сви његови припадници настанише се у Вирсавеји и остаде у тој земљи дуго времена.
11 Аврам засади велики гај у Вирсавеји и начини му четири врата окренута према четири стране земље, и засади у њему виноград, тако да би путник, ако би дошао к Авраму, ушао на свака врата која су му била на путу, и остао би тамо и јео и пио и наситио се, а затим би отишао.
12 Јер је дом Аврамов увек био отворен синовима људским који су пролазили и враћали се, који су свакодневно долазили да једу и пију у дому Аврамовом.
13 И свакоме ко је био гладан и дошао у Аврамову кућу, Аврам би му давао хлеба да једе и пије и насити се, а свакоме ко би дошао го у његову кућу, облачио би одећу какву је хтео, и давао би му сребро и злато, и објављивао му Господа који га је створио на земљи; то је Аврам чинио целог свог живота.
14 А Аврам и његова деца и све што му је припадало настанише се у Вирсавеји и разапе шатор свој све до Хеврона.
15 А Аврамов брат Нахор и његов отац и сви њихови становници живели су у Харану, јер нису дошли са Аврамом у земљу Хананску.
16 И Нахору се родише деца која му роди Милка, кћи Харанова, сестра Саре, жене Аврамове.
17 А ово су имена оних који су му се родили: Уз, Вуз, Кемуило, Кесед, Хазо, Пилдас, Тидлаф и Ватуил, осам синова, то су деца Милке коју је родила Нахору, Аврамовом брату.
18 Нахор је имао конкубину која се звала Реума, и она је родила Нахору Зеваха, Гахаса, Тахаса и Маху, четири сина.
19 А деце која су се Нахору родила било је дванаест синова, поред његових кћери, а и они су имали децу рођену у Харану.
20 А деца Уза, првенца Нахоровог, била су Ави, Хереф, Гадин, Мелус и Девора, њихова сестра.
21 А синови Бузови беху Берахел, Наамат, Шева и Мадону.
22 А синови Кемуила беху Арам и Рехов.
23 А синови Кеседови беху Анамлех, Мешај, Бенон и Јифи; а синови Хазоови беху Пилдас, Мехи и Офер.
24 А синови Пилдаша беху Аруд, Хамум, Меред и Молох.
25 А синови Тидлафа беху Мушан, Кушан и Муци.
26 А деца Ватуилова беху Сехар, Лаван и њихова сестра Ребека.
27 То су породице Нахорових потомака, који су им се родили у Харану; а Арам, син Кемуилов, и Рехов, брат му, отидоше из Харана и нађоше долину у земљи поред реке Еуфрат.
28 И саградише онде град, и назваше град по имену Петора, сина Арамовог, то јест Арамов Нахерајим до данас.
29 И деца Кеседова такође одоше да се настане где год могу да нађу место, и одоше и нађоше долину насупрот земље Сенара, и тамо се настанише.
30 И тамо саградише себи град, и назваше град Кесед по имену свог оца, то је земља Касдим до данас, и Касдим живљаху у тој земљи и плодише се и веома се умножише.
31 А Тара, отац Нахоров и Авраамов, отишао је и узео другу жену у старости својој, која се звала Пелила, и она је затруднела и родила му сина, а он му је дао име Зова.
32 А Тара је живео двадесет пет година након што му се родио Зова.
33 И Тара умре те године, то јест тридесет пете године од рођења Исака, сина Аврамовог.
34 А Терахови дани беху двеста и пет година, и би сахрањен у Харану.

35 А Зова, син Тарахов, живео је тридесет година и родио је Арама, Ахлиса и Мерика.
36 А Арам, син Зове, сина Тераховог, имаше три жене и роди дванаест синова и три кћери; и Господ даде Араму, сину Зове, богатство и имање, и мноштво стоке, оваца и говеда, и човек се веома умножи.
37 А Арам, син Зобин, и брат му и сва његова породица отидоше из Харана и отидоше да се настане где год нађу место, јер им је имање било превелико да би остали у Харану; јер нису могли да остану у Харану заједно са својом браћом, синовима Нахоровим.
38 А Арам, син Зобин, отишао је са својом браћом и нашли су долину далеко према источној земљи, и тамо се настанили.
39 И тамо саградише град, и назваше га Арам, по имену свог најстаријег брата; то је Арам Соба до данас.
40 А Исак, син Аврамов, одрастао је у то време, и Аврам, отац његов, учио га је путу Господњем да позна Господа, и Господ је био с њим.
41 А кад је Исаку било тридесет седам година, његов брат Исмаил је шетао с њим у шатору.
42 И Исмаил се хвалио Исаку говорећи: „Имао сам тринаест година када је Господ рекао мом оцу да нас обреже, и учинио сам по речи Господњој коју је рекао мом оцу, и предао сам душу своју Господу, и нисам преступио реч његову коју је заповедио мом оцу."
43 А Исак одговори Исмаилу говорећи: Зашто ми се хвалиш овим, малим делом тела свога које си узео са тела свога, што ти је Господ заповедио?
44 Тако жив Господ, Бог оца мог Аврама, кад би Господ рекао оцу мом: Узми сада сина свог Исака и донеси му жртву пред мене, не бих се уздржао, него бих радо пристао.
45 И Господ чу реч коју Исак рече Исмаилу, и то се учини добро у очима Господњим, и он одлучи да искуша Аврама у овој ствари.
46 И дође дан кад дођоше синови Божији и ставише се пред Господа, а и Сатана дође са синовима Божијим пред Господа.
47 А Господ рече Сатани: „Одакле долазиш?" А Сатана одговори Господу и рече: „Лутао сам по земљи и ходао по њој."
48 А Господ рече Сатани: „Шта је твоја реч за мене у вези са свим синовима земље?" А Сатана одговори Господу и рече: „Видео сам сву децу земље која ти служе и сећају те се кад им нешто треба од тебе."
49 А кад им даш оно што траже од тебе, они седе безбрижно, остављају те и више те се не сећају.
50 Јеси ли видео Аврама, сина Тераховог, који у почетку није имао деце, и служио ти је и подизао ти жртвенике где год је дошао, и приносио је жртве на њима, и непрестано је објављивао име твоје свој деци земље.
51 А сада када му се родио син Исак, оставио те је, приредио је велику гозбу за све становнике земље, а Господа је заборавио.
52 Јер усред свега што је учинио није ти принео жртву, ни жртву паљеницу ни жртву захвалност, ни вола, ни јагњета, ни јаре од свега што је заклао оног дана кад му је син био одбијен од сисе.
53 Чак од рођења сина му до сада, тридесет седам година, није саградио жртвеник пред тобом, нити ти је принео жртву, јер је видео да си му дао оно што је тражио пред тобом, па те је зато напустио.
54 А Господ рече Сатани: Јеси ли тако обратио пажњу на слугу мог Аврама? Јер нема никога као што је он на земљи, човека савршеног и праведног преда мном, који се боји Бога и клони се зла. Тако сам жив, кад бих му рекао: Доведи Исака, сина свога преда мном, не би ми га ускратио, а камоли кад бих му рекао да принесе жртву паљеницу преда мном од својих оваца или говеда.
55 А сатана одговори Господу и рече: „Кажи, дакле, Авраму како си рекао, и видећеш да ли ће данас преступити и одбацити твоје речи."

ПОГЛАВЉЕ 23

1 У то време дође реч Господња Авраму, и он му рече: Авраме, а он рече: Ево ме.
2 И рече му: Узми сада сина свог, јединца свог кога волиш, Исака, и иди у земљу Морија, и тамо га принеси као жртву паљеницу на једној од планина која ће ти се показати, јер ћеш тамо видети облак и славу Господњу.
3 А Аврам рече у себи: Како ћу одвојити сина свог Исака од Саре, мајке његове, да га принесем као жртву паљеницу пред Господом?
4 Аврам уђе у шатор и седе пред женом својом Саром, и рече јој ове речи:
5 Мој син Исак је одрастао и већ неко време није учио служби свом Богу. Сутра ћу отићи и довести га код Сема и Евера, сина његовог, и тамо ће научити путеве Господње, јер ће га научити да познаје Господа, као и да зна да када се непрестано моли пред Господом, Он ће га услишити, стога ће тамо знати начин служења Господу Богу своме.
6 А Сара рече: Добро си рекао, иди господару мој и учини му како си рекао, али га не удаљавај далеко од мене, нити нека остане онде предуго, јер је моја душа везана у његовој души.
7 А Аврам рече Сари: „Кћери моја, помолимо се Господу Богу нашем да нам учини добро."
8 Сара је узела свог сина Исака и он је остао с њом целу ту ноћ, а она га је пољубила и загрлила и дала му упутства до јутра.
9 А она му рече: „Сине мој, како да се душа моја одвоји од тебе?" И још га пољуби и загрли, и даде Авраму упутства у вези са њим.
10 А Сара рече Авраму: Господару мој, молим те, чувај сина свог и пази на њега, јер немам другог сина ни кћери осим њега.
11 Не остављај га; ако је гладан, дај му хлеба, а ако је жедан, дај му воде да пије; не дај му да иде пешке, нити да седи на сунцу.
12 Не пуштај га да иде самог путем, нити га присиљавај на шта год жели, него чини с њим како ти каже.
13 И Сара је горко плакала целу ноћ због Исака, и давала му је упутства до јутра.

14 А ујутру Сара изабра веома лепу и лепу хаљину из оне хаљине коју је имала у кући, коју јој је Авимелех дао.
15 И обуче Исака, сина свога, и стави му чалу на главу, и уметну драги камен у врх чауре, и даде им хране за пут, и они кренуше, и Исак оде са својим оцем Аврамом, а неки од њихових слугу пратише их да их испрате с пута.
16 И Сара је изашла с њима и пратила их путем да их испрати, а они су јој рекли: Врати се у шатор.
17 А кад Сара чу речи свог сина Исака, горко заплака, и Аврам, њен муж, плака с њом, и син њихов плака с њима великим плачем; такође и они који иђаху с њима плакаху много.
18 Сара ухвати свог сина Исака, и држе га у наручју, и загрли га и настави да плаче с њим, и Сара рече: Ко зна да ли ћу те после овог дана икада више видети?
19 И они су и даље плакали заједно, Аврам, Сара и Исак, и сви који су их пратили путем плакали су с њима, а Сара се потом окренула од свог сина, горко плачући, и сви њени слуге и слушкиње вратили су се с њом у шатор.
20 И Аврам оде са својим сином Исаком да га донесе као жртву пред Господа, као што му је заповедио.
21 Аврам узе са собом двојицу својих младића, Исмаила, сина Агариног, и Елиезера, слугу свог, и пођоше с њима. И док су ишли путем, младићи рекоше међусобно ове речи:
22 А Исмаил рече Елиезеру: „Сада мој отац Аврам иде са Исаком да га доведе као жртву паљеницу Господу, као што му је заповедио.“
23 А кад се врати, даће мени све што поседује да наследим после себе, јер сам ја његов првенац.
24 А Елиезер одговори Исмаилу и рече: Заиста те је Аврам одбацио са твојом мајком и заклео се да нећеш наследити ништа од свега што има; и коме ће дати све што има, са свим благом својим, него мени, слузи своме, који је био веран у његовој кући, који му је служио ноћу и дању и чинио је све што је хтео од мене? Мени ће завештати у смрти својој све што има.
25 И док је Аврам ишао путем са својим сином Исаком, дође Сатана и указа се Авраму у лику веома старог човека, смиреног и скрушеног духа, и приступи Авраму и рече му: Јеси ли глуп или безобразан, те данас чиниш ово свом једином сину?
26 Јер ти је Бог дао сина у твојим последњим данима, у твојој старости, и хоћеш ли данас отићи и убити га зато што није учинио никакво насиље, и хоћеш ли учинити да душа твог јединог сина истреби са земље?
27 Зар не знаш и не разумеш да ово не може бити од Господа? Јер Господ не може учинити човеку такво зло на земљи да му каже: Иди и закољи своје дете.
28 Аврам је то чуо и знао да је то реч Сатане која је покушавала да га одврати од пута Господњег, али Аврам није хтео да послуша глас Сатане, и Аврам га је прекорио тако да је отишао.
29 И врати се сатана и дође к Исаку; и указа му се у лику младића, лепог и лепог стаса.
30 И приступи Исаку и рече му: Зар не знаш и не разумеш да те твој стари, глупи отац данас води на клање ни за шта?
31 Зато, сине мој, не слушај га нити му обраћај пажњу, јер је он глуп старац, и немој дозволити да твоја драгоцена душа и лепи лик буду изгубљени са земље.
32 А Исак чу то и рече Авраму: Јеси ли чуо, оче мој, шта је овај човек рекао? Тако је рекао.
33 А Аврам одговори сину своме Исаку и рече му: Чувај га се и не слушај речи његове, нити му се обраћај пажње, јер је он сатана, који покушава да нас данас одврати од заповести Божјих.
34 А Аврам и даље грдише Сатану, и Сатана оде од њих, и видевши да их не може надвладати, сакри се од њих, и отиде и прође испред њих на путу; и претвори се у велики поток воде на путу, и Аврам и Исак и његова два младића стигоше до тог места, и видеше поток велики и моћан као моћне воде.
35 И уђоше у поток и прођоше кроз њега, и вода им испрва досеже до ногу.
36 И зађоше дубље у поток, и вода им досеже до врата, и сви се уплаше воде; и док прелазише поток, Аврам препозна то место и зна да тамо пре није било воде.
37 А Аврам рече свом сину Исаку: Знам ово место где није било потока ни воде; зато је то сатана који нам све ово чини, да би нас данас одвукао од заповести Божјих.
38 А Аврам га прекори и рече му: Господ те укори, сатано! Иди од нас, јер ми поступамо по заповестима Божјим.
39 И сатана се уплаши гласа Аврамовог, и оде од њих, и место поново постаде суво као што је било и пре.
40 И Аврам оде са Исаком према месту које му је Бог рекао.
41 А трећег дана Аврам подиже очи своје и угледа место из даљине о коме му је Бог говорио.
42 И показа му се стуб од ватре који се протезао од земље до неба, и облак славе на гори, и слава Господња видела се у облаку.
43 А Аврам рече Исаку: Сине мој, видиш ли на тој гори, коју видимо из даљине, оно што ја видим на њој?
44 А Исак одговори и рече оцу своме: Видим, и гле, стуб од ватре и облак, и слава Господња се види на облаку.
45 Аврам је знао да је његов син Исак прихваћен пред Господом за жртву паљеницу.
46 А Аврам рече Елиезеру и Исмаилу, сину своме: Видите ли и ви оно што ми видимо на гори која је у даљини?
47 А они одговорише и рекоше: „Не видимо ништа више него што личи на друге планине на земљи.“ А Аврам знаде да нису прихваћене пред Господом да иду с њима, и Аврам им рече: „Останите ви овде са магарцем док ћемо ја и Исак, син мој, отићи на ону гору и тамо се поклонити пред Господом, па ћемо се вратити к вама.“
48 А Елиезер и Исмаил остадоше на том месту, као што им је Аврам заповедио.
49 Аврам узе дрва за жртву паљеницу и стави их на свог сина Исака, затим узе ватру и нож, и обојица одоше на то место.
50 А кад су ишли путем, Исак рече свом оцу: Ево, видим овде ватру и дрва, а где је онда јагње које ће бити жртва паљеница пред Господом?

51 А Аврам одговори сину свом Исаку говорећи: Господ је изабрао тебе, сине мој, да будеш савршена жртва паљеница уместо јагњета.
52 А Исак рече оцу своме: Учинићу све што ти је Господ рекао са радошћу и веселим срцем.
53 А Аврам опет рече Исаку, сину своме: Има ли у срцу твојем каква погрешна мисао или савет о томе? Реци ми, сине мој, молим те, сине мој, немој то скривати од мене.
54 А Исак одговори Авраму оцу своме и рече му: Оче мој, тако жив Господ и тако жива душа твоја, нема ничега у срцу мом што би ме навело да скренем ни десно ни лево од речи коју ти је рекао.
55 Ни уд ни мишић се нису померили нити померили при томе, нити у мом срцу постоји икаква помисао или зли савет у вези са овим.
56 Али ја сам радосног и веселог срца у овој ствари, и кажем: Благословен је Господ који ме је данас изабрао да будем жртва паљеница пред Њим.
57 А Аврам се веома обрадова речима Исаковим, и они одоше и дођоше заједно на место о коме је Господ говорио.
58 И Аврам приступи да сагради жртвеник на том месту, а Аврам плакаше, а Исак узе камење и малтер док не доврше саградњу жртвеника.
59 А Аврам узе дрва и сложи их на жртвеник који је саградио.
60 И узе свог сина Исака и свеза га да га стави на дрва која су била на жртвенику, да га закоље као жртву паљеницу пред Господом.
61 А Исак рече оцу своме: Чврсто ме завежи, па ме стави на жртвеник да се не окренем и не померим, и не откинем од снаге ножа на свом телу и тиме не оскврним жртву паљеницу; и Аврам учини тако.
62 А Исак још рече оцу своме: Оче мој, кад ме закољеш и спалиш као жртву, узми са собом оно што остане од мог пепела да донесеш Сари, мајци мојој, и реци јој: Ово је слатки мирис Исаков; али јој немој то рећи ако буде седела близу бунара или на било ком високом месту, да не би бацила душу своју за мном и умрла.
63 А Аврам чу речи Исакове, и подиже глас свој и заплака кад Исак изговори ове речи; и сузе Аврамове потекоше на Исака, сина његовог, и Исак горко заплака, и рече оцу своме: Пожури, оче мој, и учини са мном вољу Господа Бога нашег, као што ти је заповедио.
64 И срца Аврама и Исака обрадоваше се овој ствари коју им Господ заповеди; али око горко заплака, док се срце радова.
65 И Аврам свеза сина свог Исака и положи га на жртвеник на дрва, а Исак испружи врат свој на жртвенику пред оцем својим, а Аврам пружи руку своју да узме нож да закоље сина свог као жртву паљеницу пред Господом.
66 У то време анђели милосрђа дођоше пред Господа и рекоше му о Исаку говорећи:
67 0 Господе, ти си милостив и саосећајан Цар над свим што си створио на небу и на земљи, и ти све то подржаваш; дај зато откуп и избављење уместо слуге свог Исака, и смилуј се и сажали се на Аврама и Исака, сина његовог, који данас извршавају заповести твоје.
68 Јеси ли видео, Господе, како је Исак, син Аврама, слуге твога, свезан на клање као животиња? Сада, зато, нека се пробуди твоје сажаљење према њима, Господе.
69 У то време Господ се јави Авраму и позва га с неба и рече му: Не дижи руку своју на дечака, нити му чини шта, јер сада знам да се бојиш Бога што чиниш ово дело и што не ускраћујеш сина свог, јединца свог, од мене.
70 Аврам подиже очи своје и виде, и гле, ован се заплео у шипражју својим роговима; то је био ован кога је Господ Бог створио на земљи оног дана кад је створио земљу и небо.
71 Јер је Господ припремио овог овна од тог дана да буде жртва паљеница уместо Исака.
72 И овај ован је напредовао ка Авраму када га је Сатана ухватио и заплео му рогове у шипражје, да не би могао да напредује ка Авраму, како би Аврам могао да убије његовог сина.
73 А Аврам, видевши овна како иде к њему, а сатана га задржава, узе га и доведе га пред жртвеник, и одреши сина свог Исака од његових веза, и стави овна на његово место, и Аврам закла овна на жртвенику, и принесе га као жртву уместо сина свог Исака.
74 А Аврам пошкропи мало крви овна по жртвенику и узвикну и рече: Ово је уместо мог сина, и нека се ово данас сматра крвљу мог сина пред Господом.
75 И све што је Аврам учинио овом приликом код олтара, узвикивао би и говорио: Ово је уместо сина мог, и нека се данас сматра пред Господом уместо сина мог; и Аврам заврши целу службу код олтара, и служба беше прихваћена пред Господом, и урачуната је као да је то био Исак; и Господ благослови Аврама и потомство његово тог дана.
76 И Сатана оде к Сари и указа јој се у лику старца веома смиреног и кротког, а Аврам још увек приноси жртву паљеницу пред Господом.
77 А он јој рече: Зар не знаш све дело које је Аврам данас учинио са својим јединцем? Јер је узео Исака и саградио му жртвеник, па га је убио и довео га као жртву на жртвенику. А Исак је плакао и плакао пред оцем својим, али га није погледао нити се сажалио на њега.
78 И Сатана понови ове речи и оде од ње, а Сара чу све Сатанине речи и замисли га као старац међу синови људским који су били са њеним сином, и дошли су и рекли јој ове ствари.
79 А Сара подиже глас свој и плака и горко плака због сина свог; и бацивши се на земљу и посувши прашину на главу, рече: Сине мој, Исаче, сине мој, о, кад бих ја данас умрла уместо тебе. И настави да плаче и рече: Жао ми је због тебе, сине мој, сине мој Исаче, о, кад бих ја данас умрла уместо тебе.
80 А она је и даље плакала и говорила: „Жао ми је због тебе што сам те одгајила и одгајила; сада се моја радост претворила у тугу због тебе, ја која сам чезнула за тобом, и плакала и молила се Богу док те нисам родила у деведесетој години; и ево данас си служио ножу и ватри, да будеш принесен као жртва.“
81 Али тешим се тобом, сине мој, што је то реч Господња, јер си извршио заповест Бога свога; јер ко

може преступити реч Бога нашег, у чијим је рукама душа сваког живог бића?
82 Праведан си, Господе Боже наш, јер су сва дела твоја добра и праведна; јер се и ја радујем речи твојој коју си заповедио, и док око моје горко плаче, срце моје се радује.
83 А Сара положи главу на груди једне од својих слушкиња и укочи се као камен.
84 Она је потом устала и ишла унаоколо распитујући се док није стигла у Хеврон, и распитивала је све које је срела идући путем, и нико јој није могао рећи шта се догодило са њеним сином.
85 И дође са својим слушкињама и слугама у Кирет-Арбу, то јест Хеврон, и пита за свог сина, и остаде тамо док посла неке од својих слугу да траже куда је Аврам отишао са Исаком; отидоше да га траже у кући Сема и Евера, и не могоше га наћи, и тражили су по целој земљи, а онде га није било.
86 И гле, Сатана дође к Сари у обличју старца, и дође и стаде пред њу, и рече јој: Лагао сам ти говорио, јер Аврам није убио свог сина и он није мртав; и када је чула реч, радост њена беше тако јака због сина свог, да јој душа изађе од радости; умре и би прикупљена к народу своме.
87 А кад Аврам заврши службу своју, врати се са својим сином Исаком својим младићима, и устадоше и отидоше заједно у Вирсавеју, и вратише се кући.
88 Аврам тражи Сару, али је не нађе, па се распита за њу, а они му рекоше: „Она је отишла чак до Хеврона да вас обоје тражи тамо где сте били отишли, јер је тако чула."
89 Аврам и Исак одоше к њој у Хеврон, и кад видеше да је мртва, подигоше глас свој и горко плакаше над њом; и Исак паде на лице мајке своје и плака над њом, и рече: О мајко моја, мајко моја, како си ме оставила, и куда си отишла? О како, како си ме оставила!
90 Аврам и Исак су много плакали, и све њихове слуге су плакале с њима због Саре, и туговали су за њом великом и тешком тугом.

ПОГЛАВЉЕ 24

1 А Сарин живот је био сто двадесет и седам година, и Сара умре; и Аврам устаде од својих мртвих да тражи гробно место да сахрани своју жену Сару; и отиде и рече синовима Хетовим, становницима оне земље, говорећи:
2 Ја сам странац и дошљак код вас у вашој земљи; дајте ми посед гробног места у вашој земљи, да бих могао сахранити своје мртве испред себе.
3 А синови Хетови рекоше Авраму: „Ево земље пред тобом; у једном од наших гробова сахрани своју мртву, јер те нико неће спречити да сахраниш своју мртву."
4 А Аврам им рече: Ако сте сагласни с тим, идите и замолите за мене Ефрона, сина Захаровог, да ми да пећину Махпелу, која је на крају његовог поља, и да је купим од њега шта год жели за њу.
5 А Ефрон се настани међу синовима Хетовим, и они одоше и позову га, и он дође пред Аврама, и Ефрон рече Авраму: Ево, све што тражиш, учиниће твој слуга. А Аврам рече: Не, него ћу купити пећину и њиву коју имаш за цену, да ти буду у поседу и гробно место заувек.
6 А Ефрон одговори и рече: Ево њива и пећина су пред тобом, дај шта год желиш. А Аврам рече: Само по пуној цени купићу то из твоје руке и из руке оних који улазе на врата твог града и из руке твог потомства заувек.
7 А Ефрон и сва његова браћа чуше ово, и Аврам одмери Ефрону четири стотине сикала сребра у руке Ефронове и у руке све његове браће; и Аврам написа ову преписку, и написа је и посведочи је пред четири сведока.
8 А ово су имена сведока: Амигал, син Авишне Хетита, Адихром, син Ашунаха Хевита, Авдон, син Ахирама Гомерејана, Вакдил, син Абудиса Сидонца.
9 Аврам узе књигу о куповини и стави је у своје ризнице, и ово су речи које Аврам написа у књизи, наиме:
10 Да пећина и њива коју је Аврам купио од Ефрона Хетита и од његовог потомства и од оних који излазе из његовог града и од њиховог потомства заувек, да буду куповина Авраму и његовом потомству и онима који излазе из његових бедара, за посед гробног места заувек; и ставио је на то печат и посведочио то са сведоцима.
11 И поље и пећина која је била на њему и све то место би осигурано Авраму и његовом потомству после њега, од деце Хетове; гле, то је насупрот Мамреју у Хеврону, који је у земљи Хананској.
12 И после тога Аврам сахрани онде своју жену Сару, и то место и сва његова граница постаде Авраму и његовом потомству у поседу гробног места.
13 А Аврам сахрани Сару са помпом као што се чини при сахрани краљева, и она би сахрањена у веома лепој и лепој одећи.
14 А код њеног одара беху Сем, његови синови Евер и Авимелех, заједно са Анаром, Асколом и Мамрејем, и сви великаши земље идоше за њеним одаром.
15 А Сарин живот беше сто двадесет и седам година, и умре, а Аврам учини велику и тешку жалост, и обављаше обреде жаловања седам дана.
16 И сви становници земље тешили су Аврама и Исака, сина му, због Саре.
17 А кад прођоше дани њихове жалости, Аврам отпусти сина свог Исака, који оде у кућу Сема и Евера да се учи путевима Господњим и његовим заповестима, и Аврам остаде тамо три године.
18 У то време Аврам устаде са свим својим слугама, и одоше и вратише се кући у Вирсавеју, а Аврам и све његове слуге остадоше у Вирсавеји.
19 А на преокрету године умре Авимелех, цар Филистејаца; имао је сто деведесет и три године кад је умро; и Аврам оде са својим народом у земљу Филистејаца, и они утеше цело домаћинство и све његове слуге, а он се онда врати и оде кући.
20 А после Авимелехове смрти, становници Герара узеше његовог сина Бенмалиха, који је имао само дванаест година, и положише га уместо његовог оца.
21 И назваше га Авимелех, по имену његовог оца, јер је то био њихов обичај да раде у Герару, и Авимелех је

царовао уместо Авимелеха, свог оца, и седео је на његовом престолу.
22 И Лот, син Харанов, умре у те дане, у тридесет деветој години живота Исакова, и све време које је Лот живео било је сто четрдесет година, и умре.
23 А ово су деца Лотова, која су му родиле кћери његове; име прворођеног беше Моав, а име другог беше Бенами.
24 А два сина Лотова отидоше и узеше себи жене из земље Ханана, и родише им децу. А синови Моавови беху Ед, Мајон, Тарс и Канвил, четири сина, они су очеви синовима Моавовим до данас.
25 И све породице Лотових потомака отишле су да се настане где год су наишле, јер су биле плодне и много се множиле.
26 И отишли су и саградили себи градове у земљи у којој су живели, и назвали су градове које су саградили својим именима.
27 И Нахор, син Тарахов, брат Аврамов, умре у те дане у четрдесетој години живота Исакова, и свих дана Нахорових било је сто седамдесет и две године; и умре, и би сахрањен у Харану.
28 А кад Аврам чу да му је брат умро, јако се ожали и много дана оплакиваше брата свог.
29 Аврам позва Елијезера, свог главног слугу, да му да наређења у вези са својим домом, и он дође и стаде пред њега.
30 А Аврам му рече: Ево, остарио сам, не знам дан смрти своје; јер сам у поодмаклим данима; зато устани, изиђи и немој узимати жену за сина мог из овог места и из ове земље, између кћери Хананаца међу којима живимо.
31 Него иди у моју земљу и у моје родно место, и узми одатле жену за мог сина, и Господ, Бог неба и земље, који ме узе из дома мог оца и доведе ме на ово место, и рече ми: Твоме потомству даћу ову земљу у наследство заувек, Он ће послати свог анђела пред тобом и учиниће твој пут успешним, да би могао да нађеш жену за мог сина из мог рода и из дома мог оца.
32 А слуга одговори господару свом Авраму и рече: Ево, идем у твоје родно место и у кућу твог оца, и одатле ћу узети жену за твог сина; али ако жена не буде хтела да пође са мном у ову земљу, хоћу ли да вратим твог сина у земљу твог родног места?
33 А Аврам му рече: Пази да не доведеш сина мог овамо назад, јер ће Господ, пред којим сам ходио, послати свог анђела пред тобом и учинити твој пут успешним.
34 И Елиезер учини како му Аврам заповеди, и Елиезер се закле Авраму, господару своме, на ту ствар; и Елиезер устаде и узе десет камила од камила господара свога и десет људи од слугу господаревих са собом, и устадоше и отидоше у Харан, град Аврамов и Нахоров, да доведу жену за Исака, сина Аврамовог; и док су они били одсутни, Аврам посла у кућу Сема и Евера, и они доведоше одатле његовог сина Исака.
35 Исак се вратио кући свог оца у Вирсавеју, док су Елиезер и његови људи дошли у Харан; и зауставили су се у граду код места за напојавање, и он је натерао своје камиле да клекну крај воде и оне су остале тамо.
36 И Елиезер, слуга Аврамов, помоли се говорећи: Боже господара мог Аврама, пошаљи ми данас добар пут и учини милост господару мом, да данас изабереш жену сину господара мог из његове породице.
37 И Господ услиши глас Елиезеров због слуге свог Аврама, и случајно срете кћер Ватуила, сина Милке, жене Нахора, брата Аврама, и Елиезер дође у њену кућу.
38 И Елиезер им исприча све што га брине и да је Аврамов слуга, и они му се веома обрадоваше.
39 И сви су благословили Господа који је учинио ово, и дали су му Ребеку, кћер Ватуилову, за жену Исаку.
40 А млада жена беше веома лепог изгледа, беше девица, а Ребека је у то време имала десет година.
41 И Ватуел и Лаван и његова деца приредише гозбу те ноћи, а Елиезер и његови људи дођоше и једоше и пијо и веселили се тамо те ноћи.
42 И Елиезер уста ујутру, он и људи који беху с њим, и позва целу Ватуилову кућу говорећи: Пустите ме да идем господару своме. И они устадоше и отпустише Ребеку и њену дадиљу Девору, кћер Узову, и дадоше јој сребро и злато, слуге и слушкиње, и благословише је.
43 И отпратише Елиезера са његовим људима; а слуге узеше Ребеку, и он оде и врати се свом господару у земљу Хананску.
44 Исак узе Ребеку и она му постаде жена, и он је уведе у шатор.
45 А Исак је имао четрдесет година када је узео Ребеку, ћерку свог стрица Ватуила, за жену.

ПОГЛАВЉЕ 25

1 У то време Аврам поново узе жену у старости својој, а звала се Хетура, из земље Ханана.
2 И роди му Зимрана, Јоксана, Медана, Мадијана, Исбака и Шуаха, шест синова. А Зимранова деца беху Авихен, Молих и Нарим.
3 А синови Јоксанови беху Шева и Дедан, а синови Медановн беху Амида, Јоав, Гохи, Елисей и Нотах; а синови Мадијанови беху Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдаа.
4 А синови Ишбакови беху Макиро, Бејодуа и Татор.
5 А синови Шуахови беху Вилдад, Мамдад, Мунан и Меван; сви су то породице деце Хетуре Хананејке, коју роди Авраму Јеврејину.
6 Аврам отпусти све њих и даде им дарове, и они одоше од његовог сина Исака да живе где год нађу место.
7 И сви они отидоше на гору на истоку, и саградише себи шест градова у којима живе до данас.
8 Али синови Шебини и Деданови, синови Јоксанови, са својом децом, нису живели са својом браћом у својим градовима, него су путовали и логоровали по земљама и пустињама до данас.
9 А синови Мадијана, сина Аврамовог, отишли су на исток земље Куш, и тамо нашли велику долину у источној земљи, и остали су тамо и саградили град, и настанили су се у њему, то је земља Мадијан до данас.
10 А Мадијан се настани у граду који је саградио, он и његових пет синова и сви који су били његови.

11 А ово су имена синова Мадијанових по њиховим именима у њиховим градовима: Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдаа.
12 А синови Ефини беху Метах, Месар, Ави и Цануа, а синови Еферови беху Ефрон, Сур, Алирун и Медин, а синови Ханохови беху Рагуел, Рекем, Ази, Алиошув и Алад.
13 А синови Авидови беху Хур, Мелуд, Керури, Молхи; а синови Елдаови беху Микер, Рева, Малхија и Гавол; то су имена Мадијанаца по њиховим породицама; а после се породице Мадијанске раширише по земљи Мадијанској.
14 А ово је потомство Исмаила, сина Аврамовог, кога је Агар, Сарина слушкиња, родила Авраму.
15 А Исмаил узе жену из земље египатске, а звала се Рива, то јест Мерива.
16 А Рива роди Исмаилу Невајота, Кедара, Адбела, Мивсама и њихову сестру Босмату.
17 И Исмаил је оставио своју жену Риву, и она је отишла од њега и вратила се у Египат у кућу свог оца, и живела је онде, јер је била веома зла у очима Исмаила и у очима његовог оца Аврама.
18 А Исмаило после узе жену из земље хананске, а звала се Малхут, и она му роди Нишму, Думу, Масу, Хадада, Тему, Јетура, Нафиша и Кедму.
19 Ово су синови Исмаилови, и ово су њихова имена, дванаест кнезова према својим народима; и породице Исмаилове се касније раширише, и Исмаил узе своју децу и сву имовину коју је стекао, заједно са душама свог домаћинства и свима што му припада, и отидоше да живе где год нађу место.
20 И отишли су и настанили се близу пустиње Фаран, а њихово пребивалиште било је од Хавиле до Сура, који је пред Египтом, као што се иде према Асирији.
21 А Исмаил и његови синови живели су у земљи, и родила им се деца, и били су плодни и много се множили.
22 А ово су имена синова Невајота, прворођеног Исмаиловог: Менд, Сенд, Мајон; а синови Кедарови беху Алион, Кезем, Хамад и Или.
23 А синови Адбелови беху Хамад и Јавин; а синови Мивсамови беху Авдија, Авдемелех и Јеус; то су породице деце Риве, жене Исмаилове.
24 А синови Мисме, сина Исмаиловог, били су Шамуа, Захарион и Овид; а синови Думе били су Кесед, Илија, Махмад и Амед.
25 А синови Маси беху Мелон, Мула и Ебидадон; а синови Хададови беху Азур, Минзар и Ебедмелех; а синови Теми беху Сеир, Садон и Јакол.
26 А синови Јетура беху Мерит, Јаиш, Алио и Пахот; а синови Нафиша беху Евдем-Тамед, Авијасаф и Мир; а синови Кедме беху Калип, Тахти и Омир; то беху деца Малхут, жене Исмаилове, по својим породицама.
27 Све су то породице Исмаилове по својим нараштајима, и живели су у оним земљама у којима су себи саградили градове до данас.
28 А Ребека, кћи Ватуилова, жена Аврамовог сина Исака, беше неплодна у то време, није имала потомства; и Исак живеше са својим оцем у земљи Хананској; и Господ беше са Исаком; и Арфаксад, син Сема, сина Нојевог, умре у то време, у четрдесет осмој години живота Исакова, и свега Арфаксадовог живота беше четири стотине тридесет осам година, и умре.

ПОГЛАВЉЕ 26

1 А у педесет деветој години живота Исака, сина Аврамовог, Ребека, жена његова, још увек беше неплодна у то време.
2 А Ребека рече Исаку: Заиста сам чула, господару мој, да је твоја мајка Сара била нероткиња у своје дане док се мој господар Аврам, твој отац, није помолио за њу, и она је затруднела од њега.
3 Зато сада устани, помоли се и ти Богу, и он ће услишити твоју молитву и сетиће нас се по милости својој.
4 А Исак одговори својој жени Ребеки говорећи: Аврам се већ помолио Богу за мене да му умножи потомство, зато сада ова неплодност мора доћи на нас од тебе.
5 А Ребека му рече: „Али устани сада и ти и помоли се, да Господ услиши молитву твоју и да ми подари децу.“ И Исак послуша речи своје жене, и Исак и његова жена устадоше и одоше у земљу Морију да се тамо моле и траже Господа. И кад стигоше на то место, Исак устаде и помоли се Господу због своје жене, јер беше нероткиња.
6 А Исак рече: Господе, Боже неба и земље, твоја доброта и милосрђе испуњавају земљу, ти који си узео оца мог из дома његовог оца и из места његовог рођења, и довео га у ову земљу, и рекао му: Потомству твоме даћу земљу, и ти си му обећао и објавио му: Умножићу потомство твоје као звезде небеске и као песак морски, сада нека се обистине реч твоја коју си рекао оцу мом.
7 Јер ти си Господ Бог наш, очи наше су упрте у тебе да нам даш потомство људско, као што си нам обећао, јер ти си Господ Бог наш и очи наше су упрте само у тебе.
8 И Господ је услишио молитву Исака, сина Аврамовог, и Господ га је услишио, и Ребека, жена његова, затрудне.
9 А после отприлике седам месеци деца се у њој борише, и веома је болело што је била уморна због њих, и рекла је свим женама које су тада биле у земљи: „Је ли вам се догодило исто што се догодило мени?“ А оне су јој рекле: „Не.“
10 А она им рече: Зашто сам ја сама у овоме међу свим женама које су биле на земљи? И оде у земљу Морија да због тога тражи Господа; и оде код Сема и Евера, сина његовог, да их распита о овој ствари, и да и они траже Господа у вези са њом.
11 И она је такође замолила Аврама да тражи и пита Господа о свему што ју је снашло.
12 И сви упиташе Господа о томе, и донесоше јој реч од Господа и рекоше јој: Двоје деце је у твојој утроби, и два ће народа настати од њих; и један ће народ бити јачи од другог, и већи ће служити млађем.
13 А кад се навршише дани да се породи, клекну, и гле, близанци у утроби њеној, као што јој Господ рече.
14 А први изађе црвен сав као румена хаљина, и сав народ земље назва га Исав, говорећи: Овај је постао пун од утробе.

15 А после тога дође брат његов, и рука му се држи за пету Исава, зато му дадоше име Јаков.
16 А Исак, син Аврамов, имао је шездесет година кад их је родио.
17 И дечаци су одрасли до своје петнаесте године, и дошли су у друштво људско. Исав је био лукав и преварант човек, и вешт ловац на пољу, а Јаков је био човек савршен и мудар, живео је у шаторима, пасао стада и учио се заповестима Господњим и заповестима свог оца и мајке.
18 Исак и деца његовог дома живели су са његовим оцем Аврамом у земљи Хананској, као што им је Бог заповедио.
19 И Исмаил, син Аврамов, оде са својом децом и свим што им припадаше, и вратише се одатле у земљу Хавилску, и онде се настанише.
20 И сва деца Аврамових конкубина отишла су да живе у земљи источној, јер их је Аврам отпустио од свог сина и дао им поклоне, и они су отишли.
21 Аврам даде све што је имао свом сину Исаку, и даде му и сва своја блага.
22 И заповеди му говорећи: Зар не знаш и не разумеш да је Господ Бог на небу и на земљи, и нема другог осим Њега?
23 И он је тај који ме је узео из дома мог оца и из места мог рођења, и дао ми је све радости на земљи; који ме је избавио од савета злих, јер сам се у њега уздао.
24 И довео ме је на ово место и избавио ме из Ур Касдима; и рекао ми је: Потомству твоме даћу све ове земље, и они ће их наследити ако се буду држали мојих заповести, мојих уредби и мојих закона које сам ти заповедио и које ћу им заповедити.
25 Зато сада, сине мој, послушај глас мој и држи заповести Господа Бога свога, које сам ти заповедио, не скрећи с правог пута ни десно ни лево, да би било добро теби и синовима твојим после тебе довека.
26 И сети се чудесних дела Господњих и његове доброте коју нам је показао, избавивши нас из руку наших непријатеља, и Господ, Бог наш, учини да падну у наше руке; и сада зато држи све што сам ти заповедио, и не одступај од заповести Бога свога, и не служи никоме осим Њега, да би било добро теби и потомству твоме после тебе.
27 И учи децу своју и потомство своје заповестима Господњим и заповестима његовим, и учи их правом путу којим треба да иду, да би им било добро заувек.
28 А Исак одговори оцу своме и рече му: Шта ми је Господ мој заповедио, то ћу учинити, и нећу одступити од заповести Господа Бога свога, чуваћу све што ми је заповедио. И Аврам благослови сина свог Исака и децу своју; и Аврам научи Јакова поуци Господњој и путевима његовим.
29 У то време умре Аврам, петнаесте године живота Јакова и Исава, синова Исакових, и свих дана Аврамових било је сто седамдесет и пет година. И умре, и прибра се к свом роду у доброј старости, стар и сит живота, и сахраниху га Исак и Исмаило, синови његови.
30 А кад су становници Ханаана чули да је Аврам мртав, сви су дошли са својим краљевима и кнезовима и свим својим људима да сахране Аврамова.
31 И сви становници земље Харан, и све породице дома Аврамовог, и сви кнезови и великаши, и синови Аврамови од конкубина, сви дођоше кад чуше за Аврамову смрт, и узвратише Авраму за љубазност, и утешише Исака, сина његовог, и сахранихо Аврамова у пећини коју је купио од Ефрона Хетита и његове деце, да би имали место за гробље.
32 И сви становници Ханаана и сви који су познавали Аврама плакали су за Аврамом целу годину, и мушкарци и жене су га оплакивале.
33 И сва мала деца и сви становници земље плакали су због Аврама, јер је Аврам био добар према свима њима и зато што је био праведан пред Богом и људима.
34 И није се појавио човек који се бојао Бога као Аврам, јер се бојао Бога свог од младости своје и служио је Господу и ишао је свим његовим путевима током живота свог, од детињства свог до дана смрти своје.
35 И Господ је био с њим и избавио га је од савета Нимрода и његовог народа, и када је заратио са четири цара Елама, победио их је.
36 И он је довео сву децу земље у службу Богу, и научио их је путевима Господњим, и учинио да познају Господа.
37 И он засади гај и у њему засади виноград, и увек је у свом шатору припремао храну и пиће онима који су пролазили кроз земљу, да се насите у његовој кући.
38 И Господ Бог је избавио сву земљу због Аврама.
39 А после Авраамове смрти Бог благослови његовог сина Исака и његову децу, и Господ беше с Исаком као што је био с његовим оцем Авраамом, јер Исак држаше све заповести Господње као што му Авраам беше заповедио његов отац; није скренуо ни десно ни лево са правог пута који му је отац његов заповедио.

ПОГЛАВЉЕ 27

1 А Исав је у то време, после Аврамове смрти, често ишао у поље у лов.
2 И Нимрод, цар Вавилонски, који је био Амрафел, такође је често ишао са својим јунацима у лов на пољу и шетао се са својим људима у хладноћи дана.
3 Нимрод је посматрао Исава све дане, јер се у Нимродовом срцу стварала љубомора против Исава све дане.
4 Једног дана Исав оде у поље да лови, и нађе Нимрода где иде по пустињи са своја два човека.
5 И сви његови јунаци и његов народ беху с њим у пустињи, али се удаљише од њега и отидоше од њега у разним правцима да лове, а Исав се сакри Нимроду и вребаше га у пустињи.
6 А Нимрод и његови људи који су били с њим не познаше га, и Нимрод и његови људи често шетаху по пољу у хладноћу дана, да би сазнали где његови људи лове у пољу.
7 А Нимрод и двојица његових људи који су били с њим дођоше на место где су се они налазили, када се Исав изненада тргну из свог скровишта, извука мач, пожури и отрча к Нимроду и одсече му главу.
8 Исав се очајнички борио са двојицом људи који су били са Нимродом, и када су га позвали, Исав се окренуо према њима и убио их мачем.

9 И сви моћни људи Нимродови, који су га оставили да оду у пустињу, чули су крик из даљине, и познали су гласове те двојице људи, и потрчали су да сазнају узрок тога, када су нашли свог краља и двојицу људи који су били с њим како леже мртви у пустињи.
10 А кад Исав виде како се моћни људи Нимродови долазе из даљине, побегне и тако се спасе; и Исав узе драгоцене одеће Нимродове, које је Нимродов отац завештао Нимроду, и којима је Нимрод превладао над целом земљом, и потрча и сакри их у својој кући.
11 А Исав узе те хаљине и потрча у град због Нимродових људи, и дође у кућу свог оца уморан и исцрпљен од борбе, и беше спреман да умре од туге када приђе свом брату Јакову и седе пред њим.
12 И рече брату своме Јакову: „Ево, данас ћу умрети, па зашто ми онда треба право првенства?“ И Јаков је мудро поступио са Исавом у овој ствари, и Исав прода своје право првенства Јакову, јер је тако учинио Господ.
13 И Исавов део у пећини на пољу Махпела, који је Аврам купио од Хетових синова за поседовање гробља, Исав је такође продао Јакову, а Јаков је све то купио од свог брата Исава за унапред дату цену.
14 И Јаков написа све ово у књигу, и посведочи то пред сведоцима, и запечати је, и књига остаде у рукама Јаковљевим.
15 А кад умре Нимрод, син Хусов, његови људи га подигоше и донесоше у страху, и сахранихо га у његовом граду, и свега Нимродовог живота беше двеста петнаест година, и умре.
16 А дани које је Нимрод владао над народом земље били су сто осамдесет пет година; и Нимрод умре од мача Исавовог у срамоти и презиру, а потомство Аврамово проузрокова му смрт као што је видео у сну свом.
17 И по смрти Нимродовој његово краљевство се подели на многе делове, и сви они делови којима је Нимрод владао враћени су одговарајућим краљевима земље, који су их повратили након смрти Нимродовој, и сви људи из дома Нимродовог били су дуго времена робови свих осталих краљева земље.

ПОГЛАВЉЕ 28

1 А у те дане, после смрти Аврамове, те године Господ је довео велику глад у земљу, и док је глад беснела у земљи Хананској, Исак је устао да сиђе у Египат због глади, као што је учинио његов отац Аврам.
2 И Господ се те ноћи јави Исаку и рече му: Не иди у Египат, него устани и иди у Герар, к Авимелеху, цару филистејском, и остани онде док се глад не престане.
3 Исак устаде и оде у Герар, као што му је Господ заповедио, и остаде тамо пуну годину дана.
4 А кад Исак дође у Герар, народ оне земље виде да је Ребека, жена његова, лепог изгледа, и народ Герара питаше Исака за његову жену, а он рече: Она је моја сестра, јер се бојао да каже да му је жена да га народ оне земље не уби због ње.
5 А кнезови Авимелехови одоше и похвалише жену цару, али им он не одговори, нити обраћа пажњу на њихове речи.
6 Али их је чуо како говоре да ју је Исак прогласио својом сестром, па је цар то задржао за себе.
7 А кад Исак оста три месеца у земљи, Авимелех погледа кроз прозор и виде, и гле, Исак се игра са Ребеком, женом својом, јер Исак живеше у спољашњој кући која припада царевој, тако да је кућа Исакова била наспрам куће цареве.
8 А цар рече Исаку: Шта си нам то учинио говорећи за жену своју: Она ми је сестра? Колико је лако могао један од великаша народа да легне с њом, па би нас онда преварио.
9 А Исак рече Авимелеху: „Бојих се да не умрем због жене своје, зато рекох: Она ми је сестра.“
10 У то време Авимелех је наредио свим својим кнезовима и великашима, те су узели Исака и Ребеку, жену његову, и довели их пред цара.
11 И цар заповеди да их обуку у кнежевске хаљине и да их возе улицама града, и да прогласе пред њима по целој земљи говорећи: „Ово је тај човек, а ово је његова жена; ко год дотакне овог човека или његову жену, сигурно ће погинути.“ И врати се Исак са својом женом у царев дом, и Господ беше с Исаком, и он се уздизаше и ништа му није недостајало.
12 И Господ учини да Исак нађе милост у очима Авимелеха и у очима свих његових поданика, и Авимелех је добро поступао са Исаком, јер се Авимелех сећао заклетве и савеза који је био између његовог оца и Аврама.
13 А Авимелех рече Исаку: „Ево, цела земља је пред тобом; остани где год ти се чини добро док се не вратиш у земљу своју.“ И Авимелех даде Исаку њиве и винограде и најбољи део земље Герарске, да сеје и жање и једе плодове земље док не прођу дани глади.
14 И Исак сејаше у тој земљи и доби стоструко више исте године, и Господ га благослови.
15 И човек се увелико развио, и имао је стада и говеда и много слугу.
16 А кад прођоше дани глади, јави се Господ Исаку и рече му: Устани, изиђи из овог места и врати се у земљу своју, у земљу Хананску. И устаде Исак и врати се у Хеврон, који је у земљи Хананској, он и све што му припадаше, као што му је Господ заповедио.
17 А после тога умре Салах, син Арфаксадов, те године, која је осамнаеста година живота Јакова и Исава; и свега Салаховог живота беше четири стотине тридесет и три године, и умре.
18 У то време Исак посла свог млађег сина Јакова у кућу Сема и Евера, и он научи заповести Господње, и Јаков оста у кући Сема и Евера тридесет две године, а Исав, брат његов, не оде, јер није хтео да иде, и остаде у кући свог оца у земљи Хананској.
19 Исав је непрестано ловио по пољима да би донео кући шта је могао да улови, тако је чинио Исав сваког дана.
20 А Исав беше човек лукав и преварант, онај који лови срца људи и заводи их, и Исав беше храбар човек на пољу, и с временом оде као и обично у лов; и дође до поља Сеира, што је Едом.
21 И остаде у земљи Сеир ловећи на пољу годину и четири месеца.

22 И Исав тамо виде у земљи Сеир кћер једног хананског човека, а звала се Јехудита, кћи Веерија, сина Еферовог, из породица Хета, сина Хананског.
23 И Исав је узе за жену и дође к њој; Исав је имао четрдесет година кад ју је узео, и одведе је у Хеврон, земљу где је пребивао његов отац, и онде се настани.
24 И догоди се у те дане, сто десете године живота Исакова, то јест педесете године живота Јаковљева, те године умре Сим, син Нојев; Сим је имао шест стотина година кад умре.
25 А кад Сим умре, Јаков се врати свом оцу у Хеврон, који је у земљи Хананској.
26 А педесет шесте године Јаковљева живота дођоше људи из Харана, и Ребеки јавише о њеном брату Лавану, сину Ватуиловом.
27 Јер Лаванова жена беше неплодна у то време и не рађаше деце, а ни све његове слушкиње му не рађаше.
28 А Господ се после тога сети Адине, жене Лаванове, и она затрудне и роди кћери близнакиње, и Лаван надене имена својим кћерима, старијој име Лија, а млађој име Рахела.
29 И ти људи дођоше и јавише то Ребеки, а Ребека се веома обрадова што је Господ посетио њеног брата и што је добио децу.

ПОГЛАВЉЕ 29

1 А Исак, син Аврамов, остари и дође у напредну животну доб, и очи му отежаше од старости; постадоше му слабе и није могао да види.
2 У то време Исак позва Исава, сина свог, говорећи: „Узми своје оружје, свој тоболац и свој лук, устани и изиђи у поље и донеси ми лов од дивљачи, и спреми ми укусно јело, и донеси ми да једем, да те благословим пре него што умрем, јер сам већ остарио и осео.
3 И Исав учини тако; и узе своје оружје и изађе у поље да лови дивљач, као и обично, да је донесе свом оцу како му је наредио, да га благослови.
4 А Ревека чу све речи које је Исак рекао Исаву, па пожури и позове сина свог Јакова говорећи: „Овако је твој отац говорио твом брату Исаву, и тако сам чула; зато сада пожури и учини оно што ћу ти рећи.“
5 Устани и иди, молим те, у стадо и донеси ми два лепа јарета, да донесем укусно месо за твог оца, а ти ћеш донети укусно месо да једе пре него што се твој брат врати из лова, да те твој отац благослови.
6 Јаков пожури и учини како му је мајка заповедила, и спреми укусно јело и донесе га пред оца пре него што се Исав вратио из лова.
7 А Исак рече Јакову: „Ко си ти, сине мој?“ А он рече: „Ја сам твој првенац Исав; учинио сам како си ми заповедио; зато устани и једи од мог лова, да ме благослови душа твоја као што си ми рекао.“
8 И Исак устаде, једе и пи, и срце му се утеши, и благослови Јакова, и Јаков оде од оца свога; и чим Исак благослови Јакова и оде од њега, гле, Исав дође из лова са поља, и и он направи укусно јело и донесе га оцу своме да једе и да га благослови.
9 А Исак рече Исаву: „Ко је тај што је уловио лов и донео ми га пре него што си ти дошао, и кога сам благословио?“ Исав је сазнао да је то учинио његов брат Јаков, и Исав се разгњеви на његовог брата Јакова што му је тако поступио.
10 А Исав рече: Зар се не зове с правом Јаков? Јер ме је два пута заменио, узео ми је првенство, а сада ми је узео и благослов; и Исав је много плакао; и када је Исак чуо глас свог сина Исава где плаче, Исак је рекао Исаву: Шта могу да учиним, сине мој, брат твој је дошао лукаво и узео твој благослов; и Исав је омрзнуо свог брата Јакова због благослова који му је дао његов отац, и гнев му се веома распламсао на њега.
11 А Јаков се веома уплаши свог брата Исава, па устаде и побегне у кућу Евера, сина Семовог, и сакри се тамо због свог брата. А Јакову је било шездесет и три године када је изашао из земље Ханана из Хеврона, и Јаков се скривао у Еверовој кући четрнаест година због свог брата Исава, и тамо је наставио да учи путеве Господње и његове заповести.
12 А кад Исав виде да је Јаков побегао и утекао од њега, и да је Јаков лукаво добио благослов, тада се Исав веома растужи, и разгневи се на оца свог и мајку свог; и он устаде и узе жену своју и оде од оца свог и мајке свог у земљу Сеир, и он се настани тамо; и Исав виде тамо жену између кћери Хетових, која се зове Босмат, кћи Елона Хетита, и узе је за жену поред своје прве жене, и Исав јој даде име Ада, говорећи да је благослов у то време прошао од њега.
13 Исав је живео у земљи Сеир шест месеци, а није видео свог оца и мајку. После тога Исав је узео своје жене, устао и вратио се у земљу Хананску. И Исав је сместио своје две жене у очевом дому у Хеврону.
14 А жене Исавове досађиваху и раздраживаху Исака и Ревеку својим делима, јер нису ходили путевима Господњим, него су служили боговима свог оца од дрвета и камена, као што их је отац њихов научио, и беху злији од свог оца.
15 И ишли су по злим жељама својих срца, и приносили су жртве и палили тамјан Валима, и Исаку и Ребеки су досадили.
16 А Ребека рече: „Уморна сам од кћери Хетових; ако Јаков узме жену између кћери Хетових, као што су ове које су од кћери оне земље, шта ће ми онда живот?“
17 У те дане Ада, жена Исава, затрудне и роди му сина, и Исав даде име сину који му се роди Елифаз, а Исав имаше шездесет и пет година кад га роди.
18 И Исмаил, син Аврамов, умре у те дане, шездесет четврте године живота Јаковљева, и све време Исмаиловог живота беше сто тридесет и седам година, и умре.
19 А кад је Исак чуо да је Исмаил мртав, оплакиваше га, и Исак га оплакиваше много дана.
20 А кад се наврши четрнаест година Јаковљевог боравка у дому Еверовом, Јаков зажели да види свог оца и мајку, и Јаков дође у кућу свог оца и мајке у Хеврон, а Исав беше у тим данима заборавио шта му је Јаков учинио одузевши му благослов у тим данима.
21 А кад Исав виде Јакова где долази свом оцу и мајци, сети се шта му је Јаков учинио, и разгневи се веома на њега и хтеде да га убије.
22 А Исак, син Аврамов, беше стар и подмакао, и Исав рече: „Приближава се време оцу мом да умре, и кад умре, убићу брата свог Јакова.“

23 И то би јављено Ребеки, и она пожури и посла и позове Јакова, сина свог, и рече му: Устани, иди и бежи у Харан к брату моме Лавану, и остани онде неко време, док се гнев твог брата не смири од тебе, па ћеш се онда вратити.
24 И Исак позва Јакова и рече му: Не узимај жену између кћери ханаанских, јер нам је тако заповедио отац наш Аврам по речи Господњој коју му је заповедио говорећи: Потомству твоме даћу ову земљу; ако се синови твоји буду држати завета мог који сам склопио с тобом, онда ћу и ја учинити синовима твојим оно што сам ти рекао и нећу их оставити.
25 Зато, сине мој, послушај глас мој, све што ћу ти заповедити, и немој узимати жену између кћери ханаанских; устани, иди у Харан, у кућу Ватуила, оца своје мајке, и узми себи жену оданде, између кћери Лавана, брата своје мајке.
26 Пази, дакле, да не заборавиш Господа Бога свога и све путеве његове у земљи у коју идеш, и да се не повежеш са народима те земље и да не пођеш за испразношћу и да не оставиш Господа Бога свога.
27 Али када дођеш у земљу да служиш Господу, не скрени ни десно ни лево са пута који сам ти заповедио и који си научио.
28 И нека ти Свемогући Бог подари милост код људи на земљи, да тамо узмеш жену по свом избору; ону која је добра и праведна на путевима Господњим.
29 И нека Бог да теби и потомству твоме благослов оца твог Аврама, и нека те учини плодним и умножи, и нека постанеш мноштво народа у земљи у коју идеш, и нека те Бог врати у ову земљу, земљу у којој очев дом је, са децом и са великим богатством, са радошћу и са задовољством.
30 И Исак сврши заповести Јакову и благослови га, и даде му многе дарове, заједно са сребром и златом, и отпусти га; и Јаков послуша оца свога и мајку свога; пољуби их, па устаде и оде у Падан-Арам; а Јакову беше седамдесет седам година кад изађе из земље хананске из Вирсавеје.
31 А кад Јаков оде да иде у Харан, Исав позва сина свог Елифаза и тајно му рече: „Хитно узми мач свој у руку и гони Јакова, иди испред њега путем, и вребај га, и убиј га мачем својим на једној од гора, и узми све што му припада, и врати се.“
32 А Елифаз, син Исавов, био је вешт човек и луком вешт, као што га је отац научио, и био је познат ловац на пољу и храбар човек.
33 И Елифаз учини како му је отац заповедио, а Елифазу је тада било тринаест година, и Елифаз устаде и оде, поведе са собом десеторо браће своје мајке и пође у потеру за Јаковом.
34 И он је изблиза пратио Јакова и вребао га на граници земље хананске, насупрот граду Сихему.
35 И Јаков виде Елифаза и његове људе где га гоне, и Јаков стаде на месту куда иде, да би сазнао шта је то, јер није знао шта је то; и Елифаз извука свој мач и настави напред, он и његови људи, према Јакову; и Јаков им рече: Шта је с вама што сте дошли овамо, и шта значи то што га гоните мачевима својим?
36 И Елифаз се приближи Јакову, а он му одговори и рече: Тако ми је заповедио отац мој, и зато сада нећу одступити од наредби које ми је отац дао. А кад је Јаков видео да је Исав рекао Елифазу да употреби силу, Јаков тада приступи и замоли Елифаза и његове људе, говорећи му:
37 Погледај све што имам и што су ми дали отац мој и мајка моја, узми то себи и иди од мене, и немој ме убити, и нека ти се ово урачуна у праведност.
38 И Господ учини да Јаков нађе милост у очима Елифаса, сина Исавовог, и његових људи, и они послушаше глас Јаковљев и не погубише га. А Елифас и његови људи узеше све што је било Јаковљево, заједно са сребром и златом које беше донео са собом из Вирсавеје; не оставише му ништа.
39 А Елифаз и његови људи отидоше од њега и вратише се Исаву у Вирсавеју, и испричаше му све што им се догодило с Јаковом, и дадоше му све што беху узели од Јакова.
40 Исав се разгневи на свог сина Елифаса и на своје људе који су били с њим, што нису погубили Јакова.
41 А они одговорише и рекоше Исаву: Пошто нас је Јаков замолио у овој ствари да га не убијемо, сажалисмо се на њега, па узосмо све што је било његово и донесмо ти; а Исав узе све сребро и злато које је Елифаз узео од Јакова и стави их у своју кућу.
42 У то време, кад је Исав видео да је Исак благословио Јакова и заповедио му говорећи: „Не узимај жену између кћери хананских, и да су кћери хананске зле у очима Исака и Ревеке,“
43 Затим је отишао у кућу свог ујака Исмаила и, поред својих старијих жена, узео је за жену Маклату, Исмаилову ћерку, Невајотову сестру.

ПОГЛАВЉЕ 30

1 И Јаков оде даље, наставивши свој пут ка Харану, и дође до горе Морије, и онде преноћи код града Луза; и Господ се онде јави Јакову те ноћи и рече му: Ја сам Господ, Бог Аврама и Бог Исака оца твог; земљу на којој лежиш даћу теби и потомству твоме.
2 И ево, ја сам с тобом и чуваћу те куда год да идеш, и умножићу потомство твоје као звезде на небу, и учинићу да сви непријатељи твоји падну пред тобом; и када зарате с тобом, неће те надвладати, и вратићу те у ову земљу с радошћу, с децом и с великим богатством.
3 Јаков се пробуди из сна и веома се обрадова виђењу које је видео; и назва то место Бетел.
4 И Јаков устаде с тог места сасвим радостан, и кад ходаше, ноге му биваху лаке од радости, и оде одатле у земљу деце Истока, и врати се у Харан и седе код пастирског бунара.
5 И онде нађе неке људе где иђаху из Харана да пасу стада своја, и Јаков их распита, а они рекоше: Из Харана смо.
6 И рече им: „Познајете ли Лавана, сина Нахоровог?“ А они рекоше: „Познајемо га, и ево, његова кћи Рахела долази да пасе стадо свог оца.“
7 Док је он још разговарао с њима, дође Рахела, кћи Лавана, да пасе овце свог оца, јер беше пастир.
8 А кад Јаков угледа Рахелу, кћер Лавана, брата своје мајке, потрча и пољуби је, и подиже глас свој и заплака.

9 Јаков је рекао Рахели да је он син Ребеке, сестре њеног оца, и Рахела је отрчала и рекла свом оцу, а Јаков је наставио да плаче јер није имао ништа са собом да донесе у кућу Лаванову.
10 А кад Лаван чу да је дошао Јаков, син његове сестре, отрча, пољуби га и загрли га, па га уведе у кућу и даде му хлеба, те је јео.
11 Јаков је испричао Лавану шта му је учинио брат његов Исав и шта му је учинио син његов Елифаз на путу.
12 И Јаков остаде у Лавановој кући месец дана, и Јаков једе и пи у Лавановој кући, а после рече Лаван Јакову: Реци ми колика ће бити твоја плата, јер како можеш да ми служиш за џабе?
13 А Лаван није имао синова него само кћери, а остале његове жене и слушкиње још увек беху неплодне у то време; а ово су имена Лавановых кћери које му роди жена његова Адина; име старије беше Лија, а име млађе беше Рахела; а Лија беше нежних очију, али Рахела беше лепа и лепог стаса, и Јаков ју је волео.
14 А Јаков рече Лавану: Служићу ти седам година за Рахелу, млађу кћер твоју; и Лаван пристаде, и Јаков служи Лавану седам година за Рахелу, кћер његову.
15 А друге године Јаковљевог боравка у Харану, то јест седамдесет девете године Јаковљева живота, те године умре Евер, син Симов; беше му четири стотине шездесет и четири године кад умре.
16 А кад Јаков чу да је Евер умро, веома се ожали, и оплакивао га је и туговао много дана.
17 А треће године Јаковљевог боравка у Харану, Босмат, кћи Исмаилова, жена Исава, роди му сина, и Исав му даде име Рагуел.
18 А четврте године Јаковљевог боравка у дому Лавановом, посети Господ Лавана и сети га се због Јакова, и родише му се синови, и његов први син беше Веор, други Алиб, а трећи Хораш.
19 И даде Господ Лавану богатство и част, синове и кћери, и човек се веома умножи због Јакова.
20 А Јаков је у то време служио Лавану у сваком послу, у кући и на пољу, и благослов Господњи беше у свему што је Лавану припадало у кући и на пољу.
21 А пете године умре Јудита, кћи Веиријева, жена Исавова, у земљи Хананској, и не имаде синове него само кћери.
22 А ово су имена њених кћери које је родила Исаву: име старије је било Марзит, а име млађе је било Фуит.
23 А кад Јехудит умре, Исав устаде и оде у Сеир да лови на пољу, као и обично, и Исав остаде дуго времена у земљи Сеир.
24 А шесте године Исав узе за жену, поред својих других жена, и Аливаму, кћер Зевона Хивејца, и Исав је доведе у земљу Хананску.
25 А Аливама заче и роди Исаву три сина: Јеуса, Јалана и Кореја.
26 У то време, у земљи Хананској, дође до свађе између Исавових пастира и пастира становника земље Ханана, јер Исавова стока и добра беху преобиља да би остао у земљи Хананској, у кући свог оца, и земља Ханана није могла да га поднесе због његове стоке.
27 А кад Исав виде да се његова свађа повећава са становницима земље Ханана, устаде и узе своје жене и своје синове и своје кћери, и све што је имао, и стоку коју је поседовао, и сву своју имовину коју је стекао у земљи Ханана, и оде од становника земље у земљу Сеир, и настани се Исав и све што је имао у земљи Сеир.
28 Али с времена на време Исав је одлазио да види свог оца и мајку у земљи Хананској, и Исав се оженио са Хорејима, и дао је своје кћери синовима Хорејаца Сеира.
29 И даде своју старију кћер Марзит Ани, сину Зевоновог, брата своје жене, а Фуит даде Азару, сину Валхановог Хорејца; и Исав се настани у гори, он и његова деца, и плодише се и множише.

ПОГЛАВЉЕ 31

1 А седме године, служба Јаковљева коју је служио Лавану се завршила, и Јаков рече Лавану: Дај ми жену моју, јер су дани службе моје испуњени; и Лаван учини тако, и Лаван и Јаков сабраше све људе оног места и приредише гозбу.
2 А увече дође Лаван у кућу, а после тога дође онамо Јаков са људима на гозби, и Лаван угаси сва светла која су била у кући.
3 А Јаков рече Лавану: „Зашто нам то чиниш?“ А Лаван одговори: „Такав је наш обичај да радимо у овој земљи.“
4 После тога Лаван узе своју кћер Лију и доведе је Јакову, и дође к њој, а Јаков није знао да је то Лија.
5 А Лаван даде своју кћер Лију, слушкињу своју, Зилпу, за слушкињу.
6 И сви људи на гозби знали су шта је Лаван учинио Јакову, али нису то јавили Јакову.
7 И сви суседи дођоше те ноћи у Јаковљеву кућу, и једоше и пидоше и веселише се, и играше пред Лијом уз тамбуре и плесајући, и одазиваху се пред Јаковом, Хелеа, Хелеа.
8 Јаков је чуо њихове речи, али није разумео њихово значење, него је помислио да би такав могао бити њихов обичај у овој земљи.
9 И комшије рекоше ове речи пред Јаковом током ноћи, и сва светла која су била у кући Лаван угаси те ноћи.
10 А ујутру, кад се појави дан, Јаков се окрену жени својој и виде, и гле, то је Лија која је лежала у његовом наручју, и Јаков рече: Ево, сада знам шта су комшије рекле синоћ, Хелеја, рекле су, а ја нисам знао.
11 Јаков позва Лавана и рече му: Шта си ми то учинио? Заиста сам ти служио за Рахелу, а зашто си ме преварио и дао ми Лију?
12 А Лаван одговори Јакову говорећи: „Код нас се сада не ради да се млађа даје пре старије, па ако хоћеш да узмеш и њену сестру, узми је к себи да ми служиш још седам година.“
13 И Јаков учини тако, и узе и Рахелу за жену, и служи Лавану још седам година, и Јаков дође к Рахели, и заволе Рахелу више него Лију, и Лаван јој даде своју слушкињу Валу за слушкињу.
14 А кад је Господ видео да је Лија омражена, Господ јој је отворио утробу, и она је затруднела и родила Јакову четири сина у те дане.

15 А ово су им имена: Рувим, Симеон, Леви и Јуда, а она је после тога престала да рађа.
16 У то време Рахела беше неплодна и не имаше потомства, и Рахела завидеше својој сестри Лији. Кад виде Рахела да не рађа деце Јакову, узе своју слушкињу Валу и роди Јакову два сина, Дана и Нефталима.
17 А кад је Лија видела да је престала да рађа, узе и она своју слушкињу Зелфу и даде је Јакову за жену. И Јаков дође к Зелфи, и она роди Јакову два сина, Гада и Асира.
18 А Лија је поново затруднела и родила Јакову два сина и једну кћер, а ово су им имена: Исахар, Завулон и сестра им Дина.
19 А Рахела је још увек била неплодна у то време, и Рахела се у то време помоли Господу говорећи: Господе Боже, сети ме се и посети ме, молим те, јер ће ме сада муж мој оставити, јер му нисам родила деце.
20 Сада, Господе Боже, услиши моју молитву пред Тобом, и погледај моју невољу, и дај ми децу као једну од слушкиња, да више не подносим своју срамоту.
21 И Бог је услиши и отвори јој утробу, и Рахела заче и роди сина, и рече: Господ је скинуо срамоту моју, и надена му је име Јосиф, говорећи: Нека ми Господ дода још једног сина. А Јаков је имао деведесет и једну годину кад га је родила.
22 У то време посла Јаковљева мајка, Ребека, своју дадиљу Девору, ћерку Узову, и двојицу Исакових слугу к Јакову.
23 И дођоше к Јакову у Харан и рекоше му: Ревека нас је послала к теби да се вратиш у кућу свог оца у земљу Хананску; и Јаков их послуша у томе што му је рекла мајка његова.
24 У то време, наврши се осталих седам година колико је Јаков служио Лавану за Рахелу, и кад се наврши четрнаест година колико је живео у Харану, Јаков рече Лавану: Дај ми жене моје и отпусти ме да идем у своју земљу, јер гле, мајка моја посла ми из земље Ханана да се вратим у кућу оца свога.
25 А Лаван му рече: Не молим те; ако сам нашао милост у твојим очима, не остављај ме; одреди ми своју плату и ја ћу је дати, и остани код мене.
26 А Јаков му рече: Ово је оно што ћеш ми дати за плату: данас ћу проћи кроз све твоје стадо и одвојити од њих свако јагње које је шарено и шарено и које је смеђе међу овцама и међу козама; и ако ми то учиниш, вратићу се и пасти ћу твоје стадо и чувати их као и пре.
27 И Лаван учини тако, и Лаван узе од свог стада све што је Јаков рекао и даде му.
28 И Јаков је све што је отео од Лавановог стада ставио у руке својих синова, и Јаков је пасао остатак Лавановог стада.
29 А кад слуге Исакове које је послао Јакову видеше да се Јаков неће вратити с њима у земљу Хананску оцу своме, отидоше од њега и вратише се кући у земљу Хананску.
30 А Девора остаде са Јаковом у Харану и не врати се са Исаковим слугама у земљу Хананску, и Девора живљаше са Јаковљевим женама и децом у Харану.
31 И Јаков је служио Лавану још шест година, и кад су се овце окотиле, Јаков је одвајао од њих оне које су биле шарене и пегаве, као што се био договорио са Лаваном, и Јаков је тако чинио код Лавана шест година, и човек се много умножио и имао је стоку и слушкиње и слуге, камиле и магарце.
32 А Јаков је имао двеста стада говеда, а његова говеда су била велика и лепог изгледа и веома плодна, и све породице синова људских желеле су да добију нешто од Јаковљеве стоке, јер су биле веома богате.
33 И многи синови људски дођоше да купе нешто од Јаковљевог стада, и Јаков им даде овцу за слугу или слушкињу или за магарца или камилу, или шта год Јаков зажели од њих, они му дадоше.
34 И Јаков је стекао богатство и част и имање путем ових послова са синовима људским, и Лаванова деца су му завидела на тој части.
35 И временом чу речи Лаванових синова који говоре: Јаков је узео све што је било нашег оца, и од онога што је било нашег оца стекао је сву ову славу.
36 И Јаков погледа лице Лавана и деце његове, и гле, оно није било према њему у тим данима као што је било пре.
37 И Господ се јави Јакову кад се наврши шест година, и рече му: Устани, изиђи из ове земље и врати се у земљу свога рода, и ја ћу бити с тобом.
38 И Јаков устаде у то време и посади своју децу и жене и све што му припадаше на камиле, и оде да иде у земљу Хананску к свом оцу Исаку.
39 А Лаван није знао да је Јаков отишао од њега, јер је Лаван тог дана стригао овце.
40 Рахела украде очеве ликове, узме их и сакри их на камилу на којој је седела, и оде даље.
41 А ово је начин са сликама: узимајући човека који је прворенац и кољући га и скидајући му косу са главе, и узимајући со и посољујући главу и помажући је уљем, затим узимајући малу бакарну или златну плочицу и пишући име на њој, и стављајући плочицу под његов језик, и узимајући главу са плочицом под језик и стављајући је у кућу, и палећи светла пред њом и клањајући јој се.
42 И у време када му се поклоне, оно им говори о свим стварима које га питају, кроз моћ имена које је написано у њему.
43 А неки их праве у ликовима људи, од злата и сребра, и одлазе к њима у временима која су им позната, а ликови примају утицај звезда и говоре им будуће ствари, и на тај начин су били ликови које је Рахела украла од свог оца.
44 А Рахела украде ове идоле који су били очеви њени, да Лаван не би преко њих сазнао куда је Јаков отишао.
45 И Лаван дође кући и пита за Јакова и његову породицу, и не нађе га. Лаван тражи своје ликове да сазна куда је Јаков отишао, и не нађе их, па оде до неких других ликова и пита их, а они му рекоше да је Јаков побегао од њега к оцу своме, у земљу Хананску.
46 А Лаван тада устаде, узе своју браћу и све своје слуге, па изиђе и пође за Јаковом, и стиже га на гори Галадској.
47 А Лаван рече Јакову: Шта си ми то учинио да побегнеш иувариш ме, и да одведеш моје кћери и њихову децу као заробљенике од мача?
48 И ниси ми дозволио да их пољубим и отпустим с радошћу, него си украо моје богове и отишао.

49 А Јаков одговори Лавану говорећи: Бојао сам се да ми не узмеш кћери своје; зато код кога нађеш богове своје, тај ће погинути.
50 Лаван је тражио ликове и прегледао све Јаковљеве шаторе и намештај, али их није могао наћи.
51 А Лаван рече Јакову: „Склопићемо савез, и то ће бити сведочанство између мене и тебе; ако будеш злостављао моје кћери или узимао друге жене осим мојих кћери, Бог ће бити сведок између мене и тебе у овој ствари."
52 И узеше камење и направише гомилу, а Лаван рече: Ова гомила је сведок између мене и тебе, зато ју је назва Гилад.
53 И Јаков и Лаван принесоше жртву на гори, и једоше тамо на гомили, и остадоше на гори целу ноћ. А Лаван уста рано ујутру, и плака са својим кћерима и пољуби их, и врати се у своје место.
54 И пожури и посла свог сина Веора, који је имао седамнаест година, са Авихором, сином Уза, сина Нахоровог, и с њима десет људи.
55 И пожурише и одоше и прођоше путем испред Јакова, и дођоше другим путем у земљу Сеир.
56 И дођоше к Исаву и рекоше му: Овако каже твој брат и рођак, брат твоје мајке Лаван, син Ватуилов:
57 Јеси ли чуо шта ми је учинио Јаков, брат твој, који је први дошао к мени го и наг, а ја сам му изашао у сусрет и довео га у своју кућу са чашћу, и учинио сам га великим, и дао сам му своје две кћери за жене, а такође и две своје слушкиње.
58 И Бог га благослови због мене, и он се много намножи, и доби синове, кћери и слушкиње.
59 Он такође има огромно богатство оваца и крда, камила и магараца, такође и сребра и злата у изобиљу; и када је видео да му се богатство повећава, оставио ме је док сам отишао да стрижем овце, а он је устао и побегао у тајности.
60 И подиже своје жене и децу на камиле, и одведе сву своју стоку и имовину коју стече у мојој земљи, и подиже лице своје да оде к свом оцу Исаку, у земљу Хананску.
61 И није ми дозволио да пољубим своје кћери и њихову децу, и одвео је моје кћери као заробљенике одведене мачем, и украо је моје богове и побегао.
62 А сада сам га оставио на гори потока Јабука, њега и све што му припада; ништа му не недостаје.
63 Ако желиш да идеш к њему, иди тада и тамо ћеш га наћи, и можеш му учинити како ти душа жели. И дођоше Лаванови гласници и јавише Исаву све ово.
64 А Исав чу све речи Лаванових гласника, и гнев му се веома распали на Јакова, и сети се своје мржње, и гнев му се разгоре у њему.
65 И Исав пожури и узе своју децу и слуге и душе свог дома, шездесет људи, и оде и сабра све синове Сеира Хорејца и њихов народ, триста четрдесет људи, и узе све те четири стотине људи са извученим мачевима, и оде к Јакову да га убије.
66 Исав је поделио тај број на неколико делова, и узео је шездесет људи своје деце и слугу и душе свог домаћинства као једног поглавара, и дао их на бригу свом најстаријем сину Елифазу.
67 А преостале главе даде шесторици синова Хорејца Сеира и постави сваког човека над његовим нараштајима и децом.
68 И цео овај логор је ишао како је и био, а Исав је ишао међу њима према Јакову, и водио их је брзо.
69 И Лаванови гласници отидоше од Исава и отидоше у земљу Хананску, и дођоше у кућу Ребеке, мајке Јаковљеве и Исавове.
70 И јавише јој говорећи: Ево, син твој Исав отишао је на брата свог Јакова са четири стотине људи, јер је чуо да долази, и отишао је да ратује с њим, да га порази и да му узме све што има.
71 И Ребека пожури и посла седамдесет двојицу људи из Исакових слугу да дочекају Јакова на путу; јер рече: Можда ће се Исав заратити на путу кад га сретне.
72 И ти гласници пођоше путем да сретну Јакова, и сретоше га на путу поред потока, на другој страни потока Јавука, и рече Јаков кад их угледа: „Овај логор ми је одређен од Бога, и Јаков назва то место Махајим."
73 Јаков позна сав народ свог оца, и пољуби их и загрли их, и пође с њима, и Јаков их пита за свог оца и мајку, а они рекоше: Добро су.
74 А ови гласници рекоше Јакову: Ребека, твоја мајка, посла нас к теби говорећи: Чуо сам, сине мој, да је твој брат Исав изашао против тебе на пут са људима из потомака Сеира Хорејана.
75 И зато, сине мој, послушај глас мој и види по свом савету шта ћеш учинити, и када ти дође, помоли га, и не говори му непромишљено, и дај му поклон од онога што поседујеш и од онога чиме те је Бог обдарио.
76 И када те пита о твојим пословима, не криј ништа од њега, можда ће се окренути од свог гнева према теби и ти ћеш тиме спасити своју душу, тебе и све што ти припада, јер је твоја дужност да га поштујеш, јер је он твој старији брат.
77 А кад Јаков чу речи своје мајке које му гласници рекоше, Јаков подиже глас свој и горко заплака, и учини како му мајка тада заповеди.

ПОГЛАВЉЕ 32

1 У то време посла Јаков гласнике к свом брату Исаву према земљи Сеир, и рече му речи молбе.
2 И заповеди им говорећи: Овако ћете рећи господару мом, Исаву: Овако каже слуга твој Јаков: Нека господар мој не помисли да ми је благослов мог оца којим ме је благословио био користан.
3 Јер сам већ двадесет година са Лаваном, а он ме је преварио и десет пута ми променио плату, као што је све већ речено мом господару.
4 И служих му у његовој кући веома марљиво, и Бог је потом видео моју невољу, мој труд и дело мојих руку, и учинио је да нађем милост и наклоност у својим очима.
5 А ја касније, по великој милости и доброти Божјој, стекох волове и магарце и говеда, слуге и слушкиње.
6 А сада идем у своју земљу и дом свој, оцу своме и мајци своме, који су у земљи Хананској; и послао сам да обавестим свог господара о свему овоме, да бих нашао милост у очима свог господара, да не помисли

да сам сам од себе стекао богатство, или да ми је благослов којим ме је отац благословио користио.
7 И ти гласници одоше к Исаву и нађоше га на границама земље едомске где иде ка Јакову, а четири стотине људи од синова Сеира Хорејца стајаху са исуканим мачевима.
8 И гласници Јаковљеви јавише Исаву све речи које им Јаков рече о Исаву.
9 А Исав им одговори с поносом и презиром, и рече им: Заиста сам чуо и заиста ми је речено шта је Јаков учинио Лавану, који га је узвисио у свом дому и дао му своје кћери за жене, и он је родио синове и кћери, и много се умножио у богатству и благостању у Лавановој кући захваљујући његовом власништву.
10 А кад виде да је богатство његово велико и да је богатство његово велико, побегне из Лаванове куће са свим што му је припадало, и одведе Лаванове кћери далеко од лица њиховог оца, као заробљенице одведене мачем, а да му то не рече.
11 И не само Лавану је Јаков тако учинио, него је и мени тако учинио, и два пута ме је престигао, па зар да ћутим?
12 Зато сам данас изашао са својим логорима да га дочекам и учинићу му по жељи свог срца.
13 И вратише се гласници и дођоше к Јакову и рекоше му: Дођосмо код твог брата, Исава, и казасмо му све твоје речи, и он нам одговори тако, и ево, иде ти у сусрет са четири стотине људи.
14 Сада, дакле, знај и види шта ћеш чинити, и моли се Богу да те избави од њега.
15 А кад чу речи свог брата које је рекао Јаковљевим гласницима, Јаков се веома уплаши и узнемири.
16 И Јаков се помоли Господу Богу своме и рече: Господе, Боже отаца мојих, Аврама и Исака, ти си ми рекао кад сам одлазио из куће оца свога говорећи:
17 Ја сам Господ, Бог твог оца Аврама и Бог Исаков; теби дајем ову земљу и потомство твоје после тебе, и учинићу потомство твоје као звезде небеске, и проширићеш се на све четири стране неба, и у теби и у потомству твоме благословиће се сва племена на земљи.
18 И ти си потврдио речи своје и дао си ми богатство и децу и стоку, као што си највеће жеље мог срца дао слузи своме; дао си ми све што сам тражио од тебе, тако да ми ништа није недостајало.
19 А после си ми рекао: Врати се родитељима својим и у своје родно место, и ја ћу ти и даље добро чинити.
20 А сада када сам дошао, и ти си ме избавио од Лавана, пашћу у руке Исава који ће ме убити, да, заједно са мајкама моје деце.
21 Зато сада, Господе Боже, избави ме, молим те, и из руку мог брата Исава, јер га се веома бојим.
22 А ако у мени нема праведности, учините је због Аврама и оца мог Исака.
23 Јер знам да сам добротом и милосрђем стекао ово богатство; зато те сада молим да ме данас избавиш својом добротом и да ме услишиш.
24 И Јаков престаде да се моли Господу, и подели људе који беху с њим са овцама и стоком на два табора, и даде половину Дамесеку, сину Елиезеровом, Аврамовом слузи, за табор, са његовом децом, а другу половину даде свом брату Елијану, сину Елиезеровом, да буде за табор са његовом децом.
25 И заповеди им говорећи: Држите се на одстојању са својим логорима и не приближавајте се превише једни другима, јер ако Исав дође до једног логора и побије га, други логор који је удаљен од њега ће му побећи.
26 И Јаков остаде тамо те ноћи, и током целе ноћи даваше својим слугама упутства у вези са војском и својом децом.
27 И Господ је услишио молитву Јаковљеву тог дана, и Господ је тада избавио Јакова из руку његовог брата Исава.
28 И посла Господ три анђела небеских анђела, и они идоше пред Исавом и дођоше к њему.
29 И ови анђели указаше се Исаву и његовом народу као две хиљаде људи, јашући на коњима опремљеним свакојаким ратним оруђем, и указаше се пред Исавом и свим његовим људима подељени у четири табора, са четири поглавара.
30 И један логор је отишао даље и нашли су Исава како иде са четири стотине људи према свом брату Јакову, и овај логор је потрчао према Исаву и његовом народу и уплашио их, и Исав је пао с коња у страху, и сви његови људи су се одвојили од њега на том месту, јер су се веома уплашили.
31 И цео логор је викао за њима кад су бежали од Исава, а сви ратници су одговорили говорећи:
32 Заиста смо ми слуге Јакова, који је слуга Божји, па ко онда може да нам се супротстави? А Исав им рече: „Дакле, господар мој и брат Јаков је ваш господар, кога нисам видео двадесет година, а сада када сам данас дошао да га видим, зар ме тако третирате?"
33 А анђели му одговорише говорећи: Тако жив Господ, да није Јаков, о коме говориш, твој брат, не бисмо оставили никога од тебе и твог народа; само због Јакова им нећемо ништа учинити.
34 И овај логор је прошао од Исава и његових људи и отишао је, а Исав и његови људи су отишли од њих око једну миљу када је други логор дошао према њему са свакојаким оружјем, и они су такође учинили Исаву и његовим људима као што је први логор учинио њима.
35 А кад су отишли да иду, гле, трећи табор је дошао према њему и сви су се уплашили, и Исав је пао с коња, и цео табор је повикао говорећи: Заиста смо ми слуге Јакова, који је слуга Божји, и ко може да нам се одупре?
36 А Исав им опет одговори говорећи: „Дакле, Јакове, господар мој и господар ваш, брат ми је, и двадесет година нисам видео његово лице, па данас чувши да долази, изиђох данас да га сретнем, а ви тако поступате са мном?"
37 А они му одговорише и рекоше му: Тако жив Господ, да није Јаков твој брат, као што си рекао, не бисмо оставили остатка од тебе и твојих људи; али због Јакова, за кога кажеш да ти је брат, нећемо се мешати с тобом ни с твојим људима.
38 И трећи табор је такође прошао од њих, а он је и даље наставио свој пут са својим људима према Јакову, када је четврти табор дошао према њему, и они су такође учинили њему и његовим људима као што су и други учинили.

39 А кад Исав виде зло које му четири анђела учинише и његовим људима, веома се уплаши свог брата Јакова и оде му у сусрет с миром.
40 Исав је скривао своју мржњу према Јакову, јер се плашио за свој живот због свог брата Јакова, и зато што је замишљао да су четири табора на која је наишао Јаковљеве слуге.
41 И Јаков преноћи те ноћи са својим слугама у њиховим логорима, и одлучи са својим слугама да да Исаву дар од свега што је имао са собом и од свег свог имања; и Јаков уста ујутру, он и његови људи, и изабраше између стоке дар за Исава.
42 А ово је износ дара који Јаков изабра из свог стада да да свом брату Исаву: и изабра двеста и четрдесет грла из стада, и изабра по тридесет камила и магараца, и изабра педесет крава изабра од крда.
43 И све их смести у десет стада, и сваку врсту постави засебно, и предаде их у руке десеторици својих слугу, свако стадо засебно.
44 И заповеди им и рече им: Држите се на одстојању једни од других и оставите размак између стада, и кад вас сретну Исав и они који су с њим и запитају вас говорећи: Чији сте и куда идете и коме је све ово пред вама, реците им: Ми смо слуге Јаковљеве и идемо у сусрет Исаву у миру, а ево Јаков иде за нама.
45 А ово што је пред нама јесте поклон који је Јаков послао свом брату Исаву.
46 А ако вам кажу: Зашто оклева да дође у сусрет брату своме и да га види? Тада им реците: Заиста долази радосно за нама да дочека брата свога, јер рече: Умирићу га поклоном који му иде, па ћу после тога видети његово лице, можда ће ме прихватити.
47 Тако је сав дар прешао у рукама његових слугу и ишао пред њим тог дана, а он је преноћио са својим логорима на обали потока Јабука, и устао је усред ноћи, и узео је своје жене и слушкиње и све што је било његово, и те ноћи их је прешао преко прелаза Јабук.
48 А кад пређе преко потока све што му припадаше, Јаков остаде сам, и срете га човек, и он се рваше с њим те ноћи до свитања, и Јаковљев зглоб се ишчупа од рвања с њим.
49 А у зору човек остави Јакова онде, благослови га и оде. А Јаков пређе поток у зору и заустави се на бутини.
50 И сунце га обасја кад је прешао поток, и дође до места где су била његова стока и деца.
51 И ишли су до поднева, и док су ишли, поклон је пролазио пред њима.
52 Јаков подиже очи своје и погледа, и гле, Исав је био издалека, долазио је са многим људима, око четири стотине; и Јаков се веома уплаши брата свога.
53 Јаков пожури и раздели децу своју женама својим и слушкињама својим, а кћер своју Дину стави у ковчег и предаде је у руке слугу својих.
54 И прође пред својом децом и женама да сретне брата свога, и поклони се до земље, да, поклони се седам пута док се не приближи брату своме, и Бог учини да Јаков нађе милост и наклоност у очима Исава и његових људи, јер Бог услиши молитву Јаковљеву.
55 И страх Јакова и ужас његов обузе његовог брата Исава, јер се Исав веома плашио Јакова због онога што су анђели Божји учинили Исаву, и Исавов гнев на Јакова претвори се у милост.
56 А кад Исав виде Јакова како трчи к њему, и он потрча к њему и загрли га, и паде му око врата, и пољубише га и плакаше.
57 И Бог је ставио страх и доброту према Јакову у срца људи који су дошли са Исавом, те су и они пољубили Јакова и загрлили га.
58 А такође и Елифас, син Исавов, са своја четворица браће, синовима Исавовим, плакаше са Јаковом, и љубише га и грлише га, јер страх од Јакова беше пао на све њих.
59 Исав подиже очи своје и угледа жене са њиховим потомством, децом Јаковљевом, како иду за Јаковом и клањају се Исаву на путу.
60 А Исав рече Јакову: Ко су ови с тобом, брате мој? Јесу ли то твоја деца или твоје слуге? А Јаков одговори Исаву и рече: То су моја деца коју је Бог милостиво дао твом слузи.
61 Док Јаков разговараше са Исавом и његовим људима, Исав погледа цео логор и рече Јакову: „Одакле ти сав логор који сам срео синоћ?“ А Јаков рече: „Да нађем милост у очима господара свога, то је оно што је Бог милостиво дао слузи твоме.“
62 И поклон дође пред Исава, и Јаков наваљиваше на Исава говорећи: „Узми поклон који сам донео господару своме.“ А Исав рече: „Зашто ми је то намера? Задржи за себе оно што имаш.“
63 А Јаков рече: Дужност ми је да ти дам све ово, пошто сам видео твоје лице, да би још увек живео у миру.
64 А Исав одби да прими дар, а Јаков му рече: Молим те, господару мој, ако сам нашао милост у твојим очима, прими дар мој из моје руке, јер сам видео твоје лице као да сам видео лице божанско, јер си био задовољан мном.
65 И Исав узе дар, а Јаков даде Исаву сребро и злато и бделијум, јер га је толико наваљивао да их је узео.
66 И Исав раздели стоку која беше у логору, и даде половину људима који су дошли с њим, јер су дошли за плату, а другу половину предаде у руке своје деце.
67 А сребро и злато и бделиј даде у руке свом најстаријем сину Елифазу, а Исав рече Јакову: „Хајде да останемо с тобом и полако ћемо ићи с тобом док не дођеш са мном у моје место, да тамо заједно живимо.“
68 А Јаков одговори брату своме и рече: Учинићу како ми господар мој каже, али господар мој зна да су деца нежна, а овце и говеда са својим младима која су са мном иду полако, јер ако би ишла брзо, сва би погинула, јер ти знаш њихов терет и њихов умор.
69 Зато нека мој господар иде испред свог слуге, а ја ћу ићи полако због деце и оваца, док не дођем до места свог господара у Сеир.
70 А Исав рече Јакову: „Поставићу с тобом неке од људи који су са мном да те пазе на путу и да носе твој труд и терет.“ Он рече: „Шта ће ми то, господару мој, ако само нађем милост у твојим очима?“
71 Ево, доћи ћу к теби у Сеир да онде живим заједно, као што си рекао, па иди ти са својим народом, јер ћу ја ићи за тобом.

72 И Јаков рече ово Исаву да би од њега отерао Исава и његове људе, како би Јаков касније могао да оде у кућу свог оца у земљу Хананску.
73 И Исав послуша глас Јаковљев, и врати се Исав са четири стотине људи који беху с њим на путу ка Сеиру, и Јаков и сви његови отидоше тог дана до краја земље Ханана у њеним границама, и остаде онде неко време.

ПОГЛАВЉЕ 33

1 После неког времена Јаков оде из граница земље и дође у земљу Шалем, то јест град Сихем, који је у земљи Хананској, и одмори се пред градом.
2 И купи део њиве која је тамо била, од синова Еморових, народа те земље, за пет шекела.
3 И Јаков тамо сагради себи кућу, и онде разапе шатор свој, и начини колибе за своју стоку, зато назва то место Сокот.
4 И Јаков је остао у Сокоту годину и шест месеци.
5 У то време неке од жена становника оне земље отишле су у град Сихем да играју и веселе се са кћерима становника тог града, а када су оне изашле, тада су и Рахела и Лија, жене Јаковљеве, са својим породицама такође отишле да гледају радост кћери тог града.
6 И Дина, кћи Јаковљева, такође пође с њима и виде кћери града, и оне остадоше тамо пред тим кћерима док су сви људи из града стајали поред њих да виде њихово весеље, и сви велики људи из града беху тамо.
7 А Сихем, син Еморов, кнез оне земље, стајао је тамо да их види.
8 И Сихем угледа Дину, кћер Јаковљеву, где седи са својом мајком пред кћерима града, и девојка му се веома допадне, и он онде упита своје пријатеље и свој народ говорећи: Чија је то кћи што седи међу женама, коју не познајем у овом граду?
9 А они му рекоше: Заиста је ово кћи Јакова, сина Исака Јеврејина, који већ неко време живи у овом граду, и када се чуло да кћери оне земље излазе да се радују, она оде са својом мајком и слушкињама да седне међу њих као што видиш.
10 И Сихем угледа Дину, кћер Јаковљеву, и кад ју погледа, душа му се прилепи за Дину.
11 И после те је силом одведоше, и Дина дође у кућу Сихемову, и он је силом ухвати, лега с њом и понизи је, и веома је заволе и смести је у своју кућу.
12 И дођоше и јавише то Јакову, и кад Јаков чу да је Сихем оскрнавио његову кћер Дину, посла Јаков дванаест својих слугу да доведу Дину из куће Сихемове, и они одоше и дођоше у кућу Сихемову да одведу Дину одатле.
13 А кад су стигли, Сихем изађе к њима са својим људима и отера их из своје куће, и не хтеде им дозволити да дођу пред Дину, него Сихем седеше с Дином, љубећи је и грлећи је пред њиховим очима.
14 А слуге Јаковљеве вратише се и јавише му говорећи: „Кад смо дошли, он и његови људи су нас отерали, и тако је Сихем учинио Дини пред нашим очима.“
15 Јаков је знао још да је Сихем оскрнавио његову кћер, али није рекао ништа, а његови синови су пасли његову стоку на пољу, и Јаков је ћутао док се они нису вратили.
16 А пре него што су се његови синови вратили кући, Јаков посла две девојке од кћери својих слугу да се брину о Дини у кући Сихемовој и да остану с њом. А Сихем посла тројицу својих пријатеља свом оцу Емору, сину Хидекемовом, сину Передовом, говорећи: „Узми ми ову девојку за жену.“
17 А Емор, син Хидекемов Евејанин, дође у кућу свог сина Сихема, и он седе пред њим. А Емор рече сину свом: Сихеме, зар нема жене међу кћерима твог народа да би узео Јеврејку која није из твог народа?
18 А Сихем му рече: „Само њу мораш да ми узмеш, јер ми је мила. И Емор учини по речи свог сина, јер га је веома волео.
19 И Емор изађе к Јакову да разговара с њим о тој ствари, и кад отиђе из куће свог сина Сихема, пре него што дође к Јакову да разговара с њим, гле, синови Јаковљеви дођоше с поља, чим чуше шта учини Сихем, син Еморов.
20 А људи беху веома ожалошћени због своје сестре, и сви се вратише кући разјарени гневом, пре него што је време било да се скупи стока.
21 И дођоше и седоше пред оца свог, и рекоше му распламсани говорећи: Сигурно је смрт заслужена за овог човека и за његов дом, јер је Господ, Бог целе земље, заповедио Ноју и његовој деци да човек никада не краде нити чини прељубу; ево, Сихем је и пустошио и чинио блуд са нашом сестром, и нико од свих људи у граду није му проговорио ни реч.
22 Сигурно знаш и разумеш да Сихему и његовом оцу и целом граду припада смртна пресуда због дела које је учинио.
23 И док су они разговарали пред својим оцем о томе, гле, Емор, отац Сихемов, дође да каже Јакову речи свог сина о Дини, и седе пред Јаковом и пред његовим синовима.
24 А Емор им рече говорећи: Душа мог сина Сихема чезне за вашом кћерју; молим вас, дајте му је за жену и ожените се с нама; дајте нам своје кћери, а ми ћемо вама дати наше кћери, и ви ћете живети с нама у нашој земљи и бићемо као један народ у земљи.
25 Јер је наша земља веома пространа, зато живите и тргујте у њој и стичите поседе у њој, и чините у њој шта желите, и нико вас неће спречити говорећи вам ни реч.
26 А Емор престаде да говори Јакову и синовима његовим, а гле, Сихем, син његов, дође за њим и седе пред њима.
27 А Сихем рече пред Јаковом и синовима његовим говорећи: „Нека нађем милост пред вама да ми дате своју кћер, и шта год ми кажете, учинићу за њу.“
28 Тражи од мене обиље мираза и дара, и даћу ти, и шта год ми кажеш, учинићу, и ко год се побуни против твојих наредби, нека умре; само ми дај девојку за жену.
29 А Симеон и Леви одговорише Емору и Сихему, сину његовом, преварно говорећи: Све што сте нам рекли, учинићемо за вас.
30 И ево, наша сестра је у твојој кући, али држи се подаље од ње док не пошаљемо писмо нашем оцу

Исаку у вези са овим, јер не можемо ништа учинити без његовог пристанка.
31 Јер он зна путеве нашег оца Аврама, и шта год нам каже, казаћемо вам, нећемо ништа сакрити од вас.
32 Симеон и Леви рекоше ово Сихему и његовом оцу да би пронашли изговор и да би се посаветовали шта треба учинити са Сихемом и његовим градом у вези са тим.
33 А кад Сихем и његов отац чуше речи Симеонове и Левијеве, свиђаше им се, и Сихем и његов отац изађоше да иду кући.
34 А кад отидоше, синови Јаковљеви рекоше оцу своме: „Гле, знамо да смрт припада овим зликовцима и њиховом граду, јер преступише оно што је Бог заповедио Ноју и његовој деци и његовом потомству после њих.“
35 А такође и зато што је Сихем ово учинио нашој сестри Дини оскрнавивши је, јер се таква гнусоба никада неће чинити међу нама.
36 Зато сада знај и види шта ћеш учинити, и потражи савет и изговор шта ће им се учинити, да би се побили сви становници овог града.
37 А Симеон им рече: „Ево вам добар савет: реците им да обрежу сваког мушкарца међу њима као што смо и ми обрезани, а ако не желе да то учине, узећемо им кћер и отићи ћемо.“
38 А ако пристану да то учине и учине то, онда када буду потонули од бола, напашћемо их мачевима, као на некога ко је тих и миран, и побићемо сваког мушкарца међу њима.
39 И Симеонов савет им се допао, и Симеон и Леви одлучише да им учине како је предложено.
40 А следећег јутра Сихем и Емор, отац његов, вратише се к Јакову и синовима његовим да говоре о Дини и да чују шта ће синови Јаковљеви одговорити на њихове речи.
41 А синови Јаковљеви им говораху преварно говорећи: „Пренесмо оцу нашем Исаку све ваше речи, и ваше речи му се свиђаху.“
42 Али нам рече говорећи: Овако му је заповедио Аврам, отац његов, од Бога, Господара целе земље: да сваки човек који није од његовог потомства и хоће да узме једну од његових кћери, обреже сваког мушкарца који му припада, као што се и ми обрезујемо, па ћемо му тада дати нашу кћер за жену.
43 Сада смо ти открили све наше путеве које нам је говорио наш отац, јер не можемо учинити ово што си нам рекао, да дамо нашу кћер необрезаном човеку, јер је то срамота за нас.
44 Али ево пристајемо с тобом, да ти дамо нашу кћер, и узећемо кћери твоје кћери к себи, и живећемо међу тобом и бићемо један народ као што си рекао, ако нас послушаш и пристанеш да будеш као ми, да обрежеш сваког мушкарца који је међу тобом, као што се и ми обрезујемо.
45 А ако нас не послушаш да се обреже сваки мушкарац као што се ми обрезујемо, као што смо заповедили, онда ћемо доћи к теби, узети ти кћер и отићи ћемо.
46 А Сихем и његов отац Емор чуше речи Јаковљевих синова, и то им се веома допаде, и Сихем и његов отац Емор пожурише да испуне жеље Јаковљевих синова, јер Сихем веома волеше Дину и душа му беше привезана за њу.
47 А Сихем и његов отац Емор пожурише на градска врата, и сабраше све људе свог града и рекоше им речи синова Јаковљевих говорећи:
48 Дођосмо к овим људима, синовима Јаковљевим, и разговарасмо с њима о њиховој кћери, и ови људи пристадоше да учине по нашим жељама, и гле, наша земља је велика за њих, и они ће живети у њој и трговати у њој, и бићемо један народ; узимаћемо њихове кћери, а наше кћери ћемо им давати за жене.
49 Али само под овим условом ови људи ће пристати да учине ову ствар, да се сваки мушкарац међу нама обреже као што су и они обрезани, као што им је заповедио њихов Бог, и када будемо поступили по њиховим упутствима да се обрежемо, онда ће они живети међу нама, заједно са својом стоком и имањем, и ми ћемо бити као један народ са њима.
50 А кад сви људи у граду чуше речи Сихема и његовог оца Емора, сви људи у њиховом граду пристадоше на овај предлог и послушаше да се обрежу, јер Сихем и његов отац Емор беху веома поштовани код њих, будући да су били кнезови у земљи.
51 А сутрадан, Сихем и његов отац Емор устадоше рано ујутру и сабраше све људе свог града усред града, и позваше синове Јаковљеве, који обрезаше све мушкарце међу њима тог дана и следећег.
52 И обрезаше Сихема и Емора, оца његовог, и петоро Сихемове браће, па устадоше сви и отидоше кући, јер је то било од Господа против града Сихема, и од Господа је био Симеонов савет у овој ствари, да би Господ предао град Сихем у руке двојице Јаковљевих синова.

ПОГЛАВЉЕ 34

1 А број свих мушкараца који су били обрезани беше шест стотина четрдесет и пет мушкараца и двеста четрдесет и шест деце.
2 Али Хидекем, син Передов, отац Еморов, и његова шесторо браће не хтедоше послушати Сихема и његовог оца Емора, нити хтедоше да се обрежу, јер им је предлог синова Јаковљевих био гнусан, и њихов гнев се веома распламсао због тога што их становници града нису послушали.
3 А увече другог дана нађоше осам мале деце која нису била обрезана, јер су их мајке сакриле од Сихема и његовог оца Емора и од људи из града.
4 А Сихем и његов отац Емор послаше да их доведу пред њих да их обрежу, кад Хидекем и његова шесторица браће скочиха на њих са мачевима и хтедоше да их убију.
5 И хтели су да убију и Сихема и његовог оца Емора, и хтели су да убију Дину с њима због тога.
6 А они им рекоше: Шта је то што сте учинили? Зар нема жена међу кћерима ваше браће Хананејаца, те хоћете да узмете кћери Јевреја, које нисте раније познавали, и чините ово дело које вам ваши оци нису заповедили?

7 Зар мислиш да ћеш успети кроз ово дело које си учинио? И шта ћеш одговорити у вези са овом ствари својој браћи Хананејима, који ће сутра доћи и питати те о овој ствари?

8 А ако ваше дело не буде изгледало праведно и добро у њиховим очима, шта ћете учинити за своје животе, а ја за наше животе, зато што нисте послушали наше гласове?

9 А ако становници земље и сва твоја браћа, синови Хамови, чују за твој поступак говорећи:

10 Због једне Хебрејке учинише ли Сихем и његов отац Емор и сви становници њиховог града оно што им није било познато и што им њихови преци никада нису заповедили; куда ћеш онда побећи или где ћеш сакрити своју срамоту свих дана пред својом браћом, становницима земље хананске?

11 Зато сада не можемо да поднесемо ово што си учинио, нити можемо бити оптерећени овим јармом који нам наши преци нису заповедили.

12 Ево, сутра ћемо отићи и сабрати сву нашу браћу, ханаанску браћу која живе у земљи, и сви ћемо доћи и побити тебе и све оне који се у тебе уздају, тако да неће остати ни остатак ни од тебе ни од њих.

13 А кад Емор и његов син Сихем и сви грађани чуше речи Кидекема и његове браће, страшно се уплаше за живот свој због њихових речи и покајаше се за оно што учинише.

14 А Сихем и његов отац Емор одговорише свом оцу Хидекему и његовој браћи и рекоше им: Све речи које сте нам рекли истините су.

15 Немојте сада говорити нити замишљати у срцу свом да смо због љубави према Јеврејима учинили ово што нам наши преци нису заповедили.

16 Али пошто смо видели да није њихова намера и жеља да пристану на наше жеље у вези са њиховом ћерком, да је узмемо, осим под овим условом, послушали смо њихове гласове и учинили ово дело које си видео, како бисмо од њих добили оно што желимо.

17 А када добијемо од њих оно што смо замолили, вратићемо се к њима и учинићемо им оно што нам кажете.

18 Молимо вас дакле да сачекате и издржите док се наше тело не излечи и поново не постанемо јаки, па ћемо тада заједно кренути против њих и учинити им оно што је у вашим и нашим срцима.

19 А Дина, кћи Јаковљева, чу све ове речи које су говорили Кидекем и његова браћа, и шта су им одговорили Емор и његов син Сихем и људи из њиховог града.

20 И она пожури и посла једну од својих слушкиња, коју јој отац беше послао да се брине о њој у кући Сихемовој, оцу своме Јакову и браћи својој, поручујући:

21 Тако су Хидекем и његова браћа саветовали у вези са вама, а тако су им одговорили Емор и Сихем и становници града.

22 А кад Јаков чу те речи, испуни се гневом и разгневи се на њих, и гнев му се распламса против њих.

23 Симеон и Леви се заклеше и рекоше: Тако жив Господ, Бог целе земље, до сутра у ово време неће остати нико у целом граду.

24 И сакрише се двадесет младића који нису били обрезани, и ти младићи се борише против Симеона и Левија, и Симеон и Леви убише осамнаест њих, а двојица побегоше од њих и утекоше у неке кречне јаме које беху у граду, и Симеон и Леви тражаху их, али их не могадоше наћи.

25 Симеон и Леви су наставили да лутају по граду и побили су све грађане оштрицом мача, и никога нису оставили преживелог.

26 И настаде велика узнемиреност усред града, и вапај градског народа уздиже се до неба, и све жене и деца гласно плакаше.

27 Симеон и Леви побише цео град; не оставише ниједног мушкарца у целом граду.

28 И убише Емора и Сихема, сина му, оштрицом мача, и одведоше Дину из куће Сихемове и отидоше оданде.

29 А синови Јаковљеви отидоше и вратише се, и наиђоше на побијене, и опљачкаше сву њихову имовину која беше у граду и на пољу.

30 И док су они узимали плен, триста људи устаде и бацаше прашину на њих и удараше их камењем, када се Симеон окрену к њима и поби их све оштрицом мача, и Симеон се окрену пред Левијем и уђе у град.

31 И одведоше њихове овце и волове и стоку, а такође и остатак жена и деце, и одведоше све њих, и отворише капију и изађоше и дођоше к свом оцу Јакову са снагом.

32 А кад Јаков виде све што учинише граду и плен који им отеше, Јаков се веома разгневи на њих и рече им: Шта ми то учинисте? Ево, ја сам нашао мир међу ханански становницима земље, и нико од њих се није мешао са мном.

33 А сада си ме учинио омраженим становницима земље, међу Хананејима и Ферезејима, а ја сам само мали број, и сви ће се окупити против мене и убити ме када чују за твоје дело са њиховом браћом, и ја и мој дом бићемо уништени.

34 А Симеон и Леви и сва њихова браћа с њима одговорише свом оцу Јакову и рекоше му: Ево, ми живимо у земљи, а Сихем ће ово учинити нашој сестри? Зашто ћутиш о свему што је Сихем учинио? Зар ће поступати са нашом сестром као са блудницом на улици?

35 А број жена које Симеон и Леви одведоше у ропство из града Сихема, а не убише, био је осамдесет пет, које нису познавале мушкарца.

36 А међу њима беше млада девојка лепог изгледа и лепог стаса, којој је име било Буна, и Симеон је узе за жену, а број мушкараца које заробише и не побише, беше четрдесет седам људи, а остале побише.

37 И сви младићи и девојке које су Симеон и Леви одвели у ропство из града Сихема, били су слуге синовима Јаковљевим и њиховој деци после њих, до дана када су синови Јаковљеви изашли из земље египатске.

38 А кад Симеон и Леви изиђоше из града, устадоше два младића која остадоше, који се бяха сакрили у граду и не погинуше међу градским људима, и ти младићи уђоше у град и прошеташе по њему, и нађоше

град пуст, без мушкараца, и само жене које плачу, и ти младићи повикаше и рекоше: Ево, ово је зло које учинише синови Јакова Јеврејина овом граду када данас уништише један од хананских градова, и не побојаше се живота свога у целој земљи хананској.
39 И ти људи напустише град и одоше у град Тапнах, и дошавши тамо испричаше становницима Тапнаха све што их је задесило и све што су синови Јаковљеви учинили граду Сихему.
40 И вест је стигла до Јасува, цара Тапнаха, и он је послао људе у град Сихем да виде те младиће, јер им цар није веровао у овој причи, говорећи: Како су два човека могла да опусте тако велики град као што је Сихем?
41 И вратише се гласници Јашувови и јавише му говорећи: Дошли смо у град, а он је разорен, нема никога у њему; само жене плачу; нити има оваца ни стоке у њему, јер све што је било у граду отелише синови Јаковљеви.
42 Јашув се зачуди томе говорећи: „Како су два човека могла учинити то, да униште тако велики град, а ниједан човек да им се одупре?“
43 Јер се тако нешто није десило од Нимродових дана, нити се од најдавнијих времена тако нешто догодило; и Јашув, цар Тапнаха, рече свом народу: Будите храбри, и ми ћемо ићи и борити се против ових Јевреја, и учинићемо им као што су они учинили граду, и осветићемо ствар становника града.
44 И Јашув, цар Тапнаха, саветова се са својим саветницима о овој ствари, и његови саветници му рекоше: Сам нећеш победити Јевреје, јер морају бити јаки да би извршили тај посао у целом граду.
45 Ако двојица од њих опусте цео град, и нико им се не супротстави, сигурно ако ти кренеш против њих, сви ће се подићи на нас и уништити нас.
46 Али ако пошаљеш по све краљеве око нас и дозволиш им да се окупе, онда ћемо поћи с њима и борити се против синова Јаковљевих; тада ћеш их победити.
47 И Јашув чу речи својих саветника, и речи њихове се свиђаху њему и његовом народу, и он учини тако; и Јашув, цар Тапнаха, посла свим царевима Аморејаца који окруживаху Сихем и Тапнах говорећи:
48 Пођи са мном и помози ми, да поразимо Јакова Јеврејина и све његове синове и истребимо их са земље, јер је тако учинио граду Сихему, а зар ти не знаш за то?
49 И сви цареви Аморејски чуше за зло које синови Јаковљеви учинише граду Сихему, и веома се зачудише због њих.
50 И седам краљева аморејских окупи се са свим својим војскама, око десет хиљада људи са извученим мачевима, и дођоше да се боре против синова Јаковљевих; и Јаков чу да су се краљеви аморејски окупили да се боре против његових синова, и Јаков се веома уплаши и то га узнемири.
51 Јаков повика против Симеона и Левија говорећи: „Шта сте то урадили? Зашто сте ми наудили да бисте довели на мене све синове Ханана да униште мене и мој дом? Јер сам био миран, ја и мој дом, а ви сте ми то учинили и разбеснели сте становнике земље против мене својим поступком.“
52 А Јуда одговори оцу своме говорећи: Јесу ли узалуд моја браћа Симеон и Леви побили све становнике Сихема? Сигурно је то било зато што је Сихем понизио нашу сестру и преступио заповест нашег Бога Ноју и његовој деци, јер је Сихем силом узео нашу сестру и учинио прељубу с њом.
53 Сихем је учинио све то зло, а ниједан од становника његовог града није му се супротставио говорећи: „Зашто то чиниш? Заиста су зато моја браћа отишла и разорила град, и Господ га је предао у њихове руке, јер су његови становници преступили заповести нашег Бога. Зар су, дакле, узалуд све ово учинили?“
54 А сада, зашто се плашиш или узнемираваш, и зашто си љут на моју браћу, и зашто се твој гнев распалио на њих?
55 Заиста, наш Бог, који је предао у њихове руке град Сихем и његове становнике, предаће и нама у руке све хананске краљеве који долазе на нас, и ми ћемо им учинити као што су моја браћа учинила Сихему.
56 Сада буди миран због њих и одбаци своје страхове, него се уздај у Господа Бога нашег и моли му се да нам помогне и избави нас, и преда наше непријатеље у наше руке.
57 А Јуда позва једног од слугу свог оца: „Иди сада и види где се налазе они краљеви који долазе на нас са својим војскама.“
58 И слуга оде и погледа издалека, и попе се насупрот гори Сихону, и виде све логоре цареве где стоје на пољу, и врати се Јуди и рече: Ево, цареви су смештени на пољу са свим својим логорима, народ веома бројан, као песак на обали морској.
59 А Јуда рече Симеону и Левију и свој браћи његовој: Ојачајте се и будите храбри синови, јер је Господ Бог наш с нама, не бојте их се.
60 Иступите сваки човек, опасајте се својим оружјем за рат, својим луком и својим мачем, па ћемо ићи и борити се против ових необрезаних људи; Господ је наш Бог, Он ће нас спасити.
61 И устадоше, и сваки се опасаше својим оружјем, велики и мали, једанаест синова Јаковљевих, и све слуге Јаковљеве с њима.
62 И све слуге Исакове које су биле с Исаком у Хеврону, сви дођоше к њима опремљени свакојаким ратним оруђем, и синови Јаковљеви и њихове слуге, сто дванаест људи, пођоше према тим царевима, а и Јаков пође с њима.
63 А синови Јаковљеви послаше свом оцу Исаку, сину Аврамовом, у Хеврон, то јест Кирет-Арба, говорећи:
64 Молимо те за нас Господу Богу нашем, да нас заштити од руку Хананејаца који долазе на нас и да их предаш у наше руке.
65 И Исак, син Аврамов, помоли се Господу за синове своје, и рече: Господе Боже, ти си обећао оцу моме говорећи: Умножићу потомство твоје као звезде небеске; и ти си и мени обећао, и ти си испунио реч своју, сада када се цареви хананскi окупљају да зарате са децом мојом, јер нису учинили насиље.
66 Зато сада, Господе Боже, Боже целе земље, изопачи, молим те, савет ових краљева, да не ратују против мојих синова.

67 И усади у срца ових краљева и њиховог народа страх од мојих синова и обори њихов понос, и да се окрену од мојих синова.
68 И твојом снажном руком и испруженом мишицом избави моје синове и њихове слуге од њих, јер је у твојим рукама моћ и снага да учиниш све ово.
69 И синови Јаковљеви и слуге њихове отидоше к тим царевима, и уздаше се у Господа Бога свога, и док идоше, и Јаков, отац њихов, помоли се Господу говорећи: Господе Боже, моћни и узвишени Боже, који владаш од давнина, од тада до сада и заувек;
70 Ти си Онај који распирује ратове и чини да се прекину, у твојој руци су моћ и сила да уздигнеш и обориш; о, нека моја молитва буде прихватљива пред тобом, да се окренеш ка мени са својим милосрђем, да импресионираш срца ових краљева и њиховог народа страхом мојих синова, и да уплашиш њих и њихове логоре, и својом великом добротом избавиш све оне који се у тебе уздају, јер ти си тај који можеш да нам подвргнеш људе и да народе покориш нашој власти.

ПОГЛАВЉЕ 35

1 И сви цареви Аморејски дођоше и стадоше на пољу да се саветују са својим саветницима шта ће се учинити са синовима Јаковљевим, јер их се још увек плаше говорећи: Ево, двојица од њих побише цео град Сихем.
2 И Господ је чуо молитве Исака и Јакова, и испунио је срца свих саветника ових краљева великим страхом и ужасом, тако да су једногласно повикали:
3 Јеси ли данас глуп, или немаш разумевања у себи да ћеш се борити са Јеврејима, и зашто се данас радујеш сопственој пропасти?
4 Ево, двојица од њих дођоше у град Сихем без страха и ужаса, и побише све становнике града, тако да им се нико није супротставио, и како ћеш ти моћи да се бориш са свима њима?
5 Сигурно знаш да је њихов Бог веома наклоњен њима и да је учинио за њих моћна дела каква се нису чинила од давнина, и међу свим боговима народа, нема никога ко може учинити моћна дела као што су његова.
6 Сигурно је избавио њиховог оца Аврама, Јеврејина, из руке Нимрода и из руке целог његовог народа који је много пута покушао да га убије.
7 Он га је избавио и из ватре у коју га је бацио цар Нимрод, и његов Бог га је избавио из ње.
8 И ко други може учинити тако нешто? Сигурно је то био Аврам који је убио пет царева Елама, када су дотакли сина његовог брата који је у то време живео у Содоми.
9 И узеше слугу свог верног у његовој кући и неколико његових људи, и потераше цареве Елама једне ноћи и убише их, и вратише сину његовог брата сву имовину коју му беху одузели.
10 И сигурно знате да је Бог ових Јевреја веома задовољан њима, а и они су такође задовољни њим, јер знају да их је избавио од свих њихових непријатеља.
11 И гле, из љубави према Богу своме, Аврам узе свог јединог и драгоценог сина и намераваше да га принесе као жртву паљеницу Богу своме, и да га Бог није спречио у томе, он би то учинио из љубави према Богу своме.
12 И Бог виде сва његова дела, и закле му се, и обећа му да ће избавити његове синове и све његово потомство од сваке невоље која ће их задесити, јер је учинио ово, и кроз љубав према свом Богу угушио своје саосећање према свом детету.
13 И ниси ли чуо шта је њихов Бог учинио фараону, цару египатском, и Авимелеху, цару герарском, узевши Аврамову жену, који је рекао за њу: Она је моја сестра, да га не убију због ње, па помисле да је узму за жену? И Бог је учинио њима и њиховом народу све што си чуо.
14 И гле, сами смо видели својим очима како Исав, брат Јаковљев, долази к њему са четири стотине људи, с намером да га убије, јер се сетио да му је одузео очев благослов.
15 И пође му у сусрет кад се враћаше из Сирије, да погуби мајку са децом, и ко га избави из његових руку осим његовог Бога у кога се уздао? Он га избави из руку његовог брата и из руку његових непријатеља, и сигурно ће их опет заштитити.
16 Ко не зна да их је њихов Бог надахнуо снагом да учине граду Сихему зло о коме си чуо?
17 Да ли би онда двојица људи могла својом снагом уништити тако велики град као што је Сихем, да није било њиховог Бога у кога су се уздали? Он је рекао и учинио им све то да би побио становнике града у њиховом граду.
18 И можеш ли онда да надвладаш оне који су заједно изашли из твог града да се боре са свима њима, чак и ако ти у помоћ дође хиљаду пута више њих?
19 Сигурно знаш и разумеш да ниси дошао да се бориш са њима, већ да ратујеш са њиховим Богом који их је изабрао, и зато сте сви дошли данас да будете уништени.
20 Зато се сада уздржите од овог зла које покушавате да нанесете себи, и биће вам боље да не идете у рат с њима, иако их је мало, јер је њихов Бог с њима.
21 А кад су аморејски краљеви чули све речи својих саветника, њихова срца се испунише страхом, и уплашили су се Јаковљевих синова и нису хтели да се боре против њих.
22 И приклонише уши своје речима својих саветника и слушаху све њихове речи, и речи саветника бише веома угодне царевима, и они тако и учинише.
23 И краљеви се окренуше и клонише се синова Јаковљевих, јер се нису усуђивали да им се приближе да ратују с њима, јер су их се веома плашили, и срца су им се топила у њима од страха од њих.
24 Јер им је то било од Господа, јер је чуо молитве својих слугу Исака и Јакова, јер су се уздали у њега; и сви ти цареви вратише се са својим логорима тог дана, сваки у свој град, и нису се у то време борили са Јаковљевим синовима.
25 И синови Јаковљеви остадоше свој положај тог дана до вечери насупрот гори Сихону, и видевши да ти краљеви нису дошли да се боре против њих, синови Јаковљеви вратише се кући.

ПОГЛАВЉЕ 36

1 У то време јави се Господ Јакову говорећи: Устани, иди у Ветил и остани онде, и начини онде жртвеник Господу који ти се јавио, који је избавио тебе и синове твоје из невоље.
2 И Јаков устаде са својим синовима и свим својим, и отидоше и дођоше у Ветиљ по речи Господњој.
3 А Јакову је било деведесет девет година кад је отишао у Ветиљ. Јаков и његови синови и сав народ који је био с њим остадоше у Ветиљу у Лузу. Онде сагради олтар Господу који му се јавио. Јаков и његови синови остадоше у Ветиљу шест месеци.
4 У то време умре Девора, кћи Узова, Ребекина дадиља, која је била с Јаковом; и Јаков ју сахрани испод Ветиља, под храстом који је онде био.
5 И Ребека, кћи Ватуилова, мајка Јаковљева, такође умре у то време у Хеврону, то јест Кирет-Арба, и би сахрањена у пећини Махпели коју Аврам беше купио од деце Хетове.
6 А Ребекин живот је био сто тридесет и три године, и она умре. А кад Јаков чу да је његова мајка Ребека умрла, горко плака за својом мајком и учини велику жалост за њом и за Девором, њеном дојиљом, под храстом, и назва то место Алон-Бахут.
7 А Лаван Сиријац умре у те дане, јер га Бог удари зато што преступи савез који беше између њега и Јакова.
8 А Јакову беше сто година кад му се јави Господ, и благослови га, и надени му име Израиљ, и Рахела, жена Јаковљева, зачe у те дане.
9 У то време Јаков и сви његови кренуше из Ветила у Хеврон, у кућу свог оца.
10 И док су ишли путем, и док је био још само мали пут до Ефрате, Рахела роди сина и има тежак порођај и умре.
11 Јаков је сахрани на путу за Ефрату, то јест Витлејем, и постави споменик на њеном гробу, који је тамо до данас; а Рахелини дани бише четрдесет пет година, и умре.
12 И Јаков даде име сину своме који му се роди, кога му је Рахела родила, Венијамин, јер му се роди у земљи с десне стране.
13 А после Рахелине смрти, Јаков разапе свој шатор у шатору њене слушкиње Вале.
14 Рувим је због тога био љубоморан на своју мајку Лију, и био је испуњен гневом, и подигао се у гневу своме и отишао је и ушао у шатор Валхин, и одатле је уклонио очев кревет.
15 У то време, Рувимовим синовима је одузето право првенства, заједно са краљевским и свештеничким чинама, јер је оскрнавио очев кревет, и првенство је дато Јосифу, краљевска служба Јуди, а свештенство Левију, јер је Рувим оскрнавио очев кревет.
16 А ово је Јаковљево потомство које му се роди у Падан-Араму, а синова Јаковљевих беше дванаест.
17 Синови Лијини беху првенац Рувим, затим Симеон, Леви, Јуда, Исахар, Завулон и њихова сестра Дина; а синови Рахелини беху Јосиф и Венијамин.
18 Синови Зилпе, Лијине слушкиње, били су Гад и Асир, а синови Вале, Рахиљине слушкиње, били су Дан и Нефталим; то су синови Јаковљеви који су му се родили у Падан-Араму.
19 Јаков и његови синови и све што је било његово отпутоваше и дођоше у Мамре, то јест Киреат-Арба, која је у Хеврону, где су Аврам и Исак живели као дошљаци, и Јаков са својим синовима и свим што је било његово живеше код свог оца у Хеврону.
20 А брат његов Исав и синови његови, и све што је било његово, отидоше у земљу Сеир и настанише се тамо, и имадоше поседе у земљи Сеир, и синови Исавови се плодише и веома се умножише у земљи Сеир.
21 А ово је Исавово потомство које му се роди у земљи Ханaнској, а Исавових синова беше пет.
22 Ада роди Исаву његовог првенца Елифаза, а она му роди и Рагуела, а Аливама му роди Јеуса, Јалама и Кореја.
23 Ово су Исавова деца која су му се родила у земљи Хананској; а синови Елифаза, Исавовог сина, били су Теман, Омар, Сефо, Гатам, Кеназ и Амалекс, а синови Рагуелови били су Нахат, Зерах, Шама и Миза.
24 А Јеусови синови беху Тимна, Алва и Јетет; а Јаламови синови беху Алах, Финор и Кеназ.
25 А синови Корахови беху Теман, Мивзар, Магдиел и Ерам; то су породице синова Исавових по њиховим кнежевинама у земљи Сеир.
26 А ово су имена синова Сеира Хорејца, становника земље Сеир: Лотан, Шовал, Севеон, Ана, Дишан, Есер и Дишон, седам синова.
27 А синови Лотанови беху Хори, Еман и сестра им Тимна, то јест Тимна, која дође код Јакова и синова његових, али они не хтедоше да је послушају, па она оде и постаде конкубина Елифазу, сину Исавовом, и роди му Амалика.
28 А синови Шовалови беху Алван, Манахат, Евал, Сефо и Онам, а синови Цивегонови беху Аја и Ана; то је био онај Ана који је нашао Јемеје у пустињи када је хранио магарце Цивегоновог оца.
29 И док је хранио магарце свог оца, водио их је у различито време у пустињу да их храни.
30 И једног дана доведе их у једну од пустиња на обали мора, насупрот пустињи народа, и док их је хранио, гле, веома јака олуја дође с друге стране мора и сруши се на магарце који су онде пасли, и сви се зауставише.
31 А после тога око сто двадесет великих и страшних животиња изађе из пустиње с друге стране мора, и све дођоше на место где беху магарци, и сместише се тамо.
32 И те животиње, од средине надоле, беху у облику деце људске, и од средине навише, неке имаху лик медведа, а неке лик тврђава, са реповима иза себе између рамена који досезаху до земље, попут репова дукефата, и ове животиње дођоше и узјахаше те магарце, и одведоше их, и они отидоше до данас.
33 Једна од тих животиња приђе Ани и удари га репом, а затим побегне одатле.
34 А кад је видео ово дело, веома се уплашио за свој живот, па је побегао и утекао се у град.
35 И исприча својим синовима и браћи све што му се догодило, и многи људи одоше да траже магарице, али их не нађоше, и Ана и његова браћа више не одоше на то место од тог дана, јер се веома уплаших за своје животе.

36 А деца Ане, сина Сеировог, беху Дишон и сестра му Аливама, а деца Дишонова беху Хемдан, Ешбан, Итран и Херан, а деца Езерова беху Билхан, Заван и Акан, а деца Дишонова беху Уз и Аран.
37 То су породице синова Сеира Хорејца, према њиховим кнежевинама у земљи Сеир.
38 Исав и његова деца живели су у земљи Сеира Хорејанина, становника те земље, и имали су поседе у њој и били су плодни и веома се множили. А Јаков и његова деца и све што им је припадало живели су са својим оцем Исаком у земљи Хананској, као што је Господ заповедио Авраму оцу њиховом.

ПОГЛАВЉЕ 37

1 А сто пете године живота Јаковљева, то јест девете године Јаковљевог боравка са децом својом у земљи Хананској, дође из Падан-Арама.
2 У те дане Јаков отпутова са својом децом из Хеврона, и они одоше и вратише се у град Сихем, они и сви њихови, и онде се настанише, јер Јаковљева деца добише добре и плодне пашњаке за своју стоку у граду Сихему, град Сихем тада беше обновљен, и у њему беше око триста мушкараца и жена.
3 Јаков и његова деца и све што је било његово живели су на делу поља које је Јаков купио од Емора, оца Сихемовог, када се вратио из Падан-Арама пре него што су Симеон и Леви освојили град.
4 И сви они цареви Хананејаца и Аморејаца који су окруживали град Сихем, чули су да су се Јаковљеви синови вратили у Сихем и да су се тамо настанили.
5 И рекоше: Хоће ли синови Јакова Јеврејина поново доћи у град и живети у њему, пошто су побили његове становнике и отерали их? Хоће ли се сада вратити и отерати оне који живе у граду или их побити?
6 И сви ханански краљеви се поново окупише и дођоше заједно да зарате против Јакова и његових синова.
7 И Јасув, цар Тапнаха, посла такође свим својим суседним царевима, Елану, цару Гаасу, и Ихурију, цару Силому, и Паратону, цару Хазару, и Сусију, цару Сартона, и Лавану, цару Ветхорану, и Савиру, цару Отнајме, говорећи:
8 Дођите к мени и помозите ми, да побијемо Јакова Јеврејина и његове синове и све што му припада, јер су опет дошли у Сихем да га поседну и да побију његове становнике као и пре.
9 И сви ти краљеви се сабраше и дођоше са свим својим логорима, народ изузетно бројан као песак на обали морској, и сви беху насупрот Тапнаху.
10 И Јашув, цар Тапнаха, изађе на њих са целом својом војском и улогори се с њима насупрот Тапнаха изван града, и све те цареве поделише у седам одељења, то јест седам логора против синова Јаковљевих.
11 И послаше објаву Јакову и његовом сину говорећи: Дођите сви к нама да се састанемо у равници и осветимо се за људе из Сихема које сте побили у њиховом граду, и сада ћете се поново вратити у град Сихем и настанити се у њему, и побићете његове становнике као и пре.
12 И синови Јаковљеви чуше ово и њихов гнев се веома распламса на речи хананских царева, и десет синова Јаковљевих пожурише и устадоше, и сваки од њих опаса своје ратно оружје; и стотину и два њихова слуге беху с њима опремљени у бојном реду.
13 И сви ти људи, синови Јаковљеви са својим слугама, отишли су према тим царевима, а њихов отац Јаков био је с њима, и сви су стајали на гомили Сихемској.
14 И Јаков се помоли Господу за синове своје, и рашири руке своје к Господу, и рече: Боже, ти си Бог Свемогући, ти си Отац наш, ти си нас створио и ми смо дело руку твојих; молим те, избави синове моје милошћу својом из руку непријатеља њихових, који данас долазе да се боре с њима и да их спасеш из руке њихове, јер је у руци твојој моћ и сила, да спасеш малобројне од многих.
15 И дај синовима мојим, слугама твојим, снагу срца и моћ да се боре са непријатељима својим, да их покоре и да падну пред њима непријатељи њихови, и не дозволи да синови моји и слуге њихове погину од руку деце хананске.
16 Али ако ти је добро да погубиш синове моје и слуге њихове, узми их по великој милости својој кроз руке слугу својих, да данас не погину од руке царева аморејских.
17 А кад Јаков престаде да се моли Господу, земља се затресе са свог места, и сунце помрачи, и сви ти цареви се уплашише и обузе их велики ужас.
18 И Господ услиши молитву Јаковљеву, и Господ унесе страх и страхопоштовање синова Јаковљевих у срца свих краљева и њихових војски.
19 Јер им Господ даде да чују звук бојних кола и звук моћних коња од синова Јаковљевих и глас велике војске која их прати.
20 И ове краљеве обузе велики страх због синова Јаковљевих, и док су стајали у својим одајама, гле, синови Јаковљеви кренуше на њих, са сто дванаест људи, уз велику и страшну вику.
21 А кад цареви видеше како Јаковљеви синови напредују према њима, још више их обузе паника и хтедоше да се повуку испред Јаковљевих синова као и у почетку, и да се не боре с њима.
22 Али они се нису повукли говорећи: „Било би нам срамота да се двапут тако повучемо испред Јевреја.“
23 И синови Јаковљеви приступише и кренуше против свих тих царева и њихових војски, и видеше, и гле, то беше веома моћан народ, бројан као песак морски.
24 И синови Јаковљеви повикаше Господу говорећи: Помози нам, Господе, помози нам и услиши нас, јер се у тебе уздамо, и не дај да погинемо од руку ових необрезаних људи који су данас дошли на нас.
25 И синови Јаковљеви опасаше своје оружје за рат, и узеше сваки свој штит и своје копље, и приступише у бој.
26 А Јуда, син Јаковљев, трчао је први пред својом браћом, и десет слугу својих с њим, и кренуо је према тим царевима.
27 И Јашув, цар Тапнаха, такође је изашао први са својом војском пред Јуду, и Јуда је видео Јашува и његову војску како долазе к њему, и Јудин гнев се распламсао, и гнев му се разбеснео у њему, и он се приближи бици у којој је Јуда ризиковао свој живот.

28 А Јашув и сва његова војска напредоваху према Јуди, и јахаше на веома снажном и моћном коњу, а Јашув беше веома храбар човек, прекривен гвожђем и месингом од главе до пете.
29 И док је био на коњу, одапињао је стреле обема рукама, спреда и отпозади, као што је то био његов обичај у свим његовим биткама, и никада није промашио место на које је циљао стрелама.
30 А кад Јашув дође да се бори са Јудом и испали много стрела на Јуду, Господ свеза Јашуву руку, и све стреле које је испалио одбише се на његове људе.
31 И упркос томе, Јашув је наставио да напредује према Јуди, да га изазове стрелама, али растојање између њих је било око тридесет лаката, и када је Јуда видео Јашув како испаљује стреле на њега, потрчао је према њему свом снагом пуном гнева.
32 Јуда подиже са земље велики камен, тежак шездесет сикала, и потрча према Јашуву, и каменом га удари у штит, тако да се Јашув ошамути од ударца и паде с коња на земљу.
33 И штит се разби из руке Јашувове, и од силе ударца одскочи на удаљеност од око петнаест лаката, и штит паде пред другим логором.
34 А краљеви који су дошли са Јашувом видели су из даљине снагу Јуде, сина Јаковљевог, и шта је учинио Јашуву, и страшно су се уплашили Јуде.
35 И сабраше се близу Јашувовог логора, видевши његову збуњеност, и Јуда извука свој мач и поби четрдесет два човека из Јашувовог логора, и цео Јашувов логор побегне пред Јудом, и нико му се не супротстави, и оставише Јашува и побегоше од њега, а Јашув још увек лежаше ничице на земљи.
36 А Јашув видевши да су сви људи из његовог логора побегли од њега, пожури и устаде са страхом против Јуде, и стаде на ноге насупрот Јуди.
37 Јашув се борио један против другог са Јудом, окрећући штитове, и сви Јашубови људи побегоше, јер се веома плаше Јуде.
38 Јашув узе копље у руку да удари Јуду по глави, али Јуда брзо наслонише штит на главу, уз Јашувово копље, тако да Јудин штит прими ударац од Јашувовог копља, и штит се расцепи.
39 А кад Јуда виде да му је штит процепљен, брзо извука мач и удари Јасуба у чланке, и одсече му ноге, тако да Јасуб паде на земљу, а копље му испаде из руке.
40 Јуда брзо узе Јашувово копље, одсече му главу и баци га поред његових ногу.
41 А кад су Јаковљеви синови видели шта је Јуда учинио Јашуву, сви су потрчали у редове осталих краљева, и Јаковљеви синови су се борили са Јашувовом војском и са војскама свих краљева који су били онде.
42 А синови Јаковљеви учинише да падне петнаест хиљада њихових људи, и ударише их као да ударају тиквице, а остали побегоше да би спасили живот свој.
43 А Јуда је још увек стајао поред Јашуваовог тела и скинуо је са Јашува његов оклоп.
44 И Јуда скиде гвожђе и бакар који беше око Јасува, и гле, девет људи од Јасубових војвода дођоше да се боре против Јуде.
45 А Јуда пожури и подиже камен са земље, и њиме удари једног од њих у главу, тако да му се лобања разбије, и тело паде с коња на земљу.
46 А осам преосталих заповедника, видевши Јудину снагу, веома се уплашише и побегоше, а Јуда са својих десет људи крену за њима у потеру, и стигоше их и побише.
47 А синови Јаковљеви и даље удараху војске царева, и побише многе од њих, али ти цареви храбро остадоше са својим заповедницима и не повлачиху се са својих места, и викаху против оних својих војски које побегоше испред синова Јаковљевих, али нико их не хтеде послушати, јер се плаше за своје животе да не погину.
48 И сви Јаковљеви синови, пошто су поразили војске царева, вратише се и дођоше пред Јуду, а Јуда још увек убијаше осам Јашубових војвода и свлачише им одећу.
49 И Леви виде Елона, цара Гааса, како иде према њему са својих четрнаест заповедника да га ударе, али Леви то није знао са сигурношћу.
50 И Елон са својим заповедницима приђе ближе, а Леви се осврну и виде да му се дала битка с леђа, и Леви потрча са дванаест својих слугу, и они одоше и убише Елона и његове заповеднике оштрицом мача.

ПОГЛАВЉЕ 38

1 И Ихури, цар Силома, дође да помогне Елону и приђе Јакову, а Јаков затеже лук који му беше у руци и стрелом погоди Ихурија, који га уби.
2 А кад Ихури, цар Силома, умре, четири преостала краља побегоше са свог места са осталим заповедницима и покушаше да се повуку говорећи: „Немамо више снаге са Јеврејима након што су убили три краља и њихове заповеднике који беху моћнији од нас.“
3 А кад синови Јаковљеви видеше да су се преостали краљеви склонили са свог места, пођоше у потеру за њима, а и Јаков дође са гомиле Сихема, са места где стајаше, и пођоше за краљевима и приђоше им са својим слугама.
4 А цареви и војводе са остатком својих војски, видевши да им се Јаковљеви синови приближавају, уплашили су се за живот свој и побегли су док нису стигли до града Хазара.
5 А синови Јаковљеви потераше их до капије града Хазара и зададоше велики пораз царевима и њиховим војскама, око четири хиљаде људи, и док су они побијали војску царева, Јаков беше заузет својим луком и стрелом, ограничавајући се на побијање царева, и поби их све.
6 И уби Паратона, цара Хазара, на капији града Хазара, а потом уби Сусија, цара Сартона, и Лавана, цара Бет-Хорина, и Сабира, цара Махнајме, и поби их све стрелама, по једну стрелу за свакога, и они погину.
7 А синови Јаковљеви, видевши да су сви краљеви мртви и да су се разбили и повукли, наставише битку са војскама краљева насупрот капији Хазар, и још увек побише око четири стотине њихових људи.
8 И три човека од слугу Јаковљевих падоше у тој бици, и када Јуда виде да су три његова слуге погинула, то га

веома ожали, и гнев му се разбесне у њему против Аморејаца.
9 И сви људи који су остали од војске краљева веома су се уплашили за своје животе, па су потрчали и провалили капију зидина града Хазара, и сви су ушли у град ради безбедности.
10 И сакрише се усред града Хазара, јер град Хазар беше веома велик и простран, и када све те војске уђоше у град, синови Јаковљеви потрчаше за њима у град.
11 И четири снажна човека, искусна у борби, изађоше из града и стадоше на улаз у град, са извученим мачевима и копљима у рукама, и ставише се насупрот синовима Јаковљевим, и не пустише их да уђу у град.
12 Нефтали потрча и дође између њих и мачем удари двојицу од њих, и одсече им главе једним ударцем.
13 И окрену се ка другој двојици, и гле, они су побегли, и он их потера, стиже их, удари их и погуби.
14 И синови Јаковљеви дођоше у град и видеше, и гле, онде још један зид до града, и тражећи врата зида, не могаху их наћи, и Јуда скочи на врх зида, а Симеон и Леви пођоше за њим, и сва тројица сиђоше са зида у град.
15 А Симеон и Леви побише све људе који побегоше у град да се спасу, а такође и становнике града са њиховим женама и децом, побише их оштрицом мача, и вапај града се уздизао до неба.
16 Дан и Нефталим скочише на зид да виде шта је узроковало јаук, јер су се Јаковљеви синови забринули за своју браћу и чули су становнике града како плачу и моле: „Узмите све што имамо у граду и идите, само нас немојте погубити."
17 А кад Јуда, Симеон и Леви престадоше да побијају становнике града, попеше се на зид и позваше Дана и Нефталима, који беху на зиду, и осталу браћу своју, а Симеон и Леви им јавише где се улази у град, и сви Јаковљеви синови дођоше да узму плен.
18 А синови Јаковљеви узеше плен из града Хазара, овце и говеда и имовину, и узеше све што се могло заробити, и отидоше тог дана из града.
19 А следећег дана синови Јаковљеви одоше у Сартон, јер чуше да се људи из Сартона који су остали у граду окупљају да се боре са њима јер су убили њиховог краља, а Сартон беше веома висок и утврђен град, и имао је дубок бедем који је окруживао град.
20 А стуб бедема беше дугачак око педесет лаката, а ширина му четрдесет лаката, и није било места да човек уђе у град због бедема, и синови Јаковљеви видеше бедем градски и тражеше улаз у њему, али га не могоше наћи.
21 Јер је улаз у град био позади, и сваки човек који је хтео да уђе у град долазио је тим путем и обилазио цео град, и потом је улазио у град.
22 А синови Јаковљеви видевши да не могу пронаћи пут у град, њихов гнев се веома распламса, и становници града видевши да синови Јаковљеви долазе к њима, веома их се уплаших, јер чуше за њихову снагу и шта учинише Хазару.
23 А становници града Сартона нису могли изаћи према синовима Јаковљевим након што су се окупили у граду да се боре против њих, да не би тиме ушли у град, али када су видели да им долазе према, веома су их се уплашили, јер су чули за њихову снагу и шта су учинили Хазару.
24 Тако су становници Сартона брзо уклонили мост на градском путу са његовог места, пре него што су дошли Јаковљеви синови, и донели га у град.
25 И синови Јаковљеви дођоше и траже пут у град, и не могоше га наћи, и становници града попеше се на врх зида, и видеше, и гле, синови Јаковљеви траже улаз у град.
26 А становници града грдеше синове Јаковљеве са врха зида и проклињаху их, а синови Јаковљеви чуше грдење, и веома се разбеснеше, и гнев им се у њима разгори.
27 И синови Јаковљеви се разгневише на њих, и сви устадоше и скочише преко бедема снагом своје, и својом снагом пређоше четрдесет лаката ширине бедема.
28 А кад пројоше бедем, стадоше под градским зидом и нађоше да су сва градска врата затворена гвозденим вратима.
29 И синови Јаковљеви приђоше да разбију врата градских, али становници им не допустише, јер са врха зида бацаху камење и стреле на њих.
30 А број људи који су били на зиду био је око четири стотине људи, и када су Јаковљеви синови видели да им људи из града не дозвољавају да отворе градска врата, скочили су и попели се на врх зида, а Јуда је прво отишао на источни део града.
31 А Гад и Асир пођоше за њим до западног угла града, а Симеон и Леви на север, а Дан и Рувим на југ.
32 А људи који су били на врху зида, становници града, видевши да Јаковљеви синови долазе к њима, сви побегоше са зида, сиђоше у град и сакрише се усред града.
33 А Исахар и Нефталим, који су остали под зидом, приступише и разбише градска врата, и запалише ватру на градским вратима, тако да се гвожђе истопи, и сви Јаковљеви синови уђоше у град, они и сви њихови људи, и борише се са становницима града Сартона, и побише их оштрицом мача, и нико им не одоле.
34 И побегоше из града око двеста људи, и сви одоше и сакрише се у једној кули у граду, а Јуда их прогони до куле и сруши кулу, која се сруши на људе, и сви погинуше.
35 И синови Јаковљеви пођоше путем крова те куле, и видеше, и гле, у даљини у граду беше друга јака и висока кула, а врх њен досезаше до неба, и синови Јаковљеви пожурише и сиђоше, и одоше са свим својим људима до те куле, и нађоше је пуну око триста мушкараца, жена и деце.
36 А синови Јаковљеви зададоше велики ударац оним људима у кули, и они побегоше и утекоше од њих.
37 Симеон и Леви су их гониле, када им изиђе дванаест снажних и храбрих људи са места где су се били сакрили.
38 И тих дванаест људи водише жестоку битку против Симеона и Левија, и Симеон и Леви не могоше их надвладати, и ти храбри људи разбише штитове Симеона и Левија, и један од њих удари Левијеву главу мачем, када Леви брзо стави руку на његову главу, јер

се плашио мача, и мач удари Левијеву руку, и мало је недостајало да Левијева рука буде одсечена.
39 Леви зграби мач храброг човека у руку своју, и оте га силом од човека, и удари њиме снажног човека у главу, и одсече му главу.
40 И једанаест људи приступи да се бори са Левијем, јер видеше да је један од њих убијен, и Јаковљеви синови се борише, али Јаковљеви синови нису могли да их надвладају, јер ти људи беху веома јаки.
41 А синови Јаковљеви видевши да их не могу надвладати, Симеон испусти гласан и страшан крик, и једанаест снажних људи се запрепастише гласом Симеоновог вриштања.
42 А Јуда је из даљине познао глас Симеоновог викања, а Нефталим и Јуда су потрчали са штитовима својим к Симеону и Левију и нашли су их како се боре са тим снажним људима, немоћним да их надвладају јер су им штитови били поломљени.
43 А Нефтали виде да су штитови Симеонови и Левијеви поломљени, па узе два штита од својих слугу и донесе их Симеону и Левију.
44 И Симеон, Леви и Јуда су се тог дана борили сва тројица против једанаесторице јунака до заласка сунца, али нису могли да их надвладају.
45 И то би речено Јакову, и он се јако ожали, и помоли се Господу, и он и Нефтали, син његов, отидоше против тих силних људи.
46 И Јаков приступи и затегну лук свој, и приђе близу јунацима, и уби тројицу њихових људи луком, а преосталих осам се вратише, и гле, рат се водио против њих спреда и позади, и они се веома уплашише за живот свој, и не могоше да се одрже пред синовима Јаковљевим, и побегоше испред њих.
47 И у бекству сретоше Дана и Асира који им иду у сусрет, и изненада нападоше на њих, и борише се с њима, и убише двојицу од њих, а Јуда и његова браћа пођоше за њима, и побише остатак њих, и побише их.
48 И сви Јаковљеви синови вратише се и обилазиху град, тражећи да ли могу наћи неког човека, и нађоше око двадесет младића у једној пећини у граду, и Гад и Асир их све побише, а Дан и Нефталим налете на остатак људи који су побегли и утекли се из друге куле, и све их побише.
49 А синови Јаковљеви побише све становнике града Сартона, али жене и децу оставише у граду и не побише их.
50 И сви становници града Сартона били су моћни људи, један од њих би прогонио хиљаду, а двојица не би побегла од десет хиљада осталих људи.
51 А синови Јаковљеви побише све становнике града Сартона оштрицом мача, тако да им се нико није супротставио, а жене оставише у граду.
52 А синови Јаковљеви узеше сав плен из града и заробише шта год им се прохте, и узеше стада и говеда и имовину из града, и синови Јаковљеви учинише Сартону и његовим становницима као што учинише Хазару и његовим становницима, и окренуше се и отидоше.

ПОГЛАВЉЕ 39

1 А кад синови Јаковљеви отидоше из града Сартона, прешли су око двеста лаката кад срешнуше становнике Тапнаха који им иду у сусрет, јер изиђоше да се боре с њима, јер беху побили краља Тапнаха и све његове људе.
2 Тако сви који су остали у граду Тапнаху изађоше да се боре са Јаковљевим синовима, и намеравали су да им поврате плен и пленину коју су заробили од Хазара и Сартона.
3 И остали људи из Тапнаха борили су се са синовима Јаковљевим на том месту, и синови Јаковљеви их побише, и они побегоше пред њима, и они их прогонише до града Арбелана, и сви падоше пред синовима Јаковљевим.
4 И синови Јаковљеви вратише се и дођоше у Тапнах да узму плен из Тапнаха, и кад дођоше у Тапнах чуше да су становници Арбелана изашли да их дочекају да спасу плен своје браће, и синови Јаковљеви оставише десет својих људи у Тапнаху да опљачкају град, и они изађоше према становницима Арбелана.
5 И људи из Арбелана изађоше са својим женама да се боре са синовима Јаковљевим, јер су њихове жене биле искусне у борби, и изађоше око четири стотине мушкараца и жена.
6 И сви Јаковљеви синови повикаше из свег гласа, и сви потрчаше ка становницима Арбелана, и то великим и страшним гласом.
7 И становници Арбелана чуше вику Јаковљевих синова, и њихову рику као рику лавова и као хуку мора и његових таласа.
8 Страх и ужас обузеше им срца због Јаковљевих синова, и страшно их се уплашише, и повукоше се и побегоше испред њих у град, а Јаковљеви синови их гоњаху до градских врата, и нађоше их у граду.
9 И Јаковљеви синови су се борили с њима у граду, и све њихове жене су бацале праћке на Јаковљеве синове, и борба је била веома жестока међу њима целог тог дана до вечери.
10 И синови Јаковљеви не могоше их надвладати, и синови Јаковљеви скоро беху изгинули у тој бици, и синови Јаковљеви вапише Господу и веома ојачаше пред вече, и синови Јаковљеви побише све становнике Арбелана оштрицом мача, мушкарце, жене и децу.
11 А такође и остатак народа који је побегао из Сартона, синови Јаковљеви побише у Арбелану, и синови Јаковљеви учинише Арбелану и Тапнаху као што учинише Хазару и Сартону, и када жене видеше да су сви мушкарци мртви, попеше се на кровове града и ударише синове Јаковљеве бацајући камење попут кише.
12 А Јаковљеви синови пожурише и уђоше у град, похваташе све жене и побише их оштрицом мача, а Јаковљеви синови заробише сав плен и плене, овце и говеда и говеда.
13 А синови Јаковљеви учинише Махајми као што учинише Тапнаху, Хазару и Силому, и вратише се оданде и отидоше.
14 А петог дана чуше синови Јаковљеви да су се људи из Гааса окупили против њих да се бију, јер су убили њиховог краља и њихове војводе, јер је у граду Гаасу

било четрнаест војвода, и синови Јаковљеви их све побише у првој бици.
15 И синови Јаковљеви тог дана опасаше своје оружје за рат и кренуше у бој против становника Гаса, а у Гасу беше јак и моћан народ од народа Аморејаца, и Гас беше најјачи и најбоље утврђени град од свих градова Аморејаца, и имао је три зида.
16 И синови Јаковљеви дођоше у Гас и нађоше закључана градска врата, и око пет стотина људи где стоје на врху спољашњег зида, и народ бројан као песак на обали морској, који је био у заседи за синове Јаковљеве споља, иза града.
17 И синови Јаковљеви приступише да отворе градска врата, и док се приближаваху, гле, они који беху у заседи позади града изађоше са својих места и опколише синове Јаковљеве.
18 А синови Јаковљеви беху затворени између народа Гааша, и битка се вођаше и с предњег и с задњег дела, и сви људи који беху на зиду бацаху са зида на њих стреле и камење.
19 А Јуда, видевши да су људи из Гаса постајали претешки за њих, испусти продоран и страшан крик, и сви људи из Гаса се уплаших од гласа Јудиног вапаја, и људи падаху са зида од његовог снажног крика, и сви који беху споља и из града веома се уплаших за животе своје.
20 А синови Јаковљеви још увек се приближаваху да разбију врата града, кад људи из Гаса бацаху камење и стреле на њих са врха зида и натераше их да беже са капије.
21 А синови Јаковљеви вратише се на људе из Гаса који беху с њима изван града и страшно их ударише, као да ударају тиквице, и не могоше да се одупру синовима Јаковљевим, јер их обузе страх и језа од Јудиног вриска.
22 И Јаковљеви синови побише све оне људе који беху ван града, а Јаковљеви синови се још приближаваху да уђу у град и да се боре под градским зидинама, али не могаху, јер сви становници Гаса који остадоше у граду опколише зидине Гаса са свих страна, тако да Јаковљеви синови нису могли да се приближе граду да би се борили с њима.
23 А синови Јаковљеви приђоше близу једног угла да се боре под зидом, а становници Гааса бацаху на њих стреле и камење као пљускове кише, и они побегоше испод зида.
24 А народ Гаасов који је био на зиду, видевши да Јаковљеви синови не могу да их надвладају испод зида, прекорише Јаковљеве синове овим речима говорећи:
25 Шта ти је у бици да не можеш да победиш? Зар можеш да учиниш моћном граду Гасу и његовим становницима као што си учинио градовима Амореја који нису били тако моћни? Сигурно си учинио то онима слабима међу нама и побио их на улазу у град, јер нису имали снаге када су се уплашили гласа твог викања.
26 И хоћете ли сада моћи да се борите на овом месту? Сигурно ћете овде сви погинути, а ми ћемо осветити правду оних градова које сте опустошили.
27 А становници Гааса су јако грдили Јаковљеве синове и вређали их њиховим боговима, и наставили су да бацају на њих стреле и камење са зида.
28 А Јуда и његова браћа чуше речи становника Гааса и њихов гнев се веома распламса, и Јуда завиде свом Богу због тога, и позва и рече: Господе, помози, пошаљи помоћ нама и нашој браћи.
29 И он трчаше у даљину свом снагом својом, са извученим мачем у руци, и скочи са земље и снагом своје попе се на зид, и мач му испаде из руке.
30 А Јуда викаше на зиду, и сви људи који беху на зиду се уплашише, и неки од њих падоше са зида у град и погинуше, а они који беху још на зиду, видевши Јудину снагу, веома се уплашише и побегоше у град да би спасили животе своје.
31 Неки се охрабрише да се боре са Јудом на зиду и приближише се да га убију кад видеше да Јуда нема мач у руци, и помислише да га баце са зида његовој браћи. Двадесет људи из града дође да им помогне, и опколише Јуду и сви викаху над њим, и приђоше му са извученим мачевима, и уплашише Јуду, и Јуда повика својој браћи са зида.
32 Јаков и његови синови извукоше лук испод зида и погодише тројицу људи који беху на врху зида. А Јуда непрестано вапи и повика: „Господе, помози нам, Господе, избави нас!“ И повика из свег гласа на зиду, и вапај се чуо на великој даљини.
33 И после овог крика он поново понови да виче, и сви људи који су окруживали Јуду на врху зида су се уплашили, и сваки је бацио свој мач из руке на звук Јудиног викања и његовог дрхтања, и побегли су.
34 А Јуда узе мачеве који им беху испали из руку, и Јуда се бори с њима и поби двадесет њихових људи на зиду.
35 И још увек око осамдесет мушкараца и жена пењаше се на зидине из града и сви окружише Јуду, и Господ им усади страх од Јуде у срца, тако да му се нису могли приближити.
36 И Јаков и сви који су били с њим опалише лук испод зида, и убише десет људи на зиду, и они падоше испод зида, пред Јаковом и његовим синовима.
37 А народ на зиду, видевши да је двадесет њихових људи пало, и даље су трчали према Јуди са извученим мачевима, али нису могли да му се приближе јер су се веома уплашили Јудине снаге.
38 И један од њихових јунака, по имену Аруд, приступи да удари Јуду мачем по глави, кад Јуда брзо прислони штит на главу, и мач удари штит, и он се расцепи на двоје.
39 А овај силни човек, пошто је ударио Јуду, побегао је да би спасао живот свој, уплашен од Јуде, и ноге му се оклизнуле на зиду и он паде међу синове Јаковљеве који беху испод зида, и синови Јаковљеви га ударише и убише.
40 Јуду је глава заболела од ударца снажног човека, и Јуда је замало умро од тога.
41 А Јуда повика на зиду због бола изазваног ударцем, кад га Дан чу, и гнев му се разбесне у њему, па и он устаде и оде у даљину, потрча и скочи са земље и попе се на зид свом снагом, пуном гнева.

42 А кад Дан дође на зид близу Јуде, сви људи на зиду који су стајали против Јуде побегоше, и попеше се на други зид, и бацаху стреле и камење на Дана и Јуду са другог зида, и покушаваху да их отерају са зида.
43 Стреле и камење погодише Дана и Јуду, и замало их не убише на зиду, и где год би Дан и Јуда побегли од зида, били би нападани стрелама и камењем са другог зида.
44 А Јаков и његови синови још увек беху на улазу у град испод првог зида и не могаху да затегну лук на становнике града, јер их они нису могли видети, будући на другом зиду.
45 А Дан и Јуда, када више нису могли да поднесу камење и стреле које су падале на њих са другог зида, обојица су скочили на други зид близу становника града, и када су становници града који су били на другом зиду видели да су Дан и Јуда дошли к њима на други зид, сви су повикали и сишли доле између зидова.
46 Јаков и његови синови чуше вику становника града, који су још увек били на улазу у град, и бринуше се за Дана и Јуду, које нису видели, јер су били на другом зиду.
47 А Нефталим оде са својом гневном снагом и скочи на први зид да види шта је узрок вике коју су чули у граду, а Исахар и Завулон се приближише да разбију градска врата, и отворише градска врата и уђоше у град.
48 И Нефталим скочи са првог зида на други и дође да помогне својој браћи, и становницима Гаса који беху на зиду, видевши да је Нефталим трећи који је дошао да помогне својој браћи, сви побегоше и сиђоше у град, а Јаков и сви његови синови и сви њихови младићи дођоше к њима у град.
49 А Јуда и Дан и Нефталим сиђоше са зидина у град и гоњаху становнике града, а Симеон и Леви беху споља и не знајући да су капија отворена, па одоше одатле на зид и сиђоше к својој браћи у град.
50 И становници града сви су се спустили у град, а синови Јаковљеви дођоше к њима из различитих праваца, и битка се водила против њих спреда и отпозади, и синови Јаковљеви их страшно ударише и побише око двадесет хиљада њих мушкараца и жена, нико од њих није могао да се одупре синовима Јаковљевим.
51 И крв је текла обилно по граду, као поток воде, и крв је текла као поток до спољашњег дела града и стигла је до пустиње Вет-Хорин.
52 А становници Вет-Хорина видеше из даљине крв како тече из града Гааса, и око седамдесет људи међу њима потрчаше да виде крв, и дођоше на место где је била крв.
53 И пратећи траг крви дођоше до зидина града Гааса, и видеше крв како тече из града, и чуше глас плача становника Гааса, јер се уздизао до неба, и крв је непрестано текла обилно као поток воде.
54 А сви Јаковљеви синови још увек удараху становнике Гаса и убијаху их до вечери, око двадесет хиљада мушкараца и жена, и становници Хорина рекоше: „Заиста је ово дело Јевреја, јер још увек ратују у свим градовима Амореја."
55 И ти људи пожурише и отрчаше у Бетхорин, и сваки узе своје оружје за рат, и повикаше свим становницима Бетхорина, који такође опасаше своје оружје за рат да иду и боре се са синовима Јаковљевим.
56 А кад синови Јаковљеви завршише са побијањем становника Гаса, обиђоше град да опљачкају све побијене, и дошавши у најдубљи део града и даље, сретоше три веома јака човека, који нису имали мача у руци.
57 А синови Јаковљеви дођоше на место где су били, а снажни људи побегоше, и један од њих ухвати Завулона, за кога виде да је млад и ниског раста, и свом снагом га обори на земљу.
58 Јаков потрча к њему са мачем, и Јаков га удари мачем испод слабина, и расече га на двоје, и тело паде на Завулона.
59 А други приступи и зграби Јакова да га обори на земљу, а Јаков се окрену к њему и повика му, док Симеон и Леви потрчаше и ударише га мачем по куковима и оборише га на земљу.
60 И силни човек устаде са земље са снагом разјареном гневом, а Јуда дође до њега пре него што се усправи, и удари га мачем у главу, и глава му се расцепи и он умре.
61 А трећи снажни човек, видевши да су му другови погинули, побегао је испред синова Јаковљевих, а синови Јаковљеви потерали су га по граду; и док је снажни човек бежао, нашао је један од мачева становника града, и узео га је и окренуо се синовима Јаковљевим и борио се с њима тим мачем.
62 И снажни човек отрча к Јуди да га удари мачем по глави, а Јуда није имао штита у руци; и док је циљао да га удари, Нефталим брзо узе свој штит и прислони га Јуди на главу, и мач снажног човека погоди штит Нефталимов, и Јуда избегне мач.
63 Симеон и Леви налетеше на снажног човека са својим мачевима и снажно га ударише својим мачевима, и два мача уђоше у тело снажног човека и расекоше га на два дела, по дужини.
64 И синови Јаковљеви побише тада тројицу јунака, заједно са свим становницима Гаса, и дан се ближио крају.
65 А синови Јаковљеви обилазише Гаас и узеше сав плен из града, чак ни децу и жене не оставише у животу, и синови Јаковљеви учинише Гаасу као што учинише Сартону и Силому.

ПОГЛАВЉЕ 40

1 А синови Јаковљеви одведоше сав плен из Гаса и изађоше из града ноћу.
2 Ишли су марширајући према замку Бетхорин, а становници Бетхорина ишли су у замку да их дочекају, и те ноћи су се Јаковљеви синови борили са становницима Бетхорина, у замку Бетхорин.
3 И сви становници Бетхорина беху храбри људи, ниједан од њих не хтеде да побегне испред хиљаду људи, и они се борише те ноћи око замка, и њихови викови се чуше те ноћи из даљине, и земља се тресе од њиховог викања.
4 И сви Јаковљеви синови се уплашише тих људи, јер нису били навикли да се боре у мраку, и беху веома збуњени, и Јаковљеви синови вапиху Господу говорећи:

Помози нам, Господе, избави нас да не погинемо од руку ових необрезаних људи.
5 И Господ услиши глас синова Јаковљевих, и Господ учини да велики страх и пометња обузме народ Бетхорина, и они се борише међу собом једни с другима у тами ноћи, и побише једни друге у великом броју.
6 А синови Јаковљеви, знајући да је Господ донео дух изопачености међу те људе и да се боре сваки са својим ближњим, изађоше из чета људи из Бетхорина и отидоше све до падине замка Бетхорин, и даље, и тамо се безбедно задржаше са својим младићима те ноћи.
7 И људи из Бетхорина борили су се целу ноћ, један човек са својим братом, а други са својим суседом, и викали су на све стране на тврђаву, и њихов вапај се чуо на даљину, и цела земља се затресла од њиховог гласа, јер су били моћнији од свих људи на земљи.
8 И сви становници градова Хананаца, Хетита, Аморејаца, Хивејаца и свих ханански краљева, а такође и они који су били с оне стране Јордана, чули су вику те ноћи.
9 А они рекоше: Заиста су то битке Јевреја који се боре против седам градова, који су им се приближили; и ко може да се одупре тим Јеврејима?
10 И сви становници градова ханаанских и сви који су били с оне стране Јордана, веома се уплаших синова Јаковљевих, јер рекоше: „Ево, учиниће нам се исто као што је учињено оним градовима, јер ко може да се одупре њиховој моћној сили?“
11 А вапаји Хоринита беху веома велики те ноћи и наставише да се појачавају; и тукоше се међусобно до јутра, и много их је погинуло.
12 И освану јутро, и сви Јаковљеви синови устадоше у зору и одоше на тврђаву, и побише оне који су остали од Хоринија на страшан начин, и сви бише побијени у тврђави.
13 И појави се шести дан, и сви становници Ханаана видеше из даљине све људе из Бетхорина где леже мртви у тврђави Бетхорин, разбацани унаоколо као лешеви јагњади и јараца.
14 А синови Јаковљеви поведоше сав плен који беху заробили из Гаса и одоше у Вет-Хорин, и нађоше град пун људи као песка морског, и борише се с њима, и синови Јаковљеви их тукоше тамо до вечери.
15 И синови Јаковљеви учинише Вет-Хорину као што учинише Гасу и Тапнаху, и као што учинише Хазару, Сартону и Силому.
16 А синови Јаковљеви понесоше са собом плен из Вет-Хорина и сав плен из градова, и тог дана отидоше кући у Сихем.
17 И синови Јаковљеви дођоше кући у град Сихем, и остадоше ван града, и тамо се одморише од рата, и тамо преноћише.
18 И све своје слуге заједно са свим пленом који су узели из градова, отишли су изван града и нису ушли у град, јер су рекли: „Можда ће се још више борити против нас и можда ће доћи да нас опколе у Сихему.“
19 Јаков и његови синови и њихове слуге остадоше те ноћи и следећег дана на делу поља који Јаков беше купио од Емора за пет сикала, и све што су заробили било је код њих.
20 А сав плен који су Јаковљеви синови заробили био је у делу поља, огроман као песак на обали морској.
21 А становници земље посматраху их издалека, и сви становници земље се бојаху синова Јаковљевих који учинише то, јер ниједан краљ од давнина није учинио тако нешто.
22 И седам краљева ханаанских одлучише да склопе мир са синовима Јаковљевим, јер су се веома плашили за њихове животе због синова Јаковљевих.
23 И тог дана, седмог дана, после Јафија, цар Хевронски, тајно цару Аја, цару Гаваона, цару Шалема, цару Адулама, цару Лахиса, цару Хазара и свим хананским царевима који беху под њиховом влашћу, говорећи:
24 Пођи са мном горе и дођи к мени да одемо к синовима Јаковљевим, и ја ћу склопити мир с њима и склопити споразум с њима, да не би сва твоја земља била уништена мачевима синова Јаковљевих, као што су учинили Сихему и градовима око њега, као што си чуо и видео.
25 А кад дођеш к мени, немој долазити са много људи, него нека сваки цар доведе своја три заповедника, а сваки заповедник нека доведе три своја официра.
26 И дођите сви у Хеврон, и заједно ћемо отићи код Јаковљевих синова и замолити их да склопе с нама споразум о миру.
27 И сви ти цареви учинише како им је послао цар Хевронски, јер су сви били под његовим саветом и заповеђењем, и сви цареви Ханаански окупише се да оду код Јаковљевих синова да склопе мир с њима; и синови Јаковљеви вратише се и одоше на део поља који је био у Сихему, јер нису веровали царевима земље.
28 И вратише се синови Јаковљеви и остадоше у делу поља десет дана, и нико не дође да ратује с њима.
29 А кад су Јаковљеви синови видели да нема ничега што би могло бити рата, сви су се окупили и отишли у град Сихем, а Јаковљеви синови су остали у Сихему.
30 А кад прође четрдесет дана, сви аморејски цареви сабраше се из свих својих места и дођоше у Хеврон, к Јафији, цару Хевронском.
31 А број царева који дођоше у Хеврон да склопе мир са синовима Јаковљевим био је двадесет и један цар, а број војвода који дођоше с њима био је шездесет и девет, а људи њихових сто осамдесет и девет, и сви ти цареви и људи њихови одморише се код горе Хеврон.
32 И цар Хеврона изађе са своја три капетана и девет људи, и ти цареви одлучише да оду код Јаковљевих синова да склопе мир.
33 И рекоше цару Хеврону: Иди ти пред нама са својим људима и говори у наше име синовима Јаковљевим, а ми ћемо доћи за тобом и потврдити твоје речи. И цар Хеврону учини тако.
34 А Јаковљеви синови чуше да су се сви ханански цареви окупили и одморили у Хеврону, и Јаковљеви синови послаше четворицу својих слугу као шпијуне, говорећи: Идите и шпијунирајте те цареве, и истражите и испитајте њихове људе, јесу ли малобројни или многобројни, и ако их је мало, пребројте их све и вратите се.

35 И слуге Јаковљеве одоше тајно к тим царевима и учинише како им заповедише синови Јаковљеви, и тог дана вратише се к синовима Јаковљевим и рекоше им: Дођосмо к тим царевима, а мало их је, и избројасмо их све, и гле, беше их двеста осамдесет осам, царева и људи.
36 А синови Јаковљеви рекоше: „Мало их је, зато нећемо сви изаћи к њима." А ујутру устадоше синови Јаковљеви и изабраше шездесет двојицу својих људи, и десет синова Јаковљевих пођоше с њима; и опасаше своје ратно оружје, јер рекоше: „Долазе да ратују с нама, јер нису знали да долазе да склопе мир с њима."
37 И синови Јаковљеви отидоше са својим слугама на врата Сихема, према оним царевима, а њихов отац Јаков беше с њима.
38 А кад изиђоше, гле, цар Хевронски и његова три војводе и девет људи с њим иду путем против синова Јаковљевих. И синови Јаковљеви подигоше очи своје и видеше из даљине Јафију, цара Хевронског, са његовим војводама где им долази према њима. А синови Јаковљеви стадоше на месту Сихемских врата и не пођоше.
39 И цар Хеврона настави напредовати, он и његови војводе, док се није приближио синовима Јаковљевим, и поклонише им се он и његови војводе до земље, и цар Хеврона седе са својим војводама пред Јаковом и његовим синовима.
40 А синови Јаковљеви рекоше му: „Шта те је снашло, царе Хевронски? Зашто си данас дошао к нама? Шта тражиш од нас?" А цар Хевронски рече Јакову: „Молим те, господару мој, сви цареви Хананских дошли су данас да склопе мир с тобом."
41 А синови Јаковљеви чуше речи цара Хевронског и не хтедоше да пристану на његове предлоге, јер синови Јаковљеви не вероваше у њега, јер замишљаху да им је цар Хевронски говорио превару.
42 А цар Хевронски сазнаде из речи синова Јаковљевих да они не верују његовим речима, и цар Хевронски приђе ближе Јакову и рече му: Молим те, господару мој, буди сигуран да су сви ови цареви дошли к теби у миру, јер нису дошли са свим својим људима, нити су понели своје ратно оружје са собом, јер су дошли да траже мир од мог господара и његових синова.
43 А синови Јаковљеви одговорише цару Хевронском говорећи: Пошаљи свим тим царевима, и ако нам говориш истину, нека сваки од њих дође појединачно пред нас, а ако дођу к нама ненаоружани, тада ћемо знати да траже мир од нас.
44 А Јафија, цар Хевронски, посла једног од својих људи к царевима, и сви дођоше пред синове Јаковљеве и поклонише им се до земље, а ти цареви седоше пред Јакова и синове његове, и рекоше им говорећи:
45 Чули смо све што си учинио царевима Амореја својим мачем и веома снажном руком, тако да нико није могао да се одржи пред тобом, и бојали смо се тебе за живот свој, да нам се не догоди као што се догодило њима.
46 Зато смо дошли к теби да склопимо споразум о миру између нас, а сада зато склопи с нама завет мира и истине, да се нећеш мешати у наше ствари, као што се ни ми нисмо мешали у твоје.
47 И Јаковљеви синови знадоше да су заиста дошли да траже мир од њих, и Јаковљеви синови их послушаше и склопише са њима завет.
48 И синови Јаковљеви заклеше им се да се неће мешати с њима, и сви цареви ханански заклеше им се такође, и синови Јаковљеви учинише их данеком од тог дана па надаље.
49 И после тога сви војводе тих краљева дођоше са својим људима пред Јакова, носећи дарове у рукама за Јакова и његове синове, и поклонише му се до земље.
50 А ти краљеви тада наговараху Јаковљеве синове и моле их да врате сав плен који су заробили из седам градова Аморејаца, и Јаковљеви синови учинише тако, и вратише све што су заробили, жене, децу, стоку и сав плен који су заробили, и отпустише их, и они одоше сваки у свој град.
51 И сви ови краљеви поново се поклонише синовима Јаковљевим, и послаше им или донесоше много дарова у те дане, и синови Јаковљеви отпустише те краљеве и њихове људе, и они одоше мирно од њих у своје градове, а и синови Јаковљеви вратише се кући својој, у Сихем.
52 И од тог дана па надаље владаше мир између синова Јаковљевих и царева хананских, све док синови Израиљеви нису дошли да наследе земљу хананску.

ПОГЛАВЉЕ 41

1 А кад се промена године промени, синови Јаковљеви отидоше из Сихема и дођоше у Хеврон, код оца свог Исака, и онде се настанише, али своја стада и говеда хранише сваки дан у Сихему, јер је онде у то време била добра и богата паша, и Јаков и синови његови и цело њихово домаћинство живеше у долини Хевронској.
2 У те дане, те године, сто шесте године живота Јаковљева, десете године откако Јаковљев дође из Падан-Арама, умре Лија, жена Јаковљева; имала је педесет и једну годину кад умре у Хеврону.
3 Јаков и његови синови сахранише је у пећини на пољу Махпела, које је у Хеврону, које је Аврам купио од Хетових синова, за посед гробног места.
4 И синови Јаковљеви живеше са својим оцем у долини Хеврону, и сви становници земље познадоше њихову снагу и њихова слава се прочу по целој земљи.
5 А Јосиф, син Јаковљев, и брат његов Венијамин, синови Рахеле, жене Јаковљеве, беху још млади у то време и не излазиху са својом браћом током њихових битака по свим градовима Аморејаца.
6 А када Јосиф виде снагу своје браће и њихову величину, похвали их и узвиси, али себе сматра већим од њих и узвиси се изнад њих; а Јаков, његов отац, волео га је више од било ког свог сина, јер је био син његове старости, и из љубави према њему, начинио му је хаљину многобојну.
7 А када је Јосиф видео да га отац његов воли више него браћу његову, наставио је да се уздиже изнад своје браће и доносио је оцу свом зле гласове о њима.
8 А синови Јаковљеви, видевши све Јосифово понашање према њима и да га је њихов отац волео

више од свих њих, омрзнуше га и нису могли мирно разговарати с њим све дане.
9 А Јосиф је имао седамнаест година, и још увек се уздизао изнад своје браће и размишљао је да се уздигне изнад њих.
10 У то време сањао је сан, па је дошао к својој браћи и испричао им свој сан, и рекао им је: Сањао сам сан, и гле, сви смо везали снопове у пољу, и мој сноп се подигао и пао на земљу, а ваши снопови су га окружили и поклонили му се.
11 А браћа његова одговорише му и рекоше му: Шта значи овај сан који си сањао? Зар мислиш у срцу свом да царујеш или да владаш над нама?
12 И он опет дође и исприча ту ствар свом оцу Јакову, а Јаков пољуби Јосифа кад чу ове речи из његових уста, и Јаков благослови Јосифа.
13 А кад су Јаковљеви синови видели да је њихов отац благословио Јосифа и пољубио га, и да га веома воли, постали су љубоморни на њега и још више су га мрзели.
14 А после овога Јосиф сања други сан и исприча сан свом оцу у присуству своје браће, и рече Јосиф свом оцу и браћи: Ево, опет сам сањао сан, и гле, сунце и месец и једанаест звезда поклонише ми се.
15 А отац његов чу Јосифове речи и његов сан, и видевши да његова браћа мрзе Јосифа због тога, Јаков укори Јосифа пред његовом браћом због тога, говорећи: Шта значи овај сан који си сањао, и то што се хвалиш пред својом браћом која су старија од тебе?
16 Замишљаш ли у срцу своме да ћемо ја и твоја мајка и твојих једанаесторо браће доћи и поклонити ти се, кад тако говориш?
17 А његова браћа су му завидела због његових речи и снова, и наставили су да га мрзе, а Јаков је чувао снове у свом срцу.
18 А синови Јаковљеви одоше једног дана да пасу овце свог оца у Сихему, јер су још увек били пастири у то време; и док су синови Јаковљеви тог дана пасли у Сихему, они се задржаше, и време сакупљања стоке је прошло, а они још нису стигли.
19 А Јаков виде да му синови касне у Сихему, и рече у себи: Можда су се Сихемљани дигли да се боре против њих, зато су данас оклевајући да дођу.
20 Јаков позва Јосифа, сина свога, и заповеди му говорећи: „Ево, браћа твоја данас пасу у Сихему, и још се нису вратили; иди сада, дакле, види где су, и јави ми како је браћа твоја и како је стадо.
21 И Јаков посла сина свога Јосифа у долину Хеврон, и Јосиф дође по своју браћу у Сихем, и не нађе их, и Јосиф обиђе поље које је близу Сихема да види куда су му браћа скренула, и изгуби пут у пустињи, и није знао којим путем да иде.
22 И анђео Господњи га нађе где лута путем према пољу, и Јосиф рече анђелу Господњем: „Тражим браћу своју; ниси ли чуо где пасу?“ А анђео Господњи рече Јосифу: „Видео сам твоју браћу како овде пасу и чуо сам их где говоре да ће ићи да пасу у Дотану.“
23 И Јосиф послуша глас анђела Господњег, и оде к својој браћи у Дотан, и нађе их у Дотану где пасу стадо.
24 А Јосиф оде к својој браћи, и пре него што им се приближи, они одлучише да га убију.
25 А Симеон рече својој браћи: „Ево, човек из снова долази нам данас, па зато сада дођите да га убијемо и бацимо у једну од јама које су у пустињи, и када га његов отац буде тражио од нас, рећи ћемо да га је прождерла зла звер.“
26 А Рувим чу речи своје браће о Јосифу и рече им: „Не чините то, јер како ћемо се угледати на нашег оца Јакова? Баците га у ову јаму да тамо умре, али не пружајте руку на њега да пролијете његову крв; а Рувим рече ово да би га избавио из њихових руку, да би га вратио његовом оцу.“
27 А кад Јосиф дође к својој браћи, седе пред њима, а они устадоше на њега, зграбише га и оборише га на земљу, и скидоше му шарену хаљину коју је имао на себи.
28 И ухватише га и бацише га у јаму, а у јами није било воде, него змије и шкорпије. А Јосиф се уплаши змија и шкорпија који беху у јами. И Јосиф повика из свег гласа, и Господ сакри змије и шкорпије по странама јаме, и они не учинише Јосифу никакво зло.
29 А Јосиф повика из јаме својој браћи и рече им: Шта сам вам учинио и у чему сам сагрешио? Зашто се не бојите Господа због мене? Зар нисам од ваших костију и меса, и зар није Јаков ваш отац, отац мој? Зашто ми данас то чините и како ћете се угледати на нашег оца Јакова?
30 И он је наставио да виче и дозива своју браћу из јаме, и говорио је: О Јуда, Симеоне и Леви, браћо моја, подигните ме из места таме у које сте ме ставили, и дођите данас да се сажалите на мене, ви децо Господња и синови Јакова оца мог. И ако сам вам сагрешио, зар нисте ви синови Аврама, Исака и Јакова? Ако су видели сироче, сажалили су се на њега, или онога који је био гладан, дали су му хлеб да једе, или онога који је био жедан, дали су му воде да пије, или онога који је био гол, покривали су га одећом!
31 И како ћеш онда ускратити сажаљење према свом брату, јер сам ја од твојег меса и костију, и ако сам ти сагрешио, сигурно ћеш то учинити због мог оца!
32 А Јосиф изговори ове речи из јаме, и браћа његова не могоше га слушати, нити приклонише уши своје речима Јосифовим, а Јосиф плакаше и јецаше у јами.
33 А Јосиф рече: „О, кад би отац мој данас сазнао дело које су ми учинила браћа моја и речи које су ми данас рекли.“
34 И сва његова браћа чуше његово плач и плакање у јами, и његова браћа одоше и склонише се из јаме, да не би чули Јосифово плач и његов плач у јами.

ПОГЛАВЉЕ 42

1 И они одоше и седоше на другу страну, отприлике на домет лука и стреле, и седоше тамо да једу хлеб, и док су јели, саветоваху се шта ће учинити с њим, да ли да га убију или да га врате оцу његовом.
2 Док су се саветовали, подигли су очи и видели: гле, чета Исмаилћана долази издалека путем за Гилад, силазећи у Египат.
3 А Јуда им рече: „Каква ће нам корист бити ако убијемо брата свога? Можда ће га Бог затражити од нас; ово је, дакле, савет који је предложен у вези са њим,

шта ћете му учинити: Ево ове групе Исмаиљаца како силазе у Египат,“
4 Зато сада хајде да им га предамо, и нека наша рука не буде на њему, јер ће га они одвести са собом, и он ће се изгубити међу народом земље, и нећемо га погубити својим рукама. И предлог се допао његовој браћи и они су учинили по речи Јудиној.
5 И док су они расправљали о овој ствари, и пре него што је чета Исмаилћана дошла до њих, седам трговаца из Мадијана прође поред њих, и док су пролазили, ожеднеше, и подигоше очи своје и видеше јаму у којој је Јосиф био зазидан, и погледаше, и гле, свакојаке врсте птица беше на њему.
6 А ови Мадијанци отрчаше до јаме да пију воду, јер мислише да је у њој вода, и дошавши пред јаму чуше Јосифов глас где плаче и плаче у јами, и погледаше доле у јаму, и видеше и гле, тамо је био младић лепог изгледа и лепог стаса.
7 И повикаше га и рекоше: „Ко си ти и ко те довео овамо и ко те ставио у ову јаму у пустињи?“ И сви помогоше да подигну Јосифа, и извукоше га напоље, и изведоше га из јаме, и узеше га и отидоше на пут, пролазећи поред његове браће.
8 А ови им рекоше: Зашто то чините, да нам узмете нашег слугу и одете? Заиста смо бацили овог младића у јаму зато што се побунио против нас, а ви долазите и извлачите га и одводите; сада нам вратите нашег слугу.
9 А Мадијанци одговорише и рекоше синовима Јаковљевим: Је ли ово ваш слуга или вам овај човек служи? Можда сте сви његови слуге, јер је лепши и лепши од свих вас, па зашто нам сви говорите лажи?
10 Зато сада нећемо слушати твоје речи нити ћемо те слушати, јер смо нашли младића у јами у пустињи и узели га; зато ћемо ићи даље.
11 И сви Јаковљеви синови приступише им и устадоше к њима и рекоше им: „Вратите нам нашег слугу, и зашто ћете сви погинути од оштрице мача?“ А Мадијанци повикаше против њих, извукоше мачеве и приступише да се боре са Јаковљевим синовима.
12 И гле, Симеон устаде са свог места против њих, и скочи на земљу и извука мач свој и приђе Мадијанима и испусти страшан вик пред њима, тако да се његов викање чуло из даљине, и земља се затресла од Симеоновог викања.
13 А Мадијанци се уплаших због Симеона и буке његове вике, падоше ничице и веома се уплаших.
14 А Симеон им рече: Заиста, ја сам Симеон, син Јакова Јеврејина, који сам са својим братом сам разорио град Сихем и градове Аморејске; тако ће и мени Бог учинити, да ако би сва ваша браћа, народ Мадијански, и цареви хананскi, дошли с вама, не би могли да се боре против мене.
15 А сада нам врати младића кога си узео, да не дам твоје тело птицама небеским и зверима земаљским.
16 А Мадијанци се још више уплаших Симеона, и приступише синовима Јаковљевим са страхом и престрављењем, и са тужним речима говорећи:
17 Сигурно си рекао да је младић твој слуга и да се побунио против тебе, и зато си га бацио у јаму; шта ћеш онда учинити са слугом који се побуни против свог господара? Сада га, дакле, продај нам, и ми ћемо ти дати све што ти је потребно за њега; а Господу је било мило да то учини да синови Јаковљеви не убију свог брата.
18 А Мадијанци видеше да је Јосиф лепог изгледа и лепог стаса; желели су га у срцу и хтели су да га откупе од његове браће.
19 И синови Јаковљеви послушаше Мадијанце и продадоше им свог брата Јосифа за двадесет сребрњака, а њихов брат Рувим не беше с њима, па Мадијанци узеше Јосифа и наставише свој пут у Галаад.
20 Ишли су путем, а Мадијанци се покајаше што су учинили што су купили младића, па рекоше једни другима: Шта смо то учинили што смо отели овог младића од Јевреја, који је лепог изгледа и лепог стаса?
21 Можда је овај младић украден из земље Јевреја, па зашто смо онда ово урадили? И ако га буду тражили и нађу у нашим рукама, погинућемо од њега.
22 Сада су нам га сигурно продали храбри и моћни људи, снагу једног од њих чију си данас видео; можда су га украли из његове земље својом снагом и својом снажном руком, и зато су нам га продали за малу цену коју смо им дали.
23 И док су тако разговарали међу собом, погледаше, и гле, чета Исмаилјана која је долазила најпре, и коју су синови Јаковљеви видели, напредовала је према Мадијанима, и Мадијанци рекоше један другом: Хајде да продамо овог младића чета Исмаилјана који долазе према нама, и узећемо за њега оно мало што смо дали за њега, и бићемо избављени од његовог зла.
24 И учинише тако, и стигоше до Исмаилћана, а Мадијанци продадоше Јосифа Исмаилћанима за двадесет сребрњака које су дали за њега његовој браћи.
25 А Мадијанци су кренули својим путем ка Галаду, а Исмаилћани су узели Јосифа и пустили га да јаше на једној од камила, и водили су га у Египат.
26 И Јосиф чу да Исмаилћани иду у Египат, и Јосиф туговаше и плакаше због тога што ће бити тако далеко од земље Ханана, од свог оца, и горко плакаше док је јахао на камили, и један од њихових људи га је приметио и натерао га да сиђе са камиле и хода пешке, и упркос томе Јосиф је наставио да плаче и плаче, и рекао је: О оче мој, оче мој.
27 И један од Исмаилићана устаде и удари Јосифа по образу, а он и даље плаче; а Јосиф се умори на путу и не можеше да иде због горчине у души својој, и сви га ударише и муче на путу, и плашише га да би престао да плаче.
28 И Господ је видео Јосифову амбицију и његову невољу, и Господ је на те људе оборио таму и пометњу, и рука свакога ко га је ударао се усахла.
29 И рекоше један другом: Шта нам је то Бог учинио на путу? А нису знали да их је то снашло због Јосифа. И људи наставише путем и прођоше путем Ефрате где је Рахела сахрањена.
30 И Јосиф стиже до гроба своје мајке, и Јосиф пожури и отрча до гроба своје мајке, и паде на гроб и заплака.
31 И Јосиф гласно вапи на гробу своје мајке говорећи: О мајко моја, мајко моја, о ти која си ме родила! Пробуди се сада и устани и види сина свога како је продат у роба, а нико му се не сажали.

32 Устани и погледај сина свог, плачи са мном због мојих невоља и погледај срце моје браће.
33 Пробуди мајку моју, пробуди се, пробуди се из сна свог за мене, и управљај својим биткама против браће моје! О, како су ме скинули са хаљине, и већ два пута ме продали за ропство, и одвојили ме од оца мог, и нема никога да ме сажали.
34 Устани и изнеси свој случај против њих пред Бога, и види кога ће Бог оправдати на суду, а кога ће осудити.
35 Устани, мајко моја, устани, пробуди се из сна свога и види мог оца како му је душа са мном данас, и утеши га и смири његово срце.
36 И Јосиф настави да говори ове речи, и Јосиф гласно плака и горко плака на гробу своје мајке; и престаде да говори, и од горчине срца укочи се као камен на гробу.
37 И Јосиф чу глас како му говори из под земље, који му одговори са горчином у срцу, и гласом плача и молитве овим речима:
38 Сине мој, сине мој Јосифе, чуо сам глас твог плача и глас твог јаукања; видео сам твоје сузе; познајем твоје невоље, сине мој, и жали ме због тебе, и мојој тузи се додаје велика туга.
39 Зато сада, сине мој, Јосифе, сине мој, надај се Господу и чекај га и не бој се, јер је Господ с тобом, избавиће те из сваке невоље.
40 Устани, сине мој, сиђи у Египат са својим господарима и не бој се, јер је Господ с тобом, сине мој.“ А она је наставила да говори Јосифу те речи, и ћутала је.
41 А Јосиф чу ово, и веома се зачуди томе, и настави да плаче; и после тога један од Исмаилћана га виде где плаче и јеца на гробу, и разгњеви се на њега, и отера га оданде, и удари га и прокле га.
42 А Јосиф рече људима: Нека нађем милост пред вама да ме вратите у кућу оца мог, и он ће вам дати обилно богатство.
43 А они му одговорише говорећи: „Зар ниси роб и где ти је отац? Кад би имао оца, не би већ два пута био продат као роб за тако малу цену.“ И њихов гнев се још увек распламсавао против њега, и наставише да га ударају и кажњавају, а Јосиф горко плака.
44 И Господ виде Јосифову невољу, и Господ поново удари ове људе, и казни их, и Господ учини да их тама обавије на земљи, и муње севаху и гром тутњаше, и земља се тресе од гласа грома и јаког ветра, и људи се уплаше и нису знали куда да иду.
45 А звери и камиле стајаше мирно, и они их водише, али оне не хтедоше да иду, него их удараше, и оне се савише на земљу; и људи рекоше један другом: Шта нам је то Бог учинио? Какви су наши преступи и какви су наши греси да нас је ово снашло?
46 А један од њих одговори и рече им: Можда нам се ово данас догодило због греха што смо мучили овог роба; зато га сада снажно замолите да нам опрости, и тада ћемо знати због кога нас сналази ово зло, и ако се Бог сажали на нас, тада ћемо знати да нам све ово долази због греха што смо мучили овог роба.
47 И људи учинише тако, и преклињаху Јосифа и наваљиваху га да им опрости; и рекоше: Сагрешисмо Господу и теби, зато сада удостоји да замолиш Бога свога да уклони ову смрт између нас, јер смо му сагрешили.
48 И Јосиф учини по речима њиховим, и Господ услиши Јосифа, и Господ отклони пошаст коју беше нанео тим људима због Јосифа, и звери се дигоше са земље и поведе их, и они одоше даље, и бесна олуја се стиша и земља се смири, и људи наставише своје путовање да сиђу у Египат, и људи знадоше да их је ово зло снашло због Јосифа.
49 И рекоше један другом: „Ево, знамо да нас је због његове невоље снашло ово зло; зашто дакле да навучемо ову смрт на своје душе? Хајде да се посаветујемо шта да учинимо са овим слугом.“
50 А један одговори и рече: Сигурно нам је рекао да га вратимо његовом оцу; зато хајде сада, хајде да га одведемо назад и да пођемо на место које нам каже, и да узмемо од његове породице цену коју смо дали за њега, па ћемо онда отићи.
51 А један одговори поново и рече: Ево, овај савет је веома добар, али не можемо тако учинити јер је пут веома далеко од нас, и не можемо скренути са нашег пута.
52 А други одговори и рече им: Ово је савет који треба усвојити, нећемо одступити од њега; ево, данас идемо у Египат, и када дођемо у Египат, продаћемо га тамо по високој цени, и бићемо избављени од његовог зла.
53 И то се људима допало и они су тако учинили, и наставили су свој пут у Египат са Јосифом.

ПОГЛАВЉЕ 43

1 А кад синови Јаковљеви продадоше свог брата Јосифа Мадијанцима, срца им се потресе због њега, и покајаше се за своја дела, и тражећи га да га врати, али га не могаху наћи.
2 И Рувим се врати у јаму у коју је Јосиф био бачен, да га извади и врати његовом оцу. Рувим је стајао поред јаме и није чуо ни речи, и позвао је Јосифа! Јосифе! и нико није одговорио нити проговорио ни реч.
3 А Рувим рече: „Јосиф је умро од страха, или је нека змија проузроковала његову смрт.“ И Рувим сиђе у јаму и тражи Јосифа, али га не нађе у јами, па поново изађе.
4 И Рувим раздера своје хаљине и рече: Детета нема, па како ћу помирити оца свог због њега ако је мртав? И оде к браћи својој и нађе их како тугују због Јосифа и саветују се како да помире оца свог због њега. И Рувим рече браћи својој: Дошао сам до јаме и гле, Јосифа нема тамо. Шта ћемо онда рећи оцу нашем, јер ће мој отац само тражити дечака од мене.
5 А браћа му одговорише говорећи: Тако и тако смо учинили, и срца наша се касније потресоше због овог чина, и сада седимо да тражимо изговор како ћемо помирити оца нашег с тим.
6 А Рувим им рече: Шта сте то урадили да спустите седу косу нашег оца у тузи у гроб? Није добро то што сте урадили.
7 И Рувим седе с њима, и сви устадоше и заклеше се једни другима да неће рећи Јакову ову ствар, и сви рекоше: Човек који ово каже нашем оцу или његовом

дому, или који ово јави било ком од деце земље, сви ћемо устати против њега и убити га мачем.
8 А синови Јаковљеви бојаху се једни других због тога, од најмлађег до најстаријег, и нико не проговори ни речи, и кришe ту ствар у својим срцима.
9 И после тога седоше да одлуче и смисле шта да кажу свом оцу Јакову о свему томе.
10 А Исахар им рече: „Ево вам савета, ако вам се чини добро да то учините: узмите Јосифову хаљину, раздерите је, закољите јаре и умочите га у његову крв.“
11 И пошаљите то нашем оцу, и када га види, рећи ће да га је прождерла зла звер, зато поцепајте његову хаљину и гле, крв ће му бити на хаљини, и тиме ћемо бити слободни од мрмљања нашег оца.
12 И Исахаров савет им се свиде, и послушаше га и учинише по речи Исахаровој коју им је саветовао.
13 И брзо узеше Јосифову хаљину и раздераше је, и заклаше јаре, и умочише хаљину у крв јарета, и згазише је у прашину, и послаше хаљину свом оцу Јакову по Нефталиму, и заповедише му да каже ове речи:
14 Скупили смо стоку и стигли смо до пута за Сихем и даље, када смо нашли ову хаљину на путу у пустињи, натопљену крвљу и прашином; сада знај да ли је то хаљина твог сина или не.
15 Нефталим оде и дође к оцу своме, и он му даде хаљину, и рече му све речи које му заповедише браћа његова.
16 А Јаков угледа Јосифову хаљину и позна је, и паде ничице на земљу, и постаде нем као камен, а потом устаде и повика јаким, плачућим гласом и рече: То је хаљина мог сина Јосифа!
17 Јаков пожури и посла једног од својих слугу к синовима својим, који одоше к њима и нађе их где иду путем са стадом.
18 А синови Јаковљеви дођоше к оцу своме увече, и гле, одећа им беше раздерана и прашина на главама им, и нађоше оца свога где виче и плаче из свег гласа.
19 А Јаков рече синовима својим: Реците ми заиста какво сте ми зло данас изненада нанели? А они одговорише оцу свом Јакову говорећи: Ишли смо данас пошто је стадо било сакупљено, и дошли смо до града Сихема путем у пустињи, и нашли смо ову хаљину испуњену крвљу на земљи, и знали смо то и послали смо к теби ако можеш да знаш.
20 А Јаков чу речи својих синова и повика из свег гласа и рече: То је хаљина мог сина, зла звер га је прождерла; Јосиф је растргнут, јер сам га данас послао да види јеси ли добро с тобом и јесу ли добро стада и да ми донесе вест од тебе, и он је отишао како сам му заповедио, и ово му се догодило данас док сам мислио да је мој син с тобом.
21 А синови Јаковљеви одговорише и рекоше: Није дошао к нама, нити смо га видели откако смо отишли од тебе до сада.
22 А кад Јаков чу њихове речи, поново повика гласно, и устаде и раздере своје хаљине, и стави кострет на своје бедра, и горко заплака и туговаше и подиже глас свој у плачу и повика и рече ове речи:
23 Јосифе, сине мој Јосифе, послао сам те данас да се побринем за добробит твоје браће, а ево, растргнут си; мојом руком се ово догодило мом сину.
24 Жао ми је због тебе, Јосифе, сине мој, жао ми је због тебе; како си ми био сладак за живота, а сада како ми је горка твоја смрт.
25 0 да сам ја умро уместо тебе, Јосифе, сине мој, јер ме јако жали због тебе, сине мој, сине мој. Јосифе, сине мој, где си и куда си одвучен? Устани, устани са свог места и дођи и види моју тугу због тебе, сине мој Јосифе.
26 Дођи сада и изброј сузе које ми теку из очију низ образе моје, и донеси их пред Господа, да се његов гнев одврати од мене.
27 0 Јосифе, сине мој, како си пао, од руке онога од кога нико није пао од почетка света до данас; јер си погинуо ударцем непријатеља, нанетим са окрутношћу, али сигурно знам да ти се ово догодило, због мноштва мојих грехова.
28 Устани сада и види колико је горка моја невоља за тебе, сине мој, иако те ја нисам одгајио, нити те обликовао, нити ти дао дах и душу, него је Бог који те је обликовао и сазидао твоје кости и обложио их месом, и удахнуо ти у ноздрве дах живота, и онда те је дао мени.
29 Заиста, Бог који те је мени дао, он те је од мене узео, и ово те је задесило.
30 И Јаков настави да говори сличне речи о Јосифу, и горко заплака; паде на земљу и утихну.
31 И сви Јаковљеви синови видевши невољу свог оца, покајаше се за оно што учинише и горко плакаше.
32 И Јуда устаде и подиже очеву главу са земље, и стави је себи на крило, и обриса очеве сузе са образа својих, и Јуда плака веома великим плачем, док му је очева глава лежала на крилу, непомична као камен.
33 А синови Јаковљеви видеше невољу свог оца, и подигоше глас свој и наставише да плачу, а Јаков је још увек лежао на земљи непомично као камен.
34 И сви његови синови и његове слуге и деца његових слугу устадоше и стадоше око њега да га утеше, али он не хтеде да се утеши.
35 И цео Јаковљев дом устаде и туговаше веома због Јосифа и невоље свог оца. Вест дође до Исака, сина Аврама, Јаковљевог оца, и он горко плака због Јосифа, он и цео његов дом, и оде из места где је живео у Хеврону, и његови људи с њим, и теши Јакова, свог сина, а он не хтеде да се утеши.
36 А после тога, Јаков устаде са земље, и сузе му текоше низ образе, и рече синовима својим: Устаните и узмите мачеве своје и лукове своје, и идите у поље и потражите да ли можете пронаћи тело мог сина и донети ми га да га сахраним.
37 Молим вас, потражите и међу зверима и ловите их, и оно што прво дође пре него што зграбите и донесете ми, можда ће се Господ данас сажалити на моју невољу и припремити пред вама оно што је растргло мог сина, и довести ми то, и ја ћу осветити право сина свог.
38 И синови његови учинише како им је отац заповедио, и устадоше рано ујутру, и сваки узе свој мач и лук у руку, и изађоше у поље да лове звери.

39 А Јаков је још увек гласно плакао и плакао и ходао тамо-амо по кући и пљескао рукама говорећи: Јосифе, сине мој, Јосифе, сине мој!
40 А синови Јаковљеви одоше у пустињу да ухвате животиње, и гле, вук им дође, и они га ухватише и доведоше га свом оцу, и рекоше му: Ово је први кога смо нашли, и доведосмо га к теби као што си нам заповедио, а тело твог сина нисмо могли да нађемо.
41 Јаков узе звер из руку својих синова, и повика гласно и плачући, држећи звер у руци својој, и рече звери са горким срцем: Зашто си прождерла мог сина Јосифа, и како се ниси уплашила Бога земље ни моје невоље за мог сина Јосифа?
42 И прождирао си ми сина ни за шта, јер није починио никакво насиље, и тиме си ме учинио кривим због њега, зато ће Бог захтевати онога ко је прогоњен.
43 И Господ отвори уста звери да утеши Јакова речима својим, а она одговори Јакову и рече му ове речи,
44 Тако жив Бог који нас је створио на земљи, и тако жива душа твоја, господару мој, нисам видео твог сина, нити сам га растргао, него сам из далеке земље дошао да тражим свог сина који је данас отишао од мене, и не знам да ли је жив или мртав.
45 И дођох данас у поље да тражим сина свог, и ваши синови ме нађоше, ухватише ме и повећаше моју тугу, и данас ме доведоше пред вас, и ево, рекао сам вам све своје речи.
46 И сада, сине човечији, у твојим сам рукама, и учини са мном данас како ти се чини добро, али тако ми Бога који ме је створио, нисам видео сина твог, нити сам га растргао, нити је месо човечије ушло у уста моја све дане живота мог.
47 А кад Јаков чу речи звери, веома се запрепасти, и испусти звер из своје руке, и она оде својим путем.
48 А Јаков је и даље гласно плакао и плакао за Јосифом дан за даном, и туговао је за својим сином много дана.

ПОГЛАВЉЕ 44

1 А синови Исмаилови, који су купили Јосифа од Мадијанаца, који су га купили од његове браће, отишли су у Египат са Јосифом, и дошли су на границе Египта, и када су се приближили Египту, срели су четири човека од синова Медана, сина Аврамовог, који су изашли из земље египатске на пут.
2 А Исмаилћани им рекоше: „Хоћете ли да купите овог роба од нас?“ А они рекоше: „Предајте нам га.“ И предадоше им Јосифа, и видеше га да је веома леп младић и купише га за двадесет шекела.
3 И Исмаилћани наставише свој пут у Египат, а и Меданци се вратише тог дана у Египат, и Меданци рекоше једни другима: „Ево, чули смо да Петефриј, фараонов дворјанин, заповедник страже, тражи доброг слугу који ће стајати пред њим да му служи и да га постави надгледатељем његове куће и свега што му припада.“
4 Хајде да му га продамо за оно што желимо, ако нам може дати оно што нам је потребно.
5 А ови Медањани одоше и дођоше у кућу Потифарову, и рекоше му: Чули смо да тражиш доброг слугу да ти служи. Ево, имамо слугу који ће ти се свидети, ако нам можеш дати шта год желимо, па ћемо ти га продати.
6 А Петефриј рече: Доведи га пред мене да га видим, и ако ми буде мио, даћу ти шта ти затреба за њега.
7 А Меданци одоше и доведоше Јосифа и поставише га пред Потифара, и он га виде, и веома му се свиђаше, и Потифар им рече: Реците ми шта тражите за овог младића?
8 А они рекоше: „Тражимо за њега четири стотине сребрњака.“ А Петефриј рече: „Даћу ти ако ми донесеш запис о његовој продаји и испричаш ми његову историју, јер можда је украден, јер овај младић није ни роб ни син роба, него видим на њему изглед лепог и згодног човека.“
9 А Меданци одоше и доведоше му Исмаиљце који им га продадоше, и рекоше му говорећи: Он је роб и продадосмо им га.
10 И Петефриј чу речи Исмаилћана кад даде сребро Меданима, и Меданци узеше сребро и отидоше на пут, а и Исмаилћани се вратише кући.
11 И Петефриј узе Јосифа и одведе га у своју кућу да му служи, и Јосиф нађе милост у очима Петефријиним, и он му повери се, и постави га надгледаоцем над својом кућом, и све што му је припадало предаде му у руке.
12 И Господ је био с Јосифом и он је постао успешан човек, и Господ је благословио дом Потифаров због Јосифа.
13 И Потифар је оставио све што је имао у рукама Јосифовим, а Јосиф је био тај који је регулисао ствари уласком и изласком, и све је било регулисано по његовој жељи у кући Потифаровој.
14 А Јосиф беше осамнаест година стар, младић лепих очију и лепог изгледа, и таквог као он није било у целој земљи египатској.
15 У то време, док је он био у кући свог господара, улазећи и излазећи из куће и служећи свом господару, Зелика, жена његовог господара, подиже поглед према Јосифу и погледа га, и гле, беше то младић леп и лепе стасе.
16 И она је у срцу своме пожелела његову лепоту, и душа јој је била привржена Јосифу, и заводила га је дан за даном, и Зелика је свакодневно наговарала Јосифа, али Јосиф није подигао очију да види жену свог господара.
17 А Зелика му рече: Како је леп твој изглед и стаса! Заиста сам погледала све робове и нисам видела тако лепу робињу као што си ти. А Јосиф јој рече: Заиста, онај који је створио мене у утроби мајке моје, створио је цео људски род.
18 А она му рече: Како су лепе очи твоје, којима си заслепио све становнике Египта, мушкарце и жене. А он јој рече: Како су лепе док смо живи, али кад би их видела у гробу, сигурно би се удаљила од њих.
19 А она му рече: Како су лепе и пријатне све твоје речи! Узми сада, молим те, харфу која је у кући, и свирај рукама својим, да чујемо твоје речи.
20 А он јој рече: Како су лепе и пријатне речи моје кад говорим хвалу Богу своме и слави његовој. А она му рече: Како је лепа коса твоје главе! Ево златног чешаља који је у кући, узми га и увиј косу своје главе.

21 А он јој рече: Докле ћеш говорити ове речи? Престани да ми говориш ове речи, него устани и посвети се својим кућним пословима.
22 А она му рече: „Нема никога у мојој кући и нема ничега на шта треба обратити пажњу осим твојих речи и твојих жеља; ипак, упркос свему томе, она није могла довести Јосифа к себи, нити је он погледао, него је усмерио поглед доле, ка земљи."
23 И Зелика је у свом срцу желела Јосифа да легне с њом, и у време док је Јосиф седео у кући обављајући свој посао, Зелика је долазила и седала пред њега, и свакодневно га је мамила својим речима да легне с њом или да је икада погледа, али Јосиф је није слушао.
24 А она му рече: Ако не учиниш по мојим речима, казнићу те смрћу и метнућу на тебе гвоздени јарам.
25 А Јосиф јој рече: Заиста, Бог који је створио човека ослобађа окове затвореника, и он је тај који ће ме избавити из твог затвора и од твог суда.
26 А кад га није могла убедити, а душа јој је још увек била привржена њему, жеља ју је бацила у тешку болест.
27 И све жене Египћанке дођоше да је посете и рекоше јој: „Зашто си у овом стању пропадања? Ти која ништа не оскудева; сигурно је твој муж велики и поштовани кнез у очима цара, зар ти треба да оскудева нешто што твоје срце жели?"
28 А Зелика им одговори говорећи: „Данас ће вам се открити одакле потиче овај неред у коме ме видите." И заповеди својим слушкињама да припреме храну за све жене, и приреди им гозбу, и све жене једоше у Зеликиној кући.
29 И даде им ножеве да ољуште цитроне и да их поједу, и заповеди да обуку Јосифа у скупоцене хаљине и да се појави пред њима, и Јосиф дође пред њихове очи, и све жене гледаху Јосифа, и нису могле да скрену поглед са њега, и све посекоше руке ножевима које су имале у рукама, и сви цитрони који су били у њиховим рукама били су пуни крви.
30 И нису знали шта су учинили, него су наставили да гледају Јосифову лепоту и нису окретали очи од њега.
31 А Зелика виде шта су учинили, и рече им: Шта је то дело које сте учинили? Ево, дала сам вам цитроне да једете, а ви сте се сви посекли по рукама.
32 И све жене видеше њихове руке, и гле, беху пуне крви, и крв им се сливала по њиховим хаљинама, и рекоше јој: Овај слуга у твојој кући нас је савладао, и нисмо могле да одвојимо капке од њега због његове лепоте.
33 А она им рече: „Заиста вам се ово догодило у тренутку када сте га погледали и нисте могли да се уздржите од њега; како онда да се уздржим када је он стално у мојој кући и видим га сваки дан како улази и излази из моје куће? Како онда могу да избегнем да не потамним или чак да не пропаднем због тога?"
34 А они јој рекоше: Речи су истините, јер ко може видети овај лепи лик у кући и уздржати се од њега, и зар он није твој роб и слуга у твојој кући, и зашто му не кажеш шта је у твом срцу и допушташ да ти душа пропадне због ове ствари?
35 А она им рече: Свакодневно се трудим да га убедим, а он неће да пристане на моје жеље, а обећала сам му све што је добро, а ипак нисам могла да нађем ништа заузврат од њега; зато сам у пропадајућем стању као што видите.
36 И Зелика се веома разболе због своје жеље према Јосифу, и била је очајнички заљубљена због њега, и сви људи из Зеликиног дома и њеног мужа нису знали ништа о овој ствари, да је Зелика била болесна због своје љубави према Јосифу.
37 И сви људи из њеног дома питаху је говорећи: „Зашто си болесна и нестајеш, и ништа ти не недостаје?" А она им рече: „Не знам за ову ствар која ме сваким даном све више мучи."
38 И све жене и њене пријатељице долазиле су свакодневно да је виде и разговарале су с њом, а она им је рекла: „Ово може бити само кроз љубав Јосифову." А оне су јој рекле: „Намами га и ухвати га тајно, можда ће те послушати и одвратити од тебе ову смрт."
39 А Зелика је постајала још гора од своје љубави према Јосифу и наставила је да пропада, све док није једва остала без снаге да стоји.
40 Једног дана Јосиф је обављао послове свог господара у кући, а Зелика је дошла тајно и изненада напала га, а Јосиф се насрнуо на њу, и био је јачи од ње, и оборио је на земљу.
41 И Зелика плака због жеље свог срца за њим, и молила га је плачући, и сузе су јој текле низ образе, и она му проговори гласом молбе и са горчином у души, говорећи:
42 Јеси ли икада чуо, видео или знао за тако лепу жену као што сам ја, или бољу од мене, која ти свакодневно говори, пада у пропаст због љубави према теби, указује ти сву ову част, а ти и даље не слушаш мој глас?
43 А ако је то из страха од господара твог да те не казни, тако жив био краљ, неће ти се због овога догодити никакво зло од господара твог; зато ме сада молим послушај и пристани због части коју сам ти указао, и одбацуј ову смрт од мене, и зашто бих ја умрла због тебе? И она престаде да говори.
44 А Јосиф јој одговори говорећи: „Пусти ме, и остави ову ствар господару мом; гле, господар мој не зна шта је код мене у кући, јер је све што му припада предао у моје руке, и како ћу ја то учинити у кући господара свога?"
45 Јер ме је веома поштовао у својој кући, и поставио ме је надгледником своје куће, и узвисио ме је, и нема никога већег од мене у овој кући, и господар мој није ништа задржао од мене, осим тебе, која си му жена, како онда можеш да ми говориш ове речи, и како могу да учиним ово велико зло и сагрешим Богу и твом мужу?
46 Зато се сада клони од мене и не говори више такве речи, јер нећу слушати твоје речи. Али Зелика није хтела да послуша Јосифа када јој је говорио ове речи, него га је она свакодневно мамила да је послуша.
47 И после тога се поток египатски напунио са свих страна, и сви становници египатски изађоше, а такође и краљ и кнезови изађоше са тамбурима и играма, јер беше велико весеље у египту, и празник у време поплаве мора Сихор, и одоше тамо да се радују целог дана.

48 А кад Египћани изађоше на реку да се веселе, као што им је био обичај, сви људи из дома Потифаровог пођоше с њима, али Зелика не хтеде да иде с њима, јер рече: „Болесна сам“, и остаде сама у кући, и никога другог не беше с њом у кући.
49 И устаде и попе се у свој храм у кући, и обуче се у кнежевске хаљине, и стави на главу драго камење оникса, украшено сребром и златом, и улепша своје лице и кожу свим врстама женских течности за очишћење, и намириса храм и кућу касијом и тамјаном, и маже смирном и алојом, и после седе на улазу у храм, у ходнику куће, кроз који Јосиф пролази да обавља свој посао, и гле, Јосиф дође с поља и уђе у кућу да обавља посао свог господара.
50 И дође до места кроз које је требало да прође, и видевши сав Зеликин рад, врати се.
51 А Зелика виде Јосифа како се окреће од ње, и она га позва говорећи: Шта ти је, Јосифе? Хајди на свој посао, и ево, направићу ти места док не пређеш на своје место.
52 И Јосиф се врати и дође у кућу, и одатле оде до места свог седишта, и седе да обавља посао свог господара као и обично, и гле, Зелика дође к њему и стаде пред њим у кнежевској одећи, и мирис њене одеће шири се надалеко.
53 И она пожури и ухвати Јосифа и његову одећу, и рече му: Тако жив био цар, ако не испуниш моју молбу, умрећеш данас. И она пожури и испружи другу руку и извука мач испод своје одеће, и стави га Јосифу на врат, и рече: Устани и испуни моју молбу, а ако не, умрећеш данас.
54 А Јосиф се уплаши ње што је то учинила, и устаде да побегне од ње, а она зграби предњи део његове одеће, и у страху његовог бекства, одећа коју је Зелика зграбила се поцепа, и Јосиф остави одећу у Зеликиним рукама, и он побегне и изађе, јер се уплаши.
55 А кад Зелика виде да је Јосифова хаљина поцепана и да ју је оставио у њеној руци и побегао, уплаши се за свој живот, да се не прочује глас о њој, па устаде и поступи лукаво, и скиде хаљине у које је била обучена, и обуче своју другу хаљину.
56 И узе Јосифову хаљину и стави је поред себе, и оде и седе на место где је седела у болести, пре него што су људи из њене куће отишли на реку, и позове једног младића који је тада био у кући, и нареди му да позове људе из куће к њој.
57 А кад их је видела, рекла им је гласно и ридајући: „Видите каквог ми је Јеврејина ваш господар довео у кућу, јер је данас дошао да легне са мном.“
58 Јер кад си ти изашао, он је дошао у кућу и видевши да никога нема у кући, дошао је к мени и ухватио ме је с намером да легне са мном.
59 И зграбих му хаљине и раздерах их и повиках на њега из свег гласа, а кад подигох глас, он се уплаши за живот свој и остави хаљину своју преда мном и побегне.
60 А људи из њеног дома не рекоше ништа, него се њихов гнев веома разбесне на Јосифа, и одоше к његовом господару и испричаше му речи његове лукавства.
61 И Петефриј се врати кући разјарен, а жена му повика говорећи: Шта си ми то учинио што си ми довео слугу у кућу? Јер је данас дошао к мени да се забавља са мном. Тако ми је данас учинио.
62 И Петефриј чу речи своје жене и нареди да Јосифа казне тешким ударцима, и тако му и учинише.
63 И док га удараше, Јосиф повика из свег гласа, и подиже очи своје к небу, и рече: Господе Боже, ти знаш да сам невин од свега овога, и зашто да данас умрем због лажи, од руке ових необрезаних зликоваца, које познајеш?
64 И док су Петефријеви људи тукли Јосифа, он је непрестано викао и плакао, а тамо је било дете од једанаест месеци, и Господ је отворио уста детету, и он је рекао ове речи пред Петефријевим људима који су тукли Јосифа, говорећи:
65 Шта желите од овог човека и зашто му чините ово зло? Моја мајка говори лаж и износи лажи; тако је било.
66 И дете им тачно исприча све што се догодило, и све речи Зелике Јосифу, дан за даном, објављиваше им.
67 И сви људи чуше речи детета и веома се зачудише речима детета, и дете престаде да говори и утихну.
68 И Потифар се веома постиде речи свог сина, и заповеди својим људима да више не туку Јосифа, и људи престадоше да туку Јосифа.
69 А Петефриј узе Јосифа и нареди да га изведу пред свештенике, који су били судије цареве, да би му судили у вези са овом ствари.
70 И Петефриј и Јосиф дођоше пред свештенике који беху цареве судије, и он им рече: Молим вас, одлучите какав суд припада слуги, јер је тако учинио.
71 А свештеници рекоше Јосифу: Зашто си то учинио господару своме? А Јосиф им одговори говорећи: Није тако, господари моји, тако је било. А Потифар рече Јосифу: Заиста сам ти поверио у руке све што је било моје и нисам ти ништа ускратио осим жене своје, па како си могао учинити ово зло?
72 А Јосиф одговори говорећи: Не тако господару мој, тако жив био Господ и тако жива била душа твоја, господару мој, реч коју си чуо од своје жене није истинита, јер се тако данас десило.
73 Прошла је година откако сам у твојој кући; јеси ли видео икакво безакоње у мени или било шта што би те могло навести да тражиш мој живот?
74 А свештеници рекоше Потифару: Пошаљи, молимо те, да нам донесу Јосифову поцепану хаљину, да видимо где је пукотина на њој, и ако је пукотина испред хаљине, онда је његово лице морало бити супротно од ње и она га је морала ухватити да дође к њој, и твоја жена је преваром учинила све што је рекла.
75 И донесоше Јосифову хаљину пред свештенике који беху судије, и видеше, и гле, цепање беше пред Јосифом, и сви свештеници судије знадоше да га је она притискала, и рекоше: „Овај роб не добија смртну казну јер није ништа учинио, него је његова пресуда да буде бачен у тамницу због гласа који је кроз њега изашао против твоје жене.“
76 И Петефриј чу њихове речи и баци га у тамницу, место где су затворени цареви затвореници, и Јосиф је био у тамници дванаест година.
77 И упркос томе, жена његовог господара није се окренула од њега и није престајала да му говори дан за даном да би је послушала, и на крају три месеца Зелика

је наставила да иде код Јосифа у кућу тамнице дан за даном, и она га је намамила да је послуша, и Зелика је рекла Јосифу: Колико ћеш дуго остати у овој кући? Али сада послушај мој глас, и ја ћу те извести из ове куће.
78 А Јосиф јој одговори говорећи: Боље ми је да останем у овој кући него да слушам твоје речи и грешим против Бога. А она му рече: Ако не извршиш моју жељу, ишчупаћу ти очи, ставити окове на твоје ноге и предаћу те у руке оних које раније ниси познавала.
79 А Јосиф јој одговори и рече: Ево, Бог целе земље може ме избавити од свега што ми можеш учинити, јер он отвара очи слепима и ослобађа оне који су свезани, и чува све странце који не познају земљу.
80 А кад Зелика није могла да убеди Јосифа да је послуша, престала је да иде да га заведе; а Јосиф је још увек био затворен у кући тамнице. А Јаков, Јосифов отац, и сва његова браћа која су била у земљи Хананској, још увек су туговали и плакали у те дане због Јосифа, јер Јаков није хтео да се утеши због свог сина Јосифа, и Јаков је гласно плакао, и плакао и туговао све те дане.

ПОГЛАВЉЕ 45

1 У то време те године, која је година кад Јосиф сиђе у Египат пошто га продаше браћа његова, оде Рувим, син Јаковљев, у Тимну и узе себи за жену Елијурам, кћер Авија Хананеја, и дође к њој.
2 И Елијурам, жена Рувимова, затрудне и роди му Еноха, Палуја, Хецрона и Кармија, четири сина; а Симеон, брат његов, узе сестру његову Дину за жену, и она му роди Мемуила, Јамина, Охада, Јахина и Захара, пет синова.
3 А касније дође к Буни, Хананке, оне Буне коју Симеон одведе у ропство из града Сихема. Буна је била пред Дином и служила јој је. Симеон дође к њој, и она му роди Саула.
4 А Јуда оде у то време у Адулам, и дође код човека из Адулама, који се звао Хира, и Јуда виде тамо кћер неког Хананеја, а звала се Алијат, кћи Шуина, и узе је и дође к њој, и Алијат роди Јуди Ира, Онана и Силома, три сина.
5 Леви и Исахар отидоше у земљу источну, и узеше себи за жене кћери Јовава, сина Јоктановог, сина Еверовог; а Јовав, син Јоктановог, имаше две кћери; старија се зваше Адина, а млађа се зваше Арида.
6 Леви узе Адину, а Исахар узе Ариду, и дођоше у земљу Хананску, у кућу оца свога, и Адина роди Левију Герсона, Ката и Мерарија, три сина.
7 Арида роди Исахару Толу, Фуву, Јова и Шомрона, четири сина; а Дан оде у земљу Моавску и узе за жену Афлалету, ћерку Хамудана Моавца, и доведе је у земљу Хананску.
8 А Афлалета беше неплодна, није имала потомства, и Бог се касније сети Афлалете, жене Данове, и она затрудне и роди сина, и даде му име Хушим.
9 А Гад и Нефталим одоше у Харан и одатле узеше за жене кћери Амурама, сина Уза, сина Нахоровог.
10 А ово су имена кћери Амурамових: име старије беше Мерима, а име млађе Узит; и Нефтали узе Мериму, а Гад узе Узит; и одведе их у земљу Хананску, у кућу њиховог оца.
11 А Мерима роди Нефталиму Јахзеила Гунија, Јазера и Салема, четири сина; а Узит роди Гад Сефиону Хагија, Шунија, Езвона, Ирија, Ародија и Аралија, седам синова.
12 А Асир оде и узе Адон, кћер Афлала, сина Адада, сина Исмаиловог, за жену, и доведе је у земљу Хананску.
13 А Адон, жена Асирова, умре у то време; није имала потомства; и после Адонове смрти Асиров оде на другу страну реке и узе за жену Адуру, кћер Авимела, сина Евера, сина Семовог.
14 А млада жена беше лепог изгледа и разумна, и беше жена Малкила, сина Елама, сина Семова.
15 А Хадура роди Малкиелу кћер, и он јој даде име Серах. А Малкиел умре после тога, а Хадура оде и остаде у кући свог оца.
16 А после смрти жене Асирове, он оде и узе Адуру за жену, и доведе је у земљу Хананску, а и Серах, кћер њену, доведе са њима, која имаше три године, и девојка би одгајана у Јаковљевој кући.
17 А девојка беше лепог изгледа и ходаше светим путевима деце Јаковљеве; ништа јој није недостајало, и Господ јој даде мудрост и разум.
18 А Адура, жена Асирова, затрудне и роди му Јимну, Јишву, Јишвија и Верију, четири сина.
19 Завулон оде у Мадијам и узе за жену Мерису, кћер Молада, сина Авиде, сина Мадијановог, и доведе је у земљу Хананску.
20. А Меруша је родила Завулону Середа, Елона и Јахлеила; три сина.
21 И Јаков посла к Араму, сину Зове, сина Тариног, и он узе за свог сина Венијамина Мехалију, кћер Арамову, и она дође у земљу Хананску у Јаковљев дом; а Венијамин имаше десет година када узе Мехалију, кћер Арамову, за жену.
22 И Мехалија зачe и роди Венијамину Белу, Бехера, Ашбела, Геру и Намана, пет синова; а Венијамин оде потом и узе за жену Аривату, кћер Шомрона, сина Аврамовог, поред своје прве жене, која имаше осамнаест година; и Аривата роди Венијамину Ахија, Воша, Мупима, Хупима и Орда; пет синова.
23 У то време Јуда оде у кућу Семову и узе Тамару, кћер Елама, сина Семовог, за жену свом првенцу, Еру.
24 И дође Ер к својој жени Тамари, и она му постаде жена, и кад дође к њој, споља уништи своје потомство, и дело његово беше зло пред Господом, и Господ га уби.
25 А после смрти Ира, Јудиног првенца, рече Јуда Онану: „Иди код жене свог брата и ожени се њоме као најближим сродником, и подигни потомство свом брату.“
26 Онан узе Тамару за жену и дође к њој, а Онан учини као и брат његов, и дело му беше зло у очима Господњим, те уби и њега.
27 А кад умре Онан, Јуда рече Тамари: Остани у кући свог оца док не одрасте мој син Силом. Јуда више није

волео Тамару да је да Силому, јер рече: Можда ће и он умрети као његова браћа.
28 И Тамара устаде и оде и остаде у кући свог оца, и Тамара је неко време била у кући свог оца.
29 А на пролеће, умре Алија, Јудина жена; и Јуда се утеши због своје жене, и после Алијине смрти, Јуда оде са својим пријатељем Хиром у Тимну да им стриже овце.
30 Тамара је чула да је Јуда отишао у Тимну да стриже овце, и да је Силом одрастао, и да се Јуда није одушевио њоме.
31 И Тамара устаде и скиде хаљине свог удовиштва, и стави вео на себе, и потпуно се покри, и оде и седе на јавном тргу, који је на путу за Тимну.
32 И Јуда прође и угледа је, и узе је, и дође к њој, и она затрудне од њега, и кад се породи, гле, беху близанци у њеној утроби, и он даде име првоме Перец, а другоме Зара.

ПОГЛАВЉЕ 46

1 У то време Јосиф је још увек био затворен у тамници у земљи Египту.
2 У то време, слуге фараонове стајале су пред њим, главни пехарник и главни пекар, који су припадали египатском краљу.
3 И пехарник узе вино и стави га пред цара да пије, а пекар стави хлеб пред цара да једе, и цар пи вино и једе хлеб, он и његове слуге и слуге који једоше за царевим столом.
4 Док су јели и пили, пехарник и пекар остадоше онде, и фараонови слуге нађоше много мува у вину које је пехарник донео, а камење салатре нађено је у хлебу пекара.
5 А капетан страже постави Јосифа за слугу фараоновим дворским службеницима, и фараонови дворски службеници беху у затвору годину дана.
6 И на крају године, обојица су сањали снове једне ноћи, у месту заточеништва где су били, а ујутру је Јосиф дошао к њима да им се послужи као и обично, и видео их је, и гле, њихова лица су била потиштена и тужна.
7 А Јосиф их упита: „Зашто су вам лица данас тужна и обесхрабрена?“ А они му рекоше: „Сањали смо сан, а нема никога да га протумачи.“ А Јосиф им рече: „Испричајте ми свој сан, и Бог ће вам дати одговор миром, као што желите.“
8 И пехарник исприча свој сан Јосифу, и рече: Видео сам у сну, и гле, велика лоза беше преда мном, и на тој лози видех три гране, и лоза брзо процвета и достигну велику висину, и гроздови њени сазреше и постадоше грожђе.
9 И узех грожђе и исцедих га у чашу, и ставих је у руку фараону и он пи; а Јосиф му рече: Три лозе које су биле на лози су три дана.
10 Па ипак, за три дана, цар ће наредити да те изведу и вратиће те на твоју службу, и даваћеш цару вино да пије као и пре, док си му био пехарник; али нека нађем милост у твојим очима, да ме се сетиш фараону када ти буде добро, и да ми учиниш милост, и да ме изведеш из овог затвора, јер сам украден из земље хананске и продат као роп на овом месту.
11 А и оно што ти је речено о жени мог господара је лажно, јер су ме узалуд ставили у ову тамницу; а пехар одговори Јосифу говорећи: Ако цар буде добро поступао са мном као што си ми прво протумачио, учинићу све што желиш и извући ћу те из ове тамнице.
12 И пекар, видевши да је Јосиф тачно протумачио пехарников сан, приступи и исприча Јосифу цео свој сан.
13 А он му рече: „У сну сам видео три беле корпе на глави својој, и погледао сам, и гле, у најгорњој корпи су свакојака печена јела за фараона, и гле, птице их једу са моје главе.“
14 А Јосиф му рече: Три корпе које си видео су три дана, али за три дана фараон ће ти одрубити главу и обесити те на дрво, и птице ће јести месо твоје с тебе, као што си видео у сну свом.
15 У тим данима царица је требало да се породи, и тог дана роди сина египатском цару, и објавише да је цар добио свог првенца, и сав народ египатски, заједно са фараоновим дворјанима и слугама, веома се обрадова.
16 А трећег дана по његовом рођењу фараон приреди гозбу за своје дворјане и слуге, за војску земље Сигор и земље Египат.
17 И сав народ Египта и слуге фараонове дођоше да једу и пију с царем на гозби његовог сина и да се радују царевој радости.
18 И сви цареви службеници и његове слуге веселили су се у то време осам дана на гозби, и веселили су се уз све врсте музичких инструмената, уз тампаре и плесове у царевој кући осам дана.
19 А пехарник, коме је Јосиф протумачио сан, заборави Јосифа и не помену га цару као што је обећао, јер је то било од Господа да казни Јосифа зато што се уздао у човека.
20 И Јосиф остаде после тога у тамници две године, док не наврши дванаест година.

ПОГЛАВЉЕ 47

1 А Исак, син Аврамов, још је живео у то време у земљи Хананској; био је веома стар, сто осамдесет година стар, а Исав, син његов, брат Јаковљев, био је у земљи Едомској, и он и синови његови имали су поседе у њој међу синовима Сеировим.
2 А Исав чу да се ближи време смрти његовог оца, па дође он, синови његови и породица његова у земљу Хананску, у кућу оца свога. Јаков и синови његови отидоше из места где су живели у Хеврону, и сви дођоше код свог оца Исака, и нађоше Исава и синове његове у шатору.
3 А Јаков и његови синови седаху пред његовим оцем Исаком, а Јаков још увек оплакиваше свог сина Јосифа.
4 А Исак рече Јакову: Доведи ми овамо синове своје да их благословим; и Јаков доведе једанаесторо деце своје пред оца свог Исака.
5 И Исак стави руке своје на све синове Јаковљеве, и загрли их, и пољуби их једног по једног, и благослови их Исак тог дана, и рече им: Нека вас Бог отаца ваших

благослови и нека умножи ваше потомство као звезде на небу по броју.
6 Исак је благословио синове Исавове говорећи: „Нека те Бог учини страшним и уплашеним свима који те виде и свим непријатељима твојим.“
7 И Исак позва Јакова и синове своје, и сви дођоше и седоше пред Исака, и рече Исак Јакову: Господ, Бог целе земље, рече ми: Потомству твоме даћу ову земљу у наследство ако синови твоји буду држали моје уредбе и моје путеве, и извршићу им заклетву којом сам се заклео оцу твом Авраму.
8 Зато сада, сине мој, научи своју децу и децу своје деце да се боје Господа и да иду добрим путем који ће бити угодан Господу Богу твоме, јер ако се будеш држао путева Господњих и његових одредби, и Господ ће се држати завета свог са Аврамом и чиниће добро теби и твом потомству у све дане.
9 А кад Исак заврши заповести Јакову и деци својој, издахну и умре, и би прибран к народу своме.
10 Јаков и Исав падоше на лице свог оца Исака и плакаше. А Исак је имао сто осамдесет година кад умре у земљи Хананској, у Хеврону. Синови његови однесоше га у пећину Махпелу, коју Аврам беше купио од синова Хетових за поседовање гробног места.
11 И сви цареви земље хананске отишли су са Јаковом и Исавом да сахране Исака, и сви цареви хананске исказали су Исаку велику част по његовој смрти.
12 А синови Јаковљеви и синови Исавови ишли су боси унаоколо, ходајући и кукајући док нису стигли до Кирет-Арбе.
13 Јаков и Исав сахранише свог оца Исака у пећини Махпели, која је у Кирет-Арби у Хеврону, и сахранише га са веома великом чашћу, као што се сахрањују цареви.
14 И Јаков и његови синови, и Исав и његови синови, и сви ханански цареви учинише велику и тешку жалост, и сахранихше га и оплакиваху га много дана.
15 А кад Исак умре, остави стоку своју и имање своје и све што му припада синовима својим; а Исав рече Јакову: „Молим те, све што је оставио наш отац поделићемо на два дела, и ја ћу бират.“ А Јаков рече: „Учинићемо тако.“
16 Јаков узе све што је Исаку остало у земљи Хананској, стоку и имање, и стави их на два дела пред Исава и његове синове, и рече Исаву: Ево све ово је пред тобом, изабери себи половину коју ћеш узети.
17 А Јаков рече Исаву: „Чуј шта ћу ти рећи: Господ, Бог неба и земље, говорио је нашим оцима Авраму и Исаку: Потомству твоме даћу ову земљу у наследство заувек.“
18 Сада, дакле, све што је остало од нашег оца је пред тобом, и ево, сва земља је пред тобом; изабрај између њих шта ти је потребно.
19 Ако желиш целу земљу, узми је за себе и своју децу заувек, а ја ћу узети ово богатство, и ако желиш богатство, узми га себи, и ја ћу узети ову земљу за себе и своју децу да је наследе заувек.
20 А Невајот, син Исмаилов, тада је био у земљи са својом децом, и Исав је отишао тог дана и саветовао се с њим говорећи.
21 Тако ми је Јаков рекао и тако ми је одговорио; сада дај свој савет, па ћемо га чути.
22 А Невајот рече: Шта ти је то Јаков рекао? Гле, сви синови Хананци живе безбедно у својој земљи, а Јаков каже да ће је наследити са својим потомством у све дане.
23 Иди сада, дакле, и узми све богатство свог оца, а Јакова, брата свог, остави у земљи, као што је рекао.
24 И Исав устаде и врати се Јакову, и учини све што му је саветовао Невајот, син Исмаилов; и Исав узе све богатство које је Исак оставио, душе, животиње, стоку и имовину, и све богатство; ништа не даде свом брату Јакову; и Јаков узе сву земљу Хананску, од потока Египатског до реке Еуфрат, и узе је у вечно поседо, и за своју децу и за своје потомство после њега заувек.
25 Јаков је такође узео од свог брата Исава пећину Махпелу, која је у Хеврону, коју је Аврам купио од Ефрона за посед, где ће бити сахрањен он и његово потомство заувек.
26 И Јаков записа све ове ствари у куповну књигу и потписе је, и посведочи све ово пред четири верна сведока.
27 А ово су речи које Јаков написа у књизи говорећи: Земља Ханан и сви градови Хетита, Хивеја, Јевусеја, Амореја, Ферезеја и Гергесеја, свих седам народа од реке Египатске до реке Еуфрат.
28 А град Хеврон, Кирет-Арбу, и пећину која је у њему, све то Јаков купи од свог брата Исава за плату, у посед и у наследство свом потомству после њега заувек.
29 И Јаков узе књигу куповине и потпис, заповест и одредбе и објављену књигу, и стави их у земљану посуду да би остале дуго времена, и предаде их у руке своје деце.
30 Исав је узео све што му је отац оставио после смрти од свог брата Јакова, и узео је сву имовину, од људи и животиња, камила и магараца, волова и јагњета, сребро и злато, камење и бделиј, и све богатство које је припадало Исаку, сину Аврамовом; није остало ништа што Исав није узео себи од свега што је Исак оставио после смрти своје.
31 Исав узе све то, и он и његова деца отидоше кући у земљу Сеира Хорејца, далеко од свог брата Јакова и његове деце.
32 Исав је имао поседе међу синовима Сеировим, и Исав се није вратио у земљу Хананску од тог дана па надаље.
33 И цела земља Ханан постаде наследство синовима Израиљевим у вечно наследство, а Исав са свим својим синовима наследи гору Сеир.

ПОГЛАВЉЕ 48

1 У те дане, после Исакове смрти, Господ је заповедио и послао глад по целој земљи.
2 У то време фараон, цар египатски, седео је на свом престолу у земљи египатској, лежао је у свом кревету и сањао снове, и фараон је видео у сну да стоји поред реке египатске.
3 И док је стајао, угледа и гле, седам дебелих и лепих крава излазе из реке.

4 И седам других крава, мршавих тела и ружних изгледа, изађе за њима, и седам ружних прогута оне лепе, а њихов изглед је и даље био ружан као и пре.
5 И пробуди се, и поново заспа, и сања други пут, и виде, и гле, седам класова жита изникоше на једној стабљици, густих и добрих, а седам танких класова, осушених источним ветром, изникоше за њима, и танки класови прогуташе пуне, и фараон се пробуди из сна свог.
6 А ујутру се цар сети својих снова, и дух му се јако узнемири због снова, и цар пожури и посла и позва све египатске врачаре и мудраце, и они дођоше и стадоше пред фараона.
7 А цар им рече: „Сањао сам снове, а нема никога да их протумачи; и они рекоше цару: „Испричај своје снове својим слугама да их чујемо.“
8 И цар им исприча своје снове, а они сви одговорише и рекоше једногласно цару: „Нека цар живи довека; и ово је тумачење твојих снова.“
9 Седам добрих крава које си видео означавају седам кћери које ће ти се родити у последњим данима, а седам крава које си видео како излазе за њима и прогутају их, знак су да ће кћери које ће ти се родити све умрети за живота краља.
10 А оно што си видео у другом сну о седам пуних, добрих класова жита како израстају на једној стабљици, ово је њихово тумачење: да ћеш себи у последњим данима саградити седам градова по земљи египатској; и оно што си видео да седам угашених класова жита ничу за њима и гутају их док си их гледао својим очима, знак је да ће градови које ћеш саградити сви бити уништени у последњим данима, за живота краља.
11 А кад они изговорише ове речи, цар не приклони ухо своје речима њиховим, нити им усмери срце своје на њих, јер цар знаде у својој мудрости да они нису дали исправно тумачење снова; и кад су завршили да говоре пред царем, цар им одговори говорећи: Шта је то што сте ми рекли? Сигурно сте изговорили лаж и говорили лажи; зато сада дајте исправно тумачење мојих снова, да не бисте умрли.
12 И цар заповеди после тога, и посла и поново дозва друге мудраце, и они дођоше и стадоше пред цара, и цар им исприча своје снове, и сви му одговорише према првом тумачењу, и цар се разгневи и веома се разгневи, и цар им рече: Сигурно говорите лажи и износите неистину у ономе што говорите.
13 И цар заповеди да се објави по целој земљи египатској: „Цар и његови великаши одлучују да ће сваки мудар човек који зна и разуме тумачење снова, а данас не дође пред цара, бити погубљен.“
14 И човек који цару открије право тумачење његових снова, даће му се све што буде тражио од цара. И сви мудраци земље египатске дођоше пред цара, заједно са свим врачарима и врачарима који беху у Египту и у Госену, у Рамесесу, у Тахпанхесу, у Сигору и на свим местима на границама египатским, и сви стадоше пред цара.
15 И сви племићи и кнезови и слуге цареве дођоше из свих градова Египта, и сви седоше пред цара, и цар исприча своје снове пред мудрацима и кнезовима, и сви који сеђаху пред царем беху задивљени визијом.
16 И сви мудраци који су били пред царем беху веома подељени у тумачењу његових снова; неки од њих протумачише их цару говорећи: Седам добрих крава јесу седам царева, који ће из царевог потомства бити подигнути над Египтом.
17 А седам злих крава јесу седам кнезова који ће устати против њих у последњим данима и уништити их; а седам класова жита јесу седам великих кнезова који припадају Египту, који ће пасти у руке седам мање моћних кнезова њихових непријатеља, у ратовима нашег господара краља.
18 А неки од њих протумачише цару овако: „Седам добрих крава су јаки градови Египта, а седам лоших крава су седам народа земље Ханана, који ће у последње дане напасти седам градова Египта и уништити их.“
19 А оно што си видео у другом сну, о седам добрих и лоших класова жита, знак је да ће се владавина Египта поново вратити твом потомству као и пре.
20 И за време његове владавине становници градова Египта окренуће се против седам градова Ханана који су јачи од њих и уништиће их, и владавина Египта вратиће се твојем потомству.
21 А неки од њих рекоше цару: „Ово је тумачење твојих снова: седам добрих крава су седам краљица које ћеш узети за жене у последњим данима, а седам лоших крава означавају да ће све те жене умрети за царевог живота.“
22 А седам добрих и лоших класова жита које си видео у другом сну јесу четрнаесторо деце, и у последњим данима ће устати и борити се међусобно, и седам од њих ће поразити седам јачих.
23 А неки од њих рекоше цару ове речи: Седам добрих крава означавају да ће ти се родити седам деце, и да ће побити седам деце твоје деце у последњим данима; а седам добрих класјева жита које си видео у другом сну, јесу они кнезови против којих ће седам других мање моћних кнезова борити и уништити их у последњим данима, и осветити ствар деце твоје, и власт ће се поново вратити потомству твоме.
24 Цар је чуо све речи египатских мудраца и њихово тумачење његових снова, и ниједан од њих није био по вољи цару.
25 И цар је у својој мудрости знао да нису сасвим исправно говорили све ове речи, јер је то било од Господа да осујети речи мудраца египатских, како би Јосиф могао изаћи из дома тамнице и да би постао велики у Египту.
26 И цар виде да нико од свих мудраца и врачара египатских не говори с њим исправно, и царев гнев се распламса, и гнев му се разгори у њему.
27 И цар заповеди да сви мудраци и врачари изађу испред њега, и сви изађоше испред цара са стидом и срамотом.
28 И цар нареди да се пошаље проглас по целом Египту да се побију сви врачари који су били у Египту, и да се ниједан од њих не остави у животу.
29 И заповедници цареве страже устадоше, и сваки извука свој мач, и почеше да убијају египатске врачаре и мудраце.

30 А после тога дође Мерод, главни пехарник царев, и поклони се цару и седе пред њим.
31 А пехар рече цару: Нека цар живи довека и нека се узвиси владавина његова у земљи.
32 Разгневио си се на слугу свог у оне дане, а ево је већ две године, и поставио си ме у затвор, и ја сам неко време био у затвору, ја и главни пекар.
33 А с нама је био један Јеврејин, слуга заповедника страже, по имену Јосиф, јер се његов господар разгневио на њега и бацио га у тамницу, и тамо нам је служио.
34 И после неког времена, док смо били у одељењу, сањали смо снове једне ноћи, ја и главни пекар; сањали смо, сваки човек, према тумачењу свог сна.
35 И дођосмо ујутру и испричасмо их оном слузи, а он нам протумачи наше снове, свакоме према његовом сну, како га је тачно протумачио.
36 И догоди се како нам је протумачио, тако се и догодило; ниједна његова реч није пала на земљу.
37 А сада, зато, господару мој и цару, не убијајте народ Египта узалуд; ево, тај роб је још увек затворен у кући од стране капетана страже, свог господара, у тамници.
38 Ако је цару угодно, нека га позове да дође пред тебе и да ти открије тачно тумачење сна који си сањао.
39 И цар чу речи главног пехарника, и цар нареди да се египатски мудраци не погубе.
40 И цар нареди слугама својим да доведу Јосифа пред њега, и цар им рече: Идите к њему и не плашите га да се не збуни и не зна како треба да говори.
41 И слуге цареве одоше к Јосифу и брзо га изведоше из тамнице, и слуге цареве га обријаше, и он пресвуче тамничку одећу и дође пред цара.
42 А цар седеше на свом царском престолу у кнежевској хаљини, опасаној златним ефодом, и чисто злато које је било на њему блисташе, а карбункул и рубин и смарагд, заједно са свим драгим камењем које је било на царевој глави, заслепљивали су очи, и Јосиф се веома дивио цару.
43 А престо на коме је седео цар беше прекривен златом и сребром и ониксом, и имаше седамдесет степеника.
44 И беше обичај по целој земљи египатској да сваки човек који би дошао да говори са царем, ако је био кнез или неко ко је био поштован у очима цара, попео би се на царев престо до тридесет прве степенице, а цар би сишао на тридесет шесту степеницу и разговарао с њим.
45 Ако је био један од обичног народа, пењао се на трећу степеницу, а краљ би силазио на четврту и разговарао с њим, а њихов обичај је био, штавише, да се свако ко је разумео свих седамдесет језика попео уз седамдесет степеница и ишао горе и говорио док не би стигао до краља.
46 А свако ко није могао да пређе седамдесет степеница, попео се онолико степеница колико је језика знао да говори.
47 И беше обичај у то време у Египту да нико није владао над њима осим ко је разумео седамдесет језика.
48 А кад Јосиф дође пред цара, поклони се до земље пред царем, и попе се на трећу степеницу, а цар седе на четвртој степеници и разговараше са Јосифом.
49 А цар рече Јосифу: „Сањао сам сан, и нема тумача да га правилно протумачи, и данас сам заповедио да сви египатски врачари и његови мудраци дођу пред мене, и испричао сам им своје снове, и нико ми их није правилно протумачио.“
50 И после овога данас чух за тебе да си мудар човек и да можеш правилно протумачити сваки сан који чујеш.
51 А Јосиф одговори фараону говорећи: „Нека фараон исприча своје снове које је сањао; тумачења су заиста од Бога.“ И фараон исприча Јосифу своје снове, сан о кравама и сан о класју жита, и цар престаде да говори.
52 А Јосиф се тада обуче у дух Божји пред царем, и знаде све што ће се догодити цару од тог дана па надаље, и знаде тачно тумачење царевог сна, и говори пред царем.
53 И Јосиф нађе милост у очима цара, и цар приклони уши своје и срце своје, и чу све речи Јосифове. А Јосиф рече цару: Не мисли да су то два сна, јер је то само један сан, јер оно што је Бог изабрао да учини по целој земљи показао је цару у његовом сну, и ово је право тумачење твог сна:
54 Седам добрих крава и класова жита су седам година, а седам лоших крава и класова жита су такође седам година; то је један сан.
55 Ево, седам година које долазе биће велико изобиље по целој земљи, а после њих ће уследити седам година глади, веома тешка глад; и све изобиље ће бити заборављено са земље, и глад ће прогутати становнике земље.
56 Цар је сањао један сан, и сан је зато поновљен фараону јер је ствар утврђена од Бога, и Бог ће је ускоро остварити.
57 Зато ћу ти сада дати савет и избавићу твоју душу и душе становника земље од зла глади, да потражиш по целом свом царству човека веома разумног и мудрог, који познаје све послове владавине, и постави га да управља земљом египатском.
58 И нека човек кога поставиш над Египтом постави под собом управнике који ће сакупљати сву храну добрих година које долазе, и нека складиште жито и стављају га у твоја одређена складишта.
59 И нека чувају ту храну за седам година глади, да се нађе за тебе и твој народ и сву твоју земљу, и да ти и твоја земља не будете истребљени глађу.
60 Нека се такође нареди свим становницима земље да сакупе, сваки човек, род своје њиве, сваку врсту хране, током седам добрих година, и да то ставе у своје залихе, да би им се могло наћи у данима глади и да би могли живети од тога.
61 Ово је исправно тумачење твог сна, и ово је савет дат да спасеш своју душу и душе свих твојих поданика.
62 А цар одговори и рече Јосифу: Ко то говори и ко зна да су твоје речи исправне? А он рече цару: Ово ће ти бити знак у вези са свим мојим речима, да су истините и да је мој савет добар за тебе.
63 Ево, жена твоја седи данас на порођајној столици и родиће ти сина, и радоваћеш се с њим; када дете твоје изађе из утробе мајке своје, син твој првенац који се родио пре ове две године умреће, а ти ћеш се утешити у детету које ће ти се данас родити.

64 И Јосиф заврши говорећи ове речи цару, и поклони се цару, и он изађе, и кад Јосиф изађе од цара, збише се тог дана она знамења која Јосиф рече цару.
65 И царица роди сина тог дана, и цар чу радосну вест о свом сину и обрадова се, и када је гласник отишао од цара, цареве слуге нађоше прворођеног царевог сина где је мртав пао на земљу.
66 И настаде велика јадиковање и бука у царевој кући, и цар то чу, и рече: „Шта је то јадиковање и бука коју чујем у кући?" И јавише цару да му је умро првенац; тада цар сазна да су све Јосифове речи које је рекао биле тачне, и цар се утеши због свог сина дететом које му се родило тог дана, као што је Јосиф рекао.

ПОГЛАВЉЕ 49

1 После тога цар посла и сабра све своје официре и слуге, и све кнезове и племиће који су припадали цару, и сви дођоше пред цара.
2 А цар им рече: „Ево, видели сте и чули све речи овог Јеврејина и сва знамења која је објавио да ће се догодити, и ниједна од његових речи није пала на земљу."
3 Знаш да је дао тачно тумачење сна и да ће се он сигурно испунити, зато сада посаветуј се и сазнај шта ћеш учинити и како ће се земља избавити од глади.
4 Потражите сада и видите да ли се може наћи такав, у чијем је срцу мудрост и знање, и њега ћу поставити над земљом.
5 Јер си чуо шта је Јеврејин саветовао у вези са овим да би се земља спасила од глади, а ја знам да се земља неће спасити од глади осим саветом Јеврејина, онога који ме је саветовао.
6 И сви одговорише цару и рекоше: Савет који је Јеврејин дао у вези с тим је добар; зато сада, господару наш и цару, ево, сва је земља у твојој руци, учини шта ти се чини добрим.
7 Онога кога изабереш, и за кога у својој мудрости знаш да је мудар и способан да својом мудрошћу спасе земљу, њега ће цар поставити да му буде подређен над земљом.
8 А цар рече свим заповедницима: Мислим да откако је Бог објавио Јеврејину све што је рекао, нема никога тако разумног и мудрог у целој земљи као што је он; ако вам се учини добрим, поставићу га над земљом, јер ће он спасити земљу својом мудрошћу.
9 А сви службеници одговорише цару и рекоше: Али заиста је написано у законима Египта, и не сме се кршити, да нико не сме владати над Египтом, нити бити други после цара, осим оног који зна све језике синова људских.
10 Зато, господару наш и краљу, гле, овај Јеврејин говори само хебрејски језик, па како онда може бити над нама, други по влади, човек који чак ни језик наш не зна?
11 Молимо те да пошаљеш по њега и да дође пред тебе, и да га испиташ у свему, и да учиниш како ти се чини прикладним.
12 А цар рече: „Биће учињено сутра, и ствар коју си рекао је добра; и сви службеници дођоше тог дана пред цара."
13 И те ноћи посла Господ једног од својих анђела служника, и он дође у земљу египатску к Јосифу, и анђео Господњи стаде над Јосифом, и гле, Јосиф лежаше у кревету ноћу у кући свог господара у тамници, јер га је господар његов вратио у тамницу због његове жене.
14 И анђео га пробуди из сна, и Јосиф устаде и стаде на ноге своје, и гле, анђео Господњи стајаше насупрот њему; и анђео Господњи говорио је са Јосифом, и научи га свим језицима људским те ноћи, и он му даде име Јосиф.
15 И анђео Господњи оде од њега, а Јосиф се врати и легне на свој кревет, и Јосиф се задиви визијом коју виде.
16 А ујутру цар посла по све своје службенике и слуге, и сви дођоше и седоше пред цара, и цар нареди да се доведе Јосиф, и цареве слуге одоше и доведоше Јосифа пред фараона.
17 И цар изађе и попе се степеницама престола, а Јосиф говораше цару свим језицима, и Јосиф оде к њему и говораше цару док не стиже пред цара на седамдесетој степеници, и он седе пред цара.
18 И цар се веома обрадова због Јосифа, и сви цареви службеници се веома обрадоваше с царем када чуше све Јосифове речи.
19 И ствар се учини добром у очима цара и службеника да поставе Јосифа за другог после цара над целом земљом египатском, и цар рече Јосифу говорећи:
20 Сада си ми дао савет да поставим мудрог човека над земљом Египатском, да својом мудрошћу спасе земљу од глади; зато, пошто ти је Бог све ово објавио и све речи које си изговорио, нема у целој земљи разумног и мудрог човека као што си ти.
21 И нећеш се више звати Јосиф, него ће ти бити име Цафнат Панеах; ти ћеш бити други после мене, и по твојој речи биће сви послови моје владавине, и по твојој речи ће мој народ излазити и долазити.
22 Такође ће моји слуге и управници испод твоје руке примати своју плату која им се даје месечно, и теби ће се клањати сав народ земље; само ћу у мом престолу бити већи од тебе.
23 И цар скиде прстен са своје руке и стави га на Јосифову руку, и цар обуче Јосифа у кнежевску одећу, и стави му златну круну на главу, и стави му златни ланац око врата.
24 И цар заповеди својим слугама, и они га возе у другим царевим колима, која иду наспрам царевих кола, и он га натера да јаше на великог и снажног коња из царевих коња, и да га спроведу улицама земље египатске.
25 И цар заповеди да сви који су свирали на тамбурима, харфама и другим музичким инструментима пођу са Јосифом; хиљаду тамбура, хиљаду мехолота и хиљаду Небалима пођоше за њим.
26 И пет хиљада људи, са исуканим мачевима који су блистали у рукама, ишли су марширајући и играјући пред Јосифом, и двадесет хиљада великаша царевих, опасаних појасевима од коже прекривене златом, марширали су с десне стране Јосифа, а двадесет хиљада с леве стране, и све жене и девојке ишле су по крововима или стајале на улицама играјући се и

радујући се Јосифу, и гледале Јосифов изглед и његову лепоту.
27 А цареви људи иђаху испред њега и иза њега, миришући пут тамјаном и касијом и свакојаким финим мирисом, и расипајући смирну и алоју по путу, и двадесет људи објављиваше ове речи пред њим по целој земљи из свег гласа:
28 Видиш ли овог човека кога је цар изабрао за свог другог? Он ће управљати свим пословима владе, и онај ко прекрши његове наредбе или му се не поклони до земље, погинуће, јер се побуни против цара и његовог другог.
29 А кад гласници престадоше да објављује, сав народ Египта поклони се до земље пред Јосифом и рече: „Нека је жив цар, и нека је живео његов други!“ И сви становници Египта поклонише се дуж пута, и кад им се гласници приближише, поклонише се и радоваше се уз свакојаке тамбуре, мехол и невал пред Јосифом.
30 А Јосиф на коњу подиже очи своје к небу, и повика и рече: Он подиже сиромаха из прашине, Он подиже убога из буништа. Господе над војскама, блажен је човек који се у тебе узда.
31 И Јосиф прође кроз земљу египатску са фараоновим слугама и дворским службеницима, и они му показаше сву земљу египатску и сва царева блага.
32 И врати се Јосиф и дође тог дана пред фараона, и цар даде Јосифу посед у земљи мисирској, посед поља и винограда, и цар даде Јосифу три хиљаде таланата сребра и хиљаду таланата злата, и оникс и бделијум и многе поклоне.
33 А следећег дана цар заповеди целом народу Египта да донесе Јосифу приносе и дарове, и да се онај ко прекрши цареву заповест погуби; и начинише узвишење на градској улици, и раширише тамо хаљине, и ко год донесе Јосифу шта, стави то на узвишење.
34 И сав народ Египта баци нешто на узвишење, један човек златну минђушу, а други прстење и минђуше, и разне посуде од злата и сребра, и камење оникса и бделијум баци на узвишење; свако је дао нешто од онога што је имао.
35 И Јосиф узе све то и стави то у своје ризнице, и сви официри и племићи који припадају цару узвисиваху Јосифа и дадоше му много поклона, видевши да га је цар изабрао за свог другог.
36 И цар посла к Потиферу, сину Ахирама, свештеника из Она, и овај узе његову младу кћер Оснату и даде је Јосифу за жену.
37 А девојка беше веома лепа, девица, коју човек није познавао, и Јосиф је узе за жену; и цар рече Јосифу: Ја сам фараон, и осим тебе нико се неће усудити да дигне руку ни ногу да управља мојим народом по земљи египатској.
38 А Јосиф је имао тридесет година кад је стао пред фараона, и Јосиф је отишао испред цара, и постао царев други у Египту.
39 И цар даде Јосифу стотину слугу да му служе у кући његовој, а Јосиф посла и купи много слугу и они остадоше у кући Јосифовој.
40 Јосиф тада сагради себи веома величанствену кућу сличну кућама краљевским, пред двориштем краљеве палате, и у кући направи велики храм, веома елегантног изгледа и погодан за његов боравак; три године Јосиф градио је своју кућу.
41 И Јосиф начини себи веома леп престо од обиља злата и сребра, и обложи га ониксом и бделијумом, и начини на њему лик целе земље египатске, и лик реке египатске која напаја сву земљу египатску; и Јосиф седеше безбедно на свом престолу у својој кући, и Господ увећа Јосифову мудрост.
42 И сви становници Египта и фараонове слуге и његови кнезови веома су волели Јосифа, јер је то било од Господа за Јосифа.
43 А Јосиф је имао војску која је ратовала, излазећи у четама и четама бројећи четрдесет хиљада и шест стотина људи, способних да носе оружје, да помогну цару и Јосифу против непријатеља, поред царских службеника и његових слугу и становника Египта безбројних.
44 А Јосиф даде својим јунацима и свој војсци својој штитове и копља, капе и оклопе и камење за праћке.

ПОГЛАВЉЕ 50

1 У то време дођоше синови Тарсиса против синова Исмаила и заратише с њима, и синови Тарсиса дуго времена пљачкаху Исмаиљце.
2 А Исмаилова деца беху малобројна у то време и не могаху да надвладају Тарсишане, и беху веома угњетавани.
3 А старци Исмаилћана послаше запис цару египатском говорећи: „Пошаљи, молим те, својим слугама официре и војску да нам помогну да се боримо против синова Тарсиса, јер већ дуго исцрпљујемо.“
4 И посла фараон Јосифа са јунацима и војском која је била с њим, а такође и своје јунаке из царевог дома.
5 И отидоше у земљу Хавилску к синовима Исмаиловим, да им помогну против синова Тарсиса, и синови Исмаилови ратоваше са синовима Тарсиса, и Јосиф порази Тарсишане и покори сву њихову земљу, и синови Исмаилови живе у њој до данас.
6 А кад је земља Тарсис била покорена, сви Тарсишани су побегли и дошли на границу своје браће, синова Јаванових, а Јосиф се са свим својим јунацима и војском вратио у Египат, ниједан од њих није изостао.
7 А у преокрету године, друге године Јосифовог владања над Египтом, Господ даде велико изобиље по целој земљи седам година, као што је Јосиф рекао, јер Господ благослови сав род земље у те дане седам година, и јели су и били су веома сити.
8 А Јосиф је у то време имао под собом управнике, који су сакупљали сву храну добрих година и гомилали жито из године у годину и стављали га у Јосифове ризнице.
9 И кад год би сакупљали храну, Јосиф је заповедио да донесу жито у класјевима, а такође и мало земље са поља, да се не поквари.
10 И Јосиф је чинио тако из године у годину, и нагомилао је жита као песка морског, јер су његове залихе биле огромне и нису се могле избројати од обиља.
11 И сви становници Египта сакупили су сваку врсту хране у своје залихе у великом изобиљу током седам

добрих година, али нису с њом поступали као што је поступао Јосиф.
12 И сва храна коју су Јосиф и Египћани сакупили током седам година изобиља, била је обезбеђена за земљу у залихе за седам година глади, за издржавање целе земље.
13 И становници Египта напунише сваки своју залиху и своје скривено место житом, да би се прехранили током глади.
14 И Јосиф распореди сву храну коју је сакупио по свим градовима Египта, и затвори све залихе и постави стражаре над њима.
15 А Јосифова жена Осната, кћи Потиферина, роди му два сина, Манасију и Јефрема, а Јосиф је имао тридесет четири године кад их је родио.
16 И дечаци су одрастали и ишли су његовим путевима и његовим упутствима, нису скретали са пута којим их је отац научио, ни десно ни лево.
17 И Господ беше са дечацима, и они одрастаху и стекоше разум и вештину у свакој мудрости и у свим пословима владавине, и сви цареви чиновници и његови великаши међу становницима Египта уздизаху дечаке, и они беху одгајани међу царевом децом.
18 И седам година изобиља које су биле по целој земљи се завршише, а седам година глади дође после њих, као што је Јосиф рекао, и глад завлада по целој земљи.
19 И сви Египћани видеше да је глад почела у земљи Египту, и сви Египћани отворише своје залихе жита јер их је глад обузела.
20 И нашли су сву храну која је била у њиховим залихама пуну гмизаваца и негодну за јело, и глад је завладала по целој земљи, и сви становници Египта дођоше и плакаше пред фараоном, јер их је глад тешко мучила.
21 И рекоше фараону: Дај хране слугама својим, зашто да умремо од глади пред твојим очима, и ми и наша деца?
22 А фараон им одговори говорећи: „Зашто вапите к мени? Зар Јосиф није заповедио да се жито чува током седам година изобиља за године глади? Зашто нисте послушали његов глас?"
23 А народ Египта одговори цару говорећи: „Тако жива душа твоја, господару наш, слуге твоје учинише све што је Јосиф заповедио, јер слуге твоје сабраше све плодове својих поља током седам година обиља и сабраше их у залихе до данас."
24 А кад је глад савладала слуге твоје, отворили смо своје залихе, и гле, сви наши производи били су пуни штеточина и нису били погодни за јело.
25 А кад цар чу све што се догодило становницима Египта, цар се веома уплаши због глади и веома се престрави; и цар одговори народу Египта говорећи: Пошто вам се све ово догодило, идите к Јосифу, чините шта год вам каже, не преступајте његове заповести.
26 И сав народ Египта изађе и дође к Јосифу и рече му: Дај нам хране, зашто да умремо пред тобом од глади? Јер смо седам година сакупљали своје родове као што си нам заповедио и складиштили их, и тако нас је снашло.
27 А кад Јосиф чу све речи народа Египта и шта им се догодило, отвори Јосиф све своје залихе производа и прода их народу Египта.
28 И глад је завладала по целој земљи, и глад је била у свим крајевима, али у земљи Египатској је било производа на продају.
29 И сви становници Египта дођоше к Јосифу да купе жито, јер их је глад обузела и све им се жито покварило, и Јосиф га продаваше свакодневно свим Египтанцима.
30 И сви становници земље хананске и филистејске, и они с оне стране Јордана, и синови истока и сви градови земаља далеких и блиских чуше да у Египту има жита, и сви дођоше у Египат да купе жито, јер их је глад обузела.
31 И Јосиф отвори залихе жита и постави над њима надгледаче, и они свакодневно стајаху и продаваху свима који су долазили.
32 А Јосиф је знао да ће и његова браћа доћи у Египат да купе жито, јер је глад владала по целој земљи. И Јосиф је заповедио целом свом народу да то објаве по целој земљи египатској, говорећи:
33 Задовољство је цара, његовог другог и њихових великаша да свако ко жели да купи жито у Египту не шаље своје слуге у Египат да купују, већ своје синове, а такође и сваки Египћанин или Хананејац, који дође из било које ризнице од куповине жита у Египту и оде да га продаје по целој земљи, умреће, јер нико неће куповати осим за издржавање свог домаћинства.
34 И сваки човек који води две или три животиње погинуће, јер човек ће водити само своју животињу.
35 И Јосиф постави стражаре на вратима Египта и заповеди им говорећи: „Ко год дође да купи жито, не дозволите му да уђе док се не запишу његово име и име његовог оца и име оца његовог оца, и шта год се запише дању, пошаљите ми њихова имена увече да знам њихова имена."
36 И Јосиф постави надгледнике по целој земљи египатској и заповеди им да чине све то.
37 И Јосиф учини све то и направи ове уредбе да би знао када ће његова браћа доћи у Египат да купе жито; и Јосифов народ свакодневно објављује у Египту према овим речима и уредбама које је Јосиф заповедио.
38 И сви становници источне и западне земље, и целе земље, чули су за уредбе и прописе које је Јосиф донео у Египту, и становници крајева земље долазили су и куповали жито у Египту дан за даном, а затим одлазили.
39 И сви управници египатски учинише како им је Јосиф заповедио, и сви који дођоше у Египат да купе жито, вратари записиваху њихова имена и имена њихових очева, и свакодневно их увече доносише пред Јосифа.

ПОГЛАВЉЕ 51

1 А Јаков касније чу да у Египту има жита, и позва синове своје да иду у Египат да купе жито, јер је и њих погодила глад, и позва синове своје говорећи:
2 Чујем да у Египту има жита и да сви народи земље иду тамо да га купују. Зашто се сада показујете задовољни пред целом земљом? Идите и ви у Египат и

купите нам мало жита међу онима који долазе тамо, да не погинемо.
3 И синови Јаковљеви послушаше глас свог оца и устадоше да сиђу у Египат да купе жито међу осталима који су тамо дошли.
4 И заповеди им Јаков, отац њихов: „Кад уђете у град, не улазите заједно на једна врата, због становника те земље.“
5 И синови Јаковљеви одоше и одоше у Египат, и синови Јаковљеви учинише све како им је отац заповедио; и Јаков не посла Венијамина, јер рече: Да му се не догоди несрећа на путу као његовом брату; и десет синова Јаковљевих одоше.
6 И док су синови Јаковљеви ишли путем, покајали су се за оно што су учинили Јосифу, и рекоше један другом говорећи: Знамо да је наш брат Јосиф отишао у Египат, и сада ћемо га тражити где год идемо, и ако га нађемо, узећемо га од његовог господара за откуп, а ако не, онда ћемо га силом убити и умрети за њега.
7 И синови Јаковљеви пристадоше на то и ојачаше се због Јосифа, да га избаве из руке господара његова, и синови Јаковљеви одоше у Египат; и када се приближише Египту, раздвојише се једни од других, и прођоше кроз десет врата египатских, и чувари врата записаше њихова имена тог дана, и доведоше их Јосифу увече.
8 И Јосиф прочита имена са руке чувара градских врата, и нађе да су његова браћа ушла на десет градских врата, и Јосиф у то време заповеди да се то објави по целој земљи египатској говорећи:
9 Изађите сви чувари складишта, затворите сва складишта жита и оставите само једно отворено, да они који дођу могу купити од њега.
10 И сви Јосифови службеници учинише тако у то време, и затворише све складишта и оставише само једно отворено.
11 И Јосиф даде писана имена своје браће ономе који је био постављен над отвореном амбаром, и рече му: Ко год дође к теби да купи жито, питај га за име, и када људи са тим именима дођу пред тебе, ухвати их и пошаљи их, и они учинише тако.
12 А кад синови Јаковљеви дођоше у град, удружише се у граду да потраже Јосифа пре него што купе жито.
13 И отидоше до зидина блудница, и тражили су Јосифа у зидинама блудница три дана, јер су мислили да ће Јосиф ући у зидине блудница, јер је Јосиф био веома леп и лепог стаса, и синови Јаковљеви тражили су Јосифа три дана, и нису га могли наћи.
14 А човек који је био постављен над отвореном ризницом тражио је имена која му је Јосиф дао, и није их нашао.
15 И посла Јосифу говорећи: „Прошла су три дана, а људи чија си ми имена дао нису дошли; зато Јосиф посла слуге да потраже те људе по целом Египту и да их доведу пред Јосифа.“
16 А Јосифове слуге одоше и дођоше у Египат, али их не нађоше; отидоше у Госен, али их тамо не нађоше; затим отидоше у град Рамесес, али их не нађоше.
17 А Јосиф настави да шаље шеснаест слугу да траже његову браћу, и они одоше и раширише се по четири угла града, и четворица слугу уђоше у кућу блудница, и нађоше тамо десет људи где траже свог брата.
18 И та четворица људи узеше их и доведоше пред њега, и поклонише му се до земље, а Јосиф седеше на престолу свом у храму свом, обучен у кнежевске хаљине, а на глави му беше велика златна круна, и сви моћни људи сеђаху око њега.
19 И синови Јаковљеви видеше Јосифа, и његов лик и лепота и достојанство лица учинише им се дивним, и поново му се поклонише до земље.
20 И Јосиф виде своју браћу и позна их, али они њега не познаше, јер Јосиф беше веома велики у њиховим очима, зато га не познаше.
21 А Јосиф им рече: „Одакле долазите?“ А они сви одговорише: „Слуге твоје дођоше из земље хананске да купе жито, јер глад влада по целој земљи, и слуге твоје чуше да има жита у Египту, па дођоше међу осталим дошљацима да купе жито за своју исхрану.“
22 А Јосиф им одговори говорећи: Ако сте дошли да купите, као што кажете, зашто улазите кроз десет градских врата? Можда сте дошли само да извидите земљу.
23 А они сви заједно одговорише Јосифу и рекоше: Није тако господару мој, у праву смо, слуге твоје нису шпијуне, него смо дошли да купимо жито, јер су све слуге твоје браћа, синови једног човека у земљи Хананској, и отац наш нам је заповедио говорећи: Када дођете у град, не улазите заједно на иста врата због становника те земље.
24 А Јосиф им опет одговори и рече: То је оно што сам вам рекао: дошли сте да извидите земљу, зато сте сви ушли кроз десет градских врата; дошли сте да видите наготу земље.
25 Свако ко дође да купи жито иде својим путем, а ви сте већ три дана у земљи, а шта радите у зидинама блудница у којима сте већ три дана? Заиста шпијуни раде такве ствари.
26 А они рекоше Јосифу: Далеко нека је од нашег господара да тако каже, јер нас је дванаест браће, синова нашег оца Јакова, у земљи Хананској, сина Исака, сина Аврамова, Јеврејина, и ево, најмлађи је данас са нашим оцем у земљи Хананској, а једног нема, јер се изгубио од нас, и помислисмо да би могао бити у овој земљи, зато га тражимо по целој земљи и дошли смо чак до кућа блудница да га тамо тражимо.
27 А Јосиф им рече: „Зар сте га тражили по целој земљи, да вам је остао само Египат да га тражите? Шта би ваш брат радио у кућама блудница, ако би био у Египту? Нисте ли рекли: „Ви сте од синова Исака, сина Аврамовог, па шта ће онда синови Јаковљеви радити у кућама блудница?“
28 А они му рекоше: „Чули смо да су га Исмаилћани украли од нас, и јавили су нам да су га продали у Египту, а слуга твој, наш брат, веома је леп и лепог стаса, па смо помислили да ће сигурно бити у кућама блудница, зато су слуге твоје отишле тамо да га траже и да дају откуп за њега.“
29 А Јосиф им и даље одговара говорећи: „Заиста лажите и износите лажи говорећи за себе да сте синови Аврамови; тако жив био фараон, ви сте шпијуне, зато сте дошли у куће блудница да се не бисте открили.“

30 А Јосиф им рече: „А сада, ако га нађете, и господар његов затражи од вас велику цену, хоћете ли је дати за њега?“ А они рекоше: „Даће се.“
31 А он им рече: „Ако се господар његов не сложи да га узме за велику цену, шта ћете му учинити због њега?“ А они му одговорише: „Ако нам га не да, убићемо га, а брата ћемо узети и отићи ћемо.“
32 А Јосиф им рече: То је оно што сам вам рекао; ви сте шпијуни, јер сте дошли да побијете становнике земље, јер смо чули да су два брата ваша побили све становнике Сихема у земљи Хананској због ваше сестре, а ви сада долазите да учините исто у Египту због свог брата.
33 Само по овоме ћу знати да сте прави људи; ако пошаљете кући једнога између себе да узме вашег најмлађег брата од вашег оца и да га доведе овамо к мени, и чинећи ово, знаћу да сте у праву.
34 И Јосиф позва седамдесет својих храбрих људи и рече им: Узмите ове људе и доведите их у одељење.
35 А храбри људи ухватише оних десет људи, ухватише их и ставише их у затвор, и они остадоше у затвору три дана.
36 А трећег дана Јосиф их изведе из одељења и рече им: „Учините ово за себе, ако сте поштени људи, да бисте остали живи: један од ваше браће биће затворен у одељењу док ви однесете жито за своје домаћинство у земљу Хананску, и доведите свог најмлађег брата и доведите га овамо к мени, да знам да сте поштени људи када ово чините.“
37 И Јосиф изађе од њих и уђе у собу, и плака великим плачем, јер му се сажали према њима, и уми лице своје, и врати им се поново, и узе Симеона од њих и нареди да га вежу, али Симеон не хтеде да се то учини, јер беше веома моћан човек и нису могли да га вежу.
38 И Јосиф позва своје јунаке, и седамдесет храбрих људи дође пред њега са извученим мачевима у рукама, и синови Јаковљеви се уплашише од њих.
39 А Јосиф им рече: Ухватите овог човека и држите га у тамници док му не дођу браћа. И Јосифови храбри људи пожурише и сви ухватише Симеона да га вежу, а Симеон испусти гласан и страшан крик, и крик се чуо из даљине.
40 И сви храбри Јосифови људи се уплашише од звука вриска, падоше ничице, и веома се уплашише и побегоше.
41 И сви људи који су били с Јосифом побегоше, јер се веома уплаших за своје животе, и само Јосиф и Манасија, син његов, остадоше тамо. А Манасија, син Јосифов, видевши снагу Симеонову, разгневи се веома.
42 А Манаса, син Јосифов, устаде на Симеона, и Манаса удари Симеона јако песницом по потиљку, и Симеон се смири од беса.
43 А Манаса ухвати Симеона, снажно га зграби, свеза га и одведе у тамницу, и сви Јаковљеви синови беху запањени младићевим поступком.
44 А Симеон рече својој браћи: Нико од вас не сме рећи да је ово убиство Египћанина, него да је то убиство дома мог оца.
45 А после тога Јосиф нареди да позову онога који је био постављен над складиштем, да им напуни вреће житом колико год могу понети, и да свакоме врати новац у врећу његову, и да им да храну за пут, и тако им учини.
46 А Јосиф им заповеди говорећи: Пазите да не прекршите моја наређења и да доведете брата свога као што сам вам рекао; и кад доведете брата свога овамо к мени, тада ћу знати да сте поштени људи, и трговаћете земљом, и вратићу вам брата вашега, и вратићете се с миром оцу своме.
47 А они сви одговорише и рекоше: Како нам господар каже, учинићемо, и поклонише му се до земље.
48 И сваки човек натовари своје жито на магарца свога, и одоше да иду у земљу Хананску к оцу своме; и дођоше у гостионицу, и Леви рашири врећу своју да да храну магарцу своме, кад виде и гле, његов новац, у пуној тежини, још увек је у врећи његовој.
49 А човек се веома уплаши и рече својој браћи: „Новац ми је враћен, ево га у врећи мојој.“ И људи се веома уплашише и рекоше: „Шта нам је то Бог учинио?“
50 И сви рекоше: Где је милост Господња према оцима нашим, према Авраму, Исаку и Јакову, да нас је Господ данас предао у руке цара египатског да смишља против нас?
51 А Јуда им рече: Заиста смо криви грешници пред Господом Богом нашим што смо продали брата свог, тело своје; зашто говорите: Где је милост Господња према оцима нашим?
52 А Рувим им рече: „Зар вам нисам рекао: Не грешите против дечака, па ме нисте послушали? Сада га Бог тражи од нас, и како се усуђујете да кажете: Где је милост Господња према нашим оцима, док сте ви грешили Господу?“
53 И преноћише на том месту, а рано ујутру устадоше и натоварише жито на магарце, па их поведоше и одоше даље и дођоше у кућу свог оца у земљи Хананској.
54 И Јаков и његова породица изиђоше у сусрет синовима његовим, и Јаков виде, и гле, њиховог брата Симеона нема с њима, и Јаков рече својим синовима: Где је ваш брат Симеон, кога не видим? И његови синови испричаше му све што им се догодило у Египту.

ПОГЛАВЉЕ 52

1 И уђоше у своју кућу, и сваки човек отвори своју врећу и видеше тамо свачији свежањ новца, због чега се они и њихов отац веома уплаших.
2 А Јаков им рече: Шта сте ми то учинили? Послао сам вашег брата Јосифа да се распита за ваше добро, а ви сте ми рекли: Прождерла га је дивља звер.
3 И Симеон је отишао с вама да купи храну, а ви кажете да га је египатски цар затворио у тамницу, и желите да узмете Венијамина да бисте и њега убили, и да моју седу косу од туге спустите у гроб због Венијамина и његовог брата Јосифа.
4 Зато мој син неће ићи с вама, јер му је брат мртав и он је остао сам, и може га снаћи невоља путем којим идете, као што се догодило његовом брату.
5 А Рувим рече оцу своме: Убићеш ми два сина ако не доведем твог сина и не ставим га пред тебе. А Јаков рече синовима својим: Останите овде и не идите у

Египат, јер мој син неће ићи с вама у Египат, нити ће умрети као његов брат.
6 А Јуда им рече: „Клоните се њега док се жито не заврши, јер ће тада рећи: Одведите свог брата, кад се нађе у опасности свој живот и живот своје породице од глади.“
7 У те дане глад је била велика по целој земљи, и сви људи на земљи су ишли и долазили у Египат да купе храну, јер је глад била веома јака међу њима, и синови Јаковљеви остадоше у Ханаану годину и два месеца док им се не заврши жито.
8 И догоди се, пошто им је жито било поједено, цело Јаковљево домаћинство беше гладно, и сва деца Јаковљевих синова окупише се и приђоше Јакову, и сви га окружише, и рекоше му: Дај нам хлеба, и зашто бисмо сви погинули од глади у твом присуству?
9 Јаков чу речи деце свог сина и заплака великим плачем, и сажаљење му се пробуди према њима, и Јаков позва синове своје и сви дођоше и седоше пред њега.
10 А Јаков им рече: „Зар нисте видели како ваша деца данас плачу нада мном говорећи: Дајте нам хлеба, а нема? Зато се сада вратите и купите нам мало хране.“
11 А Јуда одговори и рече оцу своме: Ако пошаљеш нашег брата с нама, сићи ћемо и купити ти жито, а ако га не пошаљеш, онда нећемо ићи, јер нам је цар египатски посебно заповедио говорећи: Нећете видети моје лице ако ваш брат не буде с вама, јер је цар египатски силан и моћан цар, и гле, ако одемо к њему без нашег брата, сви ћемо бити погубљени.
12 Зар не знаш и зар ниси чуо да је овај краљ веома моћан и мудар, и да нема њему равног на целој земљи? Ево, видели смо све краљеве земље и нисмо видели ниједног као што је тај краљ, краљ Египта; заиста међу свим краљевима земље нема већег од Авимелеха, краља Филистејаца, али краљ Египта је већи и моћнији од њега, и Авимелех се може упоредити само са једним од његових официра.
13 Оче, ниси видео његову палату и његов престо, и све његове слуге како стоје пред њим; ниси видео тог краља на његовом престолу у његовој раскоши и краљевском изгледу, обученог у своје краљевске хаљине са великом златном круном на глави; ниси видео част и славу коју му је Бог дао, јер нема њему равног на целој земљи.
14 Оче, ниси видео мудрост, разумевање и знање које му је Бог дао у срце, нити си чуо његов слатки глас када нам је говорио.
15 Не знамо, оче, ко му је саопштио наша имена и све што нас је снашло, али је и за тебе питао говорећи: „Је ли ти отац још жив и је ли му добро?“
16 Ниси видео да је он управљао пословима египатске владе, а да није питао фараона, свог господара; ниси видео страхопоштовање и страх који је уливао у све Египћане.
17 А такође, када смо отишли од њега, претили смо да ћемо учинити Египту као и осталим градовима Аморејаца, и били смо веома разгневљени на све његове речи које је говорио о нама као шпијунама, и сада, када поново дођемо пред њега, његов страх ће пасти на све нас, и нико од нас неће моћи да му каже ни малу ни велику ствар.
18 Зато, оче, пошаљи нам дечака, да сиђемо и купимо ти хране за живот, да не погинемо од глади. А Јаков рече: „Зашто си ми тако лоше поступио рекавши цару да имаш брата? Шта си ми то учинио?“
19 А Јуда рече Јакову оцу своме: Дај дечака мени на чување, па ћемо устати и отићи у Египат и купити жито, па ћемо се вратити; а кад се вратимо, ако дечак не буде с нама, онда ћу ја носити кривицу твоју довека.
20 Јеси ли видео сву нашу децу како плачу над тобом од глади, а немаш снаге у руци да их наситиш? Нека се сада сажалиш над њима и пошаљи нашег брата с нама, па ћемо поћи.
21 Јер како ће се теби показати милост Господња према нашим прецима, кад кажеш да ће ти цар египатски узети сина? Тако жив Господ, нећу га оставити док га не доведем и не поставим пред тебе; него се моли за нас Господу, да нам учини милост, да нас прими милостиво и љубазно пред цара египатског и његове људе, јер да нисмо оклевали, сигурно бисмо се сада вратили други пут са твојим сином.
22 А Јаков рече синовима својим: Уздам се у Господа Бога да ће вас избавити и дати вам милост пред царем египатским и пред свим људима његовим.
23 Зато сада устани и иди к човеку, и узми му у руке дар од онога што се може набавити у земљи, и донеси га пред њега, и нека ти Свемогући Бог да милост пред њим да пошаље с тобом вашу браћу Венијамина и Симеона.
24 И сви људи устадоше, и узеше свог брата Венијамина, и понесоше у руке велики дар од најбољих плодова земље, и понесоше и двоструки део сребра.
25 Јаков строго заповеди својим синовима за Венијамина говорећи: „Чувајте га се на путу којим идете и не одвајајте се од њега на путу ни у Египту.“
26 И Јаков устаде између синова својих, рашири руке своје и помоли се Господу за синове своје говорећи: Господе, Боже неба и земље, сети се завета свога с оцем нашим Аврамом, сети се завета мог оца Исака и учини милост синовима мојим и не предај их у руке цара египатског; учини то, молим те, Боже, ради милости своје, и избави сву децу моју и избави их из власти египатске, и пошаљи им њихова два брата.
27 И све жене синова Јаковљевих и деца њихова подигоше очи своје к небу и сви плакаше пред Господом и вапиху к њему да избави очеве њихове из руке цара египатског.
28 Јаков написа запис цару египатском и предаде га у руке Јуди и у руке његових синова за цара египатског, говорећи:
29 Од слуге твога Јакова, сина Исака, сина Аврама Јеврејина, кнеза Божјег, моћном и мудром цару, откривачу тајни, цару египатском, поздрав.
30 Нека је знано мом господару, цару египатском, да нас је јако мучила глад у земљи хананској, па сам послао своје синове к теби да нам купе од тебе мало хране за нашу исхрану.
31 Јер ме синови моји окружише, а ја, будући веома стар, не могу да видим својим очима, јер су ми очи постале веома отежане од старости, као и од

свакодневног плача за мојим сином, за Јосифом који је изгубљен испред мене, и заповедих својим синовима да не улазе на врата града када дођу у Египат, због становника те земље.
32 И заповедих им да иду по Египту и траже мог сина Јосифа, можда би га тамо нашли, и они су тако и учинили, и ти си их сматрао уходима земље.
33 Зар нисмо чули за тебе да си протумачио фараонов сан и да си му говорио истину? Како онда у својој мудрости не знаш да ли су моји синови шпијуни или не?
34 Зато, господару мој и цару, ево, послао сам сина свог пред тобом, као што си рекао синовима мојим; молим те да га погледаш док ми се не врати у миру са браћом својом.
35 Јер зар не знаш, или ниси чуо шта је наш Бог учинио фараону када је узео моју мајку Сару, и шта је учинио Авимелеху, цару филистејском због ње, и шта је наш отац Аврам учинио деветици царева еламских, како их је све побио са неколико људи који су били с њим?
36 А такође шта су моја два сина Симеон и Леви учинили осам градова Аморејаца, како су их уништили због њихове сестре Дине?
37 А такође због свог брата Венијамина тешили су се због губитка његовог брата Јосифа; шта ће онда учинити за њега када виде да рука било ког народа надвладава над њима, због њега?
38 Зар не знаш, цару египатски, да је сила Божја с нама и да Бог увек чује наше молитве и не оставља нас у све дане?
39 А кад ми синови моји испричаше о твојим поступцима с њима, нисам вапио Господу због тебе, јер би тада погинуо са својим људима пре него што би мој син Венијамин дошао пред тебе. Али помислих да би, пошто је мој син Симеон у твојој кући, можда могао бити милостив према њему, зато ти нисам учинио ово.
40 Зато сада, ево, мој син Венијамин долази к теби са мојим синовима, чувај га се и усмери очи своје на њега, и тада ће Бог усмерити очи своје на тебе и на цело твоје царство.
41 Сада сам ти рекао све што ми је на срцу, и ево, синови моји долазе к теби са својим братом, испитај лице целе земље због њих и врати их у миру са њиховом браћом.
42 И Јаков предаде запис својим синовима на чување Јуди, да га предају цару египатском.

ПОГЛАВЉЕ 53

1 И синови Јаковљеви устадоше и узеше Венијамина и све дарове, па отидоше и дођоше у Египат и стадоше пред Јосифа.
2 И Јосиф угледа свог брата Венијамина са њима и поздрави их, и ти људи дођоше у Јосифову кућу.
3 И Јосиф заповеди управнику своје куће да да браћи његовој да једу, и он им тако учини.
4 А у подне посла Јосиф по људе да дођу пред њега са Венијамином, и људи испричаше управнику Јосифове куће о новцу који је враћен у њихове вреће, а он им рече: „Биће вам добро, не бојте се." И доведе им брата њиховог Симеона.
5 Симеон рече својој браћи: „Господар Египћана учинио ми је веома милосрдан, није ме држао свезаног, као што сте видели својим очима, јер ме је пустио на слободу када сте изашли из града и учинио је милосрдан са мном у својој кући."
6 Јуда узе Венијамина за руку, и дођоше пред Јосифа, и поклонише му се до земље.
7 И људи дадоше поклон Јосифу и сви седоше пред њега, а Јосиф им рече: „Јесте ли добро с вама, јесте ли добро с вашом децом, јесте ли добро с вашим старим оцем?" А они рекоше: „Добро је." И Јуда узе запис који Јаков беше послао и даде га у руке Јосифу.
8 А Јосиф прочита писмо и позна очев рукопис, и хтеде да плаче, па уђе у унутрашњу собу и заплака великим плачем; и изађе.
9 И подиже очи своје и угледа брата свог Венијамина, и рече: Је ли ово твој брат о коме си ми говорио? И Венијамин приступи Јосифу, а Јосиф стави руку на његову главу и рече му: Нека ти Бог буде милостив, сине мој.
10 А кад Јосиф виде брата свог, сина мајке своје, опет хтеде да плаче, и уђе у собу, и плака тамо, и уми лице своје, па изађе и престаде да плаче, и рече: Припремите храну.
11 А Јосиф имаше чашу из које је пио, а она беше од сребра, лепо украшена ониксом и бделијумом, и Јосиф удари чашом пред својом браћом док су седели да једу с њим.
12 А Јосиф рече људима: По овој чаши знам да су Рувим првенац, Симеон и Леви и Јуда, Исахар и Завулон деца од једне мајке; седите да једете према својим рођењима.
13 И остале постави по њиховом рођењу, и рече: Знам да овај твој најмлађи брат нема брата, а ни ја, као и он, немам брата, зато ће сести да једе са мном.
14 И Венијамин отиђе пред Јосифа и седе на престо, и људи видеше дела Јосифова, и дивише им се; и људи једоше и пидоше у то време са Јосифом, и он им тада даде поклоне, и Јосиф даде један поклон Венијамину, и Манасија и Јефрем видеше дела свог оца, и и они му дадоше поклоне, и Оснат му даде један поклон, и то беше пет поклона у руци Венијаминовој.
15 И Јосиф им изнесе вино да пију, а они не хтедоше да пију, него рекоше: „Од дана кад је Јосиф нестао, нисмо пили вино нити јели каква сласна јела."
16 И Јосиф им се заклео и снажно их је наваљивао, и они су обилно пили с њим тог дана, а Јосиф се после обратио свом брату Венијамину да разговара с њим, а Венијамин је још увек седео на престолу пред Јосифом.
17 А Јосиф му рече: „Јеси ли родио децу?" А он рече: „Слуга твој има десет синова, а ово су им имена: Бела, Бехер, Асвал, Гера, Наман, Ахи, Рош, Мупим, Хупим и Орд, и назвао сам их по брату своме кога нисам видео."
18 И нареди им да му донесу његову карту звезда, по којој је Јосиф знао сва времена, а Јосиф рече Венијамину: Чуо сам да су Јевреји упознати са сваком мудрошћу, знаш ли ти нешто од тога?
19 А Венијамин рече: „Твој слуга зна сву мудрост којој ме је научио отац мој." И Јосиф рече Венијамину: „Погледај сада овај инструмент и сазнај где је твој брат Јосиф у Египту, за кога си рекао да је сишао у Египат."

20 И Венијамин угледа тај инструмент са мапом звезда на небу, и постаде мудар и погледа у њега да сазна где је његов брат, и Венијамин подели целу земљу египатску на четири дела, и откри да је онај који седи на престолу пред њим био његов брат Јосиф, и Венијамин се веома зачуди, и када Јосиф виде да је његов брат Венијамин толико запањен, рече Венијамину: Шта си видео и зашто си запањен?
21 А Венијамин рече Јосифу: По овом видим да Јосиф, брат мој, седи овде са мном на престолу. А Јосиф му рече: Ја сам Јосиф, брат твој, не откривај ово својој браћи; ево, послаћу те с њима кад оду, и заповедићу да их врате у град, и одвешћу те од њих.
22 И ако ризикују своје животе и боре се за тебе, тада ћу знати да су се покајали за оно што су ми учинили, и ја ћу им се открити, а ако те напусте када те узмем, тада ћеш остати са мном, и ја ћу се препирати с њима, и они ће отићи, а ја им се нећу открити.
23 У то време Јосиф заповеди свом слугу да им напуни вреће храном, и да свакоме стави новац у врећу, и да стави чашу у врећу Венијаминову, и да им да храну за пут, и они им тако учинише.
24 А следећег дана људи устадоше рано ујутру, натоварише жито на магарце своје и пођоше са Венијамином, и отидоше у земљу Хананску са својим братом Венијамином.
25 Нису били далеко од Египта кад је Јосиф заповедио ономе који је био постављен за управника његовог дома говорећи: Устани, потерај ове људе пре него што се превише удаље од Египта, и реци им: Зашто сте украли пехар мог господара?
26 И Јосифов слуга устаде и дође до њих, и рече им све Јосифове речи; и кад чуше ово, веома се разгневише и рекоше: „У чијем се облику нађе чаша господара твог, умреће, а и ми ћемо постати робови."
27 И пожурише, и сваки човек спусти своју врећу са свог магарца, и погледаше у своје торбе, и чаша се нађе у Венијаминовој торби, и сви раздераху своје хаљине и вратише се у град, и ударише Венијамина на путу, ударајући га непрестано док није ушао у град, и стадоше пред Јосифа.
28 Јуда се разгњеви и рече: „Овај човек ме је данас вратио само да уништи Египат."
29 И дођоше људи у Јосифову кућу и нађоше Јосифа где седи на престолу свом, а сви јунаци стоје с његове десне и леве стране.
30 А Јосиф им рече: Шта је то дело које сте учинили, да сте узели мој сребрни пехар и отишли? Али знам да сте узели мој пехар да бисте тиме сазнали у ком делу земље је ваш брат.
31 А Јуда рече: Шта ћемо рећи господару нашем, шта ћемо говорити и како ћемо се оправдати? Бог је данас пронашао безакоње свих слугу твојих, зато нам је данас ово учинио.
32 А Јосиф устаде и ухвати Венијамина и оте га од браће његове силом, и дође у кућу и закључа врата за њима. А Јосиф заповеди ономе који беше постављен за управника његове куће да им каже: Овако говори цар: Идите с миром к свом оцу; ево, узех човека у чијој је руци нађена моја чаша.

ПОГЛАВЉЕ 54

1 А кад Јуда виде шта Јосиф ради с њима, приступи му, развали врата и дође са својом браћом пред Јосифа.
2 А Јуда рече Јосифу: „Нека се не чини лошим господару мом, ако би слуга твој могао да каже реч пред тобом?" А Јосиф му рече: „Говори."
3 А Јуда проговори пред Јосифом, а браћа његова стајаше онде пред њима; и Јуда рече Јосифу: Заиста, кад смо први пут дошли код господара нашег да купимо храну, сматрао си нас уходима земље, и довели смо Венијамина пред тебе, а ти се још и данас ругаш нама.
4 Зато сада нека цар чује моје речи и нека пошаље нашег брата да пође с нама нашем оцу, да твоја душа не погине данас са свим душама становника Египта.
5 Зар не знаш шта су двојица моје браће, Симеон и Леви, учинили граду Сихему и седам градова Аморејаца због наше сестре Дине, а такође и шта су хтели да учине због свог брата Венијамина?
6 А ја, са својом снагом, који сам већи и моћнији од њих обојице, долазим данас на тебе и на твоју земљу ако ниси хтео да пошаљеш нашег брата.
7 Зар ниси чуо шта је наш Бог, који нас је изабрао, учинио фараону због Саре, наше мајке, коју је узео од нашег оца, да је њега и његов дом ударио тешким пошастима, да чак и данас Египћани причају то чудо једни другима? Тако ће наш Бог учинити теби због Венијамина, кога си данас узео од његовог оца, и због зала која нам данас гомилаш у својој земљи; јер ће се наш Бог сетити свог завета са нашим оцем Аврамом и донети зло на тебе, зато што си данас ожалостио душу нашег оца.
8 Зато сада чуј речи које сам ти данас рекао, и пошаљи нашег брата да оде да не погинете од мача ти и народ твоје земље, јер ме сви не можете надвладати.
9 А Јосиф одговори Јуди говорећи: Зашто си отворио уста своја и зашто се хвалиш нама говорећи: Снага је с тобом? Тако жив био фараон, ако заповедим свим својим храбрим људима да се боре с вама, сигурно ћете се ти и ова твоја браћа заглавити у блату.
10 А Јуда рече Јосифу: „Доста је теби и народу твом да ме се бојите; тако жив био Господ, ако једном извучем мач свој, нећу га вратити у корице док данас не побијем цео Египат, и почећу с тобом, а завршићу с фараоном, господарем твојим."
11 А Јосиф одговори и рече му: Заиста снага није само твоја; ја сам јачи и моћнији од тебе; заистина, ако извучеш мач свој, забићу га у врат теби и вратовима све браће твоје.
12 А Јуда му рече: „Заиста, ако данас отворим уста своја против тебе, прогутаћу те, да будеш истребљен са земље и да данас нестанеш из свог царства." А Јосиф рече: „Заиста, ако отвориш уста своја, имам моћ и моћ да ти затворим уста каменом док не будеш могао да изговориш ни речи; види колико је камења пред нама, заиста могу да узмем камен и да ти га гурнем у уста и да ти сломим вилице."
13 А Јуда рече: Бог је сведок међу нама да до сада нисмо желели да ратујемо с тобом; само нам дај нашег брата, па ћемо отићи од тебе. А Јосиф одговори и рече:

Тако жив био фараон, ако би се свиханански цареви састали с тобом, не би га узео из моје руке.
14 Сада, дакле, иди својим оцем, а твој брат ће ми бити роб, јер је опљачкао цареву кућу. А Јуда рече: „Шта је то теби и царевој личности? Цар шаље из своје куће по земљи сребро и злато, било као поклоне или као трошкове, а ти још увек говориш о својој чаши коју си ставио у торбу нашег брата и кажеш да ју је украо од тебе?“
15 Боже сачувај да наш брат Венијамин или било ко од потомства Аврамовог учини ово да украде од тебе или од било кога другог, било да је краљ, кнез или било који човек.
16 Зато сада престани са овом оптужбом да не чује цела земља твоје речи: ‘За мало новца цар египатски се препирао с тим људима, оптужио их и узео њиховог брата за роба.’
17 А Јосиф одговори и рече: Узми ову чашу и иди од мене, а брата свог остави као роба, јер је суд лопову да буде роб.
18 А Јуда рече: „Зашто се не стидиш својих речи, да оставиш нашег брата и узмеш своју чашу? Заиста, ако нам даш своју чашу, или хиљаду пута више, нећемо оставити нашег брата ни за сребро које се нађе у руци било кога, да не погинемо због њега.“
19 А Јосиф одговори: „Зашто си оставио брата свог и продао га за двадесет сребрњака до данас? Зашто онда нећеш учинити исто овом брату свом?“
20 А Јуда рече: Господ је сведок између мене и тебе да не желимо твоје битке; зато нам сада дај нашег брата, па ћемо отићи од тебе без свађе.
21 А Јосиф одговори и рече: „Чак би се и сви цареви земље окупили, неће моћи да узму вашег брата из моје руке.“ А Јуда рече: „Шта ћемо рећи нашем оцу кад види да наш брат не иде с нама и туговаће због њега?“
22 А Јосиф одговори и рече: Ово је ствар коју ћеш рећи свом оцу говорећи: Уже је отишло за ведром.
23 А Јуда рече: „Заиста си ти цар, зашто говориш те ствари, износећи лажан суд? Тешко цару који је као ти.“
24 А Јосиф одговори и рече: Нема лажног суда у речи коју сам рекао због вашег брата Јосифа, јер сте га продали Мадијанцима за двадесет сребрњака, а порекли сте то оцу своме и рекли му: Зла звер га је прождерла, Јосиф је растргнут.
25 А Јуда рече: „Ево, огањ Семов гори у мом срцу; сада ћу спалити сву твоју земљу ватром.“ А Јосиф одговори и рече: „Заиста је твоја снаја Тамара, која је убила твоје синове, угасила огањ Сихемски.“
26 А Јуда рече: „Ако и једну длаку ишчупам са свог тела, напунићу цео Египат његовом крвљу.“
27 А Јосиф одговори и рече: Такав је твој обичај да чиниш као што си учинио брату своме кога си продао, и умочио си му хаљину у крв и донео је оцу своме да би рекао да га је прождерла зла звер и ево његове крви.
28 А кад Јуда чу ово, разгневи се веома и гнев му се у њему разгори, и пред њим на том месту беше камен тежак око четири стотине сикала, и гнев Јудин се разгневи, и узе камен у руку, баци га к небу и ухвати га левом руком.
29 А потом га стави под своје ноге и седе на њега свом снагом својом, и камен се претвори у прах од Јудине силе.
30 А Јосиф виде дело Јудино и веома се уплаши, али заповеди Манаси, сину своме, и и он учини са другим каменом слично делу Јудином. А Јуда рече својој браћи: Нека нико од вас не каже: Овај човек је Египћанин, него да је тиме што је учинио ово од рода нашег оца.
31 А Јосиф рече: „Није само теби дата снага, јер смо и ми моћни људи, па зашто се хвалиш свима нама?“ А Јуда рече Јосифу: „Пошаљи, молим те, нашег брата и немој данас уништити своју земљу.“
32 А Јосиф одговори и рече им: Идите и реците свом оцу да га је прождерла љута звер, као што сте рекли за свог брата Јосифа.
33 А Јуда рече свом брату Нефталију, и он му рече: Пожури, иди сада и изброји све улице Египта, па дођи и јави ми. А Симеон му рече: Нека те то не узнемирава; сада ћу отићи на гору и узети један велики камен с горе и срушити га на све у Египту, и побити све који су у њему.
34 А Јосиф је чуо све ове речи које су му браћа говорила, а они нису знали да их Јосиф разуме, јер су мислили да он не зна да говори хебрејски.
35 Јосиф се веома уплаши речи своје браће да не униште Египат, и заповеди сину свом Манасији говорећи: „Иди сада пожури и окупи ми све становнике Египта и све храбре људе, и нека дођу к мени на коњима и пешке и са свим врстама музичких инструмената.“ И Манасија оде и учини тако.
36 И Нефталим отиде како му је Јуда заповедио, јер је Нефталим био лаган као један од брзих јелена, и ишао је по класју жита, а оно се није ломило под њим.
37 И отиде и изброја све улице египатске, и нађе да их је дванаест, и брзо дође и јави Јуди. А Јуда рече својој браћи: „Пожурите и ставите сваки свој мач на бедра, па ћемо доћи на Египат и побити их све, и нећемо оставити ниједног остатка.“
38 А Јуда рече: „Ево, ја ћу уништити три улице својом снагом, а ви ћете сваки уништити по једну улицу.“ И док је Јуда говорио ово, гле, становници Египта и сви јунаци дођоше према њима са свим врстама музичких инструмената и уз гласну вику.
39 А њихов број беше пет стотина коњаника и десет хиљада пешака, и четири стотине људи који су могли да се боре без мача или копља, само рукама и снагом својим.
40 И сви јунаци дођоше са великом буром и виком, и сви опколише Јаковљеве синове и уплашише их, и земља се затресе од звука њихове вике.
41 А кад Јаковљеви синови видеше те чете, веома се уплашише за своје животе, а Јосиф то учини да би уплашио Јаковљеве синове и смирио их.
42 А Јуда, видевши неку од своје браће како се уплаше, рече им: „Зашто се плашите док је милост Божја с нама?“ А кад је Јуда видео да их сав народ Египћански окружује по Јосифовој заповести да их уплаши, само им Јосиф заповеди говорећи: „Не дирајте никога од њих.“

43 Тада Јуда пожури и извука свој мач, и испусти гласан и горак крик, и удари мачем, и скочи на земљу и даље виче против свег народа.

44 А кад је то учинио, Господ је учинио да страх Јуде и његове браће падне на храбре људе и на сав народ који их је окруживао.

45 И сви побегоше од вике, и престравише се и падаше једни на друге, и многи од њих погинуше док су падали, и сви побегоше од Јуде и његове браће и од Јосифа.

46 И док су они бежали, Јуда и његова браћа су их гониле до фараоновог дома, и сви су побегли, а Јуда је поново сео пред Јосифа и рикао је на њега као лав, и испустио је велики и страшан крик на њега.

47 И врисак се чуо из даљине, и сви становници Сокота чули су га, и цео Египат се затресао од звука вриска, и зидови Египта и земље Госенске срушили су се од потреса земље, и фараон је пао са свог престола на земљу, и све труднице Египта и Госенске су побациле када су чуле буку потреса, јер су се страшно уплашиле.

48 И фараон посла поруку говорећи: „Шта се то данас догодило у земљи египатској?“ И они дођоше и испричаше му све од почетка до краја. И фараон се уплаши, зачуди се и веома се уплаши.

49 А страх му се повећа кад чу све ово, и посла Јосифу говорећи: „Довео си ми Јевреје да уништиш цео Египат; шта ћеш учинити с тим лоповским робом? Отпусти га и нека иде са својом браћом, и не дозволи да ми погинемо од њиховог зла, ни ти ни цео Египат.“

50 А ако не желиш да учиниш ово, одбаци од себе све моје драгоцености и иди с њима у њихову земљу, ако ти је то по вољи, јер ће данас уништити целу моју земљу и побити сав мој народ; чак су и све жене Египћанки побациле кроз своје вриске; види шта су учиниле само својим викањем и говором, штавише, ако се боре мачем, уништиће земљу; зато сада изабери шта желиш, било мене или Јевреје, било Египат или земљу Јевреја.

51 И дођоше и јавише Јосифу све речи фараонове које му рече. Јосиф се веома уплаши од речи фараонових. Јуда и браћа његова још увек стајаху пред Јосифом, огорчени и разјарени. И сви синови Јаковљеви ричаху на Јосифа као што риче море и његови таласи.

52 А Јосиф се веома плашио своје браће и фараона, и Јосиф је тражио изговор да се објави својој браћи, да не би уништили цео Египат.

53 И Јосиф заповеди сину своме Манасији, и Манасија оде и приступи Јуди, и стави руку на његово раме, и гнев Јудин се утиша.

54 А Јуда рече својој браћи: „Нека нико од вас не каже да је то дело египатског младића, јер је то дело дома мог оца.“

55 А Јосиф видевши и знајући да се Јудин гнев смирио, приступи да говори Јуди језиком благости.

56 А Јосиф рече Јуди: „Заиста говориш истину и данас си потврдио своје тврдње о својој снази, и нека ти Бог твој, који се радује теби, увећа добробит; али реци ми истинито зашто се између све браће своје свађаш са мном због дечака, кад ми нико од њих није рекао ни реч о њему.“

57 А Јуда одговори Јосифу говорећи: „Добро знаш да сам био залог за дечака његовом оцу, говорећи: Ако му га не доведем, носити ћу његову кривицу довека.“

58 Зато сам ти се обратио између све браће своје, јер сам видео да ниси вољан да му дозволиш да оде од тебе; зато нека нађем милост у твојим очима да га пошаљеш да иде са нама, и гле, ја ћу остати као његова замена, да ти служим у свему што желиш, јер где год ме пошаљеш, ићи ћу да ти служим са великом снагом.

59 Пошаљи ме сада моћном краљу који се побунио против тебе, и знаћеш шта ћу учинити њему и његовој земљи; чак и ако има коњицу и пешадију или изузетно моћан народ, побићу их све и донећу краљеву главу пред тебе.

60 Зар не знаш или ниси чуо да је наш отац Аврам са својим слугом Елиезером побио све цареве Елама са њиховим војскама у једној ноћи, не оставивши ниједног преживелог? И од тог дана снага нашег оца дата нам је у наследство, нама и нашем потомству заувек.

61 А Јосиф одговори и рече: Истину говориш, и лаж није у устима твојим, јер нам је речено да Јевреји имају моћ и да Господ, Бог њихов, има велику милост у њима, и ко онда може да опстане пред њима?

62 Међутим, под овим условом послаћу вам брата, ако ми доведете његовог брата, сина његове мајке, за кога сте рекли да је отишао од вас у Египат; и догодиће се да када ми доведете његовог брата, ја ћу га узети уместо њега, јер нико од вас није био залог за њега вашем оцу, а када дође к мени, послаћу с вама његовог брата за кога сте били залог.

63 А Јудин гнев се разбесне на Јосифа кад рече ово, и очи му пролише крв од гнева, и рече својој браћи: Како овај човек данас тражи погубљење своје и целог Египта!

64 А Симеон одговори Јосифу говорећи: Нисмо ли ти најпре рекли да не знамо тачно место куда је отишао, и да ли је жив или мртав, и зашто господар наш говори овако?

65 А Јосиф, посматрајући Јудино лице, разазна да се његов гнев почео распламсавати када му рече: „Доведи ми свог другог брата уместо овог брата.“

66 А Јосиф рече својој браћи: Сигурно сте рекли да је ваш брат или мртав или изгубљен; па ако бих га данас позвао и он би дошао пред вас, зар бисте ми га дали уместо његовог брата?

67 И Јосиф поче говорити и викати: Јосифе, Јосифе, дођи данас пред мене и појави се својој браћи и седи пред њима.

68 А кад Јосиф рече ово пред њима, они погледаше сваки на другу страну да виде одакле ће Јосиф доћи пред њих.

69 А Јосиф је посматрао сва њихова дела и рекао им: „Зашто гледате овамо-онамо? Ја сам Јосиф кога продасте у Египат, зато нека вам сада не буде жао што сте ме продали, јер ме је Бог послао пред вама да вам помогнем у време глади.“

70 И његова браћа се уплашише од њега када чуше Јосифове речи, а Јуда се веома уплаши од њега.

71 А кад Венијамин чу Јосифове речи, беше пред њима у унутрашњем делу куће, и Венијамин отрча к Јосифу, брату своме, и загрли га и паде му око врата, и плакаше.
72 А кад Јосифова браћа видеше да је Венијамин пао око врата свог брата и плакао с њим, и они падоше на Јосифа и загрлише га, и плакаше великим плачем с Јосифом.
73 И чу се глас у дому Јосифовом да су они Јосифова браћа, и то се веома обрадова фараону, јер се бојао њих да не униште Египат.
74 И посла фараон своје слуге к Јосифу да му честитају због његове браће која су дошла к њему, и сви заповедници војске и трупе који су били у Египту дођоше да се радују са Јосифом, и сав Египат се веома радовао због Јосифове браће.
75 И посла фараон слуге своје к Јосифу говорећи: Реци браћи својој да донесу све што им је, па нека дођу к мени, и ја ћу их населити у најбољем делу земље египатске, и они учинише тако.
76 И Јосиф заповеди ономе који је био постављен над својом кућом да изнесе својој браћи дарове и одећу, и он им изнесе много одеће, краљевских хаљина и много дарова, и Јосиф их подели међу своју браћу.
77 И даде свакоме од своје браће по једну промену хаљине од злата и сребра, и триста сребрњака, и Јосиф заповеди да се сви обуку у ту хаљину и да се доведу пред фараона.
78 А фараон видевши да су сва Јосифова браћа храбри људи и лепог изгледа, веома се обрадова.
79 И они потом отидоше од фараоновог лица да оду у земљу хананску, код свог оца, а њихов брат Венијамин беше с њима.
80 И Јосиф устаде и даде им једанаест кочија од фараона, а Јосиф им даде своја кочија, на којима се возио на дан свог крунисања у Египту, да доведе оца свога у Египат; и Јосиф посла свој деци своје браће одећу према њиховом броју, и стотину сребрњака свакоме од њих, а такође посла одећу женама своје браће од одеће царевих жена, и посла их.
81 И даде сваком од своје браће десет људи да иду с њима у земљу Ханаску да им служе, да служе њиховој деци и свима који им припадају када дођу у Египат.
82 А Јосиф посла преко свог брата Венијамина десет одеће за својих десет синова, део већи од остале деце Јаковљевих синова.
83 И посла свакоме педесет сребрњака и десет кочија за фараона, а оцу његовом посла десет магараца натоварених свим египатским луксузом и десет магарица натоварених житом, хлебом и храном за оца његовог и за све који су били с њим, као залихе за пут.
84 И посла својој сестри Дини хаљине од сребра и злата, и тамјан и смирну, и алоју и женски украс у великом броју, и то је послао од фараонових жена женама Венијаминовим.
85 И даде свој браћи својој, такође и њиховим женама, све врсте оникса и бделијума, и од свих вредних ствари међу великим људима Египта, ништа од свих скупоцених ствари није остало осим онога што је Јосиф послао дому свог оца.
86 И отпусти браћу своју, и они одоше, и посла с њима брата свог Венијамина.
87 И Јосиф изађе с њима да их прати путем до граница Египта, и заповеди им у вези са својим оцем и његовим домом да дођу у Египат.
88 И рече им: Не свађајте се на путу, јер је то било од Господа да би се сачувао велики народ од глади, јер ће још пет година бити глад у земљи.
89 И заповеди им говорећи: Када дођете у земљу Хананску, не долазите нагло пред мог оца у овој ствари, него чините по својој мудрости.
90 И Јосиф престаде да им заповеда, и врати се у Египат, а синови Јаковљеви одоше у земљу Хананску са радошћу и весељем к оцу свом Јакову.
91 И дођоше до граница земље, и рекоше један другом: Шта ћемо учинити у вези са овом ствари пред нашим оцем? Јер ако изненада дођемо к њему и кажемо му ствар, он ће се веома уплашити наших речи и неће нам веровати.
92 И идоше док се не приближише кућама својим, и нађоше Серах, кћер Асирову, где им излази у сусрет, а девојка беше веома добра и лукава, и знаше да свира на харфи.
93 И позвали су је, и она је дошла пред њих, и пољубила их је, а они је узели и дали јој харфу говорећи: Иди сада пред нашег оца, и седи пред њега, и ударај у харфу, и говори ове речи.
94 И заповедише јој да иде у њихову кућу, а она узе харфу и пожури пред њима, и дође и седе близу Јакова.
95 И она је лепо свирала и певала, и изговарала слатким речима својим: Јосиф, мој стриц, жив је и влада целом земљом египатском и није мртав.
96 И она је наставила да понавља и изговара ове речи, а Јаков је чуо њене речи и оне су му биле пријатне.
97 Слушао је док их је она понављала два и три пута, и радост је испунила Јаковљево срце због слаткоће њених речи, и дух Божји је био на њему, и он је знао да су све њене речи истините.
98 И Јаков благослови Серах кад му изговори ове речи, а он јој рече: Кћери моја, нека те смрт никада не надвлада, јер си оживела дух мој; само још говори преда мном као што си говорила, јер си ме обрадовала свим речима својим.
99 И она је наставила да пева ове речи, а Јаков је слушао и то му је било мило, и радовао се, и дух Божји је био на њему.
100 Док је он још разговарао с њом, гле, синови његови дођоше к њему са коњима и колима и краљевским одећама и слугама које трче пред њима.
101 И Јаков устаде да их дочека, и виде своје синове обучене у краљевске хаљине и виде сва блага која им је Јосиф послао.
102 А они му рекоше: „Буди обавештен да је наш брат Јосиф жив и да он влада целом земљом египатском и да нам је он говорио као што смо ти рекли."
103 И Јаков чу све речи својих синова, и срце му затрепери од њихових речи, јер им није могао веровати док није видео све што им је Јосиф дао и шта му је послао, и све знаке које им је Јосиф говорио.
104 И они отворише пред њим и показаше му све што је Јосиф послао, дадоше свакоме оно што му је Јосиф послао, и он знаде да су говорили истину, и веома се обрадова извештају о свом сину.

105 А Јаков рече: Доста ми је што је мој син Јосиф још жив, отићи ћу да га видим пре него што умрем.
106 А синови му испричаше све што им се догодило, а Јаков рече: „Сићи ћу у Египат да видим сина свог и потомство његово."
107 Јаков устаде и обуче хаљине које му Јосиф посла, и пошто се уми и обрија, стави на главу турбан који му Јосиф посла.
108 И сви људи из Јаковљевог дома и њихове жене обукоше хаљине које им Јосиф посла, и веома се обрадоваше Јосифу што је још жив и што влада у Египту,
109 И сви становници Ханаана чуше за то, и дођоше и веома се обрадоваше са Јаковом што је још жив.
110 И Јаков им приреди гозбу три дана, и сви ханански цареви и великаши земље једоше и пише и веселише се у дому Јаковљевом.

ПОГЛАВЉЕ 55

1 И догоди се после тога да Јаков рече: Отићи ћу да видим сина свога у Египту, а онда ћу се вратити у земљу Хананску о којој је Бог говорио Авраму, јер не могу напустити земљу свога рода.
2 Гле, реч Господња дође к њему говорећи: Сиђи у Египат са свим својим домом и остани онде; не бој се сићи у Египат, јер ћу те онде учинити великим народом.
3 А Јаков рече у себи: „Идем да видим сина свог да ли је још увек у његовом срцу страх од Бога његовог међу свим становницима Египта."
4 А Господ рече Јакову: Не бој се за Јосифа, јер он још увек чува своју непорочност да ми служи, као што је твојим очима добро, и Јаков се веома обрадова због свог сина.
5 У то време Јаков заповеди својим синовима и дому да иду у Египат, по речи Господњој која му је била дата. И Јаков устаде са својим синовима и свим својим домом, и изађе из земље хананске из Вирсавеје, са радошћу и веселим срцем, и одоше у земљу египатску.
6 И кад се приближише Египту, Јаков посла Јуду пред собом к Јосифу да му покаже ситуацију у Египту, и Јуда учини по речи свог оца, и пожури и отрча и дође к Јосифу, и они им одредише место у земљи Госенској за цело његово домаћинство, и Јуда се врати и дође путем к свом оцу.
7 И Јосиф упреже кочије, и сабра све своје јунаке и своје слуге и све управнике египатске да иду у сусрет свом оцу Јакову, и Јосифова наредба је објављена у Египту: Сви који не пођу у сусрет Јакову, погинуће.
8 А следећег дана Јосиф изађе са свим Египтом, великом и моћном војском, сви обучени у одећу од финог лана и пурпура, са сребрним и златним оруђем и са својим ратним оруђем.
9 И сви су пошли у сусрет Јакову са свакојаким музичким инструментима, са бубњевима и тамбурима, посипајући смирну и алоју по целом путу, и сви су ишли тако, и земља се затресла од њиховог викања.
10 И све жене Египћанке ишле су на кровове Египта и на зидине да дочекају Јакова, а на глави Јосифа беше фараонова краљевска круна, јер му је фараон посла да је стави кад буде ишао у сусрет оцу своме.
11 А кад се Јосиф приближио на педесет лаката од свог оца, сиђе с кола и пође према свом оцу. А кад сви египатски кнезови и великаши његови видеше да је Јосиф пешке отишао према свом оцу, и они сиђоше и пођоше пешке према Јакову.
12 А када се Јаков приближио Јосифовом логору, Јаков је угледао логор који је долазио према њему са Јосифом, и то му се обрадовало и Јаков се задивио због тога.
13 А Јаков рече Јуди: Ко је онај човек кога видим у логору египатском обученог у краљевске хаљине, са веома црвеном хаљином на себи и краљевском круном на глави, који је сишао са својих кола и долази к нама? А Јуда одговори свом оцу говорећи: То је твој син Јосиф, цар; и Јаков се обрадова видевши славу свог сина.
14 И Јосиф се приближи оцу своме и поклони му се, и сви људи из логора поклонише се с њим до земље пред Јаковом.
15 И гле, Јаков отрча и пожури к сину своме Јосифу, па му се обгрли око врата и пољуби га, и они заплакаше, а и Јосиф загрли оца свог и пољуби га, и они заплакаше, и сав народ Египта заплака с њима.
16 А Јаков рече Јосифу: „Сада ћу умрети радосно кад видим твоје лице, јер си још жив и славан."
17 И синови Јаковљеви и жене њихове и деца њихова и слуге њихове, и цео дом Јаковљев плакаше веома са Јосифом, и љубише га и плакаше много с њим.
18 А Јосиф и сав његов народ вратише се после кући у Египат, а Јаков и његови синови и сва деца његовог домаћинства дођоше са Јосифом у Египат, и Јосиф их настани у најбољем делу Египта, у земљи Госен.
19 А Јосиф рече оцу своме и браћи својој: „Идем горе и јавићу фараону: Браћа моја и дом оца мог и сви њихови дођоше к мени, и ево, налазе се у земљи Госен."
20 И Јосиф учини тако и узе од своје браће Рувима, Исахара Завулона и његовог брата Венијамина и постави их пред фараона.
21 А Јосиф рече фараону говорећи: Моја браћа и дом мог оца и сви који су њихови, заједно са својим овцама и стоком дођоше к мени из земље Ханана да живе у Египту, јер их је глад јако мучила.
22 А фараон рече Јосифу: „Насели оца свога и браћу свога у најбољи део земље, не ускрати им све што је добро, и дај им да једу плод земље."
23 А Јосиф одговори говорећи: Ево, поставио сам их у земљи Госенској, јер су пастири, зато нека остану у Госенској земљи да пасу своја стада одвојено од Египћана.
24 А фараон рече Јосифу: Учини са својом браћом све што ти кажу. И синови Јаковљеви поклонише се фараону и отидоше од њега с миром, а Јосиф потом доведе свог оца пред фараона.
25 И Јаков дође и поклони се фараону, и Јаков благослови фараона, и он изађе; и Јаков и сви његови синови и сав његов дом живеше у земљи Госем.
26 Друге године, то јест сто тридесете године живота Јаковљева, Јосиф је хранио свог оца и своју браћу и цело очево домаћинство хлебом према њиховој деци све време глади; ништа им није недостајало.

27 И Јосиф им даде најбољи део целе земље; најбољи део Египта имали су свег Јосифовог живота; и Јосиф им даваше и целом дому свог оца одећу и одела из године у годину; и синови Јаковљеви остадоше безбедно у Египту свег живота свог брата.
28 И Јаков је увек јео за Јосифовим столом, Јаков и његови синови нису напуштали Јосифовог стола ни дању ни ноћу, осим онога што су Јаковљева деца јела у својим кућама.
29 И цео Египат је јео хлеб у дане глади из дома Јосифовог, јер су сви Египћани продали све што им је припадало због глади.
30 И Јосиф купи сву земљу и поља египатска за хлеб због фараона, и Јосиф снабдева цео Египат хлебом све дане глади, и Јосиф сакупљаше сво сребро и злато које му је долазило за жито које су куповали по целој земљи, и нагомила много злата и сребра, поред огромне количине оникса, бделијума и драгоцених хаљина које су доносили Јосифу из свих крајева земље када би им се новац потрошио.
31 И Јосиф узе све сребро и злато што му дође у руку, око седамдесет два таланта злата и сребра, а такође и оникс и бделијум у великом изобиљу, и Јосиф оде и сакри их у четири дела, и један део сакри у пустињи близу Црвеног мора, а један део код реке Перат, а трећи и четврти део сакри у пустињи насупрот пустињи Персије и Медије.
32 И узе део преосталог злата и сребра и даде га свој својој браћи и целом дому свог оца и свим женама из дома свог оца, а остатак донесе у фараонов дом, око двадесет талената злата и сребра.
33 И Јосиф даде фараону све злато и сребро што је преостало, а фараон га стави у ризницу, и дани глади престадоше после тога у земљи, и сејали су и жали по целој земљи, и добијали су своју уобичајену количину из године у годину; ништа им није недостајало.
34 И Јосиф је живео безбедно у Египту, и цела земља је била под његовим саветом, и његов отац и сва његова браћа живели су у земљи Госен и заузели је.
35 А Јосиф беше веома стар, у поодмаклим годинама, и његова два сина, Јефрем и Манасија, остајаху стално у дому Јаковљевом, заједно са децом Јаковљевих синова, браће њихове, да уче путеве Господње и закон његов.
36 Јаков и његови синови живели су у земљи египатској, у земљи Госен, и наследили су је, и плодили су се и множили у њој.

ПОГЛАВЉЕ 56

1 И Јаков поживе у земљи Египту седамнаест година, и дана Јаковљевих, и година живота његовог беше сто четрдесет и седам година.
2 У то време Јакова је погодила болест од које је умро, па је послао по свог сина Јосифа из Египта, а Јосиф, син његов, дође из Египта и Јосиф дође к свом оцу.
3 А Јаков рече Јосифу и синовима његовим: Ево, ја умирем, и Бог ваших предака походиће вас и вратиће вас у земљу за коју се Господ заклео да ће вама дати и вашој деци после вас. Зато, кад умрем, сахраните ме у пећини која је у Махпели у Хеврону, у земљи Хананској, близу мојих предака.
4 И Јаков натера синове своје да се закуну да га сахране у Махпели, у Хеврону, и синови његови заклеше му се у вези с тим.
5 И заповеди им говорећи: Служите Господу, Богу своме, јер онај који је избавио ваше оце, избавиће и вас од сваке невоље.
6 А Јаков рече: Позови сву децу своју к мени. И дођоше сви синови Јаковљевих и седоше пред њега. И Јаков их благослови и рече им: Господ, Бог отаца ваших, даће вам хиљаду пута више и благословиће вас, и нека вам да благослов оца вашег Аврама. И сви синови Јаковљевих изађоше тог дана пошто их благослови.
7 А сутрадан Јаков опет позва синове своје, и сви се сабраше и дођоше к њему и седоше пред њега, и Јаков благослови синове своје тог дана пре смрти своје, сваки човек благослови према свом благослову; гле, то је написано у књизи закона Господњег који се односи на Израиља.
8 А Јаков рече Јуди: „Знам, сине мој, да си ти силан човек за своју браћу; владај над њима, и синови ће твоји владати над синовима својим довека.“
9 Само научи своје синове луку и свем ратно оружју, да би могли да се боре у биткама свог брата који ће владати над својим непријатељима.
10 И Јаков опет заповеди синовима својим тог дана говорећи: Ево, данас ћу се прибрати к народу своме; изведите ме из Египта и сахраните ме у пећини Махпели, као што сам вам заповедио.
11 Али пазите, молим вас, да ме нико од ваших синова не носи, него само ви; и овако ћете ми учинити када будете носили моје тело да идете с њим у земљу Хананску да ме сахраните,
12 Јуда, Исахар и Завулон носиће мој одар на источној страни; Рувим, Симеон и Гад на југу, Јефрем, Манасија и Венијамин на западу, Дан, Асир и Нефтали на северу.
13 Нека Леви не носи с тобом, јер ће он и његови синови носити ковчег завета Господњег са Израелцима у логору, нити нека носи мој син Јосиф, јер нека буде слава његова као цар; али ће Јефрем и Манасија бити уместо њих.
14 Овако ћеш ми учинити када ме будеш одводио; не занемаруј ништа од свега што ти заповедам; и кад ми ово учиниш, Господ ће се сећати тебе по милости и твоје деце после тебе заувек.
15 А ви, синови моји, поштујте сваки брата свога и рођака свога, и заповедајте својој деци и деци своје деце после себе да служе Господу Богу својих предака све дане.
16 Да би ти продужио дане на земљи, ти и твоја деца и деца твојих деце довека, када чиниш оно што је добро и праведно пред Господом, Богом твојим, идући свим његовим путевима.
17 А ти, Јосифе, сине мој, опрости, молим те, муке браће своје и сва њихова недела и штету коју су ти нанели, јер је Бог то наменио за твоју и добробит деце твоје.
18 И сине мој, не остављај браћу своју становницима Египта, нити им повређуј осећања, јер ево, предајем их у руке Божје и у твоје руке да их чуваш од Египћана; а синови Јаковљеви одговорише оцу своме говорећи:

Оче наш, све што си нам заповедио, тако ћемо учинити; само нека Бог буде с нама.
19 А Јаков рече синовима својим: Нека Бог буде с вама кад се држите свих путева његових; не скрећите са путева његових ни десно ни лево чинећи оно што је добро и праведно пред њим.
20 Јер знам да ће вас многе и тешке невоље снаћи у последњим данима на земљи, да, ваша деца и деца деце, само служите Господу и он ће вас спасти од сваке невоље.
21 И кад пођеш за Богом да му служиш и будеш учио своју децу после себе и децу своје деце да познају Господа, тада ће Господ подићи теби и твојој деци слугу између твоје деце, и Господ ће те избавити својом руком од сваке невоље, и извешће те из Египта и вратиће те у земљу отаца твојих да је наследиш безбедно.
22 И Јаков престаде да заповеда синовима својим, и увуче ноге у постељу, и умре, и би прибран к свом народу.
23 И Јосиф паде на свог оца и завапи и плака над њим и пољуби га, и повика горким гласом и рече: Оче мој, оче мој!
24 И жене његовог сина и цело његово домаћинство дођоше и нападоше на Јакова, и плакаше над њим, и викаше веома гласно због Јакова.
25 И сви Јаковљеви синови устадоше заједно, и раздераху своје хаљине, и сви ставише кострет на своје бедра, и падоше ничице, и бацаху прах са глава својих према небу.
26 И јавише се то Оснати, жени Јосифовој, и она устаде и стави врећу, па дође са свим Египћанкама које беху с њом и оплакиваше Јакова.
27 И сви Египћани који су познавали Јакова дођоше тог дана када чуше ову ствар, и цео Египат плакаше много дана.
28 А такође из земље Ханана жене дођоше у Египат када чуше да је Јаков мртав, и плакаше за њим у Египту седамдесет дана.
29 И догоди се после тога да Јосиф заповеди својим слугама, лекарима, да балсамују његовог оца смирном и тамјаном и свакојаким тамјаном и парфемом, и лекари балсамоваху Јакова као што им Јосиф беше заповедио.
30 И сав народ Египта и старешине и сви становници земље Госемске плакали су и туговали за Јаковом, и сви његови синови и деца његовог дома туговали су и туговали за својим оцем Јаковом много дана.
31 А пошто прођоше дани његовог плача, после седамдесет дана, рече Јосиф фараону: „Отићи ћу и сахранити оца свог у земљи Хананској, као што ме је заклео, па ћу се онда вратити."
32 А фараон посла Јосифа говорећи: „Иди горе и сахрани оца свога као што ти је рекао и као што те је заклео." И Јосиф устаде са свом браћом својом да оде у земљу Хананску да сахрани оца свога Јакова као што им је заповедио.
33 И фараон заповеди да се објави по целом Египту говорећи: Ко не оде са Јосифом и браћом његовом у земљу Хананску да сахрани Јакова, погинуће.
34 И сав Египат чу за фараонову објаву, и сви устадоше заједно, и све слуге фараонове и старешине његовог дома и све старешине земље египатске отидоше са Јосифом, и сви управници и великаши фараонови отидоше као слуге Јосифове, и отидоше да сахране Јакова у земљи хананској.
35 А синови Јаковљеви понесоше одар на коме је он лежао; као што им је отац њихов заповедио, тако су учинили синови његови с њим.
36 А одар беше од чистог злата, и беше опточен ониксом и бделијумом унаоколо; а покривач одара беше златни ткани рад, спојен нитима, а на њима беху куке од оникса и бделијума.
37 И Јосиф стави на главу свог оца Јакова велику златну круну, и стави му златно жезло у руку, и окружише одар као што је био обичај краљева за њиховог живота.
38 И све трупе египатске иђаху пред њим у овом поретку, најпре сви јунаци фараонови и јунаци Јосифови, а за њима остали становници Египта, и сви беху опасани мачевима и опремљени оклопима, и носе ратну опрему.
39 И сви који су плакали и ожалошћени ишли су на даљину насупрот одара, идући и плачући и наричући, а остали народ је ишао за одаром.
40 А Јосиф и његова породица ишли су заједно близу одара боси и плачући, а остале Јосифове слуге обилазиле су га; сваки човек је имао свој украс на себи, и сви су били наоружани својим ратним оружјем.
41 И педесет Јаковљевих слугу иђоше пред одаром, и расуше по путу смирну и алоју и свакојаке мирисе, и сви Јаковљеви синови који носе одар ходише по мирисној кади, а Јаковљеве слуге иђоше пред њима расувши мирис по путу.
42 И Јосиф пође са великим логором, и тако чињаху сваки дан док не стигоше у земљу Хананску, и дођоше до гумна Атада, које беше с друге стране Јордана, и оплакиваху веома велику и тешку жалост на том месту.
43 И сви ханански цареви чуше за ову ствар и сви изађоше, сваки из своје куће, тридесет један ханански цар, и сви дођоше са својим људима да тугују и плачу за Јаковом.
44 И сви ови краљеви видеше Јаковљев одар, и гле, Јосифова круна беше на њему, и они такође ставише своје круне на одар, и окружише га крунама.
45 И сви ти краљеви учинише на том месту велику и тешку жалост са синовима Јаковљевим и Египтом за Јаковом, јер сви ханански краљеви знаху храброст Јакова и његових синова.
46 И стиже глас до Исава говорећи: Јаков је умро у Египту, и његови синови и сав Египат носе га у земљу Хананску да га сахране.
47 Исав је чуо ову ствар, и живео је на гори Сеир, и устаде са својим синовима и свим својим народом и свим својим домом, народом веома великим, и дођоше да тугују и плачу за Јаковом.
48 И догоди се, кад Исав дође, оплакива свог брата Јакова, и сав Египат и сав Ханан опет устадоше и оплакиваху велику жалост са Исавом за Јаковом на том месту.

49 А Јосиф и његова браћа доведоше свог оца Јакова одатле, и одоше у Хеврон да сахране Јакова у пећини код његових отаца.
50 И дођоше у Кирет-Арбу, до пећине, и кад дођоше, Исав са синовима својим стаде насупрот Јосифу и браћи својој као препрека у пећини говорећи: Јаков неће бити сахрањен у њој, јер је наша и нашег оца.
51 А Јосиф и браћа његова чуше речи Исавових синова и веома се разгневише, и Јосиф приступи Исаву говорећи: Шта је то што говоре? Заиста је мој отац Јаков купио то од тебе за велико богатство после Исакове смрти, пре двадесет пет година, а такође и сву земљу Хананску купио је од тебе и од твојих синова и твог потомства после тебе.
52 И Јаков га купи за своје синове и своје потомство после њега у наслеђе заувек, и зашто данас говориш ове ствари?
53 А Исав одговори говорећи: Лажеш и износиш лажи, јер нисам продао ништа што је моје у целој овој земљи, као што кажеш, нити је брат мој Јаков купио шта је моје у овој земљи.
54 А Исав рече ово да би преварио Јосифа својим речима, јер је Исав знао да Јосиф није био присутан у оним данима када је Исав продао Јакову све што му је припадало у земљи Хананској.
55 А Јосиф рече Исаву: Заиста је мој отац унео ове ствари код тебе у куповни запис и посведочио запис пред сведоцима, и ево, он је код нас у Египту.
56 А Исав одговори говорећи му: Донеси записник, све што нађеш у записнику, тако ћемо учинити.
57 И Јосиф позва Нефталима, брата свога, и рече му: Пожури брзо, не задржавај се, него трчи у Египат и донеси све записе; запис о куповини, запечаћени запис и отворени запис, и све прве записе у којима су записани сви догађаји о праву првенства, донеси их.
58 И доведи их к нама овамо да од њих сазнамо све речи Исава и његових синова које су данас говорили.
59 И Нефталим послуша Јосифов глас и пожури и потрча да сиђе у Египат, а Нефталим беше лакши пешке од свих јелена који су били у пустињи, јер је ишао по класју жита, а да га не згњечи.
60 А кад је Исав видео да је Нефтали отишао да донесе записе, он и његови синови појачаше отпор против пећине, и Исав и сав његов народ устадоше против Јосифа и његове браће да се боре.
61 И сви синови Јаковљеви и народ Египта борили су се са Исавом и његовим људима, и синови Исавови и његов народ бише поражени пред синовима Јаковљевим, и синови Јаковљеви побише четрдесет људи од Исавовог народа.
62 А Хушим, син Данов, сина Јаковљевог, био је у то време са Јаковљевим синовима, али је био удаљен око сто лаката од места битке, јер је остао са синовима Јаковљевих синова код Јаковљевог одара да га чува.
63 А Чушим је био нем и глув, ипак је разумео глас запрепашћења међу људима.
64 И упита говорећи: Зашто не сахрањујете мртве, и зашто је то велико узбуђење? А они му одговорише речима Исава и његових синова; и он потрча к Исаву усред битке, и уби Исава мачем, и одсече му главу, и она одскочи у даљину, и Исав паде усред народа у боју.
65 А кад Хушим учини то, синови Јаковљеви надвладаше синове Исавове, и синови Јаковљеви силом сахранихо свог оца Јакова у пећини, а синови Исавови видеше то.
66 И Јаков би сахрањен у Хеврону, у пећини Махпели коју Аврам беше купио од синова Хетових за поседовање гробног места, и би сахрањен у веома скупоценој одећи.
67 И ниједном краљу није указана таква част као што је Јосиф показао свом оцу при смрти његовој, јер га је сахранио са великом чашћу као што се сахрањују краљеви.
68 А Јосиф и његова браћа учинили су седам дана жаловања за својим оцем.

ПОГЛАВЉЕ 57

1 И после тога су Исавови синови ратовали са Јаковљевим синовима, и Исавови синови су се борили са Јаковљевим синовима у Хеврону, а Исав је још увек лежао мртав, и није био сахрањен.
2 И битка је била жестока међу њима, и синови Исавови бише поражени пред синовима Јаковљевим, и синови Јаковљеви побише осамдесет људи од синова Исавових, и ниједан не умре од народа синова Јаковљевих; и рука Јосифова надвлада сав народ синова Исавових, и он зароблља Софоа, сина Елифазовог, сина Исавовог, и педесет његових људи, и свеза их гвозденим ланцима, и даде их у руке својим слугама да их одведу у Египат.
3 А кад Јаковљеви синови одведоше Сефоа и његов народ у ропство, сви који су остали веома се уплаших за живот свој из дома Исавовог, да и они не буду одведени у ропство, и сви побегоше са Елифасом, Исавовим сином, и његовим народом, са Исавовим телом, и отидоше својим путем ка гори Сеир.
4 И дођоше на гору Сеир и сахранихо Исава у Сеиру, али му главе нису донели са собом у Сеир, јер је била сахрањена на оном месту где је била битка у Хеврону.
5 А кад Исавови синови побегоше испред Јаковљевих синова, Јаковљеви синови потераше их до граница Сеира, али не убише никога међу њима кад их потераше, јер Исавово тело које понесоше са собом изазваше њихову збуњеност, па побегоше, а Јаковљеви синови се окренуше од њих и дођоше горе на место где беху њихова браћа у Хеврону, и остадоше тамо тог дана и следећег дана док се не одморише од битке.
6 И догоди се трећег дана да сабраше све синове Сеира Хорејца, и сабраше све синове истока, мноштво народа као песак морски, и одоше и сиђоше у Египат да се боре са Јосифом и његовом браћом, да би избавили своју браћу.
7 А Јосиф и сви Јаковљеви синови чуше да су Исавови синови и синови истока дошли на њих да се боре како би избавили своју браћу.
8 А Јосиф и његова браћа и снажни људи из Египта изађоше и бориše се у граду Рамесесу, и Јосиф и његова браћа зададоше страховит пораз синовима Исавовим и синовима истока.
9 И побише их шест стотина хиљада људи, и побише међу њима све јунаке синова Сеира Хорејског; остаде

их само мало, а побише и много синова истока и синова Исавових; и Елифас, син Исавов, и синови истока сви побегоше пред Јосифом и његовом браћом.
10 Јосиф и његова браћа су их гониле док нису стигли до Сокота, и опет су их убили у Сокоту тридесет људи, а остали су побегли и сваки је побегао у свој град.
11 А Јосиф и његова браћа и снажни људи египатски вратише се од њих са радошћу и веселим срцем, јер су поразили све њихове непријатеље.
12 А Сефо, син Елифазов, и његови људи још увек беху робови у Египту синовима Јаковљевим, и њихови болови се увећаваху.
13 А кад се синови Исавови и синови Сеирови вратише у своју земљу, синови Сеирови видеше да су сви пали у руке синова Јаковљевих и народа Египта због битке синова Исавових.
14 А синови Сеирови рекоше синовима Исавовим: Видели сте и зато знате да је овај логор био због вас, и није остао ниједан јуначки човек нити вешт ратник.
15 Зато сада изиђите из наше земље, идите од нас у земљу Хананску, у земљу у којој бораве ваши очеви; зашто ће ваша деца наследити наследство наше деце у последње дане?
16 А синови Исавови не хтедоше да послушају синове Сеирове, и синови Сеирови размишљаху да зарате с њима.
17 И Исавови синови послаше тајно к Ангеји, цару Африке, то јест Динави, поручујући:
18 Пошаљи нам неке од својих људи да дођу к нама, и ми ћемо се борити заједно са синовима Сеира Хорејца, јер су одлучили да се боре с нама да нас отерају из земље.
19 И Ангеја, цар Динаве, учини тако, јер је у то време био пријатељски настројен према синовима Исавовим, и Ангеја посла пет стотина храбрих пешадина синовима Исавовим и осам стотина коњаника.
20 И синови Сеирови послаше синовима истока и синовима Мадијанским говорећи: Видели сте шта су нам учинили синови Исавови, због којих смо скоро сви уништени у њиховом рату са синовима Јаковљевим.
21 Зато сада дођите к нама и помозите нам, и борићемо се заједно против њих, и истераћемо их из земље и осветићемо се за браћу нашу која су погинула због њих у борби са браћом њиховом, синовима Јаковљевим.
22 И сви синови истока послушаше синове Сеира, и дођоше к њима око осам стотина људи са извученим мачевима, и синови Исавови ратоваше са синовима Сеира у то време у пустињи Фаран.
23 И синови Сеирови надвладаше тада синове Исавове, и синови Сеирови побише тог дана синове Исавове у тој бици око двеста људи из народа Ангеје, цара Динаве.
24 А другог дана дођоше поново синови Исавови да се по други пут боре са синовима Сеировим, и битка беше жестока међу синовима Исавовим и овог другог пута, и веома их узнемири због синова Сеирових.
25 А кад су Исавови синови видели да су синови Сеирови јачи од њих, неки људи од Исавових синова окренуше се и помогоше синовима Сеировим, њиховим непријатељима.
26 И паде још педесет осам људи из народа Исавових синова у другој бици код Ангеје, цара Динаве.
27 А трећег дана чуше Исавови синови да су се неки од њихове браће окренули од њих да би се борили против њих у другој бици; и Исавови синови туговаху када чуше то.
28 И рекоше: „Шта ћемо учинити нашој браћи која су се одвратила од нас да помогну синовима Сеира, нашим непријатељима?“ И синови Исавови поново послаше Ангеју, цару Динаве, поручујући:
29 Пошаљите нам опет друге људе да се с њима боримо против синова Сеира, јер су већ двапут били јачи од нас.
30 И Ангеја поново посла синовима Исавовим око шест стотина храбрих људи, и они дођоше да помогну синовима Исавовим.
31 А за десет дана синови Исавови опет ратоваше са синовима Сеировим у пустињи Фаран, и битка беше веома жестока међу синовима Сеировим, и синови Исавови надвладаше у то време синове Сеирове, и синови Сеирови бише поражени пред синовима Исавовим, и синови Исавови побише од њих око две хиљаде људи.
32 И сви јунаци синова Сеира погинуше у тој бици, и остадоше само њихова мала деца која су остала у њиховим градовима.
33 И сви Мадијанци и синови истока побегоше од битке, и оставише синове Сеира и побегоше кад видеше да је битка жестока на њих, а синови Исавови гонише све синове истока док нису стигли у њихову земљу.
34 И Исавови синови побише од њих још око двеста педесет људи, а од народа Исавових синова паде у тој бици око тридесет људи, али их је ова невоља снашла зато што су се њихова браћа окренула од њих да помогну синовима Сеира Хорејца, и Исавови синови поново чуше за зла дела своје браће и поново туговаху због тога.
35 И догоди се после битке да се синови Исавови вратише кући у Сеир, и синови Исавови побише оне који беху остали у земљи синова Сеирових; побише и њихове жене и децу, не оставише никога у животу осим педесет младића и девојака које оставише у животу, и синови Исавови их не погубише, него им дечаци постадоше робови, а девојке узеше за жене.
36 И Исавови синови населише се у Сеиру на месту синова Сеирових, и наследише њихову земљу и заузеше је.
37 И синови Исавови узеше све што је припадало земљи синовима Сеировим, такође њихова стада, њихова јунца и њихова добра, и све што је припадало синовима Сеировим, узеше синови Исавови, и синови Исавови насељаваху се у Сеиру на месту синова Сеирових до данас, и синови Исавови поделише земљу на делове петорици синова Исавових, по њиховим породицама.
38 И догоди се у те дане да су синови Исавови одлучили да крунишу цара над собом у земљи коју су поседовали. И рекоше један другом: Не тако, јер ће он владати над нама у нашој земљи, и ми ћемо бити по

његовом савету и он ће водити наше битке против наших непријатеља, и они су тако и учинили.
39 И сви Исавови синови се заклеше говорећи: „Да нико од њихове браће никада неће владати над њима, осим туђинца који није од њихове браће, јер су душе свих Исавових синова биле огорчене, сваки на свог сина, брата и пријатеља, због зла које су претрпели од своје браће када су се борили са синовима Сеира.“
40 Зато се Исавови синови заклеше говорећи: Од тог дана па надаље неће бирати цара између своје браће, него из туђе земље, све до данас.
41 И беше тамо човек из народа Ангеје, цара Динхаве; звао се Бела, син Веоров, који беше веома храбар човек, леп и пријатан и мудар у свакој мудрости, и човек разуман и саветољубив; и нико од народа Ангеје није био раван њему.
42 И сви Исавови синови га узеше и помазаше, и крунисаше га за цара, и поклонише му се и рекоше му: Нека живи цар, нека живи цар!
43 И раширише платно, и донесоше му сваки златне и сребрне минђуше или прстење или наруквице, и учинише га веома богатим сребром и златом, ониксом и бделијумом, и начинише му царски престо, и ставише му царску круну на главу, и саградише му палату и он се настани у њој, и постаде цар над свим синовима Исавовим.
44 А становници Ангеје примише плату за своју битку од Исавових синова, и отидоше и вратише се у то време свом господару у Динхаву.
45 И Бела царова над синовима Исавовим тридесет година, и синови Исавови насељаваху се у земљи уместо синова Сеира, и живљаху безбедно на њиховом месту до данас.

ПОГЛАВЉЕ 58

1 Тридесет друге године отиска Израиљаца у Египат, то јест седамдесет прве године Јосифовог живота, те године умре фараон, цар Египта, а Магрон, син његов, зацари се на његово место.
2 И фараон заповеди Јосифу пре своје смрти да буде отац његовом сину, Магрону, и да Магрон буде под Јосифовом бригом и под његовим саветом.
3 И сав Египат се сложио с тим да Јосиф буде краљ над њима, јер су сви Египћани волели Јосифа као и пре, само Магрон, син фараонов, седео је на престолу свог оца, и он је постао краљ у то време уместо свог оца.
4 Магрон је имао четрдесет једну годину када је почео да влада, и четрдесет година је владао у Египту, и сав Египат га је назвао Фараон, по имену његовог оца, као што је био обичај да се чини у Египту сваком краљу који је владао над њима.
5 И догоди се када је фараон завладао уместо његовог оца, он је ставио законе Египта и све послове владавине у руке Јосифа, као што му је отац заповедио.
6 И Јосиф постаде цар над Египтом, јер је он управљао свим Египтом, и цео Египат беше под његовом бригом и под његовим саветом, јер се цео Египат наклонио Јосифу после фараонове смрти и веома га волеше да влада над њима.
7 Али међу њима беше неких људи који га нису волели, говорећи: „Ниједан странац неће владати над нама.“ Ипак, цела власт над Египтом прешла је у то време на Јосифа, после фараонове смрти, који је био управник и радио шта је хтео по целој земљи без икаквог мешања.
8 И сав Египат беше под Јосифовом управом, и Јосиф ратова са свим својим околним непријатељима и покори их; такође сву земљу и све Филистеје, до граница Ханана, Јосиф покори, и сви беху под његовом влашћу и даваху Јосифу годишњи порез.
9 И фараон, цар египатски, седе на престолу уместо свог оца, али је био под управом и саветом Јосифа, као што је у почетку био под управом свог оца.
10 Није владао само у земљи Египту, по Јосифовом савету, него је Јосиф владао над целом земљом у то време, од Египта до велике реке Перат.
11 И Јосиф беше успешан на свим путевима својим, и Господ беше с њим, и Господ даде Јосифу додатну мудрост, и част, и славу, и љубав према њему у срцима Египћана и по целој земљи, и Јосиф владаше над целом земљом четрдесет година.
12 И све земље Филистејаца и Ханан и Сидон, и с оне стране Јордана, доносиле су Јосифу поклоне свег његовог живота, и цела земља беше у Јосифовој руци, и доносили су му годишњи данак како је било прописано, јер се Јосиф борио против свих својих околних непријатеља и покорио их, и цела земља беше у Јосифовој руци, и Јосиф седеше безбедно на свом престолу у Египту.
13 А такође и сва браћа његова, синови Јаковљеви, живели су безбедно у земљи свег Јосифовог живота, и били су плодни и веома се множили у земљи, и служили су Господу свег свог живота, као што им је заповедио њихов отац Јаков.
14 И догоди се после многих дана и година, док су синови Исавови мирно живели у својој земљи са Белом, својим царем, да су се синови Исавови плодили и умножили у земљи, и одлучили су да иду и ратују са синовима Јаковљевим и са свим Египтом, и да ослободе брата свога Сефоа, сина Елифазовог, и његове људе, јер су још у то време били робови Јосифови.
15 И послаше Исавови синови свим синовима истока, и они склопише мир с њима, и сви синови истока дођоше к њима да иду са Исавовим синовима у Египат у рат.
16 И дође к њима и од народа Ангеје, цара Динаве, и послаше и синовима Исмаиловим, и они дођоше к њима.
17 И сакупи се сав овај народ и дође у Сеир да помогне синовима Исавовим у њиховој бици, и овај логор беше веома велики и препун људи, бројних као песак морски, око осамсто хиљада људи, пешадине и коњице, и све те трупе сиђоше у Египат да се боре са синовима Јаковљевим, и улогорише се код Рамесеса.
18 И Јосиф изађе са својом браћом са јунацима Египћанима, око шест стотина људи, и они се борише с њима у земљи Рамесесу; и синови Јаковљеви у то време поново се борише са синовима Исавовим, педесете године отиска синова Јаковљевих у Египат, то

јест тридесете године владавине Беле над синовима Исавовим у Сеиру.

19 И Господ предаде све јунаке Исава и синова истока у руке Јосифа и његове браће, и народ синова Исава и синова истока би поражен пред Јосифом.

20 А од народа Исавовог и од деце источне, која су побијена, пало је пред синовима Јаковљевим око двеста хиљада људи, и њихов цар Бела, син Веоров, пао је с њима у бици. Кад су синови Исавови видели да је њихов цар пао у бици и да је мртав, руке су им ослабиле у борби.

21 А Јосиф и његова браћа и сав Египат и даље су лупали народ дома Исавовог, и сав Исавов народ се уплашио Јаковљевих синова и побегао је од њих.

22 А Јосиф и браћа његова и сав Египат гонише их један дан хода, и побише од њих још око триста људи, настављајући да их убијају на путу; и после се вратише од њих.

23 А Јосиф и сва његова браћа вратише се у Египат, ниједан човек им не недостајаше, него од Египћана падоше дванаест људи.

24 А када се Јосиф вратио у Египат, наредио је да се Сефо и његови људи додатно свежу, и они су их свезали у окове и повећали им тугу.

25 И сви људи, Исавови синови и синови истока, вратише се посрамљени сваки у свој град, јер сви јунаци који беху с њима падоше у бици.

26 А кад синови Исавови видеше да им је цар погинуо у бици, пожурише и узеше човека из народа синова источних; звао се Јовав, син Зарахов, из земље Боцре, и поставише га за цара над собом уместо њиховог цара Беле.

27 И Јовав седе на престолу Белином као краљ уместо њега, и Јовав владаше у Едому над свим синовима Исавовим десет година, и синови Исавови више нису ишли да ратују са синовима Јаковљевим од тог дана па надаље, јер синови Исавови знадоше храброст синова Јаковљевих и веома их се бојаху.

28 Али од тог дана па надаље, синови Исавови мрзеше синове Јаковљеве, и мржња и непријатељство беху веома јаки међу њима свих дана, до данас.

29 И догоди се после тога, после десет година, да умре Јовав, син Зарахов, из Боцре, и синови Исавови узеше човека по имену Хушам, из земље Теман, и поставише га за цара над собом уместо Јовава, и Хушам владаше у Едому над свим синовима Исавовим двадесет година.

30 И Јосиф, цар египатски, и његова браћа, и сва деца Израиљева живели су безбедно у Египту у то време, заједно са свом децом Јосифовом и његовом браћом, немајући никакве препреке или зле несреће, и земља египатска је у то време била у миру од рата у време Јосифа и његове браће.

ПОГЛАВЉЕ 59

1 А ово су имена синова Израиљевих који су живели у Египту, који су дошли са Јаковом, сви синови Јаковљеви дођоше у Египат, сваки човек са својим домом.

2 Лијина деца беху Рувим, Симеон, Леви, Јуда, Исахар и Завулон, и њихова сестра Дина.

3 А синови Рахелини беху Јосиф и Венијамин.

4 А синови Зилпе, слушкиње Лијине, били су Гад и Асир.

5 А синови Вале, слушкиње Рахелине, били су Дан и Нефталим.

6 А ово је било њихово потомство које им се родило у земљи Хананској, пре него што су дошли у Египат са својим оцем Јаковом.

7 Рувимови синови били су Ханох, Палу, Хецрон и Карми.

8 А синови Симеонови беху Јемуило, Јамин, Оад, Јахин, Захар и Саул, син Хананејке.

9 А Левијева деца беху Герсон, Кат и Мерари, и сестра им Јохаведа, која им се роди кад су силазили у Египат.

10 А синови Јудини беху Ер, Онан, Шелах, Перец и Зарах.

11 И Ер и Онан умроше у земљи Хананској; а синови Пересови беху Хесрон и Хамул.

12 А синови Исахара беху Тола, Фува, Јов и Шомрон.

13 А синови Завулонови беху Серед, Елон и Јахлеел, а син Данов беше Хушим.

14 А синови Нефталимови беху Јахсил, Гуни, Јецер и Силам.

15 А синови Гадови беху Зифион, Хаги, Шуни, Ецбон, Ери, Ароди и Арели.

16 А синови Асирови беху Јимна, Јишва, Јишви, Верија и њихова сестра Серах; а синови Веријини беху Хевер и Малхиел.

17 А синови Венијаминови беху Бела, Бехер, Ашбел, Гера, Наман, Ахи, Рош, Мупим, Хупим и Орд.

18 А синови Јосифови, који су му се родили у Египту, били су Манасија и Јефрем.

19 А свих душа које изађоше из бедара Јаковљевог беше седамдесет душа; то су они који дођоше са Јаковом, оцем својим, у Египат да онде живе; и Јосиф и сва браћа његова живеше безбедно у Египту, и једоше од најбољег из Египта свег дана Јосифовог живота.

20 Јосиф је живео у земљи египатској деведесет три године, а Јосиф је владао над свим Египтом осамдесет година.

21 А кад се приближише дани Јосифове смрти, посла по браћу своју и цео дом свог оца, и сви се окупише и седоше пред њега.

22 А Јосиф рече својој браћи и целом дому оца свога: Ево, ја умирем, и Бог ће вас сигурно походити и одвести вас из ове земље у земљу коју се заклео вашим оцима да ће им је дати.

23 А кад вас Бог посети да вас одведе одавде у земљу ваших отаца, тада ћете однети и моје кости са собом одавде.

24 И Јосиф натера синове Израиљеве да се закуну за своје потомство после њих говорећи: Бог ће вас сигурно посетити и ви ћете одавде изнети моје кости са собом.

25 И догоди се после тога да Јосиф умре те године, седамдесет прве године отиска Израиљаца у Египат.

26 А Јосиф је имао сто и десет година кад умре у земљи египатској, и устадоше сва његова браћа и све његове слуге и балсамоваше Јосифа, као што је био њихов обичај, и његова браћа и сав Египат оплакиваху га седамдесет дана.

27 И положише Јосифа у ковчег напуњен мирисима и свакојаким парфемима, и сахранихо га крај реке, то јест Сихора, и синове његове и сву браћу његову, и цело домаћинство његовог оца учини седмодневну жалост за њим.
28 И догоди се после Јосифове смрти да сви Египћани почеше у то време владати над децом Израиљевом, и фараон, цар Египта, који је владао уместо свог оца, узе све законе Египта и водио је целу владавину Египта по свом савету, и владао је безбедно над својим народом.

ПОГЛАВЉЕ 60

1 А кад настане година, седамдесет друга година откако су Израиљци отишли у Египат, после Јосифове смрти, Сефо, син Елифазов, сина Исавовог, побегне из Египта, он и његови људи, и отидоше.
2 И дође у Африку, то јест Динхаву, к Ангеји, краљу Африке, и Ангеја их прими с великим почастима и постави Зефоа за вођу своје војске.
3 И Сефо је нашао милост код Ангеје и код свог народа, и Сефо је био вођа војске код Ангеје, краља Африке, много дана.
4 И Сефон намами Ангеју, краља Африке, да сакупи сву своју војску да иде и бори се са Египћанима и са синовима Јаковљевим, и да освети њихову браћу за случај.
5 Али Ангеја није хтео да послуша Сефоа да то учини, јер је Ангеја знао снагу Јаковљевих синова и шта су учинили његовој војсци у рату са Исавовим синовима.
6 А Сефон беше у то време веома велик у очима Ангеје и у очима целог свог народа, и стално их је мамио да ратују против Египта, али они не хтедоше.
7 И догоди се у то време да је у земљи Хитимској био човек у граду Пузимни, чије је име било Узу, и постао је обожен од стране деце Хитимске, и човек је умро и није имао сина, само једну ћерку која се звала Јанија.
8 А девојка беше изузетно лепа, згодна и интелигентна, ниједна се није видела као она по лепоти и мудрости широм земље.
9 И народ Ангеје, краља Африке, виде је и дођоше и хвалише је пред њим, и Ангеја посла писма синовима Хитима и замоли да је узме себи за жену, и народ Хитима пристаде да му је да за жену.
10 А када су гласници Ангејини кренули из земље Хитим на пут, гле, гласници Турна, краља Бибентуа, дођоше у Хитим, јер је и Турн, краљ Бибентуа, послао своје гласнике да затраже Јанију за њега, да је узме за жену, јер су му је сви његови људи хвалили, зато је послао све своје слуге к њој.
11 И слуге Турнуса дођоше у Хитим и затражише Јанију да је одведу за жену свом краљу Турнусу.
12 А народ Хитима им рекоше: „Не можемо је дати, јер је Ангеас, краљ Африке, желео да му је узме за жену пре него што сте ви дошли, и да му је дамо, и зато сада не можемо учинити ову ствар да бисмо Ангеасу одузели девојку да бисмо је дали Турну.“
13 Јер се веома бојимо Ангеја да не дође у рат против нас и не уништи нас, а Турн, твој господар, неће моћи да нас избави из његове руке.
14 А кад гласници Турнуса чуше све речи деце Хитимске, вратише се свом господару и испричаше му све речи деце Хитимске.
15 И деца Хитима послаше поруку Ангеји, говорећи: „Ево, Турн је послао по Јанију да је узме за жену, и овако смо му одговорили; и чули смо да је сакупио сву своју војску да иде у рат против тебе, и намерава да прође путем Сардуније да се бори против твог брата Лука, а после тога ће доћи да се бори против тебе.“
16 А Ангеас чу речи деце Хитимске које су му послали у записнику, и гнев му се распламсао, па је устао и сакупио сву своју војску и дошао преко острва мора, путем за Сардунију, свом брату Луку, краљу Сардуније.
17 И Ниблос, син Луков, чу да му долази ујак Ангеја, и изађе му у сусрет са тешком војском, и пољуби га и загрли, и Ниблос рече Ангеји: Када питаш мог оца за његово благостање, када ћу поћи с тобом да се боримо против Турна, замоли га да ме постави за вођу своје војске, и Ангеја то учини, и дође свом брату, а његов брат дође му у сусрет, и пита га за његово благостање.
18 И Ангеја запита свог брата Лука за његово благостање и да постави свог сина Ниблоса за вођу своје војске, и Лук то учини, и Ангеја и његов брат Лук устадоше и кренуше према Турну у битку, а с њима беше велика војска и тешки народ.
19 И дође бродовима, и дођоше у покрајину Астара, и гле, Турнус им дође у сусрет, јер пође у Сардунију и намераваше да је уништи, а затим да одатле пређе у Ангеју да се бори с њим.
20 Ангеас и његов брат Лук срели су Турна у долини Канопије, и битка је била жестока и јака међу њима на том месту.
21 И битка је била жестока за Лука, краља Сардуније, и сва његова војска је пала, а и Ниблос, син његов, пао је у тој бици.
22 И његов ујак Ангеја заповеди својим слугама и они начинише златни ковчег за Ниблоса и ставише га у њега, и Ангеја поново поведе битку према Турнусу, и Ангеја беше јачи од њега, и уби га, и поби сав његов народ оштрицом мача, и Ангеја освети ствар Ниблоса, сина свог брата, и ствар војске свог брата Лука.
23 А када је Турн умро, руке оних који су преживели битку ослабише, и побегоше испред Ангеја и његовог брата Лука.
24 А Ангеја и његов брат Лук потераше их до главног пута, који је између Алфана и Роме, и побише сву Турнову војску оштрицом мача.
25 И Лук, краљ Сардуније, нареди својим слугама да направе месингани ковчег и да у њега ставе тело његовог сина Ниблоса, и сахранише га на том месту.
26 И саградише на њој високу кулу тамо на главном путу, и назваше је по имену Ниблос до данас, и сахранише тамо на том месту са Ниблосом и Турнуса, краља Бибентуа.
27 И гле, на главном путу између Алфана и Роме, гроб Ниблос је с једне стране, а гроб Турнус с друге, и плочник између њих до данас.
28 А када је Ниблос сахрањен, Лук, његов отац, врати се са војском у своју земљу Сардунију, а Ангеас, његов брат, краљ Африке, оде са својим народом у град Бибенту, то јест град Турнус.

29 И становници Бибентуа чуше за његову славу и веома га се уплашише, и изађоше му у сусрет са плачем и мољењем, и становници Бибентуа преклињаху Ангеју да их не убије нити уништи њихов град; и он то учини, јер се Бибенту у то време сматрао једним од градова деце Китима; стога није уништио град.
30 Али од тог дана па надаље трупе афричког краља ишле су у Хитим да га опљачкају и опљачкају, и кад год би ишле, Сефон, заповедник војске Ангеје, ишао би с њима.
31 И после тога се Ангеас окренуо са својом војском и дошли су до града Пузимне, и Ангеас је одатле узео Јанију, ћерку Узуову, за жену и довео је у свој град у Африци.

ПОГЛАВЉЕ 61

1 И догоди се у то време фараон, цар египатски, заповеди целом свом народу да му саграде чврст дворац у Египту.
2 И он такође заповеди синовима Јаковљевим да помогну Египћанима у изградњи, и Египћани саградише прелепу и елегантну палату за краљевско пребивалиште, и он се настани у њој и обнови своју власт и владаше безбедно.
3 И Завулон, син Јаковљев, умре те године, то јест седамдесет друге године откако су Израиљци синови сишли у Египат, и Завулон умре сто четрнаест година стар, и би положен у ковчег и дат у руке своје деце.
4 А седамдесет пете године умре његов брат Симеон, који је имао сто двадесет година кад је умро, и и њега положише у ковчег и предадоше у руке његове деце.
5 А Сефо, син Елифазов, сина Исавовог, заповедник војске Ангеје, цара Динаве, и даље је свакодневно наговарао Ангеју да се спреми за битку и да се бори са синовима Јаковљевим у Египту, али Ангеја није хтео да то учини, јер су му слуге његове испричале сву снагу синова Јаковљевих, шта су им учинили у бици са синовима Исавовим.
6 А Сефо је у то време свакодневно наговарао Ангеју да се бори са синовима Јаковљевим у то време.
7 И после неког времена Ангеја послуша речи Сефонове и пристаде да се бори са синовима Јаковљевим у Египту, и Ангеја поређа сав свој народ, народ бројан као песак који је на обали морској, и одлучи да иде у Египат да се бори.
8 А међу слугама Ангејиним беше младић од петнаест година, по имену Валаам, син Веоров, а младић беше веома мудар и разумеше уметност врачања.
9 А Ангеас рече Валаму: „Молим те, заклињи нас врачањем да бисмо сазнали ко ће победити у овој бици у коју сада улазимо.“
10 И Валаам нареди да му донесу восак, и он од њега направи лик кочија и коњаника који представљају војску Ангеје и војску Египта, и стави их у лукаво припремљене воде које је имао за ту сврху, и узе у руку гране миртиног дрвећа, и употреби своју лукавост, и споји их изнад воде, и указаше му се у води слични ликови војски Ангеје које падају пред сличним ликовима Египћана и синова Јаковљевих.
11 И Валаам исприча ово Ангеју, а Ангеја се очаја и не наоружа се да иде у Египат да се бори, него остаде у свом граду.
12 А кад је Сефо, син Елифазов, видео да Ангеја очајава да ће кренути у битку са Египћанима, Сефо је побегао од Ангеје из Африке и отишао је и дошао у Хитим.
13 И сви Хитимци га примише са великом чашћу и унајмише га да се бори у њиховим биткама све дане, и Сефо се веома обогатио у тим данима, и трупе афричког краља још увек су се шириле у тим данима, и синови Хитимци се окупише и одоше на гору Куптицију због трупа Ангеје, краља афричког, које су напредовале према њима.
14 Једног дана Сефо изгуби младу јуницу, па оде да је тражи и чу је како муче око планине.
15 И Сефо отиде и виде, и гле, онде велика пећина у подножју планине, и онде велики камен на улазу у пећину, и Сефо расцепи камен и уђе у пећину и погледа, и гле, велика звер прождира вола; од средине навише личила је на човека, а од средине надоле личила је на животињу, и Сефо устаде на животињу и уби је својим мачевима.
16 А становници Хитима чуше за то и веома се обрадоваше и рекоше: „Шта ћемо учинити овом човеку који је убио ову животињу која је прождирала нашу стоку?“
17 И сви се сабраше да му посвете један дан у години, и назваше га Сефо по његовом имену, и приносише му жртве ливанице из године у годину тог дана, и доносише му дарове.
18 У то време Јанија, кћи Узуове жене краља Ангеје, разболе се, и Ангеја и његови официри тешко осете њену болест, и Ангеја рече својим мудрацима: „Шта да урадим Јанији и како да је излечим од њене болести?“ А његови мудраци му рекоше: „Зато што ваздух наше земље није као ваздух земље Хитим, а наша вода није као њихова вода, зато се краљица разболела.“
19 Јер се због промене ваздуха и воде разболела, а и зато што је у својој земљи пила само воду која је долазила из Пурме, коју су њени преци донели мостовима.
20 И Ангеас заповеди својим слугама, и они му донесоше у посудама воде из Пурме које припадају Хитиму, и измерише те воде са свим водама земље Африке, и нађеше да су те воде лакше од вода Африке.
21 И Ангеас виде ово, и заповеди свим својим официрима да окупе каменосече у хиљадама и десетинама хиљада, и они тесаше камен без броја, и градитељи дођоше и саградише изузетно јак мост, и спроведоше извор воде из земље Хитим у Африку, и те воде су биле за краљицу Јанију и за све њене бриге, да пије из њих и да пече, пере и купа се њима, а такође и да њима залива сво семе од ког се може добити храна, и све плодове земље.
22 И цар заповеди да донесу земљу из Китима у великим бродовима, а донесоше и камење за градњу, и градитељи саградише палате за краљицу Јанију, и краљица се излечи од своје болести.

23 И на преокрету године, трупе Африке су наставиле да долазе у земљу Хитим да пљачкају као и обично, и Сефо, син Елифазов, чу њихов извештај, и изда наређења против њих и бори се с њима, и они побегоше пред њим, и он избави земљу Хитим од њих.
24 И синови Хитимови видеше храброст Сефоа, и синови Хитимови се одлучише и поставише Сефоа за краља над собом, и он постаде краљ над њима, и док је он владао, они покорише синове Тувала и сва околна острва.
25 А њихов краљ Сефо пође на њихово чело и они зарате са Тувалом и острвима, и покорише их, и када се вратише из битке, обновише му власт, и саградише му веома велику палату за његово краљевско пребивалиште и седиште, и начинише му велики престо, и Сефо владаше над целом земљом Хитим и над земљом Италијом педесет година.

ПОГЛАВЉЕ 62

1 Те године, седамдесет девете године откако су Израиљци сишли у Египат, умре Рувим, син Јаковљев, у земљи Египатској; Рувим је имао сто двадесет пет година кад је умро, и положише га у ковчег, и би дат у руке његове деце.
2 А осамдесете године умре Дан, брат му; имао је сто двадесет година кад је умро, и и њега положише у ковчег и предадоше у руке његове деце.
3 Те године умре Хушам, цар Едома, а после њега владаше Адад, син Бедадов, тридесет пет година; а осамдесет прве године умре Исахар, син Јаковљев, у Египту, а Исахару беше сто двадесет и две године кад умре, и би положен у ковчег у Египту и дат у руке деце његове.
4 А осамдесет друге године умре Асир, брат му, имао је сто двадесет и три године кад умре, и би положен у ковчег у Египту и дат у руке његове деце.
5 А осамдесет треће године умре Гад, имао је сто двадесет и пет година кад умре, и би положен у ковчег у Египту и дат у руке своје деце.
6 И догоди се осамдесет четврте године, то јест педесете године владавине Адада, сина Бедадовог, цара Едома, да Адад сабра све синове Исавове, и спреми сву своју војску, око четири стотине хиљада људи, и упути се ка земљи Моавској, и оде да се бори са Моавцима и да их учини данима.
7 Моавци чуше ово и веома се уплаше, и послаше к Мадијанцима да им помогну у борби против Адада, сина Бедадовог, цара Едома.
8 А Адад дође у земљу Моавску, а Моавци и синови Мадијански изађоше му у сусрет, и постројише се у бојни ред против њега на пољу Моавском.
9 Адад се борио са Моавцима, и пало је много Моављанаца и Мадијанаца, око двеста хиљада људи.
10 И битка је била веома жестока на Моавцима, и кад су Моавци видели да је битка жестока на њих, ослабили су руке и окренули леђа, и оставили су Мадијанце да воде битку.
11 А синови Мадијански нису знали намере Моава, него су се ојачали у бици и борили су се са Хададом и целом његовом војском, и сви Мадијанци су пали пред њим.
12 А Адад удари све Мадијанце тешким ударцима, и поби их оштрицом мача, не остави никога преживелог од оних који су дошли да помогну Моаву.
13 А кад су сви синови Мадијански изгинули у бици, а синови Моава побегли, Адад је учинио цео Моав у то време себи даном, и постали су под његовом руком, и давали су годишњи порез како је било прописано, и Адад се вратио у своју земљу.
14 А на преокрету године, када остатак Мадијанског народа који је био у земљи чуо да су сва њихова браћа пала у бици са Ададом због Моава, јер су се Моавци окренули у бици и оставили Мадијанце да се боре, тада петоро кнезова Мадијанских одлучи са остатком своје браће која су остала у њиховој земљи да се боре са Моавцима да освете дело своје браће.
15 И послаше синови Мадијански свој својој браћи, синовима истока, и свој својој браћи, сви синови Хетурини, дођоше да помогну Мадијанцима да се боре против Моава.
16 А синови Моавови чуше ово и веома се уплашише што су се сви синови истока окупили против њих за бој, и синови Моавови послаше подсетник у земљу Едомску Ададу, сину Бедадовом, говорећи:
17 Дођите сада к нама и помозите нам да поразимо Мадијанце, јер су се сви окупили и дошли су на нас са свом својом браћом, синовима истока, да се боре, да освете дело Мадијанаца који су пали у бици.
18 А Адад, син Бедадов, цар Едома, изађе са целом својом војском и оде у земљу Моавску да се бори са Мадијанима, и Мадијани и синови истока боришe се са Моавцима на пољу Моавском, и битка беше веома жестока међу њима.
19 И Адад поби све синове Мадијанске и синове источне стране оштрицом мача, и Адад у то време избави Моава из руке Мадијанаца, и они који су остали од Мадијанаца и синова источне стране побегоше пред Ададом и његовом војском, и Адад их гони до њихове земље и удари их веома тешким покољем, и побијени падаху на путу.
20 И Адад избави Моава из руке Мадијанаца, јер сви синови Мадијански беху пали од оштрице мача, и Адад се врати у своју земљу.
21 И од тог дана па надаље, синови Мадијански мрзеше синове Моава, јер су пали у бици због њих, и беше међу њима велико и жестоко непријатељство свих дана.
22 И сви који су се нашли Мадијанци на путу земље Моавске погинули су од мача Моавског, и сви који су се нашли Моавци на путу земље Мадијанске, погинули су од мача Мадијанског; тако су чинили Мадијанци Моавцима и Моавци Мадијанцима много дана.
23 И догоди се у то време да Јуда, син Јаковљев, умре у Египту, осамдесет шесте године откако Јаковљев сиђе у Египат, а Јуда имаше сто двадесет и девет година кад умре; и балсамоваше га и ставише у ковчег, и би предан у руке деце његове.
24 А осамдесет девете године умре Нефталим, имао је сто тридесет и две године, и би положен у ковчег и дат у руке његове деце.

25 Деведесет прве године кад су Израиљци силазили у Египат, то јест тридесете године владавине Сефоа, сина Елифазовог, сина Исавовог, над синовима Хитимским, синови Афрички нападоше на синове Хитимске да их опљачкају као и обично, али их нису напали већ тринаест година.
26 И дођоше к њима те године, и Сефо, син Елифазов, изађе на њих са неким од својих људи и жестоко их поби, и афричке трупе побегоше испред Сефоа и побијени падаше пред њим, а Сефо и његови људи гоњаху их, идући и ударајући их док се нису приближили Африци.
27 А Ангеја, краљ Африке, чу шта је Сефо учинио, и то га веома узнемири, и Ангеја се бојао Сефоа свих дана.

ПОГЛАВЉЕ 63

1 А деведесет треће године умре Леви, син Јаковљев, у Египту, а Леви имаше сто тридесет и седам година кад умре, и положише га у ковчег и предадоше га у руке деце његове.
2 И догоди се после Левијеве смрти, када је цео Египат видео да су синови Јаковљеви, браћа Јосифова, помрли, сви Египћани почеше мучити децу Јаковљеву и загорчавати им живот од тог дана до дана кад изиђоше из Египта, и отеше им из руку све винограде и поља која им беше дао Јосиф, и све лепе куће у којима живеше народ Израиљов, и сав род Египта, Египћани узеше све од синова Јаковљевих у то време.
3 И рука целог Египта постаде још тежа у те дане против деце Израиљеве, и Египћани су шкодили Израелцима док се деца Израиљева нису уморила од живота због Египћана.
4 У то време, стотине и друге године отиска Израиља у Египат, умре фараон, цар египатски, и Мелол, син његов, зацари се на његово место; и сви јунаци египатски и сав онај нараштај који је познавао Јосифа и браћу његову умро је у то време.
5 И настаде други нараштај уместо њих, који не позна синове Јаковљеве и све добро које им учинише, ни сву њихову силу у Египту.
6 Зато је сав Египат од тог дана почео да загорчава живот синовима Јаковљевим и да их мучи свакојаким тешким радом, јер нису познавали своје претке који су их избавили у данима глади.
7 И ово је такође било од Господа, за децу Израелову, да им користи у њиховим последњим данима, да би сва деца Израелова могла познавати Господа Бога свога.
8 И да би сазнали знаке и моћна чуда која ће Господ учинити у Египту због свог народа Израиља, да би се синови Израиљеви бојали Господа Бога својих предака и ходили свим његовим путевима, они и њихово потомство после њих у све дане.
9 Мелол је имао двадесет година када је почео да влада, и владао је деведесет четири године, и сав Египат га је назвао Фараон, по имену његовог оца, као што је био обичај да чине сваком краљу који је владао над њима у Египту.
10 У то време све трупе Ангеје, краља Африке, кренуше да се рашире по земљи Хитим као и обично ради пљачке.
11 А Сефо, син Елифазов, сина Исавовог, чу њихов глас, па изађе да их дочека са својом војском и бори се с њима тамо на путу.
12 И Сефо поби трупе краља Африке оштрицом мача, и ниједан од њих не остави преживелог, и ниједан се не врати свом господару у Африку.
13 А Ангеја чу шта је Зефо, син Елифазов, учинио свим својим трупама, да их је уништио, и Ангеја сабра све своје трупе, све људе из земље Африке, народ бројан као песак на обали морској.
14 И Ангеја посла свом брату Луку говорећи: Дођи к мени са свим својим људима и помози ми да поразим Сефоа и сву Хитимску децу која су уништила моје људе, и Лук дође са целом својом војском, веома великом силом, да помогне Ангејином брату да се бори са Сефоом и Хитимском децом.
15 А Сефо и синови Хитимски чуше ово, и веома се уплаше и велики страх паде им на срца.
16 А Сефо посла писмо у земљу Едомску Ададу, сину Бедадовом, цару Едомском, и свим синовима Исавовим, говорећи:
17 Чуо сам да Ангеас, краљ Африке, долази к нама са својим братом у битку против нас, и веома га се плашимо, јер је његова војска веома велика, посебно зато што долази против нас са својим братом и својом војском.
18 Зато сада пођи и ти са мном и помози ми, и борићемо се заједно против Ангеје и његовог брата Лука, и ти ћеш нас избавити из њихових руку; ако не, знај да ћемо сви погинути.
19 И синови Исавови послаше писмо синовима Хитимовим и Сефу, цару њиховом, говорећи: „Не можемо се борити против Ангеје и његовог народа, јер је међу нама савез мира већ толико година, од времена Веле, првог цара, и од времена Јосифа, сина Јаковљевог, цара Египта, с којим смо се борили с оне стране Јордана када је сахранио свог оца."
20 А кад је Сефо чуо речи своје браће, синова Исавових, одустао је од њих, и Сефо се веома уплашио Ангеје.
21 А Ангеја и Лук, брат његов, поређаше све своје снаге, око осамсто хиљада људи, против деце Хитимске.
22 И сви синови Хитимски рекоше Сефоу: „Моли се за нас Богу својих предака, можда нас избави из руке Ангеје и његове војске, јер смо чули да је он велики Бог и да избавља све који се у њега уздају."
23 И Сефо чу њихове речи, и Сефо потражи Господа, и рече:
24 0 Господе, Боже Аврама и Исака, предака мојих, данас знам да си ти истинити Бог и да су сви богови народа сујетни и бескорисни.
25 Сети се данас завета твог с Аврамом, оцем нашим, који су нам преци наши објавили, и учини ми данас милостивог због Аврама и Исака, отаца наших, и избави мене и синове Хитимске из руке цара афричког који долази на нас у рат.
26 И Господ услиши глас Сефоа, и погледа на њега због Аврама и Исака, и избави Господ Сефоа и синове Хитимске из руке Ангеје и његовог народа.

27 И тог дана се Сефо борио са Ангејом, царем Африке, и са свим његовим народом, и Господ предаде сав народ Ангеје у руке синова Хитимских.
28 И битка се жестоко разрази на Ангеји, и Сефон поби све људе Ангејине и Лука, брата му, оштрицом мача, и пало је од њих до вечери тог дана око четири стотине хиљада људи.
29 А када Ангеас виде да су сви његови људи изгинули, посла писмо свим становницима Африке да дођу к њему, да му помогну у бици, и написа у писму говорећи: Сви који се нађу у Африци нека дођу к мени од десет година и више; нека сви дођу к мени, и гле, ако не дође, умреће, и све што има, са целим његовим домаћинством, краљ ће узети.
30 И сви остали становници Африке престравише се од Ангејиних речи, и изађе из града око триста хиљада мушкараца и дечака, од десет година навише, и дођоше у Ангеју.
31 А после десет дана Ангеја је поново покренуо битку против Сефоа и деце Хитимске, и битка је била веома велика и жестока међу њима.
32 А из војске Ангеје и Лука, Сефон му је послао много рањеника, око две хиљаде људи, и Сосифтар, вођа војске Ангеје, пао је у тој бици.
33 А кад је Сосифтар пао, афричке трупе су се окренуле да побегну, и побегоше, а Ангеја и Лук, његов брат, беху с њима.
34 А Сефо и синови Хитимски потераше их, и још увек их жестоко побише на путу, око двеста људи, и потераше Аздрувала, сина Ангејиног, који је побегао са својим оцем, и убише двадесет његових људи на путу, и Аздрувал побегне од синова Хитимских, и они га не убише.
35 А Ангеја и Лук, брат његов, побегоше са остатком својих људи, и побегоше и дођоше у Африку са страхом и ужасом, и Ангеја се свих дана плашио да ће Зефо, син Елифазов, поћи у рат с њим.

ПОГЛАВЉЕ 64

1 А Валаам, син Веоров, беше у то време са Ангејом у бици, и кад виде да је Сефо надвладао Ангеју, побегне оданде и дође у Хитим.
2 И Сефо и деца Хитимска примише га са великом чашћу, јер Сефо знаде Валаамову мудрост, и Сефо даде Валаму много дарова и он остаде код њега.
3 А кад се Сефо вратио из рата, заповеди да се изброје сви синови Хитимски који су ишли с њим у бој, и гле, ниједан није изостављен.
4 И Сефо се обрадова због тога, и обнови своје краљевство, и приреди гозбу свим својим поданицима.
5 Али Сефо се није сећао Господа и није размишљао да му је Господ помогао у бици и да је избавио њега и његов народ из руке цара Африке, него је и даље ходио путем деце Хитимске и злих деце Исавове, служећи другим боговима којима су га научила његова браћа, деца Исавова; зато се каже: Од злих излази злина.
6 И Сефо владаше над свим синовима Хитима безбедно, али није познавао Господа који га је избавио и сав његов народ из руке краља Африке; и трупе Африке више нису долазиле у Хитим да пљачкају као обично, јер су знале за моћ Сефоа који их је све побио оштрицом мача, тако да се Ангеас плашио Сефоа, сина Елифазовог, и деце Хитима све дане.
7 У то време, када се Сефо вратио из рата и када је Сефо видео како је надвладао све народе Африке и поразио их у бици оштрицом мача, тада је Сефо саветовао синове Хитима да иду у Египат да се боре са синовима Јаковљевим и са фараоном, царем египатским.
8 Јер је Сефо чуо да су моћни људи Египта мртви и да су Јосиф и његова браћа, синови Јаковљеви, мртви, и да су сва њихова деца, синови Израиљеви, остала у Египту.
9 И Сефо је размишљао да иде да ратује против њих и против целог Египта, да освети кривицу своје браће, деце Исавове, које је Јосиф са својом браћом и целим Египтом побио у земљи Хананској, када су отишли да сахране Јакова у Хеврону.
10 И Сефо посла гласнике к Ададу, сину Бедадовом, цару Едома, и свој његовој браћи, синовима Исавовим, говорећи:
11 Зар ниси рекао да се нећеш борити против краља Африке јер је он члан твог завета? Гле, ја сам се борио с њим и поразио њега и сав његов народ.
12 Зато сам сада одлучио да се борим против Египта и Јаковљеве деце која су тамо, и осветићу им се за оно што су нам Јосиф, његова браћа и преци учинили у земљи Хананској када су отишли да сахране свог оца у Хеврону.
13 Сада, ако си вољан да дођеш к мени да ми помогнеш у борби против њих и Египта, онда ћемо осветити право наше браће.
14 И синови Исавови послушаше речи Сефоове, и синови Исавови се окупише, народ веома велик, и одоше да помогну Сефоу и синовима Хитимским у бици.
15 И посла Сефо свим синовима истока и свим синовима Исмаиловим са речима сличним овим, и они се окупише и дођоше у помоћ Сефоу и синовима Хитимским у рату против Египта.
16 И сви ови краљеви, краљ Едома и синови истока, и сви синови Исмаилови, и Сефо, краљ Хитимски, изађоше и постројише све своје војске у Хеврону.
17 А логор је био веома тежак, простирући се у дужину од три дана хода, народ бројан као песак на обали морској који се не може избројати.
18 И сви ти краљеви и њихове војске сиђоше и дођоше у битку против целог Египта, и улогорише се заједно у долини Патрос.
19 И цео Египат чу њихов глас, па се и они окупише, сав народ земље египатске и свих градова који припадају Египту, око триста хиљада људи.
20 А Египћани послаше и к синовима Израиљевим који су у то време били у земљи Госен, да дођу к њима да би ишли и борили се против тих царева.
21 И окупише се људи Израиљски, и било их је око сто педесет људи, и кренуше у бој да помогну Египћанима.
22 И изађоше људи Израиљски и Египћани, око триста хиљада људи и сто педесет људи, и кренуше на те цареве да се бију, и поставише се изван земље Госемске насупрот Патросу.

23 А Египћани нису веровали Израиљу да пође с њима у њихове логоре заједно у бој, јер су сви Египћани говорили: „Можда ће нас синови Израиљеви предати у руке синовима Исавовим и Исмаиловим, јер су им браћа.“
24 А сви Египћани рекоше синовима Израиљевим: Останите ви овде заједно на свом месту, а ми ћемо ићи и борити се против синова Исавових и Исмаилових, и ако нас ти цареви надвладају, онда ви сами дођите на њих и помозите нам, и синови Израиљеви учинише тако.
25 И Сефо, син Елифазов, сина Исавовог, цара Хитимског, и Адад, син Бедадов, цара Едомског, и сви њихови логори, и сви синови истока, и синови Исмаилови, народ бројан као песак, улогорише се заједно у долини Патрос насупрот Тахпанхесу.
26 А Валаам, син Веора Сирајца, био је тамо у логору Сефоа, јер је дошао са синовима Хитима у битку, а Валаам је био човек веома поштован у очима Сефоа и његових људи.
27 А Сефо рече Валаму: Прогадај нам ко ће победити у бици, ми или Египћани.
28 И Валаам устаде и окуша се у прорицању, и беше вешт у томе, али се збуни и дело му се уништи у руци.
29 И покуша поново, али није успело, и Валаам очајава, остави то и не доврши, јер то беше од Господа, да би Сефо и његов народ паднули у руке синова Израиљевих, који су се у свом рату уздали у Господа, Бога својих предака.
30 Сефо и Адад су поставили своје војске у бојни ред, и сви Египћани су пошли сами против њих, око триста хиљада људи, и ниједан Израиљац није био с њима.
31 И сви Египћани су се борили са овим краљевима против Патроса и Тахпанхеса, и битка је била жестока против Египћана.
32 И цареви беху јачи од Египћана у тој бици, и око сто осамдесет људи Египћана паде тог дана, и око тридесет људи из војске цареве, и сви људи Египћани побегоше испред царева, тако да синови Исавови и Исмаилови гоњаху Египћане, настављајући да их побијају до места где је био логор синова Израиљевих.
33 И сви Египћани вапиху синовима Израиљевим говорећи: Пожурите к нама и помозите нам и избавите нас из руке Исава, Исмаила и синова Хитимских.
34 И сто педесет људи синова Израиљевих потрчаше са свог места у логоре тих царева, и синови Израиљеви вапиху Господу Богу своме да их избави.
35 И Господ услиши Израиља, и Господ предаде све људе цареве у њихове руке, и синови Израиљеви ратоваше против тих царева, и синови Израиљеви побише око четири хиљаде људи царевих.
36 И Господ баци велики ужас у логор царева, тако да их обузе страх синова Израиљевих.
37 И све војске царева побегоше испред синова Израиљевих, а синови Израиљеви их гоњаху, настављајући да их побијају све до граница земље Куш.
38 А синови Израиљеви побише од њих на путу још две хиљаде људи, и ни један од синова Израиљевих не паде.
39 А кад Египћани видеше да су се синови Израиљеви борили са тако мало људи против царева и да је битка била тако жестока против њих,
40 Сви Египћани се веома уплаших за своје животе због жестоке битке, и сви Египћани побегоше, сваки човек се сакри од постројених снага, и сакрише се на путу, а Израелце оставише да се боре.
41 И синови Израиљеви зададоше страшан ударац царевим људима, и вратише се од њих пошто их потераше до границе земље Куш.
42 И сав Израел је знао шта су им Египћани учинили, да су побегли од њих у бици и оставили их да се саме боре.
43 Тако су и синови Израиљеви поступили лукаво, и када су се синови Израиљеви враћали из битке, нашли су неке Египћане на путу и тамо их побили.
44 И док их убијаху, рекоше им ове речи:
45 Зашто си отишао од нас и оставио нас, малобројни народ, да се боримо против ових краљева који су имали велики народ да нас побију, да би тиме спасао своје душе?
46 А о некима које су Израелци срели на путу, синови Израелови рекоше једни другима говорећи: Убијте, ударите, јер је Исмаилац или Едомац или од деце Хитимске. И стадоше над њим и убише га, и познадоше да је Египћанин.
47 А синови Израиљеви лукаво су поступили против Египћана, јер су их напустили у бици и побегли од њих.
48 И синови Израиљеви побише тако египатске људе на путу, око двеста људи.
49 И сви људи из Египта видели су зло које су им учинили синови Израиљеви, зато се сав Египат веома уплашио синова Израиљевих, јер су видели њихову велику силу и да ниједан човек од њих није пао.
50 Тако су се сви синови Израиљеви вратили са радошћу својим путем за Госен, а остатак Египта вратио се сваки човек на своје место.

ПОГЛАВЉЕ 65

1 И догоди се после тих догађаја да се сабраше сви саветници фараона, цара египатског, и све старешине египатске, и дођоше пред цара, и поклонише се до земље, и седоше пред њега.
2 А саветници и старешине египатске рекоше цару говорећи:
3 Гле, народ деце Израиљеве је већи и моћнији од нас, и ти знаш све зло које су нам учинили на путу када смо се враћали из битке.
4 И видео си и њихову снажну моћ, јер им је та моћ од њихових очева, јер се само неколико људи супротставило народу бројном као песак и ударило их оштрицом мача, и од њих самих нико није пао, тако да да су били бројни, онда би их сасвим уништили.
5 Сада нам, дакле, дајте савет шта да радимо с њима, док их постепено не истребимо из наше средине, да не постану пребројни за нас у земљи.
6 Јер ако се синови Израиљеви умноже у земљи, постаће нам препрека, и ако дође до рата, они ће се својом великом снагом придружити нашем

непријатељу против нас и бориће се против нас, истребити нас из земље и отићи ће из ње.
7 Тада цар одговори старешинама египатским и рече им: „Ово је план који је саветован против Израела, од кога нећемо одступити,
8 Ево, у земљи су Питом и Рамесес, градови неутврђени за борбу, потребно је да их ти и ми саградимо и утврдимо.
9 Зато и ти сада иди и лукаво поступај према њима, и објави глас у Египту и у Госену по царевој заповести говорећи:
10 Сви ви, људи из Египта, Госема, Патроса и сви њихови становници, цар нам је заповедио да градимо Питом и Рамесес и да их утврдимо за бој; ко год од вас из целог Египта, од синова Израиљевих и од свих становника градова буде вољан да граде с нама, свакоме ће се давати плата свакодневно по царевој наредби; зато идите ви први и учините лукаво, и сакупите се и дођите у Питом и Рамесес да градите.
11 И док градите, објавите ову врсту огласа по целом Египту сваког дана по царевој наредби.
12 А кад неки од синова Израиљевих дођу да граде с тобом, даваћеш им њихову дневну плату неколико дана.
13 А пошто буду градили с вама за своју дневну плату, одвајајте се од њих свакодневно један по један у тајности, а онда ћете устати и постати њихови надзорници и управници, и оставићете их после да граде без плате, а ако одбију, онда их присилите свом снагом да граде.
14 И ако то учиниш, биће нам добро да ојачамо земљу нашу против деце Израиљеве, јер ће се због напора око градње и рада, деце Израиљеве смањивати, јер ћеш их свакодневно лишавати жена.
15 И све старешине египатске чуше савет царев, и савет им се учини добрим и слугама фараоновим и целом Египту, и учинише по речи царевој.
16 И све слуге отидоше од цара, и објавише по целом Египту, у Тахпанхесу и у Госену, и по свим градовима који окружују Египат, говорећи:
17 Видео си шта су нам учинили синови Исава и Исмаила, који су дошли да ратују против нас и желели да нас униште.
18 Зато нам је цар заповедио да утврдимо земљу, да изградимо градове Питом и Рамесес и да их утврдимо за битку, ако би поново кренули против нас.
19 Ко год од вас из целог Египта и од синова Израиљевих дође да градимо с нама, цар ће му давати дневну плату, као што нам је заповеђено.
20 А кад Египат и сви синови Израиљеви чуше све што рекоше слуге фараонове, дођоше од Египћана и синова Израиљевих да граде са слугама фараоновим, Питомом и Рамесесом, али нико од синова Левијевих не дође са својом браћом да граде.
21 И све слуге фараона и његови кнезови дођоше у почетку са преваром да граде са свим Израелцима као надничари, и даваху Израелцима своју надницу на почетку.
22 И слуге фараонове градише са свим Израелом и радише тај посао са Израелом месец дана.
23 А на крају месеца, све фараонове слуге почеше тајно да се повлаче од народа Израиља свакодневно.
24 И Израелци су у то време наставили са послом, али су тада примали своју дневну плату, јер су неки од Египћана још увек обављали посао са Израелцима у то време; зато су Египћани давали Израелцима своју плату у то време, како би и они, Египћани, њихови сарадници, могли да приме плату за њихов рад.
25 А после годину и четири месеца сви Египћани су се повукли од синова Израиљевих, тако да су синови Израиљеви остали сами заузети послом.
26 А пошто су се сви Египћани повукли од синова Израиљевих, вратили су се и постали им угњетачи и управници, а неки од њих су стајали над синовима Израиљевим као надзорници, да би од њих примали све што су им давали као плату за њихов рад.
27 И Египћани су тако чинили синовима Израиљевим дан за даном, да би их мучили у послу.
28 И сви синови Израиљеви били су сами запослени у раду, а Египћани су од тада па надаље престали да дају било какву плату синовима Израиљевим.
29 А кад неки од Израиљаца хтедоше да раде јер им се плата не даје, онда их утеривачи и слуге фараонове угњетаваху и удараху их тешким батинама, и тераху их да се врате силом да раде са својом браћом; тако су чинили сви Египћани синовима Израиљевим све дане.
30 И сви синови Израиљеви се веома уплашише Египћана због тога, и сви синови Израиљеви се вратише и радише сами без плате.
31 И синови Израиљеви сазидаше Питом и Рамесес, и сви синови Израиљеви радише посао, неки правећи цигле, а неки зидајући, и синови Израиљеви сазидаше и утврдише сву земљу египатску и њене зидине, и синови Израиљеви радише много година, док не дође време када их се Господ сети и изведе их из Египта.
32 Али синови Левијеви нису били запослени у раду са својом браћом Израиљевом, од почетка до дана кад су изашли из Египта.
33 Јер су сви Левијеви синови знали да су Египћани преваром говорили све ове речи Израелцима, зато су се Левијеви синови уздржавали од тога да приступе послу са својом браћом.
34 А Египћани нису усмерили пажњу да потом натерају Левијеву децу да раде, пошто нису били са својом браћом у почетку, зато су их Египћани оставили на миру.
35 И руке египатских људи биле су усмерене са сталном строгошћу против деце Израиљеве у том послу, и Египћани су терали децу Израиљеву да раде са жестином.
36 А Египћани су загорчавали животе деци Израиљевој тешким радом, са малтером и циглама, и сваким видом рада у пољу.
37 А синови Израиљеви прозваше Мелола, цара египатског, „Мерор, цар египатски“, јер су у његово време Египћани загорчавали свој живот свакојаким пословима.
38 И сав посао који су Египћани терали синове Израиљеве да раде, захтевали су са строгошћу, да би мучили синове Израиљеве, али што су их више мучили, они су се више увећавали и расли, и Египћани су били тужни због синова Израиљевих.

ПОГЛАВЉЕ 66

1 У то време умре Адад, син Бедадов, цар Едома, а на његово место зацари се Самла из Месреке, из земље синова истока.
2 Тринаесте године владавине фараона, цара египатског, која је била сто двадесет пете године откако су Израелци сишли у Египат, Самла је владао Едомом осамнаест година.
3 А када је завладао, позвао је своје војске да иду и боре се против Сефоа, сина Елифазовог, и деце Хитимске, јер су ратовали против Ангеје, цара Африке, и уништили су сву његову војску.
4 Али он се није сукобио с њим, јер су га Исавови синови спречили говорећи: „Он им је брат.“ Зато Самла послуша глас Исавових синова и врати се са свим својим снагама у земљу Едом, и није кренуо да се бори против Сефоа, Елифазовог сина.
5 А фараон, цар египатски, чу ово говорећи: „Самла, цар едомски, одлучио је да ратује против Хитима, а после ће доћи да ратује против Египта.“
6 А кад Египћани чуше ову ствар, повећаше рад синовима Израиљевим, да им Израелци не би учинили као што су им учинили у рату са синовима Исавовим у време Ададово.
7 Тада рекоше Египћани синовима Израиљевим: „Пожурите и обавите свој посао, и завршите свој посао, и учврстите земљу, да не дођу синови Исава, браће ваше, да се боре против нас, јер ће због вас доћи против нас.“
8 И синови Израиљеви су свакодневно радили послове египатских људи, и Египћани су мучили синове Израиљеве да би их умањили у земљи.
9 Али како су Египћани повећавали рад синовима Израиљевим, тако су се и синови Израиљеви умножавали и цео Египат се напунио синовима Израиљевим.
10 А сто двадесет пете године отиска Израиља у Египат, сви Египћани видеше да се њихова намера није остварила против Израиља, него да су се умножили и расли, и земља Египатска и земља Госенска напунише се синовима Израиљевим.
11 Тако су све старешине египатске и његови мудраци дошли пред цара, поклонили му се и сели пред њега.
12 И све старешине египатске и мудраци његови рекоше цару: „Нека цар живи довека! Ти си нам саветовао против синова Израиљевих, и ми смо им поступили по речи царевој.“
13 Али сразмерно повећању рада тако се и они умножавају и расту у земљи, и гле, цела земља је пуна њих.
14 Зато сада, господару наш и цару, очи целог Египта упрте су у тебе да им даш савет својом мудрошћу, којим би могли да надвладају Израел да их униште или да их истребе из земље. А цар им одговори говорећи: Дајте нам савет у овој ствари да бисмо знали шта да им учинимо.
15 А један службеник, један од царевих саветника, по имену Јов, из Месопотамије, у земљи Уз, одговори цару говорећи:
16 Ако је цару угодно, нека саслуша савет свог слуге; а цар му рече: „Говори.“
17 И Јов рече пред царем, кнезовима и пред свим старешинама египатским говорећи:
18 Ево, савет царев који је раније дао у вези са радом деце Израиљеве веома је добар, и не смеш га удаљавати од оних који раде заувек.
19 Али ово је савет који вам је дат како бисте их могли ублажити, ако се цару учини добрим да их мучи.
20 Гле, ми се дуго плашимо рата и рекосмо: Кад се Израиљ размножи у земљи, истераће нас из земље ако дође до рата.
21 Ако је цару угодно, нека се изда царски декрет и нека се у законе Египта, који се неће опозвати, упише да се крв сваког мушког детета које се роди Израелцима пролије на земљу.
22 И тиме што ово учиниш, када сви мушки синови Израиљеви помру, зло њихових ратова ће престати; нека цар учини тако и пошаље по све јеврејске бабице и нареди им у овој ствари да је изврше; тако се ствар свидела цару и кнезовима, и цар је учинио по речи Јововој.
23 И цар посла да позову јеврејске бабице, од којих се једна звала Шефра, а друга Фуа.
24 И бабице дођоше пред цара и стадоше у његово присуство.
25 А цар им рече: „Када будете бабили Јеврејке и видите их на клупама, ако је син, онда га убијте, а ако је ћерка, онда ће живети.“
26 Али ако то не учините, спалићу вас и све ваше куће ватром.
27 Али бабице су се бојале Бога и нису слушале египатског цара нити његове речи, и кад би Хебрејке родиле бабици сина или кћер, бабица би чинила све што је било потребно за дете и остављала га у животу; тако су бабице чиниле све дане.
28 И јавише се цару то, и он посла по бабице и рече им: Зашто сте то урадиле и сачувале децу у животу?
29 А бабице одговорише и рекоше заједно пред царем говорећи:
30 Нека цар не мисли да су Јеврејке као Египћанке, јер су сви синови Израиљеви здрави, и пре него што бабица дође к њима, они се порођају, а што се тиче нас, твојих слушкиња, већ много дана ниједна Јеврејка није породила код нас, јер су све Јеврејке саме себи бабице, зато што су здраве.
31 Фараон је чуо њихове речи и поверовао им у овој ствари, а бабице су отишле од цара, и Бог им је учинио добро, и народ се умножио и веома се умножио.

ПОГЛАВЉЕ 67

1 У земљи Египту беше човек из Левијевог потомства, који се зваше Амрам, син Ката, сина Левија, сина Израиљевог.
2 А тај човек оде и узе жену, наиме Јохаведу, кћер Левија, сестре његовог оца, која имаше сто двадесет и шест година, и он дође к њој.
3 Жена затрудне и роди ћерку, и даде јој име Маријам, јер су у то време Египћани загорчали живот синовима Израиљевим.

4 И она поново заче и роди сина, и даде му име Арон, јер у данима њеног зачећа фараон поче проливати крв мушке деце Израиљеве.
5 У то време умре Сефо, син Елифазов, сина Исавовог, цар Хитимски, а Јанеја се зацари на његово место.
6 А време док је Сефо владао над синовима Хитимским било је педесет година, и умре и би сахрањен у граду Навни у земљи Хитимској.
7 А Јанеас, један од храбрих људи међу Хитимцима, владао је после њега и владао је педесет година.
8 А после смрти цара Хитимског побегао је Валаам, син Веоров, из земље Хитимске, и отишао је и дошао у Египат к фараону, цару египатском.
9 Фараон га је примио с великом чашћу, јер је чуо за његову мудрост, и даде му поклоне и постави га за саветника, и узвиси га.
10 И Валаам је живео у Египту, у части са свим краљевим великашима, и великаши су га узвишавали, јер су сви желели да уче његову мудрост.
11 А сто тридесете године по силаску Израиљевом у Египат, фараон сања да седи на свом царском престолу, и подиже очи своје и угледа старца где стоји пред њим, а у рукама старца беху тегови, какве користе трговци.
12 Старац узе вагу и обеси је пред фараона.
13 И старац узе све старешине Египта и све његове племиће и великаше, па их свеза и стави на једну вагу.
14 И узе јаре на млеко и стави га на другу вагу, и јаре претежеше све.
15 Фараон се запрепасти овом страшном виђењу, зашто је јаре надмашило све, и фараон се пробуди и гле, то је био сан.
16 Фараон уста рано ујутру, позва све своје слуге и исприча им сан, а људи се веома уплаших.
17 А цар рече свим својим мудрацима: „Молим вас, протумачите сан који сам сањао, да бих га знао."
18 А Валаам, син Веоров, одговори цару и рече му: „Ово не значи ништа друго него велико зло које ће се појавити на Египту у последњим данима."
19 Јер ће се Израелу родити син који ће уништити цео Египат и његове становнике и извести Израелце из Египта снажном руком.
20 Зато сада, царе, размисли о овој ствари, да уништиш наду синова Израиљевих и њихово очекивање, пре него што ово зло дође на Египат.
21 А цар рече Валаму: „А шта ћемо учинити Израиљу? Заиста смо се на неки начин у почетку саветовали против њих и нисмо могли да их надвладамо."
22 Зато сада дај и ти савет против њих како бисмо их могли победити.
23 А Валаам одговори цару говорећи: Пошаљи сада и позови своја два саветника, да видимо шта ће саветовати о овој ствари, а после ће твој слуга говорити.
24 И цар посла и позва своја два саветника, Рагуила Мадијанца и Јова Узићанина, и они дођоше и седоше пред цара.
25 А цар им рече: „Ево, чули сте сан који сам сањао и његово тумачење; зато сада дајте савет и сазнајте и видите шта треба учинити синовима Израиљевим, да бисмо их победили пре него што се њихово зло обруши на нас."
26 А Рагуел Мадијанац одговори цару и рече: „Нека цар живи, нека цар живи довека!"
27 Ако је то краљу по вољи, нека одустане од Јевреја и остави их, и нека не диже руку на њих.
28 Јер то су они које је Господ изабрао у стара времена и узео као жреб за своје наслеђе између свих народа земаљских и царева земаљских; и ко је пружио руку своју на њих некажњено, а да се њихов Бог није осветио?
29 Сигурно знаш да је фараон, бивши краљ Египта, видео Сару, жену своју, када је Аврам сишао у Египат, и узео је за жену, јер је Аврам рекао: „Она ми је сестра", јер се бојао да га Египћани не убију због жене.
30 А кад цар египатски узе Сару, удари Бог њега и његов дом тешким пошастима, док Авраму не врати Сару, жену његову, тада се исцели.
31 А Авимелеха Герареја, цара Филистејаца, казни Бог због Саре, жене Аврамове, зачепивши сваку материцу, од човека до животиње.
32 Када је њихов Бог дошао к Авимелеху у сну ноћном и уплашио га да би вратио Авраму Сару коју је узео, и после тога су сви становници Герара били кажњени због Саре, и Аврам се помолио свом Богу за њих, и он га је услишио, и он их је исцелио.
33 А Авимелех се уплаши свег овог зла које је снашло њега и његов народ, па се врати Авраму, његовој жени Сари, и даде му с њом много дарова.
34 Тако је учинио и Исаку кад га је отерао из Герара, и Бог је учинио чудеса с њим, те су сви водотоци Герара пресушили, и њихово дрвеће које је плодило није рађало.
35 Док му не дођоше Авимелех из Герара и Ахозат, један од његових пријатеља, и Пихол, заповедник његове војске, и савише се и поклонише му се до земље.
36 И замолише га да се помоли за њих, и он се помоли Господу за њих, и Господ га услиши и исцели их.
37 И Јаков, човек обичан, би избављен својом непорочношћу из руке свог брата Исава и из руке Лавана Сирийца, брата његове мајке, који му је тражио живот; такође и из руке свих хананских царева који се бяха удружили против њега и његове деце да их униште, и Господ их је избавио из њихових руку, те су се окренули против њих и ударили их, јер ко је икада некажњено пружио руку на њих?
38 Заиста је фараон, претходни отац твог оца, уздигао Јосифа, сина Јаковљевог, изнад свих кнезова земље египатске, видевши његову мудрост, јер је својом мудрошћу избавио све становнике земље од глади.
39 Након тога нареди Јакову и његовој деци да сиђу у Египат, како би се њиховом врлином земља Египат и земља Госен избавиле од глади.
40 Зато, ако ти се чини добро, престани да уништаваш синове Израиљеве; ако ли није твоја воља да остану у Египту, пошаљи их одавде да оду у земљу Хананску, земљу у којој су живели њихови преци.
41 А кад фараон чу Јоторове речи, веома се разгневи на њега, тако да устаде посрамљен испред царевог лица и оде у Мадијам, своју земљу, и узе Јосифов штап са собом.

42 А цар рече Јову Узићу: Шта кажеш Јове, и шта саветујеш Јеврејима?
43 Тада Јов рече цару: „Ево, сви становници земље су у твојој власти; нека цар учини како му се чини добрим.“
44 А цар рече Валаму: Шта кажеш, Валаме, реци своју реч да је чујемо.
45 А Валаам рече цару: Од свега што је цар саветовао против Јевреја, они ће бити избављени, и цар их неће моћи надвладати ниједним саветом.
46 Јер ако мислиш да их умањиш пламтећим огњем, не можеш их надвладати, јер је њихов Бог сигурно избавио Аврама, њиховог оца, из Ура Халдејског; а ако мислиш да их уништиш мачем, сигурно је Исак, њихов отац, избављен из њега, и ован је постављен на његово место.
47 И ако мислиш да их умањиш тешким и напорним радом, нећеш успети ни у томе, јер је њихов отац Јаков служио Лавану у свакојаким тешким пословима и напредовао је.
48 Зато сада, царе, чуј речи моје, јер је то савет који је саветован против њих, којим ћеш их победити и од кога не би требало да одступиш.
49 Ако је цару угодно, нека нареди да се сва њихова деца која се буду родила од данас па надаље баце у воду, јер тиме можеш избрисати њихово име, јер нико од њих, нити њихови очеви, нису били кушани на овај начин.
50 И цар чу речи Валаамове, и ствар се свиђаше цару и кнезовима, и цар учини по речи Валаамовој.
51 И цар нареди да се изда проглас и да се донесе закон по целој земљи египатској, говорећи: Свако мушко дете које се од данас па надаље роди Јеврејима биће бачено у воду.
52 И фараон позва све своје слуге говорећи: „Идите сада и истражите по целој земљи Госенској, где су синови Израиљеви, и видите да сваки син који се роди Јеврејима буде бачен у реку, а сваку кћер оставите у животу.“
53 А кад су синови Израиљеви чули ово што је фараон заповедио да баце своју мушку децу у реку, неки од људи су се одвојили од својих жена, а други су им се придружили.
54 И од тог дана па надаље, када је дошло време порођаја за оне жене Израиљке које су остале са својим мужевима, оне су ишле на поље да се тамо породе, и породиле су се на пољу, а остављале су децу своју на пољу и враћале се кући.
55 И Господ, који се заклео њиховим прецима да ће их умножити, посла једног од својих анђела служника који су на небу да свако дете опере водом, да га помаже и повије, и да му у руке стави два глатка камена, од којих је једно сисало млеко, а друго мед, и учини да му длака нарасте до колена, да би се њоме могло покрити; да га утеши и да се прилепи за њега, из свог саосећања према њему.
56 И када се Бог сажали над њима и пожеле да их умножи по лицу земље, наредио је својој земљи да их прими и да се у њој сачувају док не одрасту, након чега је земља отворила уста своја и избљувала их, и они су никли из града као биље земаљско и трава шумска, и вратили су се сваки својој породици и у очев дом, и остали су с њима.
57 А деца Израелове беху на земљи као биље пољско, по Божјој милости према њима.
58 А кад сви Египћани видеше ово, изађоше сваки на своје поље са својим јармом волова и својим плугом, и ораше га као што се оре земља у време сетве.
59 А кад су орали, нису могли да повреде одојчад деце Израиљеве, па се народ умножавао и веома растао.
60 И фараон нареди својим службеницима да свакодневно иду у Госен да траже децу синова Израиљевих.
61 И кад су тражили и нашли једно, силом су га отели из мајчиног наручја и бацили у реку, а женско дете оставили су са мајком; тако су Египћани чинили Израелцима све дане.

ПОГЛАВЉЕ 68

1 У то време дух Божји сиђе на Марију, кћер Амрамову, сестру Аронову, и она изађе и пророкова по кући говорећи: „Ево, овај пут ће нам се родити син од оца мог и од мајке мог, и он ће спасити Израиља из руку Египта.“
2 А кад Амрам чу речи своје кћери, оде и врати жену своју кући, пошто ју је отерао у време када је фараон наредио да се свако мушко дете из дома Јаковљевог баци у воду.
3 Тако је Амрам узео Јохаведу за жену, три године након што ју је отерао, и дошао је к њој и она је затруднела.
4 И после седам месеци од зачећа роди сина, и цела кућа се испуни великом светлошћу као светлошћу сунца и месеца у време њиховог сјаја.
5 А кад жена виде да је дете добро и пријатно на изглед, сакри га три месеца у унутрашњој соби.
6 У то време Египћани су сковали заверу да истребе све Јевреје тамо.
7 И Египћанке одоше у Госен где беху синови Израиљеви, и носећи своју децу на раменима, своју одојчад која још нису могла да говоре.
8 У то време, кад су жене синова Израиљевих рађале, свака жена је сакрила свог сина од Египћана, да Египћани не би сазнали за њихов порођај и да их не би истребили из земље.
9 И Египћанке дођоше у Госен, а њихова деца која нису могла да говоре била су на њиховим раменима, и када једна Египћанка уђе у кућу једне Хебрејке, њено дете поче да плаче.
10 А кад је заплакало, дете које је било у унутрашњој соби одговори, па Египћанке одоше и јавише то у фараоновој кући.
11 И фараон посла своје слуге да узму децу и покољу их; тако су Египћани чинили јеврејским женама све дане.
12 И баш у то време, отприлике три месеца након што је Јохаведа сакрила свог сина, сазна се за то у фараоновом дому.
13 А жена пожури да одведе сина свог пре него што дођу службеници, и узме за њега ковчег од рогоза, и

премаже га слузи и смолом, и стави дете у њега, и положи га у плоче на обали реке.
14 А његова сестра Маријам стајаше издалека да види шта ће му се учинити и шта ће се десити са њеним речима.
15 И Бог је у то време послао страшну врућину на земљу Египатску, која је сагоревала тело људско као сунце у свом кругу, и веома је угњетавала Египћане.
16 И сви Египћани сиђоше да се купају у реци, због свеже врућине која им је сагоревала тело.
17 И Батија, фараонова кћи, такође оде да се окупа у реци због свеже врућине, а њене слушкиње шетаху поред реке, као и све жене Египћана.
18 И Батија подиже поглед ка реци и угледа ковчег на води, и посла слушкињу своју да га донесе.
19 И отвори је и угледа дете, и гле, беба плаче, и сажали се на њега, и рече: Ово је једно од јеврејске деце.
20 И све жене Египћанке које су ишле поред реке желеле су да га доје, али он није хтео да сиса, јер је то било од Господа, да га врати мајчиним грудима.
21 А сестра његова Марија беше у то време међу женама Египћанкама на обали реке, и видевши то, рече фараоновој кћери: Да одем и дозовем дојиљу између жена Јеврејки да ти доји дете?
22 А фараонова кћи јој рече: „Иди,“ и млада жена оде и позове дечију мајку.
23 А фараонова кћи рече Јохаведи: „Узми ово дете и доји га за мене, а ја ћу ти давати плату, два сребрника дневно.“ И жена узе дете и доји га.
24 А кад навршише две године, кад дете одрасте, донесе га фараоновој кћери, и он јој би као син, и она му даде име Мојсије, јер рече: Ја сам га извадила из воде.
25 А Амрам, отац му је дао име Хабар, јер је рекао: „Због њега се дружио са женом коју је био одбацио.“
26 А мајка му Јохаведа надена је име Јекутиел, јер рече: „Уздала сам се у Свемогућег, и Бог ми га је вратио.“
27 А сестра му Маријам даде име Јеред, јер се за њим спусти до реке да сазна какав ће бити његов крај.
28 А Арон, брат његов, надене му име Ави-Занух, говорећи: „Отац мој је оставио мајку моју и вратио се к њој због себе.“
29 А Кат, Амрамов отац, назва га Авигдором, јер је због њега Бог поправио пукотину Јаковљевог дома, тако да више нису могли бацати своју мушку децу у воду.
30 А њихова дадиља га назва Ави Сохо, говорећи: „У свом шатору био је скривен три месеца због Хамових деце.“
31 И сав Израиљ назва га Семаја, син Натанаилов, јер су говорили: У његовим данима Бог је чуо њихов вапај и избавио их од њихових угњетача.
32 Мојсије је био у фараоновој кући и био је син Ватије, фараонове кћери, и Мојсије је одрастао међу царевом децом.

ПОГЛАВЉЕ 69

1 И умре цар Едома у те дане, осамнаесте године своје владавине, и би сахрањен у свом храму који беше себи сазградио као своју краљевску резиденцију у земљи Едома.
2 И синови Исавови послаше у Петор, који је на реци, и доведоше оданде младића лепих очију и лепог стаса, који се зваше Саул, и поставише га за цара над собом на месту Самле.
3 И Саул је владао над свим синовима Исавовим у земљи Едомској четрдесет година.
4 А кад је фараон, цар египатски, видео да савет који је Валаам дао синовима Израиљевим није успео, него да су се они ипак плодили, множили и расли по целој земљи египатској,
5 Тада је фараон заповедио у то време да се објави по целом Египту синовима Израиљевим: Нико не сме умањити ништа од свог свакодневног рада.
6 А човек који се нађе несавршен у свом раду који обавља свакодневно, било са малтером или са циглама, тада ће његов најмлађи син бити постављен на њихово место.
7 И труд египатски се ојачао над децом Израиљевом у тим данима, и гле, ако би једна цигла недостајала у нечијем свакодневном раду, Египћани би силом одузели његовог најмлађег сина од његове мајке и ставили га у зграду на место цигле коју је његов отац оставио да недостаје.
8 И тако су чинили Египћани свим синовима Израиљевим дан за даном, све дане током дугог времена.
9 Али Левијево племе није у то време сарађивало са својом браћом Израелцима, од почетка, јер су Левијеви синови знали лукавство Египћана које су у почетку показивали према Израелцима.

ПОГЛАВЉЕ 70

1 А треће године од Мојсијевог рођења, фараон седеше на гозби, а царица Алпаранита седеше с његове десне стране, а Ватија с његове леве стране, а дечак Мојсије лежаше на њеним грудима, и Валаам, син Веоров, са своја два сина, и сви кнезови царства сеђаху за столом у присуству цара.
2 И младић испружи руку на краљеву главу, узе круну са краљеве главе и стави је на своју главу.
3 А када краљ и кнезови видеше дело које је дечак урадио, краљ и кнезови се уплашиха, а један човек изрази запрепашћење свом суседу.
4 А цар рече кнезовима који су били пред њим за трпезом: Шта говорите и шта кажете, кнезови, о овој ствари, и каква ће бити пресуда против дечака због овог чина?
5 А Валаам, син Веоров, врачар, одговори пред царем и кнезовима и рече: Сети се сада, господару мој и цару, сна који си сањао пре много дана и онога што ти је слуга твој протумачио.
6 Дакле, ово је дете од јеврејске деце, у коме је дух Божји, и нека мој господар, цар, не помисли да је ово дете учинило ово без знања.
7 Јер је јеврејски дечак, и мудрост и разум су с њим, иако је још дете, и мудро је то учинио и изабрао себи царство Египта.

8 Јер је то обичај свих Јевреја да варају краљеве и њихове великаше, да све то чине лукаво, да би застрашили краљеве земље и њихове људе.
9 Сигурно знаш да је Аврам, отац њихов, тако поступио, преваривши војску Нимрода, цара Вавилона, и Авимелеха, цара Герара, и да је заузео земљу синова Хетових и сва царства Ханана.
10 И да је сишао у Египат и рекао за своју жену Сару: „Она ми је сестра“, да би завео Египат и његовог краља.
11 И његов син Исак је тако учинио када је отишао у Герар и тамо се настанио, и његова снага је надјачала војску Авимелеха, цара Филистејаца.
12 Такође је размишљао да спотакне филистејско краљевство говорећи да му је жена Ребека сестра.
13 Јаков је такође поступио неверно према свом брату и узео му из руке његово првенство и његов благослов.
14 Тада оде у Падан-Арам, у кућу Лавана, брата своје мајке, и лукаво оте од њега његову ћерку, његову стоку и све што му је припадало, па побегне и врати се у земљу ханански свом оцу.
15 Његови синови продадоше свог брата Јосифа, који отиђе у Египат и постаде роб, и би затворен у тамници дванаест година.
16 Док претходни фараон није сањао снове, и извео га из тамнице, и узвисио га изнад свих кнезова у Египту зато што му је тумачио снове.
17 А кад Бог нанесе глад по земљи, позове и доведе свог оца и сву своју браћу и цело очево домаћинство, и издржава их без цене или награде, и купи Египћане за робове.
18 Зато, господару мој цару, ево, ово дете је устало уместо њих у Египту, да чини по њиховим делима и да се шали са сваким царем, кнезом и судијом.
19 Ако је цару угодно, хајде да пролијемо његову крв на земљу, да не би одрастао и отео власт из твоје руке, и да не пропадне нада Египта након што он буде владао.
20 А Валаам рече цару: „Хајде да позовемо све судије египатске и мудраце његове, да нам јаве да ли је овом дечаку досуђена смртна казна, као што си рекао, па ћемо га онда убити.“
21 И фараон посла и позва све мудраце египатске, и они дођоше пред цара, и анђео Господњи дође међу њих, и беше као један од мудраца египатских.
22 А цар рече мудрацима: Сигурно сте чули шта је учинио овај јеврејски дечак који је у кући, и тако је Валаам пресудио у тој ствари.
23 Сада судите и ви и видите шта се дечаку дугује за дело које је починио.
24 А анђео, који је изгледао као један од фараонових мудраца, одговори и рече следеће пред свим египатским мудрацима и пред царем и кнезовима:
25 Ако је цару угодно, нека цар пошаље по људе који ће му донети камен оникса и угаљ ватре и поставити их пред дете, и ако дете испружи руку и узме камен оникса, тада ћемо знати да је младић мудро учинио све што је учинио, и морамо га убити.
26 Али ако пружи руку на угаљ, тада ћемо знати да то није учинио знајући, и живеће.
27 И ствар се учини добром у очима цара и кнезова, па цар учини по речи анђела Господњег.
28 И цар нареди да се донесу оникс и угаљ и да се ставе пред Мојсија.
29 И поставише дечака пред себе, и дечак покуша да пружи руку ка ониксу, али анђео Господњи узе његову руку и стави је на угаљ, и угаљ се угаси у његовој руци, и он га подиже и стави у уста, и опече део усана и део језика, и постаде му тежак у устима и језику.
30 А кад цар и кнезови видеше то, знаше да Мојсије није поступио мудро скинувши круну са цареве главе.
31 Тако цар и кнезови одустадоше од убиства детета, па Мојсије остаде у фараоновој кући и одрасте, а Господ беше с њим.
32 И док је дечак био у царевој кући, био је облачен у пурпур и растао је међу царевом децом.
33 А кад Мојсије одрасте у царевој кући, Ватија, фараонова кћи, сматра га је сином, и цео фараонов дом га је поштовао, и сви људи Египта су га се бојали.
34 И сваки дан је излазио и долазио у земљу Госен, где су била његова браћа, синови Израиљеви, и Мојсије их је сваки дан виђао како су отежано дисали и тешко радили.
35 А Мојсије их упита говорећи: Зашто вам се овакав посао намеће сваки дан?
36 И испричаше му све што им се догодило и све заповести које им је фараон дао пре свог рођења.
37 И испричаше му све савете које им је Валаам, син Веоров, саветовао, и шта је и он саветовао против њега да га убије кад скине цареву круну с главе.
38 А кад Мојсије чу то, разгњеви се на Валаама и тражи да га убије, и вребаше га сваки дан.
39 А Валаам се уплаши Мојсија, па устаде он и његова два сина и изађе из Египта, и побегоше и предадоше душе своје и вратише се у земљу Куш код Кикијана, цара Куша.
40 А Мојсије беше у царевој кући, излазећи и улазећи, и Господ му даде милост у очима фараона и у очима свих његових слугу и у очима свег народа Египта, и они веома волеше Мојсија.
41 И дође дан кад Мојсије оде у Госен да види своју браћу, и виде синове Израиљеве у њиховим теретима и тешком раду, и Мојсије се ожали због њих.
42 И врати се Мојсије у Египат и дође у фараонов дом, и дође пред цара, и Мојсије се поклони пред царем.
43 А Мојсије рече фараону: Молим те, господару мој, дошао сам да те замолим за једну малу молбу; немој окренути лице моје празно. А фараон му рече: Говори.
44 А Мојсије рече фараону: Нека се да слугама твојим, синовима Израиљевим који су у Госену, један дан да се у њему одморе од свог рада.
45 А цар одговори Мојсију и рече: Ево, подигао сам лице твоје у овој ствари да испуним твоју молбу.
46 И фараон је наредио да се објави по целом Египту и Госену:
47 Вама, свим синовима Израиљевим, овако каже цар: Шест дана радите свој посао и трудите се, а седмог дана одмарајте се и не радите никакав посао; тако чините све дане, као што су заповедили цар и Мојсије, син Ватијин.
48 И Мојсије се обрадова због тога што му је цар дозволио, и сви синови Израиљеви учинише како им је Мојсије заповедио.

49 Јер ово беше од Господа синовима Израиљевим, јер се Господ поче сећати синова Израиљевих да би их спасао због њихових очева.
50 И Господ је био с Мојсијем и његова слава се прочула по целом Египту.
51 И Мојсије постаде велик у очима свих Египћана и у очима свих синова Израиљевих, тражећи добро свом народу Израиљу и говорећи цару речи мира за њих.

ПОГЛАВЉЕ 71

1 А кад Мојсије наврши осамнаест година, зажеле да види оца свог и мајку свог, и оде к њима у Госен. И кад се Мојсије приближи Госену, дође на место где су синови Израиљеви радили, и посматраше њихове терет, и виде једног Египћанина где удара једног од његове јеврејске браће.
2 А кад човек који је био потучен угледа Мојсија, потрча к њему тражећи помоћ, јер је човек Мојсије био веома поштован у дому фараоновом, и рече му: Господару мој, побрини се за мене, овај Египћанин је дошао у моју кућу ноћу, свезао ме и дошао до моје жене у мом присуству, а сада хоће да ми одузме живот.
3 А кад Мојсије чу ову злу ствар, разгњеви се на Египћанина, и окрену се овамо и онамо, и кад виде да нема никога тамо, удари Египћанина и сакри га у песак, и избави Јеврејина из руке онога који га удари.
4 И Јеврејин оде кући својој, а Мојсије се врати кући својој, и изађе и врати се у цареву кућу.
5 А кад се човек вратио кући, помислио је да остави своју жену, јер није било право у дому Јаковљевом да било ко дође к његовој жени након што је оскрнављена.
6 А жена оде и јави својој браћи, а браћа те жене тражише да га убију, а он побегне у своју кућу и утече.
7 А другог дана Мојсије изађе к својој браћи и виде два човека како се свађају, и рече зликовцу: Зашто бијеш ближњега свога?
8 А он му одговори и рече му: Ко те је поставио за кнеза и судију над нама? Зар мислиш да ме убијеш као што си убио Египћанина? А Мојсије се уплаши и рече: Заиста се ствар сазнала?
9 Фараон је чуо за ову ствар и наредио је да Мојсије буде погубљен, па је Бог послао свог анђела, и он се јавио фараону у лику заповедника страже.
10 Анђео Господњи узе мач из руке заповедника страже и одсече му њиме главу, јер се лик заповедника страже претворио у лик Мојсија.
11 Анђео Господњи ухвати Мојсија за десну руку и изведе га из Египта, и постави га изван граница Египта, на удаљеност од четрдесет дана хода.
12 А Арон, брат његов, остаде сам у земљи египатској и пророкова синовима Израиљевим говорећи:
13 Овако говори Господ, Бог ваших предака: „Одбаците сваки гнусобе које су вам пред очима вашим, и не скрнавите се идолима египатским.“
14 А синови Израиљеви се побунише и нису хтели да послушају Арона у то време.
15 И Господ је смислио да их уништи, да се Господ није сетио завета који је склопио са Аврамом, Исаком и Јаковом.
16 У то време фараонова рука је и даље била тешка против деце Израиљеве, и он их је гњечио и угњетавао све до времена када је Бог послао своју реч и обратио пажњу на њих.

ПОГЛАВЉЕ 72

1 У то време би велики рат између синова Кушових и синова истока и Арама, и они се побунише против цара Кушовог у чијим су рукама били.
2 Тако Кикијан, цар Хуша, изађе са свим синовима Хуша, народом бројним као песак, и оде да се бори против Арама и синова истока, да их покори.
3 А кад Кикијан изађе, остави Валаама, чаробњака, са његова два сина, да чувају град и најсиромашнији народ те земље.
4 Тако Кикијан изађе на Арам и синове истока, и бори се против њих и порази их, и сви падоше рањени пред Кикијаном и његовим народом.
5 И многе од њих зароби и покори их као и пре, и улогори се на њиховој земљи да би од њих узимао данак као и обично.
6 А Валаам, син Веоров, кад га је цар Хушки оставио да чува град и сиромашне у граду, устао је и саветовао народ земље да се побуни против цара Кикијана, да га не пусте у град када се врати кући.
7 И народ земље га послуша, заклеше му се и поставише га за краља над собом, а његова два сина за заповеднике војске.
8 Тако су устали и подигли градске зидине на оба угла и саградили су веома јаку грађевину.
9 А на трећем углу ископаху јарке безбројне, између града и реке која је окруживала целу земљу Куш, и учинише да вода реке избије тамо.
10 На четвртом углу сакупили су бројне змије својим бајањима и чаролијама, и утврдили су град и настанили се у њему, и нико није излазио ни улазио пред њима.
11 Кикијан се борио против Арама и деце источне, и покорио их је као и пре, и они су му дали свој уобичајени данак, и он је отишао и вратио се у своју земљу.
12 А када се Кикијан, цар Хусе, приближио свом граду и сви заповедници војске с њим, подигоше очи и видеше да су градски зидови изграђени и веома уздигнути, па се људи зачудише томе.
13 И рекоше један другом: „Видели су да смо заостали у бици и веома су нас се уплашили, зато су то учинили и подигли градске зидине и утврдили их да ханански краљеви не би могли да дођу у рат против њих.“
14 Тада цар и војска приступише градским вратима, погледаше горе и гле, сва градска врата беху затворена, и повикаше стражарима говорећи: Отворите нам да уђемо у град.
15 Али стражари нису хтели да им отворе по наредби Валаама, врачара, њиховог краља, и нису им дозволили да уђу у њихов град.
16 Тако су подигли битку с њима насупрот градским вратима, и тог дана је пало сто тридесет људи из војске у Кикијану.

17 И следећег дана наставише да се боре и бориše се на обали реке; покушаше да прођу, али нису могли, па неки од њих потонуше у јаме и погинуше.
18 Тада им краљ нареди да посеку дрвеће како би направили сплавове, којима би могли да пређу до њих, и они то и учинише.
19 А кад дођоше до места јарака, воде се окрећу млиновима, и двеста људи на десет сплавова се удави.
20 И трећег дана дођоше да се боре на страни где су биле змије, али не могоше тамо да се приближе, јер змије побише сто седамдесет људи од њих, и престадоше да се боре против Куша, и опседаху Куш девет година, нико није излазио ни улазио.
21 У то време, док је трајао рат и опсада Куша, Мојсије је побегао из Египта од фараона који је хтео да га убије зато што је убио Египћанина.
22 А Мојсије је имао осамнаест година када је побегао из Египта од фараоновог лица, и побегао је и утекао се у логор Кикијана, који је у то време опседавао Куш.
23 А Мојсије је био девет година у логору Кикијана, цара Куша, све време док су опседали Куш, и Мојсије је излазио и долазио с њима.
24 И цар и кнезови и сви ратници волели су Мојсија, јер је био велик и достојанствен, стасом је био као племенити лав, лице му је било као сунце, а снага му је била као у лава, и био је саветник цару.
25 А после девет година, Кикијан је био обузет смртоносном болешћу, и болест га је савладала, те је умро седмог дана.
26 Тако су га његове слуге балсамовале, однеле и сахраниле насупрот градских врата, северно од земље египатске.
27 И саградили су над њим отмену, чврсту и високу зграду, а доле су поставили велико камење.
28 И цареви писари уклесаше на то камење сву моћ свог краља Кикијана и све његове битке које је водио, гле, оне су тамо записане и данас.
29 Након смрти Кикијана, краља Куша, његови људи и војска су због рата били веома ожалошћени.
30 Тада рекоше један другом: „Дајте нам савет шта да радимо у овом тренутку, пошто смо девет година живели у пустињи далеко од наших домова.“
31 Ако кажемо да ћемо се борити против града, многи од нас ће пасти рањени или погинули, а ако останемо овде у опсади, и ми ћемо погинути.
32 Јер сада ће сви краљеви Арама и синова истока чути да је наш краљ мртав, и нападнуће нас изненада непријатељски, и бориће се против нас и не оставиће нам ниједног остатка.
33 Хајде да сада идемо и поставимо себи краља, и останимо у опсади док нам се град не преда.
34 И желели су тог дана да изаберу човека за краља из Кикијанове војске, и нису нашли никога другог по свом избору као што је Мојсије да влада над њима.
35 И пожурише и свукоше сваки своју одећу и бацише је на земљу, и начинише велику гомилу и положише Мојсија на њу.
36 И устадоше и затрубише у трубе и викаху пред њим, говорећи: „Нека живи краљ, нека живи краљ!“
37 И сав народ и великаши заклеше му се да ће му дати за жену Адонију, царицу Кушитку, жену Кикијанову, и поставише Мојсија за цара над собом тог дана.
38 И сви становници Куша објавили су тог дана: „Сваки човек нека да Мојсију нешто од онога што има.“
39 И раширише простирку на гомили, и сваки баци у њу нешто од онога што је имао, један златну минђушу, а други новчић.
40 Такође, оникс, бделијум, бисере и мермер бацише синови Кушови Мојсију на гомилу, такође и сребро и злато у великом изобиљу.
41 И Мојсије узе све сребро и злато, све судове, бделиј и оникс камење, које су му дали сви синови Кушови, и стави их међу своје ризнице.
42 И Мојсије је царовао над синовима Кушовим тог дана, уместо Кикијана, цара Куша.

ПОГЛАВЉЕ 73

1 Педесет пете године владавине фараона, цара египатског, то јест сто педесет седме године силаска Израиљаца у Египат, Мојсије се зацари у Кушу.
2 Мојсије је имао двадесет седам година када је почео да влада над Кушом, и владао је четрдесет година.
3 И Господ даде Мојсију милост и наклоност у очима свих синова Кушових, и синови Кушови га веома волеше, тако да Мојсије беше милост код Господа и код људи.
4 А седмог дана његовог владања, сви синови Кушови сабраше се и дођоше пред Мојсија и поклонише му се до земље.
5 И сва деца рекоше заједно пред царем говорећи: „Дај нам савет да видимо шта треба учинити са овим градом.“
6 Јер је већ девет година како опседамо град, а нисмо видели своју децу и своје жене.
7 Тада им цар одговори говорећи: Ако послушате глас мој у свему што вам заповедим, Господ ће нам предати град у руке и ми ћемо га покорити.
8 Јер ако се будемо борили с њима као у претходној бици коју смо водили с њима пре Кикијанове смрти, многи од нас ће пасти рањени као и пре.
9 Зато сада ево савета за тебе у овој ствари; ако послушаш глас мој, град ће бити предат у наше руке.
10 Тада све војске одговорише цару говорећи: Све што нам господар наш заповеди, учинићемо.
11 А Мојсије им рече: „Прођите и објавите глас по целом табору свему народу говорећи:
12 Овако каже цар: „Идите у шуму и донесите са собом неколико младих рода, сваки човек узмите једно младунче у руци.“
13 А свако ко преступи цареву реч и не доведе своје младунче, погинуће, а цар ће узети све што му припада.
14 А кад их доведеш, биће код тебе, гајићеш их док не одрасту и научићеш их да јуре, као што то чине млади јастребови.
15 Тада су сви синови Кушови чули Мојсијеве речи, па су устали и објавили по целом логору:
16 Вама, свим синови Кушовим, царева је наредба да сви заједно идете у шуму и да тамо ухватите младе

роде, сваки своје младунче у руку, и да их доведете кући.
17 И свако ко прекрши краљеву наредбу биће погубљен, а краљ ће узети све што му припада.
18 И сви људи учинише тако, и одоше у шуму и попеше се на јеле и ухватише, сваки човек младунче у руку, све младунце рода, и донесоше их у пустињу и одгајише их по краљевом наређењу, и научише их да се шутирају, слично младим јастребовима.
19 А пошто су младе роде биле одгајене, цар је наредио да се гладују три дана, и сав народ је то учинио.
20 А трећег дана цар им рече: „Ојачајте се и постаните храбри људи, и обуците сваки свој оклоп и опасајте се мачем, и јашите сваки свог коња и узмите сваки своју младу роду у руку.“
21 И ми ћемо устати и борићемо се против града на месту где су змије; и сав народ је учинио како је цар наредио.
22 И сваки човек узе своје младунче у руку своју, и одоше, и кад дођоше до места где су биле змије, цар им рече: „Пошаљите сваки човек своје младунче на змије.“
23 И послаше сваки своју младу роду по царевој наредби, и младе роде налете на змије и све их прождеру и истребише их са тог места.
24 А кад цар и народ видеше да су све змије уништене на том месту, сав народ подиже велику вику.
25 И они се приближише и борише се против града, освојише га и покорише га, и уђоше у град.
26 И погину тог дана хиљаду и сто људи од становника града, свих који су живели у граду, али од људи који су га опседали ниједан не погину.
27 Тако су сва деца Кушова отишла сваки својој кући, својој жени и деци и свима што су му припадали.
28 А Валаам, врачар, кад је видео да је град освојен, отворио је капију, па је он, његова два сина и осам браће побегао и вратио се у Египат фараону, цару египатском.
29 То су врачари и врачари који се помињу у књизи закона, а који су се супротставили Мојсију када је Господ довео пошасти на Египат.
30 Тако је Мојсије освојио град својом мудрошћу, а синови Кушеви поставили су га на престо уместо Кикијана, цара Куше.
31 И ставише му царску круну на главу, и дадоше му за жену Адонију, царицу Кушитску, жену Кикијанову.
32 Мојсије се бојао Господа Бога својих отаца, те није дошао к њој, нити је погледао.
33 Јер се Мојсије сетио како је Аврам заклео свог слугу Елиезера говорећи му: Не узимај жену из кћери хананских за мог сина Исака.
34 Такође, шта је учинио Исак кад је Јаков побегао од свог брата, кад му је заповедио говорећи: Не узимај жену између кћери хананских, нити склапај савез ни са једном од Хамових потомака.
35 Јер Господ, Бог наш, даде Хама, сина Нојевог, и децу његову и све потомство његово, за робове деци Семовој и деци Јафетовој, и њиховом потомству после њих за робове заувек.
36 Зато Мојсије није окренуо своје срце нити очи своје ка Кикијановој жени свег дана док је владао над Кушом.
37 И Мојсије се бојао Господа, Бога свога, целог живота свога, и Мојсије је ходио пред Господом у истини, свим срцем својим и свом душом својим, није скренуо са правог пута свег дана живота свога; није скренуо са пута ни десно ни лево, којим су ходили Аврам, Исак и Јаков.
38 И Мојсије се ојача у царству синова Кушових и водио је синове Кушове својом уобичајеном мудрошћу, и Мојсије је напредовао у свом царству.
39 У то време Арам и синови истока чуше да је Кикијан, цар Куша, умро, па се Арам и синови истока побунише против Куша у тим данима.
40 И Мојсије сабра сву децу Кушеву, народ веома моћан, око тридесет хиљада људи, и изађе да се бори са Арамом и синовима истока.
41 И они су најпре отишли ка синовима истока, и када су синови истока чули њихов извештај, отишли су им у сусрет и заратили се с њима.
42 А рат је био жесток против синова истока, зато је Господ предао све синове истока у руке Мојсијеве, и пало је око триста људи побијених.
43 И сви синови истока се окренуше и повукоше, па Мојсије и синови Кушови пођоше за њима и покорише их, и наметнуше им порез, као што им је био обичај.
44 Тако Мојсије и сав народ с њим отидоше одатле у земљу Арам на борбу.
45 И народ Арама изиђе им у сусрет, и бори се против њих, и Господ их предаде у руке Мојсијеве, и многи људи од Арама падоше рањени.
46 Мојсије и народ Куша покорише и Арамејце, и они дадоше свој уобичајени порез.
47 И Мојсије покори Арам и синове истока синовима Кушовим, и Мојсије и сав народ који беше с њим вратише се у земљу Куш.
48 И Мојсије се учврсти у царству синова Кушових, и Господ је био с њим, и сви синови Кушови су га се бојали.

ПОГЛАВЉЕ 74

1 На крају година умре Саул, цар Едома, а на његово место зацари се Вал-Ханан, син Ахборов.
2 Шеснаесте године Мојсијевог владања над Кушом, Вал-Ханан, син Ахборов, владао је у земљи Едомској над свим синовима Едомским тридесет осам година.
3 У његово време Моав се побуни против силе Едома, јер је био под Едомом још од времена Адада, сина Бедадовог, који је поразио њих и Мадијанце, и покорио Моав Едому.
4 А кад је Вал-Ханан, син Ахборов, владао над Едомом, сви синови Моава повукли су своју верност од Едома.
5 И Ангеас, краљ Африке, умре у то време, а Аздрубал, син његов, завлада уместо њега.
6 У те дане умре Јанеја, цар деце Хитимске, и сахранихо га у његовом храму који је себи саградио у равници Канопији за пребивалиште, и Латин је владао уместо њега.
7 Двадесет друге године Мојсијевог владања над синовима Кушовим, Латин је владао над синовима Хитимовим четрдесет пет година.

8 И он такође сагради себи велику и моћну кулу, и у њој сагради елегантан храм за своју резиденцију, да би вршио своју владу, као што је био обичај.
9 Треће године своје владавине наредио је да се објави свим његовим вештим људима, који су му направили много бродова.
10 Латин је сакупио све своје снаге, и они су дошли бродовима, и отишли сима да се боре са Аздрубалом, сином Ангејиним, краљем Африке, и стигли су у Африку и упустили се у битку са Аздрубалом и његовом војском.
11 И Латин је надвладао Аздрубала, и Латин је узео од Аздрубала водовод који је његов отац донео од деце Хитима, када је узео Јанију, ћерку Узијеву, за жену, тако да је Латин срушио мост водовода и задао тежак ударац целој Аздрубаловој војсци.
12 А преостали снажни људи Аздрубалови ојачаше се, и срца им се испунише завишћу, и заволеше смрт, и поново се упустише у битку са Латином, краљем Хитима.
13 И битка је била жестока међу свим људима Африке, и сви су пали рањени пред Латином и његовим народом, а и краљ Аздрубал је пао у тој бици.
14 А краљ Аздрубал је имао веома лепу ћерку, која се звала Ушпезена, и сви мушкарци Африке су везли њен лик на својој одећи, због њене велике лепоте и згодног изгледа.
15 И људи из Латина видеше Ушпезену, Аздрубалову кћер, и хвалише је пред својим краљем Латином.
16 И Латин нареди да му је доведу, и Латин узе Ушпезену за жену, и врати се својим путем у Хитим.
17 И после смрти Аздрубала, сина Ангејиног, када се Латин вратио у своју земљу из битке, сви становници Африке устадоше и узеше Анибала, сина Ангејиног, млађег брата Аздрубала, и поставише га за краља уместо његовог брата над целом земљом у Африци.
18 А када је завладао, одлучио је да оде у Хитим да се бори са децом Хитимском, да освети ствар Аздрубала, свог брата, и ствар становника Африке, и учинио је то.
19 И направи много бродова, и дође у њих са целом својом војском, и оде у Хитим.
20 Тако се Анибал борио са Хитимовим синовима, и Хитимови синови су рањени пред Анибалом и његовом војском, и Анибал је осветио дело свог брата.
21 И Анибал је наставио рат осамнаест година са синовима Хитима, и Анибал је живео у земљи Хитима и тамо се улогорио дуго времена.
22 Анивал је веома жестоко ударио синове Хитима, и побио је њихове великаше и кнезове, а од осталог народа побио је око осамдесет хиљада људи.
23 И на крају дана и година, Анибал се врати у своју земљу Африку и владаше безбедно уместо Аздрубала, брата свога.

ПОГЛАВЉЕ 75

1 У то време, сто осамдесете године откако су Израиљци сишли у Египат, изашли су из Египта храбри људи, тридесет хиљада пешака, од синова Израиљевих, који су сви били из Јосифовог племена, од синова Јефрема, Јосифовог сина.
2 Јер рекоше да се завршио период који је Господ одредио деци Израиљевој у стара времена, који је рекао Авраму.
3 И ови људи се опасаше, и сваки ставише свој мач поред себе, и сваки свој оклоп на себе, и ослањајући се на своју снагу, изађоше заједно из Египта снажном руком.
4 Али нису понели никакве намирнице за пут, само сребро и злато, чак ни хлеб за тај дан нису понели у рукама својим, јер су мислили да ће намирнице добити као плату од Филистејаца, а ако не, узели би је силом.
5 А ови људи беху веома моћни и храбри људи, један човек можеше да гони хиљаду, а двојица могу да потерају десет хиљада, зато се уздаху у своју снагу и идоше заједно како јесу.
6 И усмерише се према земљи Гат, и сишавши нађоше пастире Гатске где пасу стоку синова Гатских.
7 И рекоше пастирима: Дајте нам нешто од оваца за плату да једемо, јер смо гладни, јер данас нисмо јели хлеб.
8 А пастири рекоше: „Јесу ли то наше овце или говеда да вам их дајемо чак и за плату?“ Зато приступише синови Јефремови да их силом узму.
9 А пастири гата викаху над њима тако да се њихов вапај чуо из даљине, па сви синови гата изађоше к њима.
10 А кад синови Гатски видеше злодела синова Јефремових, вратише се и сабраше људе из Гата, и сваки обуче свој оклоп, и изађоше на бој против синова Јефремових.
11 И сукобише се с њима у долини Гат, и битка беше жестока, и побише једни од других веома много људи тог дана.
12 А другог дана послаше синови Гата у све филистејске градове да им дођу у помоћ, говорећи:
13 Дођите к нама и помозите нам да поразимо синове Јефремове који су изашли из Египта да нам узму стоку и да се боре против нас без разлога.
14 Душе синова Јефремових беху изнемогле од глади и жеђи, јер три дана нису јели хлеб. И четрдесет хиљада људи изађе из градова филистејских да помогну људима из Гата.
15 И ти људи су се борили са синовима Јефремовим, и Господ је предао синове Јефремове у руке Филистејаца.
16 И побише све синове Јефремове, све који су изашли из Египта, ниједан није остао осим десет људи који су побегли из борбе.
17 Јер ово зло беше од Господа против синова Јефремових, јер преступише реч Господњу изашавши из Египта, пре него што дође време које Господ у стара времена одреди Израиљу.
18 И Филистејаца паде много, око двадесет хиљада људи, а њихова браћа их пренесоше и сахранихше у својим градовима.
19 И побијени синови Јефремови остадоше остављени у долини Гат много дана и година, и нису били сахрањени, и долина се напуни људским костима.
20 А људи који су побегли из битке дођоше у Египат и испричаше свим синовима Израиљевим све што их је задесило.

21 И њихов отац Јефрем је много дана оплакивао њих, а његова браћа су дошла да га утеше.
22 И дође к својој жени, и она роди сина, и он му даде име Берија, јер беше несрећна у његовој кући.

ПОГЛАВЉЕ 76

1 А Мојсије, син Амрамов, још увек беше краљ у земљи Куш у то време, и напредовао је у свом краљевству, и управљао је синовима Кушовим у правди, праведности и честитости.
2 И сви синови Кушови волели су Мојсија све време док је владао над њима, и сви становници земље Кушови веома су га се бојали.
3 А четрдесете године Мојсијевог владања над Кушом, Мојсије је седео на царском престолу, док је царица Адонија била пред њим, и сви великаши су седели око њега.
4 А царица Адонија рече пред царем и кнезовима: „Шта је то што ви, синови Кушови, радите толико времена?“
5 Сигурно знаш да се овај човек четрдесет година, откако влада над Кушом, није приближио мени, нити је служио боговима синова Куша.
6 Зато сада слушајте, синови Кушови, и нека овај човек више не влада над вама јер није од нашег тела.
7 Ево, мој син Менак је одрастао; нека влада над тобом, јер је боље за тебе да служиш сину свог господара него странцу, робу египатског цара.
8 И сав народ и племићи синова Кушових чуше речи које им царица Адонија изговори.
9 И сав народ се спремао до вечери, а ујутру рано устадоше и поставише Менака, сина Кикијановог, за краља над собом.
10 И сви синови Хушови бојаху се да дигну руку на Мојсија, јер Господ беше с Мојсијем, и синови Хушови се сетише заклетве којом се заклеше Мојсију, зато му не учинише ништа зло.
11 Али синови Кушови дадоше Мојсију многе поклоне и испратише га од себе с великим почастима.
12 Тако Мојсије оде из земље Куш, и врати се кући и престаде да влада над Кушом. А Мојсије имаше шездесет и шест година када оде из земље Куш, јер то беше од Господа, јер се беше догодило време које је одредио у стара времена да изведе Израиља из невоље синова Хамових.
13 Мојсије је отишао у Мадијам, јер се плашио да се врати у Египат због фараона, па је отишао и сео код бунара у Мадијаму.
14 А седам кћери Рагуила Мадијамског изиђоше да пасу стадо свог оца.
15 И дођоше до бунара и захватише воде да напоје стадо свог оца.
16 Тако су дошли мадијански пастири и отерали их, а Мојсије је устао и помогао им и напојио стадо.
17 И дођоше кући свом оцу Рагуелу и испричаше му шта им је Мојсије учинио.
18 А они рекоше: „Један Египћанин нас је избавио из руку пастира, захватио нам је воду и напојио стадо.“
19 А Рагуел рече својим кћерима: Где је он? Зашто сте оставиле човека?
20 И Рагуел посла по њега, доведи га и доведе га кући, и јео је хлеб с њим.
21 Мојсије је испричао Рагуелу да је побегао из Египта и да је владао четрдесет година над Кушом, и да су му касније одузели власт и отпустили га у миру са чашћу и даровима.
22 А кад Рагуел чу Мојсијеве речи, рече у себи: „Ставићу овог човека у тамницу, где ћу помирити синове Кушове, јер је побегао од њих.“
23 И узеше га и бацише у тамницу, и Мојсије је био у тамници десет година, и док је Мојсије био у тамници, Сефора, кћи Рагуелова, сажали се на њега и хранила га хлебом и водом све време.
24 А сви синови Израиљеви још беху у земљи Египту служећи Египћанима у свакојаким тешким пословима, и рука Египћана и даље оштро стискаше синове Израиљеве у тим данима.
25 У то време удари Господ фараона, цара египатског, и удари га пошашћу губе од табана до темена главе; због окрутног поступања са синовима Израиљевим, ова пошаст беше у то време од Господа на фараона, цара египатског.
26 Јер Господ је услишио молитву свог народа, синова Израиљевих, и њихов вапај је допрео до њега због њиховог напорног рада.
27 Ипак се гнев његов није одвратио од њих, и рука фараонова је још увек била испружена против синова Израиљевих, и фараон је отврднуо врат свој пред Господом, и повећао је јарам свој над синовима Израиљевим, и загорчао им живот свакојаким тешким радом.
28 А кад Господ пусти пошаст на фараона, цара египатског, замоли своје мудраце и врачаре да га исцеле.
29 А мудраци и врачари рекоше му: Ако се крв мале деце стави у ране, оздравиће.
30 Фараон их послуша и посла своје слуге у Госен к синовима Израиљевим да узму њихову малу децу.
31 И фараонови слуге одоше и силом узеше одојчад синова Израиљевих из наручја њихових мајки, и доводише их фараону сваки дан, по једно дете сваког дана, а лекари их убијаху и примењиваху на кугу; тако су чинили све дане.
32 А број деце коју је фараон побио био је триста седамдесет и пет.
33 Али Господ није послушао лекаре египатског цара, и куга се све више увећавала.
34 И фараон је десет година био мучен том пошашћу, али фараоново срце је још више очврснуло против деце Израиљеве.
35 А после десет година Господ је наставио да мучи фараона разорним пошастима.
36 И Господ га удари лошим тумором и болешћу у желуцу, и та се куга претвори у тежак чир.
37 У то време дођоше два фараонова слуге из земље Госен, где су били сви синови Израиљеви, и отидоше у фараонов дом и рекоше му: „Видели смо синове Израиљеве како немарно раде и немарно раде.“
38 А кад фараон чу речи својих слугу, разгњеви се веома на синове Израиљеве, јер је био веома ожалошћен због телесне боли своје.

39 А он одговори и рече: Сада кад синови Израиљеви знају да сам болестан, окрећу се и ругају нам се, зато сада упрегните моја кола за мене, да одем у Госен и видим подсмех синова Израиљевих којим ме ругају; зато му слуге његове упрегоше кола.
40 И узеше га и појахаше га на коња, јер није могао сам да јаше;
41 И узе са собом десет коњаника и десет пешака, и оде к синовима Израиљевим у Госен.
42 А кад су стигли до границе Египта, царев коњ је прошао у уско место, уздигнуто у удубљеном делу винограда, ограђено са обе стране, док је низија, равница била са друге стране.
43 И коњи су брзо трчали на том месту и притискали једни друге, а други коњи су притискали царевог коња.
44 И царев коњ паде у низију док цар јаше на њему, и кад паде, кочија се преврну преко царевог лица и коњ паде на цара, а цар врисну, јер му је тело било веома болело.
45 И тело царево би растргнуто с њега, и кости му се поломише и није могао јахати, јер је то било од Господа њему, јер је Господ чуо вапаје свог народа, синова Израиљевих, и њихову невољу.
46 И слуге његове носише га на раменима, мало по мало, и враћаху га у Египат, а и коњаници који беху с њим вратише се у Египат.
47 И положише га у његов кревет, и цар је знао да му је дошао крај да умре, па дође царица Апаранит, његова жена, и плака пред царем, и цар је плакао великим плачем с њом.
48 И сви његови великаши и слуге дођоше тог дана и видеше цара у тој невољи, и плакаше с њим великим плачем.
49 И кнезови цареви и сви његови саветници саветовали су цара да постави некога да влада уместо њега у земљи, кога год изабере између својих синова.
50 А цар је имао три сина и две кћери које му је родила царица Апаранита, његова жена, поред цареве деце од конкубина.
51 А ово су им била имена: првенац Отри, други Адикам, трећи Морион, а њихове сестре, име старије Ватије и другог Акуза.
52 А Отри, прворођени краљев, био је глуп, брзоплет и брзоплет у својим речима.
53 Али Адикам беше човек лукав и мудар, познавалац све египатске мудрости, али непристојног изгледа, дебелог тела и врло ниског раста; висок је био један лакат.
54 А када цар виде Адикама, свог сина, интелигентног и мудрог у свему, цар одлучи да он буде цар уместо њега после његове смрти.
55 И узе себи за жену Гедуду, кћер Авилотову, која му је била десет година, и она му роди четири сина.
56 А после отиде и узе три жене и роди осам синова и три кћери.
57 И неред је веома савладао краља, и његово месо је смрдело као месо лешине бачене на поље лети, за време сунчеве жеге.
58 А кад цар виде да се болест веома појачала, нареди да му доведу сина Адикама, и поставише га за цара земље уместо њега.
59 А после три године, цар умре, срамоћен, понижен и згрожен, а слуге његове га однесоше и сахранихше у гробници царева египатских у Цоан Мисраиму.
60 Али га нису балсамовали као што је то био обичај са краљевима, јер му је месо било гнојно, и нису могли да приђу да га балсамују због смрада, па су га брзо сахранили.
61 Јер му је то зло било од Господа, јер му је Господ вратио зло за зло које је учинио Израиљу у његовим данима.
62 И умре са страхом и срамотом, а син његов Адикам завлада на његово место.

ПОГЛАВЉЕ 77

1 Адикам је имао двадесет година када је владао Египтом, владао је четири године.
2 Двеста шесте године отиска Израиља у Египат, Адикам је владао Египтом, али није владао Египтом толико дуго колико су владали његови очеви.
3 Јер је Мелол, његов отац, владао деведесет четири године у Египту, али је био болестан десет година и умро је, јер је био зао пред Господом.
4 И сви Египћани назваше фараона именом Адикам, као што су назвали његове очеве, као што је био обичај да чине у Египту.
5 И сви фараонови мудраци назваше Адикама Ахуз, јер се скраћено зове Ахуз на египатском језику.
6 А Адикам беше изузетно ружан, и био је висок лакат и педаљ, и имао је велику браду која је досезала до табана његових.
7 И фараон седе на престолу свог оца да влада Египтом, и управљаше Египтом мудро.
8 И док је владао, надмашио је свог оца и све претходне краљеве у злоћи, и повећао је свој јарам над синовима Израиљевим.
9 И отиде са својим слугама у Госен к синовима Израиљевим, и ојача их радом и рече им: „Довршите свој посао, сваки дан свој задатак, и нека вам руке не клону од посла нашег од данас па надаље као што сте чинили у дане мог оца.“
10 И постави над њима надзорнике између синова Израиљевих, а над тим надзорницима постави надзорнике између својих слугу.
11 И постави им меру цигли да раде према том броју, дан за даном, и врати се и оде у Египат.
12 У то време, фараонови надзорници наредише надгледницима синова Израиљевих по фараоновој заповести, говорећи:
13 Овако каже фараон: „Ради свој посао сваки дан и заврши свој задатак, и држи се дневне мере цигли; не умањуј ништа.“
14 И догодиће се да ако вам понестане цигли за сваки дан, поставићу вашу малу децу уместо њих.
15 И египатски надзорници су у то време чинили тако како им је фараон наредио.
16 И кад год би се утврдио мањак у мери цигли које су синови Израиљеви свакодневно правили, фараонови надзорници би одлазили код жена синова Израиљевих и узимали одојчад синова Израиљевих према броју цигли које су им недостајале, узимали би их силом из

крила њихових мајки и стављали их у зграду уместо цигли;

17 Док су њихови очеви и мајке плакали над њима и јецали када су чули плач своје деце у зиду зграде.

18 И надзорници су надвладали Израелце, да Израелци сместе своју децу у зграду, тако да је један човек поставио свог сина у зид и ставио малтер преко њега, док су му очи плакале над њим, и сузе су му се сливале по његовом детету.

19 И египатски надзорници су тако чинили деци Израиљевој много дана, и нико се није сажалио нити сажалио децу Израиљеву.

20 А број све деце погинуле у згради беше двеста седамдесет, неких на којима су градили уместо на циглама које су недостајале од њихових очева, а неких су извукли мртве из зграде.

21 И посао који је био наметнут деци Израиљевој у данима Адикама надмашио је тешкоће оне које су обављали у данима његовог оца.

22 И синови Израиљеви уздисаху сваки дан због свог тешког посла, јер рекоше у себи: Ево, кад фараон умре, његов син ће устати и олакшати нам посао!

23 Али су овај други посао увећали више него први, и синови Израиљеви су због тога уздисали и њихов вапај се уздигао до Бога због њиховог труда.

24 И Бог чу глас синова Израиљевих и њихов вапај у те дане, и Бог се сети са њима свог завета који је склопио са Аврамом, Исаком и Јаковом.

25 И Бог је видео терет синова Израиљевих и њихов тежак рад у тим данима, и одлучио је да их избави.

26 А Мојсије, син Амрамов, још увек беше затворен у тамници у то време, у кући Рагуела Мадијанца, а Сефора, кћи Рагуела, тајно му је давала храну сваки дан.

27 И Мојсије је био затворен у тамници у кући Рагуеловој десет година.

28 А на крају десет година, што је била прва година владавине фараона над Египтом, на место његовог оца,

29 Сепора рече свом оцу Рагуелу: Нико не испитује нити тражи Јеврејина кога си свезао у тамницу већ десет година.

30 Сада, дакле, ако ти се чини добрим, хајде да пошаљемо и видимо да ли је жив или мртав, али њен отац није знао да га је она издржавала.

31 А Рагуел, њен отац, одговори јој и рече јој: „Је ли се икада десило да човек буде затворен у тамници без хране десет година, а да остане жив?“

32 А Сепора одговори оцу своме говорећи: Сигурно си чуо да је Бог Јевреја велик и страшан и да чини чуда за њих у свако доба.

33 Он је избавио Аврама из Ура халдејског, Исака од мача његовог оца, и Јакова од анђела Господњег који се рвао с њим код прелаза Јабук.

34 И са овим човеком је учинио много ствари, избавио га је из реке у Египту и од мача фараона и од деце Кушове, тако ће га избавити и од глади и оживети.

35 И ствар се учини добро Рагуелу, и он учини по речи своје кћери, и посла у тамницу да види шта је било са Мојсијем.

36 И виде, и гле, човек Мојсије седеше у тамници, стојећи на ногама својим, хвалећи и молећи се Богу својих предака.

37 А Рагуел заповеди да изведу Мојсија из тамнице, па га обријаше, па пресвуче тамничку одећу и поједе хлеб.

38 А после тога Мојсије оде у врт Рагуелов који је био иза куће, и тамо се помоли Господу Богу своме, који је учинио за њега велика чуда.

39 И док се молио, погледао је насупрот њега, и гле, сафирни штап је био положен у земљу, која је била засађена усред баште.

40 И приђе штапу и погледа, и гле, име Господа Бога над војскама беше угравирано на њему, написано и развијено на штапу.

41 И он га прочита и испружи руку и оте га као шумско дрво из шипражја, а штап му беше у руци.

42 И ово је штап којим су сва дела нашег Бога учињена, након што је створио небо и земљу и сву њихову војску, мора, реке и све њихове рибе.

43 А кад Бог истера Адама из еденског врта, он узе штап у руку и оде и обрађује земљу из које је узет.

44 И штап је сишао до Ноја и био је дат Сему и његовом потомству, док није дошао у руке Аврама Јеврејина.

45 А кад Аврам даде све што је имао свом сину Исаку, даде му и овај штап.

46 А кад Јаков побегне у Падан-Арам, узе га у своје руке и врати се оцу своме, не остави га за собом.

47 Када је сишао у Египат, узео га је у своју руку и дао га Јосифу, један део више од своје браће, јер га је Јаков силом отео од свог брата Исава.

48 А после Јосифове смрти, египатски великаши дођоше у Јосифов дом, и штап дође у руку Рагуила Мадијанца, и кад изађе из Египта, узе га у руку и посади га у својој башти.

49 И сви снажни Кинејци покушаше да га уберу када су покушали да узму његову кћер Сефору, али нису успели.

50 Тако је тај штап остао засађен у Рагуеловом врту, док није дошао онај који је имао право на њега и узео га.

51 А кад је Рагуел видео штап у Мојсијевој руци, задивио се због њега и дао му је своју кћер Сефору за жену.

ПОГЛАВЉЕ 78

1 У то време умре Бал-Ханан, син Ахборов, цар Едома, и сахрањен је у његовој кући у земљи Едом.

2 А после његове смрти послаше синови Исавови у земљу Едомску, и узеше оданде човека који беше у Едому, чије име беше Адад, и поставише га за краља над собом уместо Вала Ханана, свог краља.

3 А Адад је владао над синовима Едома четрдесет осам година.

4 А када је завладао, одлучио је да се бори против Моавских синова, да их доведе под власт Исавових синова као што су били пре, али није могао, јер су Моавски синови чули ову ствар, и устали су и пожурили да изаберу краља над собом између своје браће.

5 И они потом окупише велики народ и послаше своју браћу Амоновим синовима у помоћ да се боре против Адада, цара едомског.
6 А Адад чу шта су учинили Моавци, и веома их се уплаши, и престаде да се бори против њих.
7 У то време Мојсије, син Амрамов, у Мадијаму, узе за жену Сефору, ћерку Рагуила Мадијанца.
8 И Сефора је ходила путем кћери Јаковљевих, није била ништа мање од праведности Саре, Ребеке, Рахеле и Лије.
9 И Сефора затрудне и роди сина, и даде му име Герсам, јер рече: „Дошљак сам у туђини." Али није обрезао кожицу своју, по заповести таста свога Рагуила.
10 И она поново заче и роди сина, али му обреза кожицу и даде му име Елиезер, јер Мојсије рече: „Бог отаца мојих био ми је помоћ и избавио ме од мача фараонова."
11 И фараон, цар египатски, увелико је увећао рад синова Израиљевих у то време и наставио је да отежава свој јарам синовима Израиљевим.
12 И нареди да се у Египту објави: „Не дајте више сламе људима да праве цигле, нека иду и сакупе сламу коју могу да нађу."
13 Такође, број цигли које ће направити нека дају сваког дана и не умањују ништа од њих, јер су лењи у свом послу.
14 И синови Израиљеви чуше ово, и жалостише се и уздисаху, и вапиху Господу због горчине душа својих.
15 И Господ је чуо вапај синова Израиљевих и видео угњетавање којим су их Египћани угњетавали.
16 И Господ је био љубоморан на свој народ и своје наслеђе, и чуо је њихов глас, и одлучио је да их изведе из невоље египатске, да им да земљу Хананску у посед.

ПОГЛАВЉЕ 79

1 У то време Мојсије је пасао стадо Рагуила Мадијанца, свог таста, с оне стране пустиње Син, и штап који је узео од свог таста био је у његовој руци.
2 Једног дана се јаре одвојило од стада, и Мојсије је пошао за њим, и оно је стигло до Божје горе, до Хорива.
3 А кад дође на Хорив, Господ му се онде јави у грму, и нађе грм где гори огњем, али огањ немаше моћи над грмом да га прогута.
4 И Мојсије се веома запрепасти овим призором, због чега грм није изгорео, и он се приближи да види ову моћну ствар, и Господ позва Мојсија из ватре и заповеди му да сиђе у Египат, фараону, цару египатском, да отпусти децу Израиљеву из своје службе.
5 А Господ рече Мојсију: Иди, врати се у Египат, јер су сви они људи који су тражили твоју душу мртви, и говори фараону да пусти синове Израиљеве из земље своје.
6 И показа му Господ да чини знаке и чудеса у Египту пред очима фараона и очима његових поданика, да би веровали да га је Господ послао.
7 И Мојсије послуша све што му је Господ заповедио, и врати се свом тасту и исприча му шта је било. А Рагуел му рече: Иди с миром.
8 Мојсије устаде да оде у Египат, и поведе са собом жену своју и синове своју, и беше у гостионици на путу, и анђео Божји сиђе и тражише прилику против њега.
9 И хтеде да га убије због његовог прворођеног сина, јер га није обрезао и преступио је завет који је Господ склопио са Аврамом.
10 Јер Мојсије послуша речи свог таста које му рече, да не обреже свог првенца, зато га не обреза.
11 И Сефора виде анђела Господњег где тражи прилику против Мојсија, и позна да је то зато што није обрезао њеног сина Гершома.
12 И Сефора пожури и узе оштрог камења које беше онде, и обреза сина свог, и избави мужа свог и сина свог из руке анђела Господњег.
13 А Арон, син Амрамов, брат Мојсијев, био је тог дана у Египту и шетао се поред реке.
14 И Господ му се јави на том месту и рече му: Иди сада к Мојсију у пустињу. И он оде и срете га на гори Божјој, и пољуби га.
15 А Арон подиже очи своје и угледа Сефору, жену Мојсијеву, и децу њену, и рече Мојсију: Ко су ти ови?
16 А Мојсије му рече: „То су моја жена и синови које ми је Бог дао у Мадијаму; и то је жалило Арона због жене и њене деце."
17 А Арон рече Мојсију: „Отпусти жену и децу њену да иду у кућу њеног оца." И Мојсије послуша речи Аронове и учини тако.
18 И врати се Сефора са својом децом, и одоше у кућу Рагуелову, и остадоше тамо док не дође време када Господ посети народ свој и изведе их из Египта из руке фараонове.
19 И Мојсије и Арон дођоше у Египат к заједници синова Израиљевих, и говорише им све речи Господње, и народ се радоваше веома великом радошћу.
20 А Мојсије и Арон устадоше рано следећег дана и одоше у фараонов дом, и узеше у руке Божји штап.
21 А кад дођоше до царевих врата, два млада лава беху онде затворена гвозденим оруђима, и нико није излазио ни улазио испред њих, осим оних којима је цар наредио да дођу, када су дошли врачари и повукли лавове својим бајањима, и то их је довело цару.
22 Мојсије пожури и подиже штап на лавове, и ослободи их, и Мојсије и Арон уђоше у царев дом.
23 Лавови су такође дошли с њима радосно, и пратили су их и радовали се као што се пас радује свом господару када се враћа с поља.
24 А кад фараон виде ово, запрепасти се због тога и веома се уплаши од те вести, јер њихов изглед беше као изглед деце Божије.
25 А фараон рече Мојсију: „Шта тражиш?" А они му одговорише: „Господ, Бог Јевреја, послао нас је к теби да кажемо: 'Пусти мој народ да ми служи.'"
26 А кад фараон чу њихове речи, веома се уплаши пред њима, и рече им: Идите данас, а сутра се вратите к мени. И они учинише по царевој речи.
27 А кад су отишли, фараон посла по Валаама врачара и по Јаниса и Јамврија, синове његове, и по све врачаре и врачаре и саветнике који су били цареви, и сви дођоше и седоше пред цара.
28 И цар им исприча све речи које му Мојсије и брат његов Арон рекоше, а врачари рекоше цару: „Али како

су људи дошли к теби због лавова који су били затворени на вратима?“
29 А цар рече: Зато што су подигли свој штап против лавова и пустили их, и дошли к мени, а и лавови су им се радовали као што се пас радује сусрету са својим господарем.
30 А Валаам, син Веоров, врачар, одговори цару говорећи: „Ови нису ништа друго до врачари као и ми.“
31 Зато сада пошаљите по њих, нека дођу и ми ћемо их испитати, и цар је тако и учинио.
32 А ујутру фараон посла по Мојсија и Арона да дођу пред цара, и они узеше штап Божји, и дођоше к цару и рекоше му говорећи:
33 Овако говори Господ, Бог Јевреја: „Пошаљи мој народ да ми служи.“
34 А цар им рече: „Али ко ће вам поверовати да сте посланици Божији и да долазите к мени по његовој наредби?“
35 Зато сада учини чудо или знак у овој ствари, и тада ће се веровати речима које говориш.
36 А Арон пожури и баци штап из руке своје пред фараона и пред његове слуге, и штап се претвори у змију.
37 А врачари видеше то и сваки човек баци свој штап на земљу и они постадоше змије.
38 И змија саАроновог штапа подиже главу и отвори уста да прогута штапове врачара.
39 А Валаам, врачар, одговори и рече: „Ово је од давнина, да змија прогута своју другу и да се жива бића међусобно прождиру.“
40 Зато га сада врати штапу као што је био првобитно, а и ми ћемо вратити наше штапове као што су били првобитно, и ако твој штап прогута наше штапове, тада ћемо знати да је дух Божји у теби, а ако није, онда си само мајстор као и ми.
41 А Арон пожури и испружи руку своју и ухвати змијин реп, и он се претвори у штап у његовој руци, а врачари учинише исто са својим штаповима, и ухватише сваки реп своје змије, и постадоше штапови као и пре.
42 А кад су се вратили штаповима, штап Аронов прогутао је њихове штапове.
43 А кад цар виде то, нареди да се донесе књига записа која се односи на цареве египатске, и они донесоше књигу записа, летописе царева египатских, у којима су били записани сви идоли египатски, јер су мислили да ће у њој наћи име Јеховино, али га нису нашли.
44 А фараон рече Мојсију и Арону: „Гле, нисам нашао име вашег Бога записано у овој књизи, и не знам његово име.“
45 А саветници и мудраци одговорише цару: Чули смо да је Бог Јевреја син мудрих, син древних царева.
46 Фараон се окрену Мојсију и Арону и рече им: „Не познајем Господа кога сте објавили, нити ћу послати народ његов.“
47 А они одговорише и рекоше цару: Господ Бог Божји је име његово, и он је објавио име своје над нама од дана наших предака, и послао нас говорећи: Идите фараону и реците му: Пошаљи мој народ да ми служи.
48 Зато нас сада пошаљи да идемо три дана на пут у пустињу и тамо му принесемо жртву, јер од дана кад смо сишли у Египат није узео од нас ни жртву паљеницу, ни принос, ни жртву; и ако нас не пошаљеш, разгњевиће се на тебе и удариће Египат или кугом или мачем.
49 А фараон им рече: Реците ми сада његову моћ и његову силу; а они му рекоше: Он је створио небо и земљу, мора и све њихове рибе, он је обликовао светлост, створио таму, пустио кишу на земљу и залио је, и учинио да биљка и трава ничу, он је створио људе и животиње и животиње шумске, птице небеске и рибе морске, и његовим устима живе и умиру.
50 Заиста те је створио у утроби мајке твоје, и у тебе је ставио дах живота, и одгајио те је и поставио те на царски престо Египта, и узеће ти дах и душу и вратиће те у земљу из које си узет.
51 И цар се разгњеви на њихове речи, и рече им: Али ко од свих богова народа може то учинити? Моја река је моја, и ја сам је себи створио.
52 И отера их од себе и нареди да рад на Израел буде тежи него што је био јуче и пре тога.
53 Мојсије и Арон изађоше од цара и видеше Израелце у лошем стању, јер су им надзорници веома отежали посао.
54 Мојсије се врати Господу и рече: „Зашто зло поступаш са својим народом? Откако сам дошао да кажем фараону шта си ме послао, он је веома зло поступао са синовима Израиљевим.“
55 А Господ рече Мојсију: „Видећеш да ће фараон испруженом руком и тешким пошастима отпустити синове Израиљеве из своје земље.“
56 И Мојсије и Арон живели су међу својом браћом, синовима Израиљевим, у Египту.
57 А што се тиче деце Израиљеве, Египћани су им загорчавали живот тешким радом који су им наметали.

ПОГЛАВЉЕ 80

1 А после две године, Господ поново посла Мојсија фараону да изведе синове Израиљеве и да их пошаље из земље египатске.
2 И Мојсије оде и дође у кућу фараонову, и рече му речи Господа који га је послао, али фараон не хтеде послушати глас Господњи, и Бог подиже своју силу у Египту на фараона и његове поданике, и Бог удари фараона и његов народ веома великим и тешким пошастима.
3 И Господ посла преко Арона и претвори све воде египатске у крв, са свим њиховим потоцима и рекама.
4 А кад дође један Египћанин да пије и захвати воде, погледа у свој крчаг, и гле, сва вода се претвори у крв; а кад дође да пије из своје чаше, вода у чаши постаде крв.
5 А кад би жена месила тесто и кувала храну, њен изглед би се претворио у изглед крви.
6 И Господ поново посла и учини да из свих њихових вода изникну жабе, и све жабе уђоше у куће Египћана.
7 А кад су Египћани пили, стомаци су им се напунили жабама и играли су у стомацима својим као што играју у реци.

8 И сва њихова вода за пиће и вода за кување претворила се у жабе, чак и када су лежали у својим креветима, њихов зној је изродио жабе.
9 Упркос свему томе, гнев Господњи се није одвратио од њих, и рука његова се подигла на све Египћане да их удари сваком тешком пошашћу.
10 И посла те им разби прах у вашке, и вашке постадоше у Египту до висине од два лакта на земљи.
11 Вашке су такође биле веома бројне, у телу људи и животиња, код свих становника Египта, чак и на краља и краљицу Господ је послао ваши, и то је Египат веома ожалостило због ваши.
12 Упркос томе, гнев Господњи се није одвратио, и рука његова је још увек била испружена над Египтом.
13 И посла Господ свакојаке звери пољске у Египат, и оне дођоше и уништише цео Египат, људе и животиње, и дрвеће, и све што беше у Египту.
14 И Господ посла ватре змије, шкорпије, мишеве, ласице, жабе, заједно са другим животињама које гмижу по прашини.
15 Муве, стршљени, буве, бубе и комарци, сваки се роји према својој врсти.
16 И сви гмизавци и крилате животиње, према својој врсти, дођоше у Египат и веома ожалостише Египћане.
17 И буве и муве уђоше Египћанима у очи и уши.
18 И стршљен их је напао и отерао, и они су се удаљили од њега у своје унутрашње собе, а он их је прогонио.
19 А када се Египћани сакрише због роја животиња, закључаше врата за собом, а Бог нареди Сулануту који је био у мору да изађе и оде у Египат.
20 И имала је дугачке руке, десет лаката дугачке као човеков лакат.
21 И она се попе на кровове и откри греде и под и исече их, и пружи руку у кућу и скину браву и резу, и отвори куће у Египту.
22 После тога,ројеви животиња су ушли у куће Египћана, иројеви животиња су уништили Египћане, и то их је веома ожалостило.
23 Упркос томе, гнев Господњи се није одвратио од Египћана, и рука његова је још увек била испружена против њих.
24 И Бог посла пошаст, и пошаст прожимаше Египат, коње и магарце, камиле, крда волова и оваца и људе.
25 А кад су Египћани рано ујутру устали да одведу стоку на пашу, нашли су сву своју стоку мртву.
26 И од стоке Египћана остаде само једно од десет, а од стоке Израиљеве у Госену ниједно не угине.
27 И Бог посла пекућу упалу на тело Египћана, која им продре по кожи, и постаде јак свраб по свим Египћанима од табана до врхова главе.
28 И много чирева беше на њиховом телу, тако да им се месо распадаше док не постаде труло и гнојно.
29 Упркос томе, гнев Господњи се није одвратио, и рука његова је још увек била испружена над целим Египтом.
30 И Господ је послао веома јак град, који је ударио њихове виноград и поломио њихове воћке и осушио их тако да су падале на њих.
31 Такође се свака зелена биљка осушила и пропала, јер се ватра која се мешала спустила усред града, зато су град и ватра прогутали све ствари.
32 Такође људи и животиње које су се нашле напољу погинуше од пламена ватре и града, а сви млади лавови изнемогше.
33 И Господ посла и донесе у Египат многе скакавце, Хасел, Салом, Харгол и Хагол, скакавце сваке врсте, који прождиру све што је град оставио.
34 Тада су се Египћани радовали скакавцима, иако су јели род поља, и ловили су их у изобиљу и усољивали их за јело.
35 И Господ окрену снажан морски ветар који однесе све скакавце, чак и оне који су били посољени, и баци их у Црвено море; ниједан скакавац не остаде у границама Египта.
36 И Бог посла таму на Египат, тако да је цела земља Египат и Патрос постала тамна три дана, тако да човек није могао видети своју руку кад би је подигао к устима.
37 У то време помреше многи од народа Израиљевог који се побунише против Господа и који не хтедоше да послушају Мојсија и Арона, и нису веровали да их је Бог послао.
38 И који су рекли: „Нећемо изаћи из Египта да не погинемо од глади у пустој пустињи“, и који нису послушали глас Мојсија.
39 И Господ их удари у три дана таме, и Израелци их сахранихо у тим данима, а Египћани нису знали за њих нити им се радовали.
40 И тама је била веома велика у Египту три дана, и свако ко је стајао кад је дошла тама, остао је да стоји на свом месту, а онај који је седео остао је да седи, а онај који је лежао остао је да лежи у истом стању, а онај који је ходао остао је да седи на земљи на истом месту; и то се дешавало свим Египћанима док тама није прошла.
41 И прођоше дани таме, и Господ посла Мојсија и Арона синовима Израиљевим говорећи: „Славите свој празник и учините своју Пасху, јер ево, долазим усред ноћи међу све Египћане и ударићу све њихове првенце, од првенца човека до првенца животиње, и кад видим вашу Пасху, проћи ћу поред вас.“
42 И синови Израиљеви учинише све како је Господ заповедио Мојсију и Арону, тако учинише те ноћи.
43 И догоди се усред ноћи да Господ изиђе усред Египта и поби све првенце Египћане, од првенца човека до првенца животиње.
44 И фараон устаде ноћу, он и све његове слуге и сви Египћани, и те ноћи настаде велики плач по целом Египту, јер није било куће у којој није било леша.
45 Такође су уништени и пали на земљу ликови прворођених Египта, који су били уклесани у зидове њихових кућа.
46 Чак су и кости њихових првенаца који су умрли пре тога и које су сахранили у својим кућама, египатски пси те ноћи сакупили и вукли пред Египћане и бацили пред њих.
47 И сви Египћани видеше ово зло које их је изненада снашло, и сви Египћани повикаше из свег гласа.

48 И све породице египатске плакале су те ноћи, сваки човек за својим сином и сваки човек за својом ћерком, која је била првенац, и врева египатска се чула надалеко те ноћи.
49 И Ватија, кћи фараонова, изађе с царем те ноћи да потражи Мојсија и Арона у њиховим кућама, и нађе их у њиховим кућама где једу и пију и веселе се са свим Израиљем.
50 А Ватија рече Мојсију: „Је ли ово награда за добро које сам ти учинила, која сам те одгајила и раширила, а ти си на мене и на дом оца мог довео ово зло?"
51 А Мојсије јој рече: Заиста је десет пошасти Господ пустио на Египат; је ли те од које од њих снашло какво зло? Је ли те иједна од њих погодила? А она рече: Не.
52 А Мојсије јој рече: „Иако си првенац мајци својој, нећеш умрети, нити ће те задесити зло усред Египта."
53 А она рече: „Каква је мени корист од тога што видим цара, брата свога и цело његово домаћинство и поданике у овој невољи, чији првенци гину са свим првенцима Египта?"
54 А Мојсије јој рече: Заиста твој брат и његов дом и поданици, породице египатске, нису хтели да послушају речи Господње, зато их је снашло ово зло.
55 И фараон, цар египатски, приступи Мојсију и Арону и некима од синова Израиљевих који беху с њима на том месту, и помоли им се говорећи:
56 Устаните и поведите своју браћу, све синове Израиљеве који су у земљи, са њиховим овцама и воловима и свим што им припада; ништа нећете оставити; само се молите за мене Господу, Богу своме.
57 А Мојсије рече фараону: „Ево, ако си првенац мајке своје, не бој се, јер нећеш умрети, јер је Господ заповедио да живиш, да би ти показао своју велику силу и снажну испружену мишицу."
58 И фараон нареди да се синови Израиљеви отпусте, и сви Египћани се охрабрише да их пошаљу, јер рекоше: Сви ћемо изгинути.
59 И сви Египћани испратише Израелце са великим богатством, овцама и воловима и драгоценим стварима, по заклетви Господњој између њега и нашег оца Аврама.
60 А синови Израиљеви оклеваху да излазе ноћу, и када Египћани дођоше к њима да их изведу, рекоше им: Јесмо ли лопови да излазимо ноћу?
61 И синови Израиљеви затражише од Египћана сребрне и златне судове и одећу, и синови Израиљеви опљачкаше Египћане.
62 И Мојсије пожури и устаде и оде до реке Египатске, и одатле донесе Јосифов ковчег и поне га са собом.
63 И синови Израиљеви понесоше, сваки човек са собом ковчег свог оца, и сваки човек ковчеге свог племена.

ПОГЛАВЉЕ 81

1 И синови Израиљеви кренуше из Рамесеса у Сокот, око шест стотина хиљада људи пешака, осим деце и њихових жена.
2 Такође је с њима пошло и мешовито мноштво, и стада и крда, чак и много стоке.
3 А боравак деце Израиљеве, који су живели у земљи египатској у тешком раду, био је двеста десет година.
4 А после двеста и десет година, Господ изведе синове Израиљеве из Египта снажном руком.
5 И синови Израиљеви отидоше из Египта и из Гошена и из Рамесеса и улогорише се у Сокоту петнаестог дана првог месеца.
6 И Египћани су сахранили све своје првенце које је Господ ударио, и сви Египћани су сахрањивали своје побијене три дана.
7 И синови Израиљеви отидоше из Сокота и улогорише се у Етому, на крају пустиње.
8 А трећег дана након што су Египћани сахранили своје првенце, многи људи су устали из Египта и кренули су да прогоне Израелце да их врате у Египат, јер су се покајали што су отпустили Израелце из њиховог ропства.
9 А један човек рече свом суседу: „Заиста су Мојсије и Арон рекли фараону: Идемо три дана хода у пустињу и принећемо жртву Господу Богу нашем."
10 Зато сада устанимо рано ујутру и врате их; и ако се врате с нама у Египат својим господарима, знаћемо да имају вере; ако се не врате, онда ћемо се борити с њима и врате их великом силом и снажном руком.
11 И сви фараонови великаши устадоше ујутру, и с њима око седамсто хиљада људи, и изађоше из Египта тог дана, и дођоше на место где су били синови Израиљеви.
12 И сви Египћани видеше и гледаху Мојсија и Арона и све синове Израиљеве где седе пред Пи-Хахиротом, једу и пију и славе празник Господњи.
13 А сви Египћани рекоше синовима Израиљевим: Заиста сте рекли: Ићи ћемо на три дана путовања по пустињи и принети жртву Богу нашем, па ћемо се вратити.
14 Сада је, дакле, пет дана откако си отишао; зашто се не вратиш својим господарима?
15 А Мојсије и Арон одговорише им говорећи: Јер је Господ, Бог наш, посведочио у нама говорећи: 'Нећете се више враћати у Египат, него ћемо отићи у земљу која тече медом и млеком, као што се Господ, Бог наш, заклео нашим оцима да ће нам је дати.'
16 А кад су египатски великаши видели да их синови Израиљеви нису послушали да се врате у Египат, спремили су се да се боре против Израиља.
17 И Господ ојача срца синова Израиљевих над Египћанима, те их жестоко побише, и битка постаде жестока међу Египћанима, и сви Египћани побегоше испред синова Израиљевих, јер многи од њих погинуше од руке Израиљеве.
18 И великаши фараонови одоше у Египат и јавише фараону говорећи: „Синови Израиљеви побегоше и више се неће вратити у Египат." Тако нам рекоше Мојсије и Арон.
19 И фараон чу ово, и његово срце и срца свих његових поданика окрену се против Израела, и покајаше се што су послали Израел; и сви Египћани саветоваше фараону да прогони синове Израелове како би их вратио њиховим теретима.
20 И рекоше сваки свом брату: Шта смо то учинили да смо пустили Израиља из нашег ропства?

21 И Господ ојача срца свих Египћана да гоне Израиљце, јер је Господ желео да порази Египћане у Црвеном мору.
22 Фараон устаде, упреже своја кола и нареди свим Египћанима да се окупе; ниједан човек не остаде осим деце и жена.
23 И сви Египћани пођоше с фараоном да гоне синове Израиљеве, а логор египатски беше веома велики и тежак логор, око десет стотина хиљада људи.
24 И цео овај логор је отишао и прогонио синове Израиљеве да би их вратио у Египат, и стигли су их где су се логоровали код Црвеног мора.
25 А синови Израиљеви подигоше очи своје и видеше све Египћане где их гоне, и синови Израиљеви се веома уплаших од њих, и синови Израиљеви вапиху Господу.
26 И због Египћана, синови Израиљеви поделише се у четири одељења, и беху подељени у својим мишљењима, јер се плаше Египћана, и Мојсије разговараше са сваким од њих.
27 Прва група је била од деце Рувима, Симеона и Исахара, и они су одлучили да се баце у море, јер су се веома плашили Египћана.
28 А Мојсије им рече: „Не бојте се, стојте мирно и гледајте спасење које ће вам Господ данас учинити."
29 Друга група је била од деце Завулонове, Венијаминове и Нефталимове, и они су одлучили да се врате у Египат са Египћанима.
30 А Мојсије им рече: „Не бојте се, јер као што видите Египћане данас, тако их више нећете видети довека."
31 Трећи одред чинили су Јудини и Јосифови синови, и они су одлучили да крену у сусрет Египћанима да се боре с њима.
32 А Мојсије им рече: „Станите на своја места, јер ће се Господ борити за вас, а ви ћутите."
33 А четврти одред био је од синова Левијевих, Гадових и Асирових, и они одлучише да иду усред Египћана да их збуне, и Мојсије им рече: Останите на својим местима и не бојте се, само призовите Господа да вас избави из њихових руку.
34 После тога Мојсије устаде из народа, помоли се Господу говорећи:
35 Господе Боже целе земље, спаси сада народ свој који си извео из Египта, и не дозволи Египћанима да се не хвале да имају моћ и силу.
36 Тада рече Господ Мојсију: „Зашто вапиш к мени? Реци синовима Израиљевим да иду, и пружи штап свој на море и раздвоји га, да синови Израиљеви прођу кроз њега."
37 И Мојсије учини тако, и подиже свој штап над морем и раздвоји га.
38 И воде мора се раздвојише на дванаест делова, и синови Израиљеви пројоше пешке, у обући, као што би човек прошао припремљеним путем.
39 И Господ је показао синовима Израиљевим чудеса своја у Египту и у мору руком Мојсија и Арона.
40 А кад синови Израиљеви уђоше у море, Египћани кренуше за њима, и воде морске се вратише на њих, и сви потонуше у воду, и не остаде ни један човек осим фараона, који захвали Господу и верова му, зато Господ не учини да он погине у то време са Египћанима.
41 И Господ нареди анђелу да га узме из Египћана, који га бацише на земљу Ниневију, и он владаше над њом дуго времена.
42 И тог дана Господ је спасао Израиља из руке Египћана, и сви синови Израиљеви видеше да су Египћани изгинули, и видеше велику руку Господњу у ономе што је учинио у Египту и у мору.
43 Тада су Мојсије и синови Израиљеви певали ову песму Господу, оног дана када је Господ учинио да Египћани падну пред њима.
44 И сав Израиљ певаше углас говорећи: Певаћу Господу јер се веома узвиси, коња и јахача његовог баци у море; гле, то је написано у књизи закона Божјег.
45 После тога синови Израиљеви наставише свој пут и улогорише се у Мери, и Господ даде синовима Израиљевим уредбе и законе на том месту у Мери, и заповеди Господ синовима Израиљевим да ходе свим његовим путевима и да му служе.
46 И кренуше из Мере и дођоше у Елим, а у Елиму беше дванаест извора воде и седамдесет стабала урми, и деца се онде улогорише код воде.
47 И кренуше из Елима и дођоше у пустињу Син, петнаестог дана другог месеца након свог изласка из Египта.
48 У то време даде Господ ману синовима Израиљевим да једу, и Господ учини да храна пада с неба синовима Израиљевим сваки дан.
49 И синови Израиљеви једоше ману четрдесет година, све време док беху у пустињи, док не дођоше у земљу Хананску да је поседну.
50 И кренуше из пустиње Син и улогорише се у Алушу.
51 И кренуше из Алуша и улогорише се у Рефидиму.
52 А кад су синови Израиљеви били у Рефидиму, дође Амалек, син Елифазов, сина Исавовог, брата Сефоовог, да ратује са Израиљем.
53 И довео је са собом осамсто и једну хиљаду људи, врачара и врачара, и спремио се за битку са Израелом у Рефидиму.
54 И поведеше велику и жестоку битку против Израиља, и Господ предаде Амалика и његов народ у руке Мојсија и синова Израиљевих, и у руке Исуса Навина, сина Навина, Ефраћанина, слуге Мојсијевог.
55 И синови Израиљеви побише Амалика и његов народ оштрицом мача, али битка беше веома жестока за синове Израиљеве.
56 И рече Господ Мојсију: „Напиши ово себи за спомен у књигу и дај је у руку Исусу Навиновом сину, слузи своме, и заповеди синовима Израиљевим говорећи: Кад дођеш у земљу Хананску, сасвим ћеш избрисати успомену на Амалика под небом."
57 И Мојсије учини тако, и узе књигу и написа на њој ове речи, говорећи:
58 Сети се шта ти је Амалек учинио на путу кад си излазио из Египта.
59 Који те је срео на путу и ударио те по задњици, чак и оне који су били слаби иза тебе када си био изнемогао и уморан.
60 Зато ће бити кад ти Господ, Бог твој, да покој од свих непријатеља твојих унаоколо у земљи коју ти Господ, Бог твој, даје у наследство да је поседујеш,

тада ћеш избрисати сећање на Амалика под небом, не заборави га.
61 А цар који се сажали на Амалика, или на успомену на њега или на потомство његово, ево, ја ћу то захтевати од њега и истребићу га из његовог народа.
62 И Мојсије написа све ове ствари у књигу и заповеди синовима Израиљевим у вези са свим тим стварима.

ПОГЛАВЉЕ 82

1 И синови Израиљеви кренуше из Рефидима и улогорише се у пустињи Синајској, трећег месеца након изласка из Египта.
2 У то време дође Рагуел Мадијанац, Мојсијев таст, са Сефором, својом кћерју и њена два сина, јер је чуо за чудеса која је Господ учинио Израелу, да их је избавио из руке Египта.
3 И дође Рагуел к Мојсију у пустињу где се он улогорио, где је била Божја планина.
4 И Мојсије изађе у сусрет свом тасту с великом чашћу, и сав Израел беше с њим.
5 И Рагуел и његова деца остадоше међу Израелцима много дана, и Рагуел позна Господа од тог дана па надаље.
6 А трећег месеца од изласка синова Израиљевих из Египта, шестог дана тога, даде Господ Израиљу десет заповести на гори Синај.
7 И сав Израел чу све ове заповести, и сав Израел се веома радовао у Господу тог дана.
8 И слава Господња почињаше на гори Синај, и он позва Мојсија, и Мојсије дође усред облака и попе се на гору.
9 А Мојсије је био на гори четрдесет дана и четрдесет ноћи; није јео хлеб нити пио воду, и Господ га је поучио уредбама и законима да би поучавао децу Израиљеву.
10 И написа Господ десет заповести које је заповедио синовима Израиљевим на две камене плоче, које даде Мојсију да их заповеди синовима Израиљевим.
11 А кад се проведе четрдесет дана и четрдесет ноћи, кад Господ заврши разговор с Мојсијем на гори Синај, даде Господ Мојсију камене плоче, написане прстом Божјим.
12 А кад синови Израиљеви видеше да Мојсије оклева да сиђе с горе, окупише се око Арона и рекоше: „Што се тиче овог човека Мојсија, не знамо шта се десило с њим.“
13 Зато устани сада, начини нам бога који ће ићи пред нама, да не погинеш.
14 А Арон се веома уплаши народа, па им нареди да му донесу злато, и од њега направи ливено теле за народ.
15 А Господ рече Мојсију, пре него што је сишао с горе: Сиђи, јер се покварио народ твој који си извео из Египта.
16 Направили су себи ливено теле и поклонили му се; зато ме сада оставите да их истребим са земље, јер су народ тврдоврат.
17 И Мојсије се замоли лице Господње, и помоли се Господу за народ због телета које су направили, и потом сиђе с горе, а у рукама му беше две камене плоче, које му је Бог дао да заповеда Израиљцима.
18 А кад се Мојсије приближио логору и видео теле које је народ направио, Мојсије се разгњевио и разбио је плоче под гором.
19 Мојсије дође у логор, узе теле, спали га ватром и самле га док се није претворило у ситан прах, па га просу по води и даде Израелцима да пију.
20 И погину од мачева једни других око три хиљаде људи који направише теле.
21 А сутрадан рече Мојсије народу: „Изаћи ћу к Господу, можда ћу се очистити од грехова које сте починили Господу.“
22 И Мојсије се опет попе к Господу и остаде код Господа четрдесет дана и четрдесет ноћи.
23 И током четрдесет дана Мојсије се молио Господу за децу Израиљеву, и Господ је услишио Мојсијеву молитву, и Господ је био умољен од њега за Израиљ.
24 Тада рече Господ Мојсију да исклеше две камене плоче и да их донесе Господу, који ће на њима написати десет заповести.
25 Мојсије тако учини, и сиђе, исече две плоче, и оде на гору Синај к Господу, и Господ написа десет заповести на плочама.
26 А Мојсије оста још са Господом четрдесет дана и четрдесет ноћи, и Господ га научи уредбама и законима да их објави Израиљу.
27 И Господ му заповеди у вези са синовима Израиљевим да начине светилиште Господу, да би име његово почивало у њему, и Господ му показа лик светилишта и лик свих његових судова.
28 А на крају четрдесет дана, Мојсије сиђе са горе, а две плоче беху у његовој руци.
29 И Мојсије дође к синовима Израиљевим и говори им све речи Господње, и научи их законима, уредбама и судовима којима га је Господ научио.
30 И Мојсије је рекао синовима Израиљевим реч Господњу да му се начини светиња да би живео међу синовима Израиљевим.
31 И народ се веома обрадова свим добрим речима које им је Господ рекао преко Мојсија, и рекоше: Чинићемо све што ти је Господ рекао.
32 И народ устаде као један човек и принесе великодушне прилоге светилишту Господњем, и сваки човек донесе прилог Господу за рад светилишта и за сву његову службу.
33 И сви синови Израиљеви доносили су сваки човек све што се нашло код њега за радове на светилишту Господњем, злато, сребро и бакар, и све што је било употребљиво за светилиште.
34 И сви мудри људи који су били искусни у послу дођоше и начинише светињу Господњу, према свему што је Господ заповедио, сваки човек у послу у коме је био искусан; и сви мудри људи срца начинише светињу и њено намештај и све судове за свету службу, као што је Господ заповедио Мојсију.
35 И радови на светилишту скиније бише завршени после пет месеци, и синови Израиљеви учинише све што је Господ заповедио Мојсију.
36 И донесоше Мојсију светињу и сав њен намештај; као што је Господ показао Мојсију, тако учинише синови Израиљеви.

37 И Мојсије виде посао, и гле, они га учинише како му је Господ заповедио, тако их Мојсије благослови.

ПОГЛАВЉЕ 83

1 А дванаестог месеца, двадесет трећег дана у месецу, узе Мојсије Арона и синове његове, и обуче их у њихове хаљине, и помаза их, и учини с њима како му је Господ заповедио, и Мојсије принесе све жртве које му је Господ заповедио тог дана.
2 Мојсије потом узе Арона и његове синове и рече им: „Седам дана останите на вратима шатора, јер ми је тако заповеђено."
3 А Арон и његови синови учинише све што им је Господ заповедио преко Мојсија, и остадоше седам дана на вратима шатора.
4 А осмог дана, првог дана првог месеца, друге године од изласка Израиљаца из Египта, Мојсије подиже светињу, и Мојсије постави сав намештај шатора и сав намештај светиње, и учини све што му је Господ заповедио.
5 И Мојсије позва Арона и његове синове, и они донесоше жртву паљеницу и жртву за грех за себе и за синове Израиљеве, као што је Господ заповедио Мојсију.
6 Тог дана, два сина Аронова, Надав и Авијуд, узеше туђу ватру и донесоше је пред Господа који им није заповедио, и огањ изађе испред Господа и прогута их, и они погинуше пред Господом тог дана.
7 Тада, на дан када је Мојсије завршио подизање светилишта, кнезови синова Израиљевих почеше да доносе своје жртве пред Господа за освећење олтара.
8 И приносили су своје жртве сваки кнез за један дан, по један кнез сваког дана за дванаест дана.
9 И све приносе које су доносили, сваки човек у своје време, једну сребрну посуду тешку сто тридесет сикала, једну сребрну чинију од седамдесет сикала по сиклу светилишта, обе пуне финог брашна, помешаног са уљем, за жртву од јела.
10 Једна кашичица, тешка десет златних сикала, пуна тамјана.
11 Једно јунце, један ован, једно јагње од годину дана за жртву паљеницу.
12 И једно јаре за жртву за грех.
13 А за жртву захвалност, два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагњади од годину дана.
14 Тако су чинили дванаест кнезова Израиљевих дан за даном, сваки човек у свој дан.
15 И после тога, тринаестог дана у месецу, Мојсије заповеди синовима Израиљевим да славе Пасху.
16 И синови Израиљеви прославише Пасху у њено време, четрнаестог дана у месецу, као што је Господ заповедио Мојсију, тако учинише синови Израиљеви.
17 А другог месеца, првог дана тог месеца, рече Господ Мојсију говорећи:
18 Изброј главе свих мушкараца међу синовима Израиљевим од двадесет година и више, ти и твој брат Арон и дванаест кнезова Израиљевих.
19 И Мојсије учини тако, и Арон дође са дванаест кнезова Израиљевих, и они избројаше синове Израиљеве у пустињи Синајској.
20 А број синова Израиљевих по домовима њихових очева, од двадесет година и више, био је шест стотина три хиљаде пет стотина и педесет.
21 Али Левијева деца нису била убројана међу своју браћу, синове Израиљеве.
22 А број свих мушкараца међу Израелцима од једног месеца и више беше двадесет две хиљаде двеста седамдесет и три.
23 А број Левијевих деце од једног месеца и више беше двадесет две хиљаде.
24 И Мојсије постави свештенике и левите, свакога на његову службу и на његово ношење, да служе у светилишту скиније, као што је Господ заповедио Мојсију.
25 А двадесетог дана у месецу облак се уклони са шатора сведочанства.
26 У то време синови Израиљеви наставише свој пут из пустиње Синајске, и путоваше три дана, и облак се заустави над пустињом Фаранском; тамо се разгњеви Господњи на Израиља, јер су разгневили Господа тражећи од њега храну да једу.
27 И Господ је услишио глас њихов и дао им храну коју су јели месец дана.
28 Али после тога се Господњи гнев распали на њих и удари их великим покољем, и бише сахрањени онде на том месту.
29 И синови Израиљеви назваше то место Кеврот-Атаава, јер су онде сахранили људе који су жудели за месом.
30 И отишли су из Кеврот-Атаве и улогорили се у Асироту, који је у пустињи Фаран.
31 А док су синови Израиљеви били у Асироту, разгњеви се Господ на Марију због Мојсија, и она постаде губава, бела као снег.
32 И била је затворена ван логора седам дана, док није поново била примљена после губе.
33 Потом су синови Израиљеви отишли из Асирота и улогорили се на крају пустиње Фаран.
34 У то време, Господ рече Мојсију да пошаље дванаест људи од синова Израиљевих, по једног човека из сваког племена, да иду и истраже земљу Ханански.
35 И посла Мојсије дванаест људи, и они дођоше у земљу Хананску да је истраже и испитају, и истражили су сву земљу од пустиње Син до Рехова, као што се иде до Хамота.
36 А после четрдесет дана дођоше к Мојсију и Арону, и донесоше му вест како им је било у срцу, и десет људи донесе злу вест синовима Израиљевим о земљи коју су истражили, говорећи: Боље нам је да се вратимо у Египат него да идемо у ову земљу, земљу која прождире своје становнике.
37 Али Исус Навин, син Навин, и Халев, син Јефонијин, који су били од оних који су истраживали земљу, рекоше: Земља је веома добра.
38 Ако нам Господ буде мио, онда ће нас довести у ову земљу и дати нам је, јер је то земља у којој тече мед и млеко.
39 Али синови Израиљеви нису хтели да их послушају, већ су послушали речи десет људи који су донели зле гласове о земљи.

40 И Господ чу мрмљање синова Израиљевих, и разгневи се и закле се говорећи:
41 Сигурно ниједан човек из овог злог нараштаја неће видети земљу од двадесет година и више, осим Халева, сина Јефонијиног, и Исуса Навиновог сина.
42 Али сигурно ће овај зли нараштај пропасти у овој пустињи, а њихова деца ће доћи у земљу и поседоваће је; зато се гнев Господњи распалио на Израиља, и учинио их је да лутају по пустињи четрдесет година до краја тог злог нараштаја, јер нису следили Господа.
43 И народ је дуго живео у пустињи Фаран, а потом су отишли у пустињу путем Црвеног мора.

ПОГЛАВЉЕ 84

1 У то време Корах, син Јецеров, сина Кехатов, сина Левијевог, узе много људи између синова Израиљевих, и они устадоше и посвађаше се са Мојсијем и Ароном и са целом заједницом.
2 И Господ се разгневи на њих, и земља отвори уста своја и прогута их, и куће њихове и све што им је припадало, и све људе који су били Корахови.
3 И после тога Бог је дуго времена водио народ да иде кружним путем око горе Сеир.
4 У то време рече Господ Мојсију: „Не изазивај рат против Исавових синова, јер вам нећу дати ништа што је њихово, нити колико би стопало могло да стане, јер сам Исаву дао гору Сеир у наследство.
5 Зато су се Исавови синови у прошлости борили против синова Сеирових, и Господ је предао синове Сеирове у руке синова Исавових и истребио их испред њих, и синови Исавови су живели на њиховом месту до данас.
6 Зато рече Господ синовима Израиљевим: Не борите се против синова Исава, ваше браће, јер ништа у њиховој земљи није ваше, него можете од њих купити храну за новац и јести је, и можете од њих купити воду за новац и пити је.
7 И синови Израиљеви учинише по речи Господњој.
8 И синови Израиљеви идоше по пустињи, обилазећи око горе Синај дуго времена, и не дотакоше синове Исавове, и остадоше у том крају деветнаест година.
9 У то време умре Латин, цар синова Хитимских, четрдесет пете године своје владавине, што је четрнаеста година од изласка синова Израиљевих из Египта.
10 И сахранили су га на његовом месту које је себи саградио у земљи Хитимској, а Авимна је владао на његово место тридесет осам година.
11 И синови Израиљеви пређоше границу синова Исавових у то време, после деветнаест година, и дођоше и прођоше путем пустиње Моавске.
12 А Господ рече Мојсију: „Не опседај Моава и не ратујеш против њих, јер ти нећу дати ништа од њихове земље.“
13 И синови Израиљеви пролазили су путем пустиње Моавске деветнаест година и нису ратовали против њих.
14 А тридесет шесте године након изласка синова Израиљевих из Египта, Господ удари срце Сиона, цара Аморејаца, те он поведе рат и изађе да се бори против синова Моава.
15 И Сихон посла гласнике к Веору, сину Јанејином, сину Валаамовом, саветнику цара египатског, и к Валааму, сину његовом, да прокуну Моав, како би био предан у руке Сихонове.
16 И гласници одоше и доведоше Веора, сина Јанејиног, и Валаама, сина његовог, из Петора у Месопотамији. Тако Веор и Валаам, син његов, дођоше у град Сихонов и проклеше Моава и њиховог краља у присуству Сихона, краља Аморејаца.
17 Тако Сихон изађе са целом својом војском, и оде на Моав и бори се против њих, и покори их, и Господ их предаде у његове руке, и Сихон уби цара Моава.
18 И Сихон је освојио све градове Моава у бици; освојио је од њих и Есевон, јер је Есевон био један од градова Моава, и Сихон је наместио своје кнезове и своје племиће у Есевону, и Есевон је припадао Сихону у то време.
19 Зато су Веор, говорници прича, и Валаам, син његов, изговорили ове речи: „Дођите у Есевон, град Сихонов ће бити саграђен и утврђен.“
20 Тешко теби Моаве! Изгубљен си, народе Кемосов! Гле, то је записано у књизи закона Божјег.
21 А кад Сихон освоји Моавце, постави страже у градове које беше освојио од Моаваца, и знатан број синова Моаваца паде у бици у руке Сихонове, и он зароби многе од њих, синове и кћери, и уби им краља; тако се Сихон врати у своју земљу.
22 Сихон даде Веору и Валаму, сину своме, бројне поклоне сребра и злата, па их отпусти, и они одоше у Месопотамију у свој дом и земљу.
23 У то време сви синови Израиљеви пројоше путем кроз пустињу Моавску, вратише се и опколише пустињу Едомску.
24 Тако је цела заједница дошла у пустињу Син првог месеца четрдесете године од свог изласка из Египта, и синови Израиљеви су се тамо настанили у Кадесу, у пустињи Син, и Маријам је тамо умрла и тамо је сахрањена.
25 У то време посла Мојсије гласнике к Ададу, цару едомском, говорећи: Овако каже твој брат Израиљ: Пусти ме да прођем кроз твоју земљу; нећемо проћи кроз поље ни виноград, нећемо пити воду из бунара; ходићемо царским путем.
26 А Едом му рече: Нећеш проћи кроз моју земљу, и Едом изађе у сусрет синовима Израиљевим са јаким народом.
27 А Исавови синови нису хтели да пусте Израелце да прођу кроз њихову земљу, па су се Израелци удаљили од њих и нису се борили против њих.
28 Јер пре тога Господ беше заповедио синовима Израиљевим говорећи: Нећете се борити против Исавових синова, зато су се Израелци удаљили од њих и нису се борили против њих.
29 Тако су синови Израиљеви отишли из Кадеша, а сав народ је дошао на гору Ор.
30 У то време рече Господ Мојсију: „Реци брату свом Арону да ће онде умрети, јер неће доћи у земљу коју сам дао синовима Израиљевим.“

31 И Арон се попео, по заповести Господњој, на гору Ор, четрдесете године, петог месеца, првог дана у месецу.
32 А Арону је било сто двадесет и три године кад је умро на гори Ор.

ПОГЛАВЉЕ 85

1 А цар Арад, Хананејац, који је живео на југу, чу да су Израелци дошли путем ухода, и распореди своје снаге да се бори против Израелаца.
2 И синови Израиљеви су га се веома плашили, јер је имао велику и тешку војску, па су синови Израиљеви одлучили да се врате у Египат.
3 И вратише се синови Израиљеви на три дана хода до Масерата Бени Јакона, јер се веома уплаших цара Арада.
4 А синови Израиљеви нису хтели да се врате у своја места, па су остали у Бени Јакону тридесет дана.
5 А кад видеше синови Левијеви да се синови Израиљеви не враћају назад, завидеше Господа ради, и устадоше и борише се против своје браће Израиљаца, и побише их велику мноштво, и присилише их да се врате на своје место, на гору Ор.
6 А када су се вратили, краљ Арада је још увек спремао своју војску за битку против Израелаца.
7 И заветова се Израиљ говорећи: Ако ми предаш овај народ у руке, сасвим ћу уништити њихове градове.
8 И Господ услиши глас Израиља, и предаде Хананце у њихове руке, и сасвим уништи њих и њихове градове, и назва то место Хорма.
9 И синови Израиљеви кренуше са горе Ор и улогорише се у Овоту, и кренуше из Овота и улогорише се у Ије-Авариму, на граници Моава.
10 И послаше синови Израиљеви Моавцима говорећи: „Дозволи нам да прођемо кроз твоју земљу у наше место, али синови Моавци не хтедоше да дозволе синовима Израиљевим да прођу кроз њихову земљу, јер се синови Моавци веома плаше да им синови Израиљеви не учине као што им учини Сихон, цар Аморејац, који им узе земљу и многе од њих поби.
11 Зато Моав није дозволио Израелцима да прођу кроз његову земљу, и Господ је заповедио синовима Израеловим говорећи: „Да не ратују против Моаваца.“ Зато су Израелци отишли од Моава.
12 И синови Израиљеви кренуше од моавске границе и дођоше на другу страну Арнона, моавске границе, између Моаваца и Аморејаца, и улогорише се на граници Сиона, цара аморејског, у пустињи Кедемот.
13 И послаше синови Израиљеви гласнике к Сиону, цару Амореја, говорећи:
14 Дозволи нам да прођемо кроз твоју земљу, нећемо скретати у поља ни у винограде, него ћемо ићи царским путем док не пређемо твоју границу, али Сихон није пустио Израелце да прођу.
15 Тако Сихон сабра све Аморејце и изађе у пустињу да се суочи са синовима Израиљевим, и ратовао је против Израиља у Јахацу.
16 И Господ предаде Сиона, цара Аморејаца, у руке синовима Израиљевим, и Израиљ поби све Сионове људе оштрицом мача и освети дело Моава.
17 И синови Израиљеви освојише земљу Сихонову од Арама до Јавука, синовима Амоновим, и освојише сав плен из градова.
18 И освоји Израел све те градове, и настани се Израел у свим градовима Аморејаца.
19 И сви синови Израиљеви одлучише да се боре против синова Амонових, да освоје и њихову земљу.
20 Тада рече Господ синовима Израиљевим: Не опседајте синове Амонове нити започињите рат против њих, јер вам нећу дати ништа из њихове земље. И синови Израиљеви послушаше реч Господњу и не ратоваше против синова Амонових.
21 И синови Израиљеви окренуше се и пођоше путем Васана у земљу Ога, цара Васанског, и Ог, цар Васански, изађе да се суочи са Израиљцима у бој, и имао је са собом много храбрих људи и веома јаку војску из народа Аморејаца.
22 А Ог, цар Башана, био је веома моћан човек, али Наарон, син његов, био је изузетно моћан, чак и јачи од њега.
23 И рече Ог у срцу своме: „Ево, сада цео логор Израиљев заузима простор од три парсе, сада ћу их ударити одједном без мача и копља.“
24 И Ог се попе на гору Јахац, и узе одатле један велики камен, дужине три парсе, и стави га себи на главу, и одлучи да га баци на логор синова Израиљевих, да би тим каменом ударио све Израиљеве.
25 И анђео Господњи дође и проби камен на глави Огу, и камен паде на врат Огу, тако да Ог паде на земљу због тежине камена на врату његовом.
26 У то време рече Господ синовима Израиљевим: „Не бојте га се, јер сам га предао у ваше руке, њега и сав његов народ и сву његову земљу, и учинићете му као што сте учинили Сиону.“
27 И Мојсије сиђе к њему са малом групом синова Израиљевих, и Мојсије удари Ога штапом по чланцима његовим и уби га.
28 Израелци су потом прогонили Огове синове и сав његов народ, и тукли су их и уништавали док им није остао ниједан остатак.
29 Мојсије је потом послао неке од Израелових синова да извиде Јазер, јер је Јазер био веома познат град.
30 И шпијуни одоше у Јазер и истражише га, и шпијуни се уздаше у Господа, и борише се против људи из Јазера.
31 И ти људи освојише Јазер и његова села, и Господ их предаде у њихове руке, и они отераше Амореје који су тамо били.
32 И синови Израиљеви освојише земљу два цара Аморејска, шездесет градова који беху с оне стране Јордана, од потока Арнона до горе Херман.
33 И синови Израиљеви кренуше и дођоше у равницу Моавску која је с ове стране Јордана, код Јерихона.
34 А синови Моавови чуше све зло које учинише синови Израиљеви двојици аморејских царева, Сихону и Огу, па се сви Моавци веома уплаших Израиљаца.
35 А старешине моавске рекоше: „Ево, два цара аморејска, Сихон и Ог, који су били моћнији од свих царева земаљских, нису могли да се одупру синовима Израиљевим, како бисмо онда ми могли да се одупремо њима?“

36 Сигурно су нам већ раније послали поруку да прођемо кроз нашу земљу својим путем, а ми им нисмо дозволили да прођу; сада ће се окренути против нас са својим тешким мачевима и уништити нас; а Моав је био узнемирен због деце Израиљеве, и веома су их се плашили, и саветовали су се шта ће учинити деци Израиљевој.
37 Тада су старешине моавске одлучиле и узеле једног од својих људи, Валака, сина Сепоровог Моавца, и поставиле су га за цара над собом у то време, а Валак је био веома мудар човек.
38 И старешине моавске устадоше и послаше к синовима Мадијанским да склопе мир с њима, јер је велика битка и непријатељство била у то време између Моава и Мадијана, од времена Адада, сина Бедадовог, цара едомског, који је поразио Мадијанце на пољу моавском, до данас.
39 И синови Моавови послаше к синовима Мадијанским, и они склопише мир с њима, и старешине Мадијанске дођоше у земљу Моавску да склопе мир за синове Мадијанске.
40 И старешине моавске саветоваше се са старешинама мадијанским шта да чине да би сачували своје животе од Израела.
41 И сви синови Моавови рекоше старешинама Мадијанским: „Сада, дакле, синови Израиљеви лижу све што је око нас, као што во лиже траву по пољу, јер су тако учинили са два цара Амореја који су јачи од нас.“
42 А старешине мадијанске рекоше Моавцима: Чули смо да је у време када је Сихон, цар аморејски, ратовао против вас, када вас је надвладао и узео вашу земљу, послао из Месопотамије к Веору, сину Јанејином, и к Валаму, сину његовом, и они су дошли и проклели вас; зато је рука Сихонова надвладала над вама, те вам је узео земљу.
43 Зато сада пошаљи себе и Валаму, сину његовом, јер је још увек у својој земљи, и дај му његову плату, да дође и проклеје сав народ кога се бојиш. Тако су старешине моавске чуле ову ствар и свиде им се да пошаљу Валаму, сину Веоровом.
44 Тада Валак, син Сепоров, цар Моава, посла гласнике Валаму поручујући:
45 Ево, народ излази из Египта, ево, покрива лице земље и настањује се према мени.
46 Зато сада дођи и прокуни ми овај народ, јер је прејак за мене, можда ћу успети да се борим против њега и отерам га, јер сам чуо да је благословен онај кога ти благословиш, а проклет је онај кога ти прокунеш.
47 Тада су Валакови гласници отишли к Валаму и довели Валаама да проклиње народ и да се бори против Моава.
48 И дође Валаам к Валаку да прокуне Израиља, а Господ рече Валаму: Не прокуни овај народ јер је благословен.
49 И Валак је сваки дан наговарао Валаама да прокуне Израиљ, али Валаам није послушао Валака због речи коју је Господ говорио Валаму.
50 А кад је Валак видео да Валаам неће да удовољи његовој жељи, устао је и отишао кући, а и Валаам се вратио у своју земљу и одатле је отишао у Мадијам.
51 И синови Израиљеви кренуше из равнице Моава и улогорише се код Јордана од Вет-Јесимота до Авел-Ситима, на крају равнице Моава.
52 А кад се синови Израиљеви настанише у равници Ситимској, почеше да се блуде са кћерима Моава.
53 И синови Израиљеви приђоше Моаву, и синови Моавски разапеше своје шаторе насупрот логора синова Израиљевих.
54 А синови Моавови се уплашише синова Израиљевих, и синови Моавови узеше све њихове кћери и њихове жене лепог изгледа и згодног изгледа, и обукоше их у злато и сребро и скупоцене хаљине.
55 И синови Моава сместише те жене на врата својих шатора, да би их синови Израиљеви видели и окренули се к њима, и не би ратовали против Моаваца.
56 И сви синови Моавски учинише то синовима Израиљевим, и сваки човек постави своју жену и кћер на врата свог шатора, и сви синови Израиљеви видеше дело синова Моавских, и синови Израиљеви окренуше се кћерима Моавским и пожелеше их, и одоше к њима.
57 И догоди се да кад један Јеврејин дође на врата шатора Моавског и угледа кћер Моавску и пожели је у срцу своме, и рече с њом на вратима шатора шта зажели, док они разговараху међусобно, људи из шатора изиђоше и говоре Јеврејину овако:
58 Заиста знаш да смо браћа, сви смо потомци Лота и потомци Аврама, брата му; зашто онда нећеш остати с нама и зашто нећеш јести наш хлеб и нашу жртву?
59 И кад га синови Моава тако засипаху својим говорима и завођеше га ласкавим речима, сместише га у шатор и куваху и жртвоваху му, и он је јео њихову жртву и њихов хлеб.
60 Тада му дадоше вина и он се напије и опије, и поставише пред њега лепу девојку, и он учини с њом шта му се прохте, јер није знао шта ради, пошто се попио обилно вина.
61 Тако учинише синови Моава Израиљу на том месту, у равници Ситимској, и разгњеви се Господ на Израиља због тога, и посла међу њих помор, те погину двадесет четири хиљаде људи Израиљаца.
62 А беше човек од Симеонове деце по имену Зимрије, син Салуов, који се удружио са Мадијанком Косбијом, ћерком Сура, цара Мадијанског, пред свим синовима Израиљевим.
63 А Финеас, син Елазера, сина Арона свештеника, виде ово зло што је Зимрије учинио, па узе копље, устаде и крену за њима, и прободе их обојицу и погуби их, и помор престаде међу синовима Израиљевим.

ПОГЛАВЉЕ 86

1 У то време, после помора, рече Господ Мојсију и Елазеру, сину Арона свештеника, говорећи:
2 Избројте поглаваре целе заједнице синова Израиљевих, од двадесет година и више, све који су могли да иду у војску.
3 Мојсије и Елазар избројаше синове Израиљеве по њиховим породицама, и избројаше седамсто хиљада седамсто тридесет људи из Израиља.
4 А број Левијевих деце, од једног месеца и више, био је двадесет три хиљаде, и међу њима није било

ниједног од оних које су Мојсије и Арон избројали у Синајској пустињи.
5 Јер им је Господ рекао да ће погинути у пустињи, па су сви погинули, и ниједан од њих није остао осим Халева, сина Јефонијиног, и Исуса Навиновог сина.
6 А после тога рече Господ Мојсију: „Реци синовима Израиљевим да освете Мадијанцима кривицу своје браће, синова Израиљевих.“
7 И Мојсије учини тако, и синови Израиљеви изабраше између себе дванаест хиљада људи, по хиљаду из сваког племена, и отидоше у Мадијам.
8 И синови Израиљеви ратовали су против Мадијанаца и побили су све мушкарце, такође и пет кнезова Мадијанских, и Валаама, сина Веоровог, убили су мачем.
9 А синови Израиљеви одведоше у ропство жене Мадијанске, њихову децу и њихову стоку, и све што им је припадало.
10 И узеше сав плен и сав плен, и донесоше га Мојсију и Елазеру у равнице Моавске.
11 А Мојсије и Елазар и сви кнезови збора изађоше им у сусрет с радошћу.
12 И поделише сав плен Мадијанаца, и синови Израиљеви се осветише Мадијанима због своје браће, синова Израиљевих.

ПОГЛАВЉЕ 87

1 У то време рече Господ Мојсију: „Ево, твоји дани се ближе крају; узми сада Исуса Навина, сина Навина, слугу свога, и постави га у шатор, и ја ћу му заповедити; и Мојсије учини тако.“
2 И Господ се појави у скинији у стубу од облака, и стуб од облака стаде на улазу у скинију.
3 И Господ заповеди Исусу Навиновом сину и рече му: Буди јак и храбар, јер ћеш ти довести синове Израиљеве у земљу за коју сам се заклео да ћу им је дати, и ја ћу бити с тобом.
4 А Мојсије рече Исусу Навину: Буди јак и храбар, јер ћеш ти дати земљу синовима Израиљевим у наслеђе, и Господ ће бити с тобом, неће те оставити нити ће те напустити, не бој се нити се обесхрабри.
5 Мојсије позва све синове Израиљеве и рече им: „Видели сте сва добра која вам је Господ, Бог ваш, учинио у пустињи.“
6 Зато сада држите све речи овог закона и ходите путем Господа, Бога свога, не скрећући са пута који вам је Господ заповедио, ни десно ни лево.
7 И Мојсије је учио синове Израиљеве уредбама и законима и прописима да чине у земљи, као што му је Господ заповедио.
8 И учио их је путу Господњем и законима његовим; гле, они су написани у књизи закона Божјег коју је дао деци Израиљевој преко Мојсија.
9 И Мојсије заврши заповест синовима Израиљевим, и рече му Господ говорећи: Иди на гору Аварим и умри онде, и прибери се к свом народу као што се прибрао Арон, брат твој.
10 И Мојсије оде горе као што му је Господ заповедио, и умре онде у земљи Моавској по заповести Господњој, четрдесете године откако су Израиљци изашли из земље египатске.
11 И синови Израиљеви плакаше за Мојсијем у равницама Моавским тридесет дана, и дани плача и жаљења за Мојсијем се навршише.

ПОГЛАВЉЕ 88

1 А после Мојсијеве смрти рече Господ Исусу Навину, сину Навиновом:
2 Устани и пређи преко Јордана у земљу коју сам дао синовима Израиљевим, и ти ћеш дати синовима Израиљевим у наслеђе земљу.
3 Свако место на које крочи нога ваша биће ваше, од пустиње Ливана до велике реке, реке Перат биће ваша граница.
4 Нико ти се неће супротставити све дане живота твог; као што сам био с Мојсијем, тако ћу бити и с тобом, само буди јак и храбар да држиш сав закон који ти је Мојсије заповедио, не скрећи с пута ни десно ни лево, да би ти било добро у свему што чиниш.
5 И заповеди Исус Навин управницима Израиљевим говорећи: „Прођите кроз логор и заповедите народу говорећи: Припремите себи храну, јер ћете за три дана прећи Јордан да бисте поседовали земљу.“
6 И управници синова Израиљевих учинише тако, и заповедаху народу и учинише све што им је Исус Навин заповедио.
7 И посла Исус Навин два човека да извиде земљу Јерихон, и људи одоше и извиде Јерихон.
8 А после седам дана дођоше к Исусу Навину у логор и рекоше му: Господ нам је предао сву земљу у руке, и становници њени су се престрашили због нас.
9 А после тога устаде Исус Навин ујутру и сав Израиљ с њим, и кренуше из Ситима, и Исус Навин и сав Израиљ с њим пређоше Јордан; а Исус Навин беше осамдесет и две године кад пређоше Јордан с Израиљем.
10 И народ оде од Јордана десетог дана првог месеца и улогорише се у Гилгалу, на источном углу Јерихона.
11 И синови Израиљеви прославише Пасху у Гилгалу, у Јерихонским равницама, четрнаестог дана у месецу, као што је написано у Мојсијевом закону.
12 И мана престаде у то време, сутрадан након Пасхе, и више није било мане за децу Израиљеву, и једоше од плодова земље Ханана.
13 Јерихон је био потпуно затворен за синове Израиљеве, нико није излазио ни улазио.
14 А другог месеца, првог дана у месецу, рече Господ Исусу Навину: Устани, ево, предао сам ти Јерихон у руке са свим његовим народом; и сви твоји ратници нека обилазе град једном дневно, тако ћете чинити шест дана.
15 И свештеници ће затрубити у трубе, и кад чујете звук трубе, сав народ ће подићи велики поклич, тако да ће се градски зидови срушити; сав народ ће поћи сваки против свог противника.
16 И учини Исус Навин све како му је Господ заповедио.
17 А седмог дана обишли су град седам пута, а свештеници су трубили у трубе.

18 А у седмом кругу рече Исус Навин народу: „Вичите, јер нам је Господ предао цео град у руке."
19 Само град и све што је у њему нека буде проклет Господу, и чувајте се проклетства, да не учините проклетством Израиљев логор и да га не узнемирите.
20 Али све сребро и злато и месинг и гвожђе биће посвећено Господу, доћи ће у ризницу Господњу.
21 И народ затруби у трубе и направи велики повик, те се зидине Јерихона срушише, и сав народ изађе горе, сваки човек право пред собом, и освојише град и сасвим уништише све што је било у њему, и мушкарце и жене, младе и старе, волове и овце и магарце, оштрицом мача.
22 И спалише цео град ватром; само сребрне и златне, и месингане и гвоздене судове ставише у ризницу Господњу.
23 И закле се Исус Навин у то време говорећи: Проклет био човек који гради Јерихон; на свом првенцу поставиће темеље, а на свом најмлађем сину поставиће врата његова.
24 А Ахан, син Кармија, сина Завдија, сина Заре, сина Јудиног, поступи неверно са проклетом ствари; узе нешто од проклете ствари и сакри је у шатору, и гнев Господњи се распали на Израиља.
25 А после тога, када се синови Израиљеви вратише са спаљивања Јерихона, Исус Навин посла људе да извиде и Гај и да се боре против њега.
26 А људи одоше горе и извидише Гај, па се вратише и рекоше: Нека не иде сав народ с тобом у Гај, него нека оде само око три хиљаде људи и освоје град, јер је људи у њему мало.
27 И учини тако Исус Навин, и отиђе с њим око три хиљаде људи од синова Израиљевих, и борише се против људи из Гаја.
28 И битка је била жестока против Израиља, и људи из Аја побише тридесет шест људи из Израиља, и синови Израиљеви побегоше испред људи из Аја.
29 А кад Исус Навин виде ово, раздера хаљине своје и паде лицем на земљу пред Господом, он и старешине Израиљеве, и посипаху прашину на главе своје.
30 А Исус Навин рече: „Зашто си, Господе, превео овај народ преко Јордана? Шта ћу рећи пошто се Израиљци окрену леђа својим непријатељима?"
31 Зато ће сада сви Хананци, становници те земље, чути ово, опколиће нас и истребити наше име.
32 А Господ рече Исусу Навину: Зашто падаш ничице? Устани, сиђи, јер су Израелци сагрешили и узели од проклетог; нећу више бити с њима док не истребе проклето из своје средине.
33 И Исус Навин устаде и сабра народ, и донесе Урим по заповести Господњој, и би изабрано племе Јудино, и би изабрани Ахан, син Хармијев.
34 А Исус Навин рече Ахану: Реци ми, сине мој, шта си учинио. А Ахан рече: Видео сам међу пленом лепу хаљину Сенара и двеста сикала сребра и златни клин тежак педесет сикала; пожелео сам то и узео, и гле, све је сакривено у земљи усред шатора.
35 А Исус Навин посла људе који одоше и узеше их из Ахановог шатора, и доведоше их Исусу Навину.
36 И Исус Навин узе Ахана и ово посуђе, и његове синове и кћери и све што му је припадало, и донесоше их у долину Ахор.
37 И Исус Навин их је онде спалио ватром, а сви Израелци су каменовали Ахана камењем и нагомилали на њему гомилу камења. Зато је назвао то место долином Ахор. Тако се смирио гнев Господњи, и Исус Навин је потом дошао у град и борио се против њега.
38 А Господ рече Исусу Навину: „Не бој се и не плаши се; ево, предао сам ти у руке Гај, цара његовог и народ његов, и учинићеш им као што си учинио Јерихону и цару његовом; само плен и стоку његову узмите себи као плен; поставите заседу граду иза њега."
39 Исус Навин учини по речи Господњој, и изабра између синова рата тридесет хиљада храбрих људи, и посла их, и они поставише заседу око града.
40 И заповеди им говорећи: Кад нас видите, побећи ћемо испред њих лукаво, а они ће нас потерати, па ћете ви устанути из заседе и освојити град, и они тако и учинише.
41 И Исус Навин се борио, а људи из града изађоше према Израиљу, не знајући да им вребају у заседи иза града.
42 А Исус Навин и сви Израелци се претвараху да су уморни пред њима и побегоше путем пустиње лукаво.
43 А становници Аја сакупише све људе који су били у граду да гоне Израелце, и они изађоше и удаљише се од града, нико не остаде, па оставише град отворен и гонише Израелце.
44 А они који су били у заседи устадоше са својих места и пожурише да дођу до града, освојише га и запалише га. А становници Аја се окренуше, и гле, дим из града се диже до неба, и нису имали начина да се повуку ни на једну ни на другу страну.
45 И сви људи из Гаја беху усред Израиља, једни с ове, а неки с оне стране, и побише их тако да ниједан од њих не остаде.
46 А синови Израиљеви ухватише Мелоша, цара Гаја, живог, и доведоше га к Исусу Навину, а Исус Навин га обеси на дрво, и он умре.
47 А синови Израиљеви вратише се у град пошто га спалише и побише све који су били у њему оштрицом мача.
48 А број оних који су пали од људи из Гаја, и мушкараца и жена, био је дванаест хиљада; само стоку и плен из града узеше себи, по речи Господњој Исусу Навину.
49 И сви цареви с ове стране Јордана, сви царевиханански, чуше за зло које синови Израиљеви учинише Јерихону и Гају, и окупише се да се боре против Израиља.
50 Само су се становници Гаваона јако плашили борбе против Израелаца да не погину, па су поступили лукаво, па су дошли код Исуса Навина и код целог Израела и рекли им: „Дошли смо из далеке земље, зато сада склопите савез с нама."
51 И становници Гаваона надјачаше синове Израиљеве, и синови Израиљеви склопише са њима завет и мир, и кнезови збора им се заклеше; али после синови Израиљеви познадоше да су им суседи и да живе међу њима.

52 Али синови Израиљеви их не побише, јер им се заклеше Господом, и они постадоше дрвосече и водоносиоци.
53 А Исус Навин им рече: „Зашто сте ме преварили да нам то учините?“ А они му одговорише: „Зато што је твојим слугама јављено све што си учинио свим аморејским царевима, и веома смо се уплашили за живот свој, па смо то учинили.“
54 И Исус Навин их је тог дана поставио да секу дрва и да црпе воду, и поделио их је за робове свим племенима Израиљевим.
55 А кад је Адониседек, цар јерусалимски, чуо све што су синови Израиљеви учинили Јерихону и Гају, послао је к Охаму, цару хевронском, и к Пираму, цару јармутском, и к Јафији, цару лахиском, и к Деверу, цару еглонском, говорећи:
56 Дођите к мени и помозите ми да поразимо синове Израиљеве и становнике Гаваона који су склопили мир са синовима Израиљевим.
57 И сабраше се, и пет краљева Аморејаца оде са свим својим логорима, силан народ бројан као песак на обали морској.
58 И сви ти цареви дођоше и улогорише се пред Гаваоном, и почеше да се боре против становника Гаваона, и сви људи из Гаваона послаше к Исусу Навину говорећи: „Дођи брзо к нама и помози нам, јер су се сви цареви Амореја окупили да се боре против нас.“
59 А Исус Навин и сав ратни народ отидоше из Галгала, и Исус Навин изненада дође на њих и поби оних пет царева великим покољем.
60 И Господ их потресе пред синовима Израиљевим, који их ударише страшним покољем у Гаваону, и гонише их путем који иде у Вет-Орон до Македе, и они побегоше испред синова Израиљевих.
61 И док су бежали, Господ је послао на њих град с неба, и више их је погинуло од града него од покоља деце Израиљеве.
62 А синови Израиљеви су их гонили и још увек су их ударали на путу, настављајући даље и ударајући их.
63 А кад су ударали, дан се клонио вечери, и рече Исус Навин пред свим народом: Сунце, стани мирно над Гаваоном, и месече у долини Ајалонској, док се народ не освети својим непријатељима.
64 И Господ услиши глас Исуса Навина, и сунце се заустави усред неба, и заустави се шест и тридесет тренутака, а и месец се заустави и не жури да зађе цео дан.
65 И није било дана као што је тај, ни пре њега ни после њега, да је Господ услишио глас човека, јер се Господ борио за Израиља.

ПОГЛАВЉЕ 89

1 Тада је Исус Навин запевао ову песму, оног дана кад је Господ предао Амореје у руке Исусу Навину и синовима Израиљевим, и рекао је пред свим Израиљем:
2 Учинио си моћна дела, Господе, велика дела си извео; ко је као ти? Усне ће моје певати имену твоме.
3 Доброто моја и тврђаво моја, куло моја висока, певаћу ти нову песму, са захвалношћу певаћу ти, ти си снага спасења мог.
4 Сви цареви земаљски хвалиће те, кнезови света певаће ти, синови Израиљеви радоваће се спасењу твоме, певаће и хвалиће силу твоју.
5 Теби, Господе, уздасмо се; рекосмо да си ти Бог наш, јер си нам био заклон и чврста кула против непријатеља наших.
6 Теби смо вапили и нисмо се постидели, у тебе смо се уздали и били смо избављени; када смо вапили к теби, ти си чуо наш глас, избавио си наше душе од мача, показао си нам своју милост, дао си нам своје спасење, обрадовао си наша срца својом снагом.
7 Изашао си да нас спасеш, мишицом својом избавио си народ свој; услишио си нас са небеса светости своје, спасао си нас од десетина хиљада људи.
8 Сунце и месец стајали су на небу, а ти си стао у свом гневу против наших угњетача и заповедио си своје судове над њима.
9 Сви кнезови земље устадоше, цареви народа сабраше се, нису се поколебали пред твојим присуством, желели су твоје битке.
10 У гневу си се подигао против њих и излио си гнев свој на њих; уништио си их у гневу свом и исекао их у срцу свом.
11 Народи су пропали од твојег беса, краљевства су пропала због твог гнева, поразио си краљеве у дан свог гнева.
12 Излио си свој гнев на њих, твој гневни гнев их је обузео; окренуо си њихово безакоње на њих и истребио си их у њиховој злоби.
13 Поставили су замку, упали су у њу, у мрежу су се сакрили, нога им се заплела.
14 Рука твоја беше спремна за све непријатеље твоје који говоре: „Мачем својим поседоваше земљу, мишицом својом настанише се у граду; испуни им лица срамотом, обори им рогове на земљу, уплаши их у свом гневном страху и уништи их у свом гневу.“
15 Земља се затресла и потресла од звука твоје олује над њима, ниси сачувао њихове душе од смрти, и свео си њихове животе у гроб.
16 Гонио си их у олуји својој, уништио си их у вихору свом, претворио си њихову кишу у град, пали су у дубоке јаме тако да се нису могли подићи.
17 Њихова лешева су била као смеће бачено насред улица.
18 Уништени су и уништени у гневу Твоме, спасао си народ свој снагом својом.
19 Зато се срца наша радују теби, душе наше се уздижу спасењем твојим.
20 Језици наши ће приповедати о моћи твој, певаћемо и хвалићемо чудесна дела твоја.
21 Јер си нас спасао од непријатеља наших, избавио си нас од оних који су устали против нас, истребио си их испред нас и потиснуо под ноге наше.
22 Тако ће пропасти сви непријатељи твоји, Господе, и безбожници ће бити као плева коју ветар носи, а љубљени твоји као дрвеће засађено поред воде.

23 Тако се Исус Навин и сав Израел с њим вратише у логор у Гилгалу, пошто су побили све цареве, тако да од њих није остао нико.
24 А пет царева побегоше сами пешке из битке и сакрише се у пећини, а Исус Навин их тражише на бојном пољу, али их не нађе.
25 А после би јављено Исусу Навину говорећи: Цареви су пронађени и, гле, скривени су у пећини.
26 А Исус Навин рече: „Поставите људе да буду на улазу у пећину да их чувају, да не оду." И синови Израиљеви учинише тако.
27 И сазва Исус Навин сав Израиљ и рече заповедницима: „Ставите ноге на вратове ових царева." А Исус Навин рече: „Тако ће Господ учинити свим вашим непријатељима."
28 А Исус Навин после заповеди да побију цареве и баце их у пећину, и да ставе велико камење на улаз у пећину.
29 А Исус Навин оде потом са свим народом који је био с њим тог дана у Макиду и поби је оштрицом мача.
30 И сасвим је уништио душе и све што је припадало граду, и учинио је цару и његовом народу као што је учинио Јерихону.
31 И оданде оде у Ливну и бори се против ње, и Господ му је предаде у руке, и Исус Навин је поби оштрицом мача, и све душе у њој, и учини с њом и с њеним царем као што је учинио са Јерихоном.
32 А одатле је отишао у Лахис да се бори против њега, а Орам, цар Газе, пође да помогне људима из Лахиса, а Исус Навин порази њега и његов народ док му нико није остао.
33 И Исус Навин узе Лахис и све његове становнике, и учини с њим као што је учинио са Ливном.
34 А Исус Навин одатле оде на Еглон, освоји и њега и поби га и све људе у њему оштрицом мача.
35 Одатле је отишао у Хеврон и ратовао против њега, освојио га и сасвим га уништио, па се одатле вратио са свим Израиљем у Давир и ратовао против њега и поразио га оштрицом мача.
36 И уништи сваку душу у њему, ниједну није оставио преживелу, и учини с њим и с његовим царем као што је учинио са Јерихоном.
37 И Исус Навин поби све цареве Амореја од Кадес-Варније до Азе и одмах освоји њихову земљу, јер се Господ борио за Израиља.
38 И дође Исус Навин са свим Израиљем у логор у Гилгалу.
39 Кад је у то време Јавин, цар Хазорски, чуо све што је Исус Навин учинио царевима Аморејаца, послао је Јавин Јовату, цару Мадијанском, и Лавану, цару Симронском, и Јефалу, цару Ахсафском, и свим царевима Аморејаца, говорећи:
40 Дођи брзо к нама и помози нам да поразимо синове Израиљеве пре него што дођу на нас и учине нам као што су учинили другим царевима Аморејаца.
41 И сви ови цареви послушаше речи Јавина, цара Хазорског, и изађоше са свим својим логорима, седамнаест царева, а њихов народ беше бројан као песак на обали морској, заједно са безбројним коњима и колима, и дођоше и улогорише се заједно код вода Меромских, и сабраше се заједно да се боре против Израиља.
42 А Господ рече Исусу Навину: Не бој их се, јер сутра у ово доба предаћу их све побијене пред тебе, коњима ћеш пресећи жили и кочије ћеш им спалити огњем.
43 А Исус Навин са свим ратницима изненада наиђе на њих и поби их, и они падоше у њихове руке, јер их Господ предаде у руке синова Израиљевих.
44 Тако су синови Израиљеви гонили све те цареве у њиховим логорима и побијали их док ниједан од њих није остао, и Исус Навин им је учинио како му је Господ рекао.
45 И врати се Исус Навин у то време у Хазор и удари га мачем и погуби све душе у њему и спали га огњем. А из Хазора Исус Навин пређе у Шимрон и удари га и сасвим га уништи.
46 Одатле је отишао у Ахсаф и учинио је с њим као што је учинио са Шимроном.
47 Одатле је отишао у Адулам и побио је све људе у њему, и учинио је Адуламу као што је учинио Ахсафу и Шимрону.
48 И прошао је од њих у све градове краљева које је поразио, и побио је све људе који су од њих остали и сасвим их уништио.
49 Само плен и стоку Израелци су себи узели као плен, а сваког човека су побили, не остављајући ниједну душу у животу.
50 Као што је Господ заповедио Мојсију, тако су учинили Исус Навин и сав Израел, ни у чему нису преступили.
51 Тако Исус Навин и сви синови Израиљеви поразише сву земљу Хананску, као што им је Господ заповедио, и побише све њихове цареве, тридесет и једног цара, и синови Израиљеви освојише сву њихову земљу.
52 Осим царстава Сиона и Ога која су с друге стране Јордана, од којих је Мојсије освојио многе градове, и Мојсије их је дао Рувимљанима и Гађанима и половини Манасијиног племена.
53 И Исус Навин поби све цареве који беху с ове стране Јордана, на западу, и даде их у наследство девет племена и половини племена Израиљевог.
54 Пет година је Исус Навин ратовао са тим краљевима и дао је њихове градове Израелцима, и земља се смирила од борби у градовима Аморејаца и Ханаанаца.

ПОГЛАВЉЕ 90

1 У то време, пете године након што су синови Израиљеви прешли преко Јордана, након што су се синови Израиљеви одморили од рата са Хананејима, у то време настадоше велике и жестоке битке између Едома и синова Хитимских, и синови Хитимски ратоваху против Едома.
2 И Авијанус, цар Хитимски, изађе те године, то јест тридесет прве године своје владавине, са великом војском од јунака Хитимских, и оде на Сеир да се бори против Исавових синова.
3 А Адад, цар едомски, чу за његову вест, па изађе да га дочека са тешким народом и јаком војском и заратише се с њим на пољу едомском.

4 И рука Хитимова надвлада Исавове синове, и Хитимови синови побише Исавових синова, двадесет две хиљаде људи, и сви Исавови синови побегоше испред њих.
5 И синови Хитимски појурише за њима и стигоше Адада, цара едомског, који је трчао испред њих, и ухватише га живог, и доведоше га Авијану, цару Хитимском.
6 Абијан је наредио да га убије, а Адад, цар Едома, умре четрдесет осме године своје владавине.
7 А синови Хитимски наставише своју гоњење Едома и нанесоше им велики покољ, те Едом постаде подложан синовима Хитимским.
8 И синови Хитимски владаху Едомом, и Едом дође под власт синова Хитимских и постаде једно краљевство од тог дана.
9 И од тог времена више нису могли подићи главе своје, и њихово краљевство постаде једно са синовима Хитима.
10 Авијан је поставио управнике у Едому и сви синови Едома постали су подложни и дани Авијану, и Авијан се вратио у своју земљу, Хитим.
11 А кад се вратио, обновио је своју власт и саградио себи пространу и утврђену палату за краљевску резиденцију, и владао је безбедно над синовима Хитима и над Едомом.
12 У то време, након што су синови Израиљеви отерали све Хананце и Амореје, Исус Навин је остарио и био је у поодмаклим годинама.
13 А Господ рече Исусу Навину: „Ти си стар, поодмакао си у животу, а велики део земље још треба да се освоји.“
14 Зато сада подели ову земљу у наследство девет племена и половини племена Манасијиног, а Исус Навин устаде и учини како му је Господ рекао.
15 И подели сву земљу племенима Израиљевим у наследство према њиховим поделама.
16 Али племену Левијевом није дао наследство; приноси Господу су њихово наследство, као што им је Господ рекао преко Мојсија.
17 А Исус Навин даде гору Хеврон Халеву, сину Јефонијином, један део више од његове браће, као што је Господ рекао преко Мојсија.
18 Зато је Хеврон постао наследство Халеву и његовој деци до данас.
19 И Исус Навин подели сву земљу жребом свим Израиљцима у наследство, као што му је Господ заповедио.
20 И синови Израиљеви дадоше Левитима градове од свог наследства и предграђа за њихову стоку и имовину, као што је Господ заповедио Мојсију, тако учинише синови Израиљеви, и поделише земљу жребом, велику или малу.
21 И отишли су да наследе земљу према својим границама, и синови Израиљеви дали су Исусу Навиновом сину наследство међу њима.
22 По речи Господњој дали су му град који је тражио, Тимнат-Серах у гори Јефремовој, и он је сазидао град и настанио се у њему.
23 То су наследства која су свештеник Елазар и Исус Навин син и поглавари отаца племена поделили синовима Израиљевим жребом у Силому, пред Господом, на вратима шатора, и престали су да деле земљу.
24 И Господ даде земљу Израиљцима, и они је поседнуше, као што им Господ рече и као што се Господ закле њиховим оцима.
25 И даде Господ Израиљцима мир од свих непријатеља њихових око њих, и нико им се не супротстави, и предаде Господ све њихове непријатеље у њихове руке, и ниједна реч не изостане од свега добра што Господ рече синовима Израиљевим; да, Господ све и учини.
26 И Исус Навин позва све синове Израиљеве и благослови их и заповеди им да служе Господу, и потом их отпусти, и они одоше сваки у свој град, и сваки у своје наслеђе.
27 И синови Израиљеви служише Господу свег дана Исуса Навина, и Господ им даде покој од свих око њих, и они живљаху безбедно у својим градовима.
28 У то време умре Авијан, цар Хитимски, тридесет осме године своје владавине, то јест седме године своје владавине над Едомом. Сахранихо га на месту које је себи саградио. Латин је владао уместо њега педесет година.
29 И током своје владавине сабрао је војску и отишао је и ратовао против становника Британије и Кернаније, деце Јелисеја, сина Јавановог, и надвладао их је и учинио их данакима.
30 Тада је чуо да се Едом одметнуо испод власти Хитима, и Латин је отишао на њих и поразио их и покорио, и ставио их под власт Хитимских синова, и Едом је постао једно краљевство са Хитимским синовима све дане.
31 И дуги низ година није било краља у Едому, и њихова влада је била са синовима Хитима и њиховим краљем.
32 А беше двадесет шесте године након што су синови Израиљеви прешли Јордан, то јест шездесет шесте године након што су синови Израиљеви отишли из Египта, Исус Навин остари, поодмакао је, имавши у то време сто осам година.
33 И позва Исус Навин сав Израиљ, старешине њихове, судије њихове и управнике њихове, пошто је Господ дао свим Израиљцима покој од свих непријатеља њихових унаоколо, и рече Исус Навин старешинама Израиљевим и судијама њиховим: Ево, ја сам остарио, у годинама сам, и видели сте шта је Господ учинио свим народима које је отерао испред вас, јер је Господ тај који се борио за вас.
34 Зато сада ојачајте себе да држите и извршавате све речи Мојсијевог закона, да не скрећете од њега ни десно ни лево, и да не долазите међу оне народе који су остали у земљи; нити помињите име њихових богова, него се држите Господа Бога свога, као што сте чинили до данас.
35 И Исус Навин је веома подстицао синове Израиљеве да служе Господу све своје дане.
36 И сви Израиљци рекоше: „Служићемо Господу, Богу нашем, све дане своје, ми и деца наша, и деца деце наше, и потомство наше довека.“

37 И склопи Исус Навин завет с народом тог дана и отпусти синове Израиљеве, и сваки оде у своје наслеђе и у свој град.
38 И у то време, када су синови Израиљеви безбедно живели у својим градовима, сахранили су ковчеге племена својих предака, које су донели из Египта, сваки човек у наслеђу своје деце, дванаест синова Јаковљевих сахранили су синови Израиљеви, сваки човек у поседу своје деце.
39 А ово су имена градова у којима су сахранили дванаест Јаковљевих синова, које су синови Израиљеви извели из Египта.
40 И сахранили су Рувима и Гада с ове стране Јордана, у Ромији, коју је Мојсије дао њиховој деци.
41 А Симеона и Левија сахранише у граду Мауда, који беше дао синовима Симеоновим, а предграђе града беше за синове Левијеве.
42 А Јуду сахранихо у граду Венијаминовом, насупрот Витлејему.
43 А кости Исахара и Завулона сахранили су у Сидону, у делу који је припао њиховој деци.
44 Дан је сахрањен у граду својих потомака у Ештаилу, а Нефталима и Асира су сахранили у Кадес-Нефталиму, свакога на свом месту које је дао својим потомцима.
45 И кости Јосифове сахранихоше у Сихему, на делу њиве коју Јаков беше купио од Емора, и која је припала Јосифу у наследство.
46 И сахранили су Венијамина у Јерусалиму насупрот Јевусејца, који је дат Венијаминовим синовима; синови Израиљеви сахранише своје очеве сваки у граду својих синова.
47 А кад се навршише две године, умре Исус Навин, син Навин, имавши сто десет година. А време у које је Исус судијао Израиљу било је двадесет осам година, и Израиљ је служио Господу све дане свог живота.
48 А остала дела Исуса Навина и његове битке и његови укори којима је укорио Израел, и све што им је заповедио, и имена градова које су синови Израелови поседовали у његове дане, гле, они су записани у књизи речи Исуса Навина синовима Израеловим, и у књизи ратова Господњих, коју су написали Мојсије и Исус Навин и синови Израелови.
49 И синови Израиљеви сахранише Исуса Навина у граници његовог наследства, у Тимнат-Сераху, који му је дат на гори Јефремовој.
50 И Елазер, син Аронов, умре у те дане, и сахранихо га на брду које је припадало Финеји, сину његовом, које му је дато на гори Јефремовој.

ПОГЛАВЉЕ 91

1 У то време, после смрти Исуса Навина, хананска деца су још увек била у земљи, и Израелци су одлучили да их истерају.
2 И синови Израиљеви питаху Господа говорећи: Ко ће први поћи од нас горе на Хананце да се бори против њих? А Господ рече: Нека пође Јуда.
3 А синови Јудини рекоше Симеону: „Иди с нама у наш жреб, и ми ћемо се борити против Хананејаца, а и ми ћемо ићи с тобом у твој жреб.“ Тако синови Симеонови пођоше са синовима Јудиним.
4 И синови Јудини одоше и ратоваше против Хананејаца, и Господ предаде Хананце у руке синова Јудиних, и они их побише у Безеку, десет хиљада људи.
5 И борили су се са Адонивезеком у Везеку, и он је побегао испред њих, а они су га потерали и ухватили, и ухватили га и одсекли му палчеве на рукама и ногама.
6 А Адонивезек рече: „Седамдесет царева, са одсеченим палчевима на рукама и ногама, сакупили су храну под мојим столом, као што сам и ја чинио, тако ми је Бог вратио, и довели су га у Јерусалим, и онде је умро.“
7 И синови Симеонови одоше са синовима Јудиним и побише Хананце оштрицом мача.
8 И Господ је био са синовима Јудиним, и они су поседовали гору, а синови Јосифови отидоше у Ветиљ, то јест Луз, и Господ је био с њима.
9 А синови Јосифови извидише Бетел, и стражари видеше човека где излази из града, и ухватише га и рекоше му: Покажи нам сада улаз у град и учинићемо ти милост.
10 И тај човек им показа улаз у град, а Јосифови синови дођоше и ударише град оштрицом мача.
11 А човека са његовом породицом отпустише, и он оде к Хетитима и сагради град, и назва га Луз. Тако су сви Израелци живели у својим градовима, и синови Израелови живели су у својим градовима, и синови Израелови служили су Господу све дане Исуса Навина и све дане старешина, који су продужили своје дане после Исуса Навина и видели велико дело Господње које је учинио за Израел.
12 И старешине судише Израелу после смрти Исуса Навина седамнаест година.
13 И све старешине су такође водиле битке Израиљеве против Хананејаца, и Господ је отерао Хананце испред синова Израиљевих, да би настанио Израиљевце у њиховој земљи.
14 И испуни све речи које је рекао Авраму, Исаку и Јакову, и заклетву којом се заклео да ће њима и њиховој деци дати земљу Хананску.
15 И даде Господ синовима Израиљевим сву земљу Хананску, као што се заклео њиховим прецима, и даде им Господ покој од оних око њих, и синови Израиљеви живљаху безбедно у својим градовима.
16 Благословен Господ довека, амин и амин.
17 Ојачајте се, и нека срца свих вас који се уздате у Господа буду храбра. Крај.